

Република Србија
АГЕНЦИЈА ЗА БОРБУ
ПРОТИВ КОРУПЦИЈЕ
014 Број:021-01-022/2019-01
Датум: 28. март 2019. године
Царице Милице 1
Београд

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
БЕОГРАД

ПРИМЉЕНО: 01.04.2019

Орг. јед.	Број	Прилог	Предност
03	02-1409/19		

НАРОДНА СКУПШТИНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
Одбор за правосуђе, државну управу и локалну самоуправу
- Председник Одбора, господин Петар Петровић-

Трг Николе Пашића 13
11000 Београд

Поштовани господине Петровићу,

У складу са одредбом чл. 26. ст. 1. Закона о Агенцији за борбу против корупције, Агенција је дужна да поднесе годишњи извештај о раду Народној Скупштини најкасније до 31. марта текуће године за претходну годину.

Имајући у виду наведено, у прилогу овог дописа достављамо Вам Извештај о раду Агенције за борбу против корупције за 2018. годину са Извештајем о спровођењу Националне стратегије за борбу против корупције у Републици Србији за период од 2013. до 2018. године и Акционог плана за њено спровођење.

Срдачно,

ДИРЕКТОР
Драган Сикимић

Република Србија
АГЕНЦИЈА ЗА БОРБУ
ПРОТИВ КОРУПЦИЈЕ

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АГЕНЦИЈА ЗА БОРБУ
ПРОТИВ КОРУПЦИЈЕ

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2018. ГОДИНУ

Београд, март 2019. године

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2018. ГОДИНУ

Издавач

Агенција за борбу против корупције
Царице Милице 1, Београд

Припрема и штампа

Biograf comp, Београд

Електронско издање

www.acas.rs

ISSN

ISSN 2217-639X

Агенција је дужна да поднесе годишњи извештај о раду Народној скупштини, најкасније до 31. марта текуће године за претходну годину (чл. 26 ст. 1 Закона о Агенцији за борбу против корупције). Извештај о раду за 2018. годину, у складу са одредбом члана 26 став 2 истог закона, садржи и Извештај о спровођењу Националне стратегије за борбу против корупције у Републици Србији за период од 2013. до 2018. године и Акционог плана за њено спровођење. Извештај о раду за 2018. годину усвојен је на ванредној седници Одбора Агенције одржаној 28. марта 2019. године.

САДРЖАЈ:

УВОДНА РЕЧ.....	7
1. АГЕНЦИЈА ЗА БОРБУ ПРОТИВ КОРУПЦИЈЕ.....	8
2. ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА АГЕНЦИЈЕ У 2018. ГОДИНИ.....	10
3. НАЈЗНАЧАЈНИЈИ РЕЗУЛТАТИ И ПРЕПРЕКЕ У РАДУ.....	11
4. ПРЕПОРУКЕ.....	15
5. НАДЗОРНА УЛОГА ОДБОРА АГЕНЦИЈЕ И УЧЕШЋЕ У КРЕИРАЊУ СТРАТЕШКИХ ЦИЉЕВА АГЕНЦИЈЕ	16
5.1. Значај	16
5.2. Кључни резултати и активности	16
5.3. Одлуке Одбора по жалбама и захтевима за понављање поступка	17
5.4. Структура првостепених одлука о којима је Одбор одлучивао поводом жалби	17
5.5. Поступци пред Управним судом.....	18
6. АКТИВНОСТИ АГЕНЦИЈЕ	19
6.1. СЕКТОР ЗА КОНТРОЛУ ИМОВИНЕ И ПРИХОДА ФУНКЦИОНЕРА И ПОСТУПАЊЕ ПО ПРЕДСТАВКАМА.....	19
6.1.1. Значај	19
6.1.2. Осврт на стање у релевантној области	19
6.1.3. Кључни резултати.....	22
6.1.4. Остали резултати.....	23
6.2. СЕКТОР ЗА РЕШАВАЊЕ О СУКОБУ ИНТЕРЕСА.....	26
6.2.1. Значај	26
6.2.2. Осврт на стање у релевантној области	26
6.2.3. Кључни резултати.....	29
6.2.4. Остали резултати.....	29

6.3. СЕКТОР ЗА КОНТРОЛУ ФИНАНСИРАЊА ПОЛИТИЧКИХ АКТИВНОСТИ	30
6.3.1. Значај.....	30
6.3.2. Стање у релевантној области.....	30
6.3.3. Кључни резултат.....	33
6.3.4. Остали резултати.....	33
6.4. СЕКТОР ЗА ПРЕВЕНЦИЈУ	34
6.4.1. Значај.....	34
6.4.2. Осврт на стање у релевантној области.....	34
6.4.3. Кључни резултати.....	36
6.4.4. Остали резултати.....	37
6.5. СЕКТОР ЗА МЕЂУНАРОДНУ САРАДЊУ	37
6.5.1. Значај.....	37
6.5.2. Осврт на стање у релевантној области.....	37
6.5.3. Кључни резултат.....	38
6.5.4. Остали резултати.....	39
6.6. КАНЦЕЛАРИЈА ДИРЕКТОРА	41
6.6.1. Значај.....	41
6.6.2. Осврт на стање у релевантној области.....	41
6.6.3. Кључни резултат.....	42
6.6.4. Остали резултати.....	42
6.7. ОДЕЉЕЊЕ ЗА ОПШТЕ ПОСЛОВЕ	43
6.7.1. Значај.....	43
6.7.2. Осврт на стање у релевантној области.....	43
6.7.3. Кључни резултати.....	44
6.7.4. Остали резултати.....	44

ПРИЛОЗИ.....45

I КАРАКТЕРИСТИЧНИ ПРИМЕРИ ИЗ ПРАКСЕ	46
Карактеристични примери из праксе Одбора Агенције.....	46
Карактеристични примери из праксе пред Управним судом.....	47
Карактеристичан пример из праксе Сектора за контролу имовине и прихода функционера и поступање по представкама.....	47
Карактеристичан пример из праксе Сектора за контролу имовине и прихода функционера и поступање по представкама.....	48

Карактеристичан пример из праксе Сектора за контролу имовине и прихода функционера и поступање по представкама.....	48
Карактеристичан пример из праксе Сектора за решавање о сукобу интереса	48
Карактеристичан пример из праксе Сектора за контролу финансирања политичких активности	48
II ТАБЕЛЕ	49
Структура одлука поводом којих је вођен управни спор: проценат успешности потврђених одлука Одбора Агенције износи 91,66%.....	49
Сектор за контролу финансирања политичких активности - политичке странке, односно групе грађана, које су биле дужне да поднесу И2 извештај за изборе одржане у 2018. години (број и % у односу на укупан број политичких субјеката који су за наведене изборе имали обавезу да доставе И2 извештај).....	52
Политичке странке, односно групе грађана, које су поднеле И2 извештај за изборе одржане у 2018. години (број и % у односу на дату врсту политичког субјеката која је за наведене изборе имала обавезу да достави И2 извештај).....	52
Политичке странке, односно групе грађана, које су биле дужне да поднесу ГФИ за 2014, 2015, 2016. и 2017. годину (број и % у односу на укупан број политичких субјеката који су за наведену годину имали обавезу да достави ГФИ).....	52
Политичке странке, односно групе грађана, које су поднеле ГФИ за 2014, 2015, 2016. и 2017. годину (број и % у односу на дату врсту политичког субјеката који је за наведену годину имао обавезу да достави ГФИ).....	52
Захтеви за покретање прекршајних поступака због повреда одредаба Закона о финансирању политичких активности поднетих у 2018. години	53
Политички субјекти на које се односе решења о губитку права на добијање средстава из јавних извора намењених за финансирање редовног рада у 2018. години	53
Сектор за опште послове - упоредни преглед запослених и ангажованих лица у Агенцији у 2017. и 2018. години	53
Програмска структура буџета и извршење буџета Агенције за 2018. годину.....	54
Јавне набавке.....	57
Стручно усавршавање запослених	58

УВОДНА РЕЧ

Пред вама је девети извештај о раду Агенције за борбу против корупције, који у складу са Законом о Агенцији, на годишњем нивоу подносимо Народној скупштини Републике Србије.

Годину за нама обележио је континуиран рад на унапређењу делотворности и ефикасности у спровођењу надлежности Агенције, као и јачању капацитета запослених. Имајући у виду да превенција и борба против корупције не могу бити успешне без одговарајуће сарадње на свим нивоима, Агенција је нарочито била посвећена оснаживању комуникације и координације на националном и међународном плану.

У том смислу, посебно је значајно споменути остварену сарадњу са Народном скупштином, надлежним државним институцијама, независним органима, организацијама цивилног друштва и медијима. У домену међународне сарадње, за нама је период интензивираних учешћа у свим релевантним међународним антикорупцијским иницијативама, које је резултирало и тиме да је Агенција изабрана за једног од два потпредседника Мреже институција за превенцију корупције, коју чине представници тела за борбу против корупције из 18 земаља широм света.

Посебно охрабрује чињеница да је Агенција добила подршку Републике Србије у виду јачања капацитета, укључујући и већа буџетска средства у светлу нових и проширених надлежности, које ће добити како Законом о спречавању корупције, тако и већ усвојеним Законом о лобирању. Значај унапређења спровођења надлежности Агенције препознају и представници међународне заједнице, који Агенцији, као кредибилном партнеру, пружају континуирану подршку у раду.

Имајући у виду да је превенција корупције најделотворнија онда када се смање могућности за настанак корупције, уз напоре усмерене ка јачању интегритета и доброг управљања, Агенција је у претходном периоду дефинисала и стратешке циљеве и правце даљег деловања.

Чињеница да на потребу оснаживања Агенције указују и кључне препоруке из извештаја Европске комисије и Групе држава против корупције Савета Европе представља и додатни подстицај и обавезу директора, председнице и чланова Одбора, као и свих запослених у Агенцији, да посвећено раде на пружању још значајнијег доприноса резултатима Републике Србије у борби против корупције и унапређењу владавине права.

Уверени смо да смо на добром путу да то и остваримо и додатно учврстимо поверење грађана у институције и интегритет, како носилаца јавних овлашћења, тако и запослених у јавном сектору.

ДИРЕКТОР АГЕНЦИЈЕ

Драган Сикимић

ПРЕДСЕДНИК ОДБОРА АГЕНЦИЈЕ

Даница Маринковић

1. АГЕНЦИЈА ЗА БОРБУ ПРОТИВ КОРУПЦИЈЕ

Агенција за борбу против корупције (у даљем тексту: Агенција) је основана **Законом о Агенцији за борбу против корупције** („Службени гласник РС”, бр. 97/08, 53/10, 66/11 – одлука УС, 67/13 – одлука УС, 112/13 – аутентично тумачење и 8/15 – одлука УС; у даљем тексту: Закон о Агенцији), чија примена је почела 1. јануара 2010. године.

Агенција је **самосталан и независан државни орган**.

У **надлежности Агенције** је обављање следећих послова:

- надзор над спровођењем Стратегије и Акционог плана,
- покретање поступака и изрицање мера због повреде Закона о Агенцији,
- решавање о сукобу интереса,
- обављање послова у складу са Законом о финансирању политичких активности
- давање мишљења и упутстава за спровођење Закона о Агенцији,
- иницирање измена и доношења прописа у области борбе против корупције,
- организовање координације рада државних органа у борби против корупције,
- вођење регистра функционера,
- вођење регистра имовине и прихода функционера,
- давање смерница за израду планова интегритета у јавном сектору,
- увођење и спровођење програма обуке о корупцији,
- поступање по представкама правних и физичких лица,
- организовање истраживања, праћење и анализирање података о стању корупције,
- праћење међународне сарадње у области борбе против корупције,
- обављање и других послова одређених законом.

За обављање послова из своје надлежности Агенција је одговорна **Народној скупштини**.

Органи Агенције су Одбор и директор.

Одбор бира и разрешава директора, одлучује, поред осталог, о увећању плате директора, одлучује по жалбама на одлуке директора којима се изричу мере у складу са Законом о Агенцији, усваја годишњи извештај о раду Агенције који подноси Народној скупштини, врши надзор над радом и имовинским стањем директора, предлаже буџетска средства за рад Агенције, доноси пословник о свом раду и врши друге послове одређене Законом о Агенцији.

Директор представља Агенцију, руководи радом, организује и обезбеђује законито и ефикасно обављање послова Агенције, доноси одлуке о повреди Закона о Агенцији и изриче мере, даје мишљења и упутства за спровођење Закона о Агенцији, припрема годишњи извештај о раду Агенције, израђује предлог буџетских средстава за рад Агенције, доноси опште и појединачне акте, одлучује о правима, обавезама и одговорностима запослених у Агенцији, спроводи одлуке Одбора и врши друге послове одређене Законом о Агенцији.

Чланове Одбора бира и разрешава Народна скупштина, на предлог овлашћених предлагача. Мандат члана Одбора траје четири године. Исто лице може да буде изабрано за члана Одбора највише два пута¹.

Директора бира и разрешава Одбор. Исто лице може да буде изабрано за директора највише два пута. Мандат директора траје пет година. Агенција има заменика директора, који обавља послове у оквиру овлашћења које му одреди директор. Заменика директора бира и разрешава директор. Мандат заменика директора престаје избором новог директора.

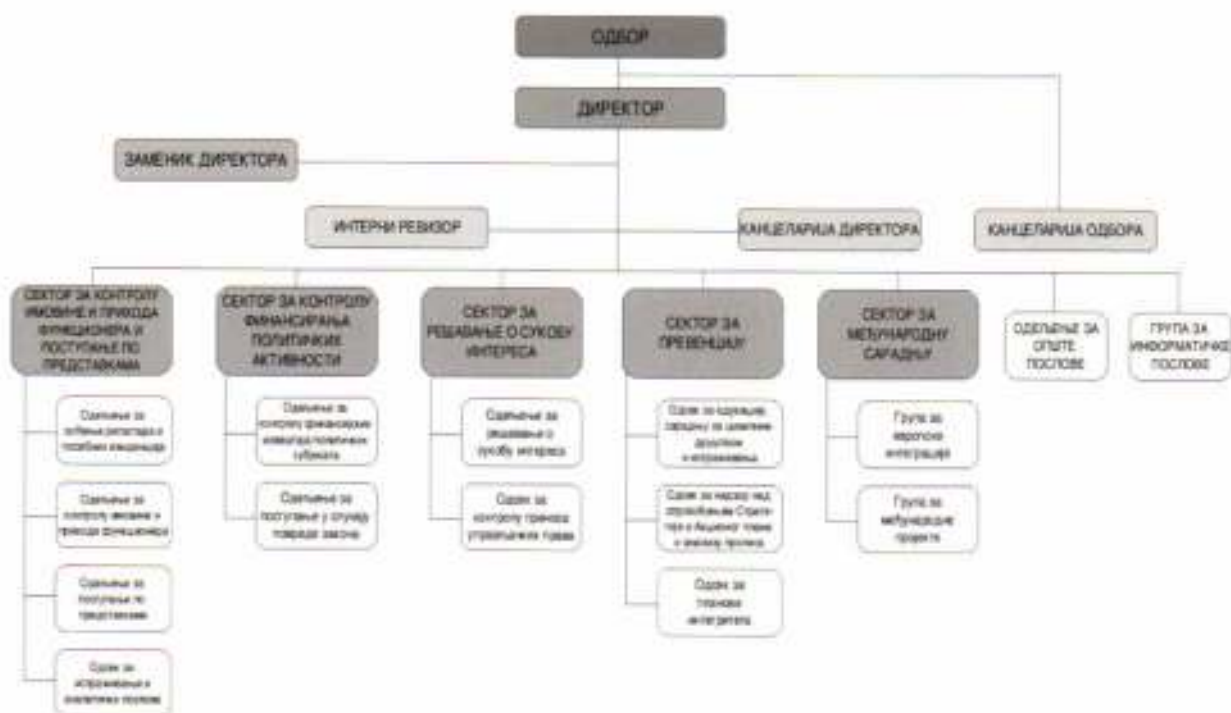
¹ У извештајном периоду до 15. јуна 2018. године, Одбор је радио у следећем саставу: Даница Маринковић, судија Апелационог суда у Крагујевцу у пензији, изабрана на предлог Административног одбора Народне скупштине 27. децембра 2016. године; доц. др Милош Станковић, доцент на Правном факултету Универзитета у Београду, изабран на предлог председника Републике; проф. др Драган Митровић, редовни професор Правног факултета Универзитета у Београду, изабран на предлог Владе Републике Србије 20. марта 2015. године; Слободан Јазивоца, судија Врховног суда Србије у пензији, изабран на предлог Врховног касационог суда; мр Иван Ковачевић, генерални директор Пословног система „Буро Салај“ АД, изабран на предлог Социјално-економског савета; доц. др Јелена Станковић, доцент на Економском факултету Универзитета у Нишу, изабрана на предлог Државне ревизорске институције.

Одбор ради у саставу од осам чланова, након што је Народна скупштина 15. јуна 2018. године изабрала за чланове Одбора: Јанка Лазаревића, судију Врховног суда у пензији, на предлог Заштитника грађана; мр Живојина Ракочевића, књижевника и новинара, на предлог Удружења новинара Србије и Независног удружења новинара Србије.

Члан Одбора који се бира на предлог Адвокатске коморе Србије још увек није изабран.

Председника и заменика председника бирају чланови Одбора на период од годину дана. У извештајном периоду, функцију председника Одбора је до 17. јануара 2018. године обављао проф. др Драган Митровић, у ком периоду је функцију заменика председника Одбора обављала Даница Маринковић. Одбор је на седници одржаној 17. јануара 2018. године за председника Одбора изабрао Даницу Маринковић, а за заменика председника Одбора доц. др Милоша Станковића.

2. ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА АГЕНЦИЈЕ У 2018. ГОДИНИ

3. НАЈЗНАЧАЈНИЈИ РЕЗУЛТАТИ И ПРЕПРЕКЕ У РАДУ

Извештај о раду за 2018. годину девети је извештај који Агенција за борбу против корупције подноси Народној скупштини. Садржина Извештаја прати логичку структуру надлежности које су јој Законом о Агенцији за борбу против корупције поверене као самосталном и независном државном органу.

Уводни део објашњава положај и улогу Агенције, њену организациону структуру и опис надлежности. Садржину других делова Извештаја чини детаљнији опис рада Агенције и резултата које је постигла у спровођењу законом прописаних надлежности. У Извештају је и финансијски преглед средстава које је Агенција користила из буџета и донација ради реализације планираних активности. Документ садржи и Извештај о спровођењу Националне стратегије за борбу против корупције у Републици Србији за период од 2013. до 2018. године и Акционог плана за њено спровођење, који је Агенција дужна да поднесе Народној скупштини.

Борба против корупције не може да буде успешна без координације и сарадње са свим релевантним актерима, како у земљи тако и у иностранству. Агенција је протекле године била веома успешна у домену међународне сарадње. Тако је директор Агенције за борбу против корупције Драган Сикимић изабран за једног од два потпредседника Мреже институција за превенцију корупције, која је формирана у октобру 2018. године. Позив да буде међу првим оснивачима Мреже Агенција је добила од Националне агенције за борбу против корупције Републике Италије. Тренутно је чине антикорупцијске институције из 18 земаља. Мрежом председава Национална агенција за борбу против корупције Републике Италије, а други потпредседник је Агенција за борбу против корупције Републике Француске. Сврха установљавања Мреже је промовисање размене информација и добрих пракси међу институцијама за превенцију и борбу против корупције.

Чињеница је да је Агенција у свим релевантним документима Европске комисије означена као водећа институција у Републици Србији у области превенције корупције и као таква континуирано добија подршку посредством билатералних и мултилатералних инструмената помоћи. Твининг пројекат „Превенција и борба против корупције”, који је финансирала Европска унија, у вредности од два милиона евра, успешно је окончан у јануару 2019. године. Пројекат, који је трајао 30 месеци, спроводила је Агенција у сарадњи са Националном агенцијом за борбу против корупције, Министарством правде, Вишом школом за правосуђе Републике Италије и Главним тужилаштвом Краљевине Шпаније, као и Сектором за уговарање и финансирање програма из средстава Европске уније Министарства финансија и Министарством правде Републике Србије.

Пројекат је значајно допринео јачању капацитета Агенције за борбу против корупције, кроз фокусиране, напредне тренинге, тематске студије, анализе законодавног оквира и компаративне анализе, студијске посете, програме стажирања, едукативне материјале, као и размену искустава и знања са експертима из држава чланица Европске уније. Пројектом су обухваћене и активности оснаживања сарадње са другим државним институцијама, организацијама цивилног друштва и представницима медија, са циљем јачања заједничких напора у овој области.

Такође, прошле године у оквиру конференције која је одржана у Мароку, „Трансформисање управљања ради остваривања циљева одрживог развоја”, у конкуренцији између 437 пројеката из 79 земаља света, софтверско решење и методологија израде плана интегритета који Агенција спроводи, ушло је у финале избора за награду Уједињених нација за иновације у јавној управи, коју додељује Одељење Уједињених нација за економске и социјалне послове (УНДЕСА).

Израђен је и објављен на интернет презентацији Агенције Акциони план за спровођење плана интегритета за све заједничке ризичне области, као помоћ институцијама у његовој реализацији. Објављено је видео-упутство „Извештавање о спровођењу плана интегритета”, као помоћ лицу одговорном за праћење спровођења плана интегритета у апликацији. Извршена је надоградња апликативног софтвера за потребе спровођења плана интегритета у оквиру Твининг пројекта „Превенција и борба против корупције”.

Јавност је константно заинтересована за проверу Извештаја и праћење имовинског стања функционера. Реч је о веома успешном механизму спречавања, али и сузбијања корупције - на тај начин

Агенција долази до података који су од значаја за рад репресивних органа у решавању случајева у којима постоји сумња да је до корупције већ дошло. Објављивањем дела података из поднетих извештаја, подаци о имовини и приходима функционера доступни су јавности.

У 2018. години надлежним тужилаштвима поднето је 16 кривичних пријава због постојања основа сумње да функционери нису пријавили имовину Агенцији или су дали лажне податке о имовини, у намери да прикрију податке о имовини (чл. 72 Закона о Агенцији). Надлежним тужилаштвима и другим надлежним државним органима поднето је 13 извештаја због постојања основа сумње да су функционери чија имовина и приходи су били предмет провера извршили неко друго кривично дело (примање/давање мита, пореска утаја, прање новца и др.).

Годишњим планом провере извештаја о имовини и приходима (у даљем тексту: Извештај), за 2018. годину била је предвиђена провера података из Извештаја за 317 функционера (министар, министар без портфеља, државни секретари, помоћници министра, в.д. помоћника министра, народни посланици, председници и в.ф. председника виших судова, тужиоци и в.ф. јавног тужиоца у Вишем јавном тужилаштву). Вршена је провера података из Извештаја и за седам функционера који су били предмет ванредне провере покренуте током 2018. године, због сумње да нису пријављени тачни и потпуни подаци.

Од укупног броја, завршена је провера Извештаја за 275 функционера који су били у провери током 2018. године.

На републичком нивоу² покренуто је укупно 186 поступака, између осталог: један против министра, 36 против народних посланика, један против саветника председника Републике, 76 против судија и ранијих судија, осам против тужилаца и заменика тужилаца, два против државних секретара. Поступци су покренути и против осам помоћника и в.д. помоћника министара, 34 председника и чланова управних и надзорних одбора и савета, 19 директора, в.д. и заменика директора републичких привредних субјеката и установа, као и против једног ректора универзитета.

На локалном нивоу покренуто је укупно 116 поступака, између осталог: четири против градоначелника; 12 против начелника, подсекретара и в.д. секретара и подсекретара у управама јединица локалне самоуправе; 34 против чланова већа и секретара скупштина јединица локалне самоуправе; 18 против председника и заменика председника јединица локалне самоуправе и њихових скупштина. Такође, покренуто је 46 поступака против директора, заменика директора и в.д. директора установа, јавних предузећа и привредних субјеката чији је оснивач јединица локалне самоуправе, као и по један поступак против председника изборне комисије и чланова управних одбора установа и привредних друштава јединица локалне самоуправе. Изречено је укупно 310 мера због повреде Закона о Агенцији.

Због неретко „лоше видљивости“ из перспективе главног града, других великих центара и медија који су углавном ту сконцентрисани, локалне средине као да су изоловане и препуштене саме себи, због чега постају идеалан терен за корупцију. Од изузетне је важности примена концепта локалног антикорупцијског плана (ЛАП) и покрајинског антикорупцијског плана (ПАП), који је предлошен моделима Агенције заснованим на идентификовању нормативних, институционалних, организационих и практичних ризика за настанак корупције и на спровођењу мера за њихово сузбијање. Сврха усвајања ЛАП и ПАП, њихове ефикасне примене, конзистентног праћења и мерења ефеката, јесте да јединице локалне самоуправе (ЈЛС) и територијалне аутономије учини отпорнијим на ризике корупције који постоје у оквиру у коме ЈЛС/покрајина остварује своје надлежности, односно да у перспективи утиче на смањење корупције на овим нивоима власти.

Успостављен је систем подршке јединицама локалне самоуправе за израду и усвајање локалног антикорупцијског плана и формирање тела за праћење спровођења овог документа. До 21. децембра 2018. године, Агенција је примила извештаје о процесу усвајања ЛАП и формирања тела за њихово праћење од укупно 118 ЈЛС. Према подацима из достављених извештаја, у периоду од почетка априла 2017. године, када је Агенција објавила Модел ЛАП, до поменутог датума, ове планове усвојило је укупно 86 ЈЛС (59% од укупно 145 ЈЛС, без територије Косова и Метохије). Покрајинска скупштинска одлука о Покрајинском антикорупцијском плану донета је 18. септембра 2018. године, којом је овај план усвојен.

² У преглед покренутих поступака према нивоу власти и типу функције нису укључена два поступка против привредних друштава у приватном власништву, који су покренути због повреде одредбе чл. 36 ст. 1 Закона о Агенцији, као ни један поступак који је покренут против функционера на нивоу територијалне аутономије.

Агенција је спровела медијску кампању под називом *Лап за јачи интегритет*, у циљу реализације активности мере 3.1.5.2. Акционог плана за спровођење Националне стратегије за борбу против корупције и Ревидираног акционог плана за период 2016-2018. Кампања је трајала од 26. новембра до 27. децембра 2018. године, а намера је била подизање свести јавности о усвајању локалних и покрајинских антикорупцијских планова. Видео-спот *Лап за јачи интегритет*, током трајања кампање, био је доступан на интернет издањима *Блица* и *Вечерњих новости* а радијски спот емитован је на регионалним локалним радио-станицама. Видео-спот *Лап за јачи интегритет* био је доступан и на интернет презентацији Агенције: <https://www.youtube.com/watch?v=Rn4uq7C7xok&feature=youtu.b>.

Превенција корупције подразумева јачање свести о њеној штетности, због чега Агенција велику пажњу поклања представкама грађана. У 2018. окончано је поступање у 474 предмета формирана по представкама.

На основу поступања Агенције по представкама, у извештајном периоду подигнуте су:

- две оптужнице за кривична дела пореска утаја, удруживање ради вршења кривичних дела, превара, неовлашћено искоришћавање ауторског дела или предмета сродног права и неовлашћено бављење одређеном делатношћу;
- четири оптужна предлога за кривична дела злоупотреба службеног положаја, фалсификовање службене исправе, онемогућавање вршења контроле, превара, тешка крађа, несавестан рад у служби, повреда дужности избегавања сукоба интереса.

Након спроведеног судског поступка, у једном случају о ком је обавештена Агенција донета је правоснажна пресуда и ранији директор органа јавне власти оглашен је кривим за продужено кривично дело злоупотреба службеног положаја.

Поднето је 11 извештаја надлежним тужилаштвима због постојања сумње да су овлашћена лица органа јавне власти извршила коруптивна кривична дела, три иницијативе за покретање дисциплинских поступака и три иницијативе надлежном правобранилаштву за покретање поступка за заштиту јавне својине.

Због лакшег праћења поступања органа јавне власти која доводе до корупције, представке су класификоване по областима, кључним за изградњу системских антикорупцијских механизма, како их је препознавала Национална стратегија за борбу против корупције за период од 2013. до 2018. године, иако тиме нису исцрпљене све друге области у којима се може јавити коруптивно понашање.

По том критеријуму, у извештајном периоду евидентирано је 107 представки из области просвете, 73 из области локалне самоуправе, 68 из области правосуђа, 62 из области јавних финансија, 52 из области здравства, 40 из области грађевинарства и урбанизма, 32 из области рада и социјалне политике, 23 из области привреде, 19 из области рударства и енергетике, 19 из области полиције, пет из области културе и информисања/медија, четири из области политичких активности, четири из области заштите животне средине, две из области спорта, две из области пољопривреде, две из области одбране, као и 69 представки које су оцењене као неуредне, односно по којима Агенција није надлежна да поступа.

Постојање сукоба интереса у вршењу јавних функција у Републици Србији регулисано је Уставом и Законом о Агенцији. Имајући у виду наведено, сукоб интереса је уставна категорија и Агенција је једина надлежна да, на основу чл. 5 у вези чл. 1 Закона о Агенцији, одлучује о сукобу интереса при вршењу јавних функција. Спречавање сукоба интереса при вршењу јавних функција је један од најзначајнијих сегмената борбе против корупције сваког друштва, јер се сукоб интереса сматра предворјем корупције.

Важно је нагласити да је поступање функционера по коначним и извршним решењима Агенције којима су одбијене сагласности за вршење више јавних функција, односно обављање другог посла - 93,33%. Поступање надлежних органа по коначним и извршним решењима Агенције којима је утврђен престанак друге јавне функције по сили закона је 96,43%. Повећан је број захтева функционера за давање мишљења о сумњи у постојање сукоба интереса, поднетих у смислу чл. 32 Закона о Агенцији, којих је за 87,80% више у односу на 2017. годину, што је резултат интензивних обука Агенције за функционере. Повећан је број поднетих захтева за покретање прекршајног поступка због повреда одредаба Закона о Агенцији у области сукоба интереса, којих је за 55% више у односу на претходну годину.

У извештајном периоду највећи број мера и одлука Агенције, укупно 124, изречено је функционерима због кумулације функција³, док су друге по бројности мере изречене функционерима у ситуацијама које представљају сукоб интереса⁴, којих је било 113.

Агенција је од укупно 124 одлуке које се односе на кумулацију јавних функција, донела 38 решења којима је утврђен престанак друге јавне функције по сили закона (од којих је у осам случајева изречена и мера упозорења), изрекла 77 мера упозорења, 9 мера јавног објављивања одлуке о повреди Закона о Агенцији и једну меру јавног објављивања препоруке за разрешење са јавне функције.

У ситуацијама које представљају сукоб интереса, Агенција је од укупно 113 мера изрекла 42 мере јавног објављивања препоруке за разрешење, 40 мера јавног објављивања одлуке о повреди Закона о Агенцији и 31 меру упозорења.

Надлежни органи су од укупно 28 извршних решења поступили по 27 извршних решења Агенције и донели одлуке којима се утврђује престанак друге јавне функције по сили закона. У једном случају надлежни орган није поступио по решењу, због чега је против одговорног лица у том органу покренут прекршајни поступак.

Агенција је у 2018. години контролисала извештаје о трошковима изборне кампање за изборе одборника Скупштине града Београда, скупштина општина Аранђеловац, Бор, Мајданпек, Прешево, Смедеревска Паланка и Градске општине Севојно (Ужице). Резултати контроле објављени су на веб-сајту Агенције, у виду Извештаја о трошковима изборне кампање за избор одборника Скупштине града Београда - 4. март 2018. године, односно у Извештају о контроли трошкова политичких субјеката - кампање за избор одборника скупштина општина Аранђеловац, Бор, Мајданпек, Прешево, Смедеревска Паланка и Градске општине Севојно (Ужице) у 2018. години. Осим анализе извора финансирања и трошкова изборних кампања за укупно 47 политичких субјеката, извештаји садрже преглед уочених неправилности и могућих повреда Закона о финансирању политичких активности,⁵ као и податке о поднетим захтевима за покретање прекршајног поступка пред надлежним судом.

Поред 47 политичких субјеката за које су налази контроле објављени у извештајима о трошковима изборних кампања, контролисано је и 13 годишњих финансијских извештаја политичких субјеката за 2017. годину. Поднето је 90 захтева за покретање прекршајних поступака пред надлежним судом против политичких странака и одговорних лица у политичким странкама, односно одговорних лица група грађана, а због повреда одредаба Закона о финансирању политичких активности. На основу правноснажних пресуда донета су 33 решења о губитку права на добијање средстава из јавних извора намењених за финансирање редовног рада за 2019. годину.

Израђена је Анализа мониторинга активности политичких субјеката током избора за одборнике Скупштине града Београда - 4. марта 2018. године, на основу података посматрача прикупљених на терену за време изборне кампање. У сврху припреме Сектора за предстојеће измене и допуне Закона о финансирању политичких активности, урађена је Упоредна анализа финансирања политичких субјеката у Босни и Херцеговини, Републици Северна Македонија, Републици Србији, Републици Хрватској и Црној Гори.

Модерна јавна управа, виђена као сервис грађана, подразумева израђене етичке стандарде на основу којих ће запослени обликовати своје понашање. Етички стандарди су важни чиниоци изградње организационе културе која треба да почива на вредностима законитости, непристрасности, одговорности и поштовања. Посматрано у овом контексту, едукације су једно од најмоћнијих механизма за превенцију корупције и различитих врста неправилности у раду јавне управе. Тако је у периоду важења Националне стратегије (2013-2018), обучено 157 запослених у институцијама јавног сектора за самостално извођење обуке о етици и интегритету. Курс учења на даљину (онлајн обука) о етици и интегритету у јавном сектору уписала су 233 полазника, од којих је 217 успешно положило тест знања и добило потврду о учешћу.

Агенција дели проблеме јавног сектора у целини, међутим, упркос свим ограничењима, одржава и повећава ефикасност у раду у спровођењу превентивних, контролних и надзорних надлежности.

3 Повреда чл. 28 Закона о Агенцији.

4 Повреда чл. 27 и 32 Закона о Агенцији.

5 Закон о финансирању политичких активности, „Службени гласник Републике Србије“, бр. 43/11 и 123/14.

4. ПРЕПОРУКЕ

1. Усвојити Закон о спречавању корупције тако да се:
 - прецизира положај Агенције и прошире њена овлашћења и права (укључујући и право на непосредан приступ евиденцијама и документацији државних органа и организација и других правних лица, од значаја за поступке које води Агенција);
 - обезбеди законски оквир за јачање капацитета Агенције ради остварења веће ефикасности њеног рада;
 - обезбеди адекватна независност Агенције и унапреде њени финансијски и кадровски ресурси;
 - уведу јаснија и прецизнија правила о правима и обавезама функционера, као и јаснија и строжа правила о њиховој одговорности.
2. Усвојити Закон о изменама и допунама Закона о финансирању политичких активности тако да се:
 - јасно утврде и разграниче обавезе Агенције, Државне ревизорске институције и других органа у поступку контроле политичких активности и субјеката;
 - пропишу одговарајуће санкције за сва законом забрањена понашања за која није предвиђена ни прекршајна ни кривична одговорност.
3. Усвојити Закон о изменама и допунама Закона о политичким странкама, ради дефинисања појма групе грађана и свих спорних питања која из тог појма произлазе.
4. Размотрити потребу за доношењем нове Националне стратегије за борбу против корупције као допуне Акционог плана за Поглавље 23, ради дефинисања преосталих циљева и мера од значаја за борбу против корупције у Републици Србији.
5. Интензивирати сарадњу са другим државним органима у области борбе против корупције, у смислу Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције.
6. Обезбедити неопходне инфраструктурне и кадровске услове за рад Агенције, као и одговарајућу опрему и програме, ради обезбеђења несметаног и ефикаснијег рада Агенције.

5. НАДЗОРНА УЛОГА ОДБОРА АГЕНЦИЈЕ И УЧЕШЋЕ У КРЕИРАЊУ СТРАТЕШКИХ ЦИЉЕВА АГЕНЦИЈЕ

5.1. Значај

У циљу обезбеђивања двостепености одлучивања, Одбор одлучује по жалбама против одлука директора и доноси одлуке поводом других правних лекова функционера, заузима правне ставове и доноси одлуке о правним питањима.

Чланови Одбора, између седница, анализирају предмете у којима су известиоци и са саветницима раде на изради нацрта одлука.

Поводом сложених правних питања проучавају прописе којима је регулисано одређено спorno правно питање, ради заузимања правних ставова. Надзорна улога Одбора остварује се и разматрањем писаних извештаја које директор припрема и доставља Одбору, као и усменим извештавањем директора о раду Агенције на седницама Одбора. Чланови Одбора учествују у креирању политике Агенције, сарађују са директором и узимају активно учешће у реализацији појединих активности Агенције у остваривању надлежности.

5.2. Кључни резултати и активности

Одбор је у 2018. години наставио рад на јавном конкурс за избор директора Агенције, који је расписан претходне године и 17.01.2018. изабрао директора Агенције Драгана Сикимића. Одбор је расписао и конкурс за избор заменика директора Агенције и трочлана конкурсна комисија Одбора спровела је конкурсни поступак, обавила разговор са кандидатима и сачинила листу од три кандидата у ужем кругу, коју је Одбор усвојио и проследио директору Агенције ради избора заменика.

У току 2018. године Одбор је одржао 14 редовних и седам телефонских седница. На седницама је у поступцима одлучивања по жалбама изјављеним против првостепених одлука Одбор донео 170 одлука, од чега је у 148 случајева жалба одбијена, поништено је 12, а делимично су поништене четири првостепене одлуке. У пет предмета одлучено је да се поступак допуни, а у једном предмету Одбор је донео закључак да се жалба има сматрати предлогом за повраћај у пређашње стање и вратио предмет првостепеном органу да одлучи по предлогу.

Одбор је усвојио Извештај о раду Агенције за 2017. годину, који садржи и Извештај о спровођењу Националне стратегије за борбу против корупције у Републици Србији и ревидираног акционог плана за њено спровођење за 2017. годину, као и Предлог финансијског плана Агенције за борбу против корупције за 2019. годину.

Одбор је дао позитивно мишљење директору на Нацрт правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у стручној служби Агенције за борбу против корупције.

Чланови Одбора учествовали су у студијској посети Националној агенцији за борбу против корупције Италије (ANAC), са којом Агенција има потписан Протокол о сарадњи.

Као и претходних година, и у 2018. години Одбор је учествовао у активностима у вези са израдом Нацрта закона о Агенцији и дао своје предлоге.

5.3. Одлуке Одбора по жалбама и захтевима за понављање поступка⁶

Одлуке Одбора	
Одбијене жалбе	148
Поништена првостепена решења	12
Делимично поништена првостепена решења	4
Допуна поступка	5
Закључак ⁷	1
Укупно	170

Успешност: 87,64% одлука Агенције потврђено.

5.4. Структура првостепених одлука о којима је Одбор одлучивао поводом жалби

Структура првостепених одлука	
Мера јавног објављивања препоруке за разрешење са јавне функције	48
Решење којим се утврђује повреда закона и функционеру изриче мера упозорења којом се обавезује на одређено поступање	34
Мера јавног објављивања одлуке о повреди Закона о Агенцији	27
Решење о одбијању захтева за давање сагласности за вршење друге јавне функције	17
Решење поводом обавештења функционера о обављању другог посла или делатности, којим се утврђује сукоб интереса и обавезује функционер да престане са обављањем тог посла или делатности	15
Закључак којим се одбацује захтев за давање сагласности за вршење друге јавне функције као неблаговремене	10
Решење којим се утврђује повреда чл. 28 Закона о Агенцији (истовремено вршење више јавних функција без сагласности Агенције) и престанак јавне функције по сили закона	9
Решење о одбијању захтева за давање сагласности за заснивање радног односа или пословне сарадње по престанку јавне функције	4
Решење о одбијању захтева за давање сагласности за обављање другог посла уз јавну функцију	3
Закључак о одбацивању жалбе функционера због неблаговремености	2
Закључак о одбацивању захтева за давање сагласности јер се у истој управној ствари већ води поступак	1
Укупно	170

⁶ Детаљније погледати на страни 46.

⁷ Одбор је донео закључак да се жалба функционера има сматрати предлогом за повраћај у пређашње стање и вратио је предмет првостепеном органу ради одлучивања о предлогу.

5.5. Поступци пред Управним судом⁸

Током 2018. године Одбору су од стране Управног суда достављене, ради давања одговора на тужбу, 54 тужбе које су поднете ради поништаја одлука Одбора донетих у поступку решавања по жалби (од тога су 32 тужбе поднете ради поништаја одлука Одбора које су донете у 2018. години, а 21 тужба ради поништаја одлука из 2017. године). По тужбама из ранијих година у току је 45 управних спорова (33 по тужбама поднетих 2017. године и 12 по тужбама из претходних година).

Управни суд је у току 2018. године доставио Одбору 24 одлуке (пресуде и решења), које је донео у управним споровима по тужбама функционера поднетих ради поништаја одлука Одбора. Одбијено је 19 тужби, две тужбе су уважене, два поступка су обустављена, а један прекинут⁹.

Одлуке Управног суда поводом поднетих тужби достављене у 2018. години	
Одбијене тужбе	19
Уважене тужбе	2
Обустављен поступак	2
Прекинут поступак	1
Укупно	24

Успешност: 91,66% одлука Одбора је потврдио Управни суд.

⁸ Детаљније можете погледати на страни 49.

⁹ Детаљније можете погледати на страни 47.

6. АКТИВНОСТИ АГЕНЦИЈЕ

6.1. СЕКТОР ЗА КОНТРОЛУ ИМОВИНЕ И ПРИХОДА ФУНКЦИОНЕРА И ПОСТУПАЊЕ ПО ПРЕДСТАВКАМА

6.1.1. Значај

Успостављање и потпуно, правилно и ефикасно функционисање регистра функционера обезбеђује већу транспарентност у раду органа јавне власти и функционера. Основна претпоставка за рад Агенције је да се тачно зна која лица подлежу обавезама, забранама и ограничењима прописаним Законом о Агенцији.

Обавеза пријављивања имовине је једна од основних обавеза функционера која произилази из Закона о Агенцији, а која има за циљ повећање транспарентности у обављању јавних функција. Јавним објављивањем дела података из поднетих извештаја, подаци о имовини и приходима функционера су доступни јавности. Ова законска обавеза функционера представља помоћно средство за очување интегритета самих функционера и отклањање сумње у савесно и одговорно обављање јавне функције¹⁰.

Провера Извештаја и праћење имовинског стања функционера је веома делотворан механизам спречавања, али и сузбијања корупције, јер на тај начин Агенција долази до података који су од значаја за рад репресивних органа у решавању случајева у којима постоји сумња да је до корупције већ дошло.

Сврха поступања по представкама је да се открије, захтева и прати санкционисање корупције; да се идентификују области и облици у којима се корупција јавља, трендови, проблеми и узроци који доводе до коруптивних радњи; да се пружи помоћ лицима која пријављују корупцију и врати поверење грађана у институције. Ефикасно поступање и квалитетан рад по представкама од значаја је и за промену тренда нерадог пријављивања корупције од стране грађана, код којих је још увек присутно уверење да институције неће предузети ништа поводом њихових пријава корупције.

6.1.2. Осврт на стање у релевантној области

У 2018. години у оквиру надлежности покренуто је 105 претходних провера и укупно 305 поступака због повреде Закона о Агенцији:

- због неподношења обавештења о учешћу у поступку јавних набавки – 2;
- због неблаговременог подношења Извештаја по ступању на функцију – 143;
- због неблаговременог подношења Извештаја по престанку функције – 110;
- због неблаговременог подношења Извештаја о битним променама у имовини и приходима за време трајања функције – 36;
- због неблаговременог подношења Извештаја о битним променама у имовини и приходима у одговарајућем року након њеног престанка – 1;
- због кумулативне повреде одредби Закона о Агенцији које се односе на неблаговремено подношење Извештаја по ступању на функцију и по престанку функције – 1;
- због кумулативне повреде одредби Закона о Агенцији које се односе на неблаговремено подношење Извештаја по ступању на функцију и неблаговремено подношење Извештаја о битним променама у имовини и приходима за време трајања функције – 10;
- због кумулативне повреде одредби Закона које се односе на неблаговремено подношење Извештаја по престанку функције и неблаговремено подношење Извештаја о битним променама у имовини и приходима за време трајања функције – 1;
- због кумулативне повреде одредби Закона које се односе на неблаговремено подношење Извештаја по ступању на функцију, по престанку функције и неблаговремено подношење Извештаја о битним променама у имовини и приходима за време трајања функције – 1.

¹⁰ Детаљније можете погледати на страни 47.

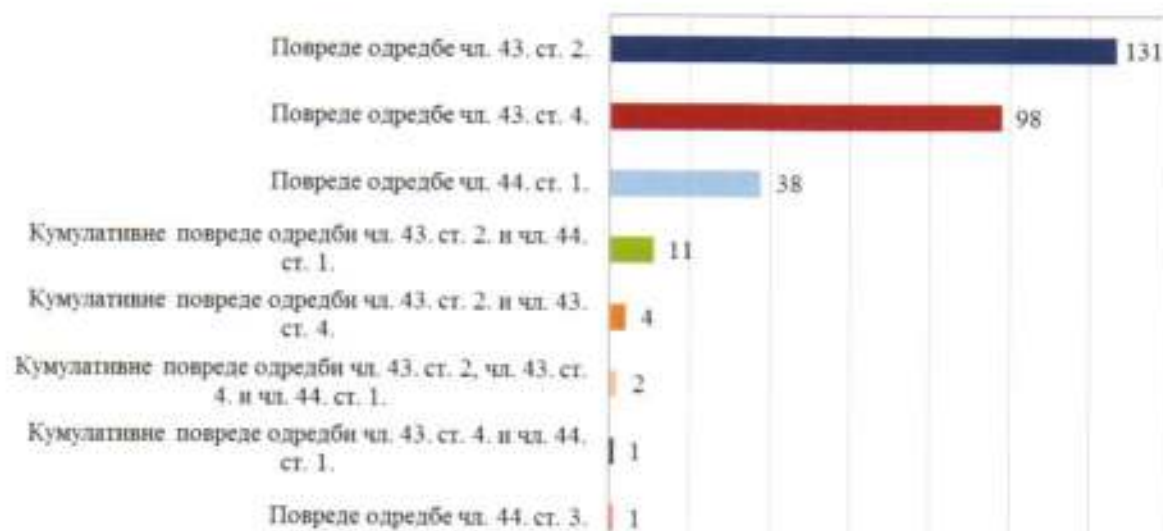
На републичком нивоу,¹¹ покренуто је укупно 186 поступака, између осталог: један (1) против министра, 36 против народних посланика, један (1) против саветника председника Републике, 76 против судија и ранијих судија, осам (8) против тужилаца и заменика тужилаца, два (2) против државних секретара. Поступци су покренути и против осам (8) помоћника и в.д. помоћника министара, 34 председника и члана управних и надзорних одбора и савета, 19 директора, в.д. и заменика директора републичких привредних субјеката и установа, као и против једног ректора универзитета.

На локалном нивоу покренуто је укупно 116 поступака, између осталог: четири (4) против градоначелника; 12 против начелника, подсекретара и в.д. секретара и подсекретара у управама јединица локалне самоуправе; 34 против чланова већа и секретара скупштина јединица локалне самоуправе; 18 против председника и заменика председника јединица локалне самоуправе и њихових скупштина. Такође, покренуто је 46 поступака против директора, заменика директора и в.д. директора установа, јавних предузећа и привредних субјеката чији је оснивач јединица локалне самоуправе, као и по један поступак против председника изборне комисије и чланова управних одбора установа и привредних друштава јединица локалне самоуправе.

Изречено је укупно 310 мера због повреде Закона о Агенцији, и то:

- 286 мера упозорења,
- 21 мера јавног објављивања одлуке о повреди закона и
- три (3) мере јавног објављивања препоруке за разрешење.

СТРУКТУРА ИЗРЕЧЕНИХ МЕРА УПОЗОРЕЊА

Против 12 решења којима су изречене мере изјављене су жалбе Одбору. Одбор је у 2018. години, решавајући по жалбама функционера поднетим пре и у току 2018. године, у четири (4) случаја одбио, у једном случају одбацио и у три (3) случаја уважио жалбу и поништио првостепено решење.

У 2018. години Прекршајни суд у Београду донео је укупно 99 одлука на основу захтева за покретање прекршајног поступка поднетих пре и у току 2018. године.

Агенција је током извештајног периода изјавила 18 жалби Прекршајном апелационом суду. Жалбе су изјављене против одлука којима су изречене опомене (14 жалби) и новчане казне испод законског минимума (4 жалбе).

Поступајући по жалбама Агенције поднетим пре и у току 2018. године, Прекршајни апелациони суд је у 24 случаја донео одлуке, и то по жалбама против пресуда којима су функционерима изречене опомене или новчане казне испод законског минимума.

¹¹ У преглед покренутих поступака према нивоу власти и типу функције нису укључена два поступка против привредних друштава у приватном власништву, који су покренути због повреде одредбе чл. 36 ст. 1 Закона о Агенцији, као ни један поступак који је покренут против функционера на нивоу територијалне аутономије.

Структура другостепених судских одлука прекршајних судова:

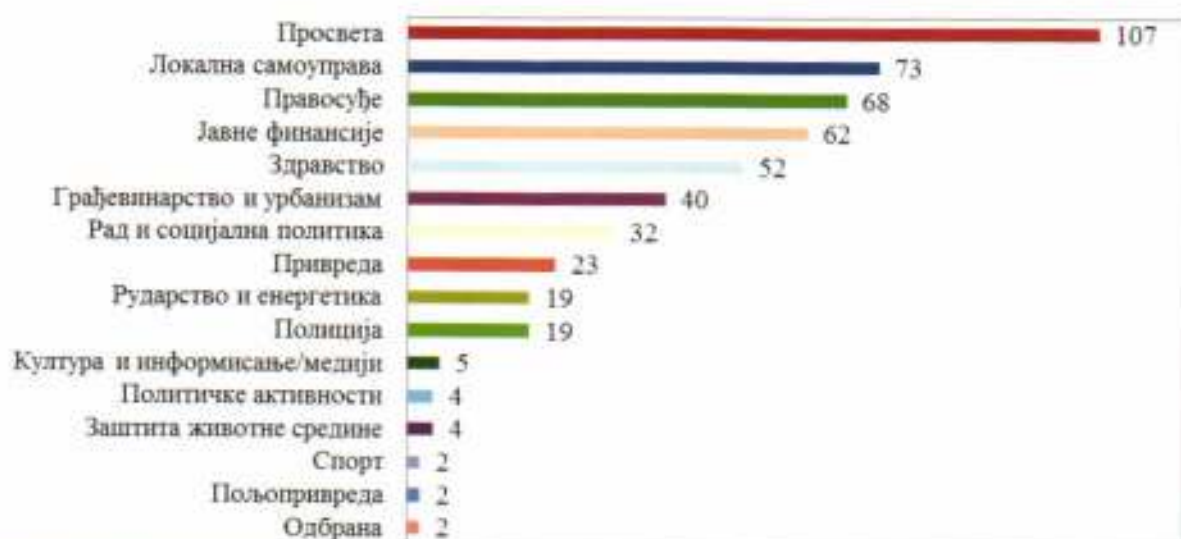
- седам (7) одлука којима су преиначене првостепене пресуде (којима су биле изречене опомене) и изречене новчане казне од 50.000,00 РСД, односно 30.000,00 РСД (у пет случајева су у другостепеном поступку изречене новчане казне од 50.000,00 РСД, а у два случаја од 30.000,00 РСД);
- четири (4) одлуке којима су одбијене жалбе;
- једна (1) одлука којом се одбија жалба и обуставља поступак због застарелости;
- девет (9) одлука којима су преиначене првостепене пресуде и обустављени поступци због застарелости;
- три (3) одлуке којима су одбачене жалбе.

У оквиру својих надлежности Агенција поступа по представкама грађана у којима подносиоци указују на коруптивне радње у начину рада или поступања органа јавне власти или јавног функционера – државног службеника на положају, које нису нужно у вези са подносиоцем или услед чега подносилац сматра да су повређена нека његова права или правни интерес.

Како Агенција нема инспекцијска ни истражна овлашћења, већ има превентивну улогу у друштву, циљ поступања по представкама је разоткривање случајева корупције у сарадњи са грађанима и указивање органима јавне власти на поступање које ствара могућности за корупцију у јавном сектору.

Представке су, због лакшег праћења поступања органа јавне власти која доводе до корупције, класификоване по областима, кључним за изградњу системских антикорупцијских механизма, како их је препознавала Национална стратегија за борбу против корупције за период од 2013. до 2018. године, на које тиме нису исцрпљене све друге области у којима се може јавити коруптивно понашање.

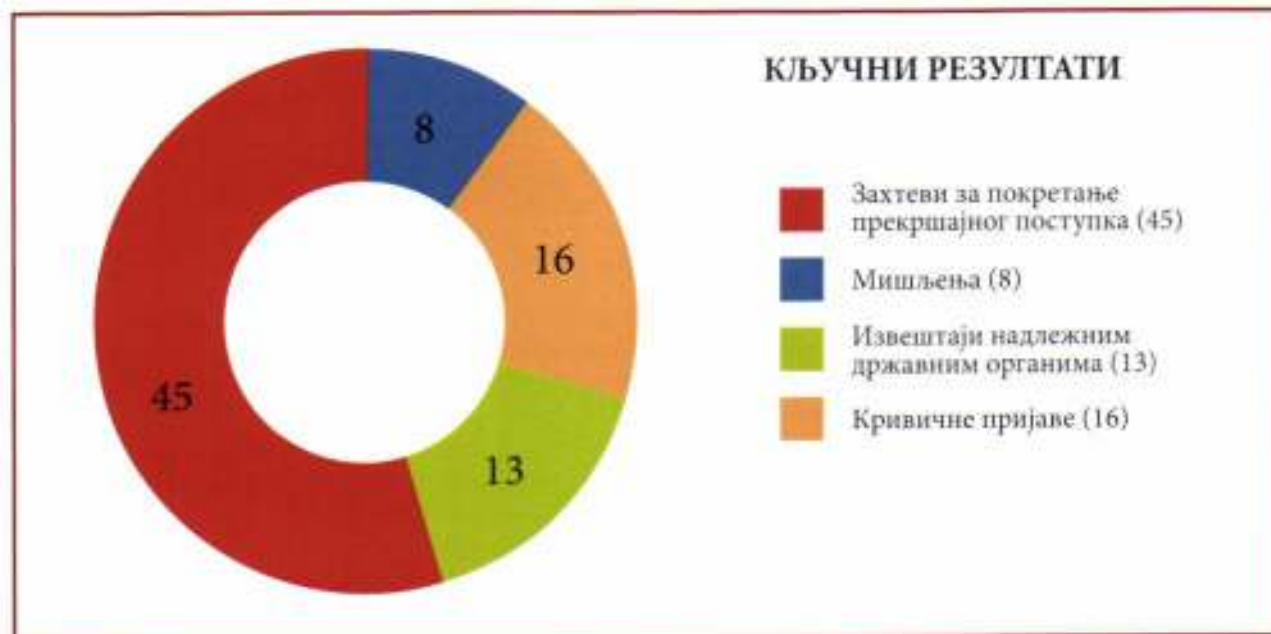
СТРУКТУРА ПРЕДСТАВКИ ПО ОБЛАСТИМА

6.1.3. Кључни резултати

- ✓ Током 2018. године надлежним тужилаштвима поднето је 16 кривичних пријава због постојања основа сумње да функционери нису пријавили имовину Агенцији или су дали лажне податке, у намери да прикрију податке о имовини (чл. 72. Закона о Агенцији)¹².
- ✓ Надлежним тужилаштвима и другим надлежним државним органима поднето је 13 извештаја због постојања основа сумње да су функционери чија су имовина и приходи били предмет провера извршили неко друго кривично дело (примање/давање мита, пореска утаја, прање новца и др.), и то:
 - надлежним тужилаштвима – два (2),
 - Пореској управи – два (2),
 - Управи за спречавање прања новца – девет (9).
- ✓ У 2018. години, у овом сегменту рада Агенције поднето је укупно 45 захтева за покретање прекршајног поступка, и то због:
 - неблаговременог подношења извештаја о имовини и приходима – 43,
 - недостављања докумената и информација на захтев Агенције – два (2).
- ✓ Агенција је у извештајном периоду дала укупно осам мишљења у вези са применом Закона о Агенцији.

¹² Детаљније можете погледати на страни 48.

6.1.4. Остали резултати¹³

- Окончано је поступање у 474 предмета формираних по представкама које су поднете Агенцији.
- Одржано је 13 обука за представнике установа из система образовања и васпитања, у области пријављивања имовине и сукоба интереса (Врање, Крагујевац, Крушевац, Лесковац, Ниш, Нови Пазар, Нови Сад, Панчево, Ужице, Шабац), а на основу анализе потреба за обукама која је израђена коришћењем база података и евиденција које Агенција води. Обукама је присуствовало 696 представника из 428 установа.
- Израђена је статистичка анализа поступака Агенције у вези са обавезом функционера да подносе извештај о имовини по ступању на функцију, односно по њеном престанку за 2017. годину, као и статистичка анализа поступака који се односе на проверу имовине и прихода функционера у периоду од 2013. до 2017. године.
- Израђена је четврта анализа Каталога поклона¹⁴ за 2017. годину, која садржи податке о категоријама функционера који су примили поклоне, врстама поклона, као и о томе да ли су поклони задржани у личној својини или су постали јавна својина.
- У 2018. години примљено је укупно 2.851 обавештење од органа који су дужни да обавесте Агенцију да је функционер ступио на функцију, односно да му је функција престала.
- Укупан број активних функционера у Регистру функционера у 2018. години био је 32.979.
- У 2018. години примљено је 5.505 извештаја о имовини и приходима функционера, што је приближно броју примљених извештаја у 2017. години (5.612), а укупно од оснивања Агенције до краја извештајног периода обрађена су и објављена 48.193 извештаја.
- Годишњим планом провере извештаја о имовини и приходима функционера за 2018. годину, била је предвиђена провера података из извештаја за 317 функционера (министар, министар без портфеља, државни секретари, помоћници министра, в.д. помоћника министра, народни посланици, председници и в.ф. председника виших судова, тужиоци и в.ф. јавног тужиоца у Вишем јавном тужилаштву). Вршена је провера података из извештаја и за седам (7) функционера који су били предмет ванредне провере покренуте током 2018. године, због сумње да нису пријављени тачни и потпуни подаци. Од укупног броја, завршена је провера извештаја за 275 функционера који су били у провери током 2018. године.
- У току 2018. године образована су нова 583 предмета по представкама, а окончано поступање у

¹³ Агенција води и објављује листу правних лица у којима су функционери власници више од 20% удела или акција у поступцима јавних набавки. Током 2018. године 8 правних лица доставило је Агенцији 144 обавештења о учешћу у поступцима јавних набавки, као и 185 обавештења о окончању поступка.

¹⁴ Статистичку анализу Каталога поклона за 2017. годину можете погледати на интернет презентацији Агенције (<http://www.acas.rs/10629-2/>).

474 предмета. На крају године укупно је у раду 1.088 предмета (предмети из 2018. године, као и пренети из претходних година)¹⁵.

- У извештајном периоду Агенција је упутила укупно 1.147 дописа органима јавне власти, а поред јавних тужилаштва, највише се пута обратила Министарству просвете (у 74 случаја), Буџетској инспекцији (у 34 случаја), Инспекторату за рад (у 29 случајева), Министарству здравља (у 26 случајева), Управи за јавне набавке (у 16 случајева), Пореској управи (у 15 случајева) и Републичкој комисији за заштиту права у поступцима јавних набавки (у 6 случајева).

На основу поступања Агенције по представкама у извештајном периоду подигнуте су:

- две (2) оптужнице за кривична дела пореска утаја, удруживање ради вршења кривичних дела, превара, неовлашћено искоришћавање ауторског дела или предмета сродног права и неовлашћено бављење одређеном делатношћу;
- четири (4) оптужна предлога за кривична дела злоупотреба службеног положаја, фалсификовање службене исправе, онемогућавање вршења контроле, превара, тешка крађа, несавестан рад у служби, повреда дужности избегавања сукоба интереса. Након спроведеног судског поступка, у једном случају о ком је обавештена Агенција донета је правоснажна пресуда и ранији директор органа јавне власти оглашен је кривим за продужено кривично дело Злоупотреба службеног положаја.

На основу поступања по представкама - поступање по кривичним пријавама и извештајима Агенције поднетим надлежним тужилаштвима пре и током 2018. године:

- донете су три (3) првостепене осуђујуће пресуде (једном је изречена казна од шест месеци затвора; другом је утврђена казна затвора од шест месеци са роком провере од две године, а трећом је утврђена казна затвора од шест месеци са роком провере од две године);
 - донете су две (2) правоснажне осуђујуће пресуде (једном је утврђена казна затвора од пет месеци са роком провере од годину дана, а другом је утврђена казна затвора од три месеца са роком провере од годину дана);
 - донете су три (3) ослобађајуће пресуде, једна правоснажна и две првостепене, против којих су надлежна тужилаштва поднела жалбе;
 - донета је једна (1) другостепена пресуда којом је потврђена првостепена ослобађајућа пресуда;
 - поднета су четири (4) оптужна предлога и у току је поступак пред надлежним судом;
 - у 17 случајева у току је спровођење доказних радњи;
 - у 14 случајева су кривичне пријаве одбачене уз примену начела опортунитета;
 - у 10 случајева су одбачене кривичне пријаве;
 - у четири (4) случаја је надлежно тужилаштво одбацило, као кривичну пријаву, извештај који је поднела Агенција.
- Поднето је 11 извештаја надлежним тужилаштвима због постојања сумње да су овлашћена лица органа јавне власти извршила коруптивна кривична дела, 3 иницијативе за покретање дисциплинских поступака и 3 иницијативе надлежном правобранилаштву за покретање поступка за заштиту јавне својине.
 - Од укупног броја окончаних предмета (474), надлежна тужилаштва су у 257 поступака по представкама грађана обавестила Агенцију да нема места за покретање кривичног поступка, док су у 26 случајева извештаји Агенције о неправилностима сматрани кривичном пријавом која је, након извршених провера, одбачена. У 18 случајева Агенција је након одговора поступајућег јавног тужилаштва захтевала од непосредно вишег јавног тужиоца да изда обавезно упутство нижем јавном тужиоцу за поступање у појединим предметима када је сматрала да постоји сумња у ефикасност и законитост поступања нижег јавног тужиоца, од чега је у три (3) случаја иницијатива Агенције прихваћена.

¹⁵ Детаљније можете погледати на страни 48.

У 67 случајева Агенција је окончала поступак због ненадлежности и представку уступила надлежном органу, о чему је обавестила подносиоца.

По захтевима Агенције за вршење надзора над радом органа јавне власти, инспекцијски органи су током 2018. године поступали у више случајева, а у 26 записника о извршеном инспекцијском надзору су пронађене неправилности и покренути одговарајући прекршајни и кривични поступци.

6.2. СЕКТОР ЗА РЕШАВАЊЕ О СУКОБУ ИНТЕРЕСА

6.2.1. Значај

Постојање сукоба интереса у вршењу јавних функција у Републици Србији је регулисано Уставом и Законом о Агенцији. Имајући у виду наведено, сукоб интереса је уставна категорија и Агенција је једина надлежна да, на основу чл. 5 у вези са чл. 1 Закона о Агенцији, одлучује о сукобу интереса при вршењу јавних функција. Спречавање сукоба интереса при вршењу јавних функција је један од најзначајнијих сегмената борбе против корупције сваког друштва, јер се сукоб интереса сматра предворјем корупције.

У надлежности Агенције за борбу против корупције РС на основу Закона о Агенцији је и спречавање и решавање сукоба интереса при вршењу јавних функција. Задатак Агенције је да својим одлукама или мишљењима, као и заузетим ставовима, спречава, решава и отклања последице сукоба интереса при вршењу јавних функција; решава о кумулацији јавних функција; обављању другог посла, врши контролу преноса управљачких права и поверавања пословођења; решава у вези забране оснивања привредног друштва или јавне службе за време вршења јавне функције, чланства у удружењу и органима удружења, недозвољеног утицаја на функционера, забране заснивања радног односа или пословне сарадње по престанку јавне функције, поступа у случају повреде одредаба Закона о Агенцији које се односе на сукоб интереса. У циљу превенције корупције, на тај начин Агенција унапређује интегритет и одговорност јавног функционера, а такође и институционални интегритет.

6.2.2. Осврт на стање у релевантној области

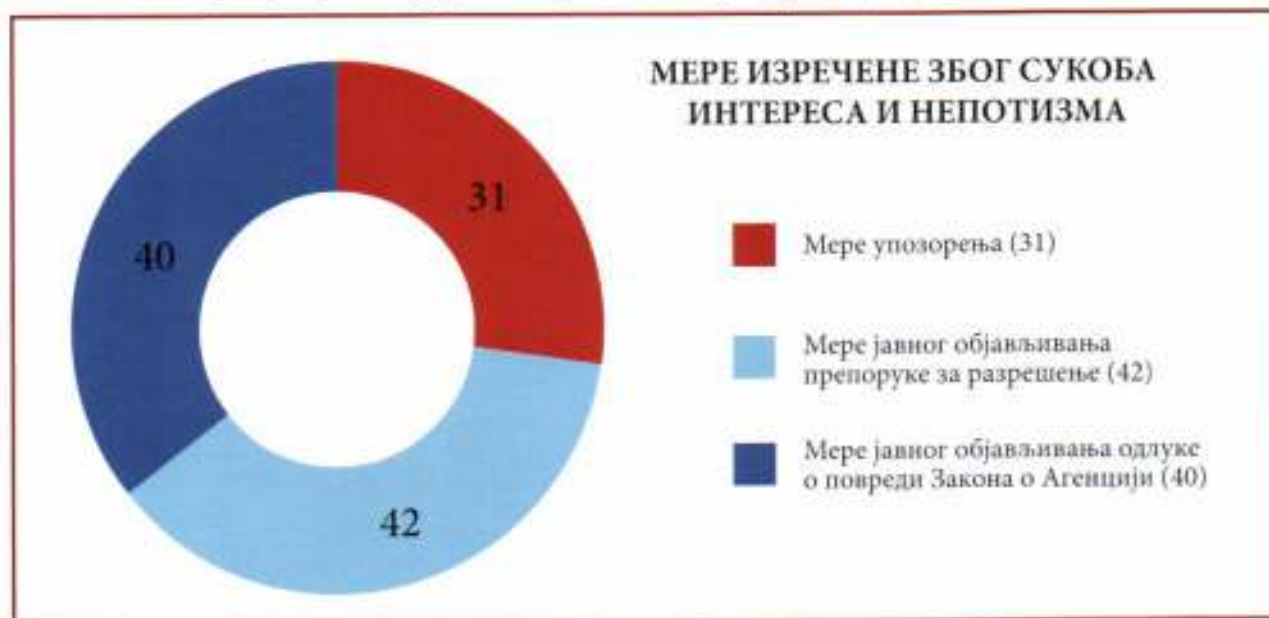
У вези са свим донетим одлукама и изреченим мерама, као и датим мишљењима, уочено је да је већина функционера уважила донете одлуке Агенције и да се дата мишљења Агенције поштују, што све иде у правцу јачања интегритета функционера при вршењу јавних функција. Дешава се, међутим, да надлежни органи који су изабрали, именовали или поставили функционере не извршавају и не поштују препоруку Агенције за разрешење, што је пре свега примећено код нижег нивоа власти. Код већине који не поштују одлуке Агенције, као разлог за непоступање указују да су утврдили да нема сукоба интереса, што није у њиховој надлежности и не иде у правцу владавине права и поштовања институција.

Међутим, у извештајном периоду примећена је једна охрабрујућа чињеница у вези са иницијативама за разрешење директора установа образовања и васпитања, јер је разрешење наведених функционера на основу измена Закона о основама система образовања и васпитања сада у надлежности министра просвете, који све чешће позитивно одговара на иницијативе Агенције.

У извештајном периоду највећи број мера и одлука Агенције, укупно 124, изречено је функционерима због кумулације функција¹⁶, док су друге по бројности мере изречене функционерима у ситуацијама које представљају сукоб интереса и непотизам¹⁷, којих је било 113.

Агенција је, од укупно 124 одлуке које се односе на кумулацију јавних функција, донела 38 решења којима је утврђен престанак друге јавне функције по сили закона (од којих је у осам случајева изречена и мера упозорења), изрекла 77 мера упозорења, девет (9) мера јавног објављивања одлуке о повреди Закона о Агенцији и једну (1) меру јавног објављивања препоруке за разрешење са јавне функције.

У ситуацијама које представљају сукоб интереса и непотизам, Агенција је од укупно 113 мера изрекла 42 мере јавног објављивања препоруке за разрешење, 40 мера јавног објављивања одлуке о повреди Закона о Агенцији и 31 меру упозорења.

Због непреношења управљачких права у привредном друштву¹⁸ Агенција је изрекла 31 меру и то три (3) мере јавног објављивања препоруке за разрешење, пет (5) мера јавног објављивања одлуке о повреди Закона о Агенцији и 23 мере упозорења. Од тога су три (3) мере јавног објављивања препоруке за разрешење са јавне функције и две (2) мере јавног објављивања одлуке о повреди Закона о Агенцији изречене због тога што функционер није поступио по претходно изреченој мери упозорења и није пренео своја управљачка права у привредном друштву, у остављеном року.

У погледу изречених мера јавног објављивања препорука за разрешење због повреде Закона о Агенцији у ситуацијама које представљају сукоб интереса, 22 мере изречене су функционерима који своје функције врше у установама система образовања и васпитања (основне и средње школе, високошколске установе, факултети и предшколске установе), четири (4) мере су изречене функционерима у органима здравствених установа, четири (4) председницима општина, седам (7) члановима општинског већа, једна начелнику општинске управе, једна директору центра за социјални рад, једна директору туристичке организације, једна заменику председника општине, две директорима јавног предузећа, једна директору привредног друштва чији је оснивач јединица локалне самоуправе, једна директору привредног друштва чији је оснивач РС.

По извршности одлука Агенције којима су одбијени захтеви за давање сагласности за вршење друге јавне функције, односно обављање другог посла или делатности, 42 функционера је престало са истовременим вршењем неспојивих јавних функција, односно обављањем посла, делатности, што изражено у процентима износи 93,33% од броја извршних одлука Агенције (45). У 30 поступака решења нису извршена или је у току рок за доставу доказа.

¹⁶ Повреда чл. 28 Закона о Агенцији.

¹⁷ Повреда чл. 27 и 32 Закона о Агенцији.

¹⁸ Повреда одредаба чл. 35 Закона о Агенцији.

Против коначних одлука Агенције којима су одбијени захтеви за давање сагласности за вршење друге јавне функције, односно обављање другог посла или делатности, пет функционера је поднело тужбу Управном суду.

Против коначних решења којима је утврђена повреда Закона о Агенцији, 13 функционера је поднело тужбу Управном суду, и то шест (6) против решења којима је изречена мера јавног објављивања препоруке за разрешење са јавне функције, пет (5) против функционера којима је изречена мера упозорења са налогом и две (2) против решења којима је утврђен престанак друге јавне функције по сили закона.

У извештајном периоду заведен је укупно 1431 нов предмет, и то на основу:

- 557 захтева за давање сагласности (за вршење друге јавне функције, односно другог посла или делатности, за чланство у органима удружења, за заснивање радног односа или пословне сарадње након престанка јавне функције – пантофлажа),
- 14 захтева за давање мишљења о спровођењу Закона о Агенцији и других прописа који регулишу материју сукоба интереса,
- пет (5) обавештења о преносу управљачких права, у складу са одредбама чл. 35 Закона о Агенцији,
- 547 поступака је покренуто ради утврђења повреде закона, и то 343 на основу поднетих пријава, 204 по службеној дужности и осам (8) захтева за добијање података.

Највећи број поступака, укупно 166 (145 на основу пријаве и 21 по службеној дужности), покренут је због сукоба интереса, јер су јавну функцију искористили за стицање користи за себе или повезано лице. Други по бројности су поступци покренути против функционера који другу или више јавних функција врше без сагласности Агенције и таквих поступака је покренуто 151 (37 на основу пријаве и 114 по службеној дужности).

Надлежни органи су од укупно 28 извршних решења поступили по 27 извршних решења Агенције и донели одлуке којима се утврђује престанак друге јавне функције по сили закона. У једном случају надлежни орган није поступио по решењу, због чега је против одговорног лица у том органу покренут прекршајни поступак.

Због повреда одредаба Закона о Агенцији у области сукоба интереса поднет је укупно 31 захтев за покретање прекршајних поступака, од чега је 19 поднето због прекршаја из чл. 74 ст. 1 тач. 1 Закона о Агенцији, против функционера који су прихватили другу јавну функцију без сагласности Агенције (повреда чл. 28), 5 због прекршаја из чл. 74 ст. 1 тач. 4 Закона о Агенцији, против функционера који нису писмено обавестили Агенцију о сукобу интереса (повреда чл. 32), 5 захтева је поднето због прекршаја из чл. 74 ст. 2 тач. 1 истог закона против одговорног лица у државном органу и организацији, органу територијалне аутономије, локалне самоуправе, јавне службе или другом правном лицу које врши јавна овлашћења, које Агенцији није доставило сва документа и информације у прописаном

року (повреда чл. 25 ст. 2), један због прекршаја из чл. 74 ст. 1 тач. 3 Закона о Агенцији против функционера који обавља другу делатност супротно одредби чл. 31 истог закона и један због прекршаја из чл. 74 ст. 1 тач. 5 Закона о Агенцији, против функционера који поступа супротно забрани прописаној одредбама чл. 33 истог закона.

У извештајном периоду Агенцији су од стране прекршајних судова у 28 поступака достављене првостепене пресуде којима се утврђује одговорност функционера за учињени прекршај тако што је изречено 11 новчаних казни (једна у висини од 100.000,00 динара (чл. 32), једна у висини од 75.000,00 динара (чл. 75), једна у висини законом прописаног минимума од 50.000,00 динара (чл. 28), три у висини од по 20.000,00 динара (чл. 25 и чл. 28), три у висини од 10.000,00 динара (чл. 28 и чл. 32) и две у висини од 5.000,00 динара (чл. 32) и 12 опомена. Пет поступака окончано је доношењем решења којима се утврђује да је наступила апсолутна застарелост вођења прекршајног поступка.

Представници Сектора су учествовали на округлим столовима који су одржани у 13 општина и градова Србије у вези са упознавањем функционера, између осталог, и са правима и обавезама у вези са сукобом интереса, у оквиру пројекта „Превенција и борба против корупције“ ИПА 2013.

6.2.3. Кључни резултати

- ✓ Поступање функционера по коначним и извршним решењима директора Агенције којима су одбијене сагласности за вршење више јавних функција, односно обављање другог посла је 93,33%.
- ✓ Поступак надлежних органа по коначним и извршним решењима директора Агенције којима је утврђен престанак друге јавне функције по сили закона је 96,43%.
- ✓ Повећан је број захтева функционера за давање мишљења о сумњи у постојање сукоба интереса, поднетих у смислу чл. 32 Закона о Агенцији, којих је за 87,80% више у односу на 2017. годину, што је резултат интензивних обука Агенције за функционере.
- ✓ Повећан је број поднетих захтева за покретање прекршајног поступка због повреда одредаба Закона о Агенцији у области сукоба интереса, којих је за 55% више у односу на претходну годину.

6.2.4. Остали резултати¹⁹

У извештајном периоду Сектор за решавање о сукобу интереса окончао је укупно 1358 поступака, и то на следећи начин:

- дато је 312 мишљења о спровођењу закона;
- донета су 162 решења о давању сагласности за вршење друге јавне функције, односно за обављање другог посла или делатности, за чланство у органима удружења, за заснивање радног односа или пословне сарадње након престанка јавне функције – пантофлажа;
- 127 предмета је окончано обавештавањем странака да нема сметње за истовремено обављање другог посла или делатности, за чланство у органима удружења, за заснивање радног односа, односно пословне сарадње након престанка јавне функције у смислу чл. 30, 31, 34 и 38 Закона о Агенцији;
- 11 поступака окончано је обавештавањем странака да нема сметње да врше другу јавну функцију, у смислу чл. 28 Закона о Агенцији;
- донето је 75 решења о одбијању захтева за давање сагласности за вршење друге јавне функције, односно другог посла или делатности (од тог броја, у 25 случајева утврђена је неспојивост вршења јавне функције са обављањем посла или делатности);
- дато је 77 мишљења по захтевима функционера за давање мишљења о сумњи у постојање сукоба интереса, поднетих у смислу чл. 32 Закона о Агенцији;
- донето је 45 решења којима је утврђена повреда закона и изречена мера јавног објављивања препоруке за разрешење функционера;
- донета су 72 решења којима је утврђена повреда закона и изречена мера јавног објављивања одлуке о повреди закона;
- донето је 38 решења којима је утврђена повреда одредаба чл. 28 Закона о Агенцији и констатован престанак функције по сили закона, од којих је у 8 случајева изречена и мера упозорења, док је у једном случају изречена и мера јавног објављивања препоруке за разрешење са јавне функције;

¹⁹ Детаљније можете погледати на страни 48.

- донето је 218 решења којима је утврђена повреда закона и изречена мера упозорења функционерима;
- три (3) поступка окончана су обавештавањем функционера да пренесе право пословођења, односно управљачка права, и достављањем доказа о поступању функционера по обавештењу;
- 35 поступака окончано је закључцима о одбацавању захтева због неблаговремености или непотпуности;
- 37 поступака окончано је закључком о обустави поступка;
- 150 поступака решено је на други начин (обавештавањем странака да је Агенција у претходном поступку утврдила да не постоје разлози за вођење поступка пред Агенцијом, обавештењем функционера да Агенција није надлежна за поступање, обавештењем надлежног јавног тужилаштва и др.).

6.3. СЕКТОР ЗА КОНТРОЛУ ФИНАНСИРАЊА ПОЛИТИЧКИХ АКТИВНОСТИ

6.3.1. Значај

Контролом извештаја о трошковима изборне кампање и годишњих финансијских извештаја политичких субјеката као и њиховим јавним објављивањем, Агенција упознаје јавност са прикупљањем и трошењем средстава политичких субјеката за редован рад и изборну кампању. Истовремено, Агенција реагује на уочене повреде закона и подноси пријаве надлежним органима.

Превентивна улога Агенције огледа се, између осталог, и у пружању стручне помоћи одговорним лицима у политичким субјектима у вези са њиховим недоумицама у примени закона²⁰.

6.3.2. Стање у релевантној области

Сви политички субјекти који су имали проглашене изборне листе на изборима одржаним 2018. године, имали су обавезу да у року од 30 дана од дана објављивања коначних резултата, Агенцији поднесу извештај о трошковима изборне кампање,²¹ који садржи податке о пореклу, висини и структури прикупљених и утрошених средстава из јавних и приватних извора²².

У 2018. години, 64 политичка субјекта (47 политичких странака²³ и 17 група грађана) била су у обавези да поднесу И2 извештај, јер су учествовали на изборима за одборнике Скупштине града Београда, скупштине општина Аранђеловац, Бор, Мајданпек, Прешево, Смедеревска Паланка и Скупштину градске општине Севојно (Ужице).

Законску обавезу је испунило 47 политичких субјеката, тј. 38 политичких странака и девет група грађана, с тим да су још три политичка субјекта поднела И2 извештај али не на начин како је прописано Правилником о евиденцијама и извештајима политичког субјекта²⁴, тј. наведеним И2 извештајима недостаје бар-код²⁵.

Све регистроване политичке странке, као и групе грађана које имају представнике у представничким телима, биле су дужне да до 15. априла 2018. године Агенцији поднесу годишњи финансијски извештај за 2017. годину²⁶, као и извештај о прилозима и имовини, уз претходно прибављено мишљење овлашћеног ревизора лиценцираног у складу са прописима о рачуноводству и ревизији²⁷.

20 Детаљније можете погледати на страни 48.

21 У даљем тексту: И2 извештај.

22 Обавеза је прописана чланом 29 ст. 1 и 2 Закона о финансирању политичких активности „Службени гласник Републике Србије”, бр. 43/11 и 123/14.

23 Податак укључује политичке странке које су самостално наступале на изборима али и политичке странке које су као носиоци коалиције имале законску обавезу да поднесу Агенцији И2 извештај у 2018. години.

24 Правилник о евиденцијама и извештајима политичког субјекта, „Службени гласник Републике Србије”, број 7/16.

25 Детаљније можете погледати на страни 52.

26 У даљем тексту: ГФИ за 2017. годину.

27 Обавеза је прописана чланом 28 став 1 Закона о финансирању политичких активности.

У 2018. години, укупно 241 политички субјекат, од тога 113 политичких странака и 128 група грађана, било је у обавези да Агенцији поднесе ГФИ за 2017. годину²⁸.

Законску обавезу испунило је 112 политичких субјеката, тј. 71 политичка странка и 41 група грађана.

Агенција је контролисала 13 политичких субјеката који су поднели ГФИ за 2017. годину. Критеријуми на основу којих је извршена селекција политичких субјеката који ће бити контролисани били су да:

- укупни приходи политичког субјекта на годишњем нивоу премашују износ од 25.000.000,00 динара и
- контрола одабраних политичких субјеката обухвата најмање 80% новчаних средстава из јавних извора за финансирање редовног рада политичких субјеката на годишњем нивоу.

Агенција је организовала мониторинг изборне кампање за избор одборника Скупштине града Београда који је трајао од 29. јануара до 4. марта 2018. године.

Активности 24 политичка субјеката који су имали проглашене изборне листе пратило је укупно 27 посматрача распоређених у 17 београдских општина, шест координатора и један централни координатор. Потребан број посматрача изабран је из постојеће мреже, формиране на основу јавног позива 2016. године, а на начин прописан Правилником о посматрачима изборне кампање²⁹.

Средства за контролу трошкова изборних кампања одобрена су Агенцији из буџета Републике Србије у износу од 12.300.000,00 динара. Утрошено је 3.800.874,48 динара (30,90%), док су неутрошена средства враћена у републички буџет на крају године.

На основу података посматрача прикупљених на терену за време изборне кампање, израђена је Анализа мониторинга активности политичких субјеката током избора за одборнике Скупштине града Београда - 4. март 2018. године.

Према одредбама Закона о финансирању политичких активности, политички субјекти који су имали проглашене изборне листе 2018. године били су дужни да Агенцији И2 извештај поднесу најкасније 30 дана од дана објављивања коначних резултата избора.

У поступку контроле уочене су следеће неправилности:

- као и ранијих година, најчешћу повреду Закона о финансирању политичких активности представљало је недостављање И2 извештаја;
- кашњење са подношењем И2 извештаја Агенцији уочено је код седам политичких субјеката који су учествовали на изборима у Београду (три групе грађана), Мајданпеку (једна политичка странка), Прешеву (две политичке странке) и Севојну (једна група грађана);
- неприказивање средстава из јавних извора за покривање трошкова изборне кампање;
- погрешно приказивање примљених средстава из јавних извора за покривање трошкова изборне кампање;
- неприказивање коришћење услуга и добара из јавних извора без накнаде (услуге и добра из јавних извора, у смислу одредаба Закона о финансирању политичких активности су услуге и добра одређене посебним прописима које политичким субјектима дају органи Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, као и друге организације чији су они оснивачи; наведени закон, такође, прописује да се услуге и добра из јавних извора обавезно дају под једнаким условима свим политичким субјектима)³⁰;
- прекорачен износ максималне вредности прилога правног лица од 200 просечних месечних зарада на годишњем нивоу за изборну кампању;
- прекорачен износ максималне вредности прилога физичког лица од 20 просечних месечних зарада на годишњем нивоу, с тим што је у поднетом И2 извештају дата напомена да је прилог дат у име групе грађана;
- необјављивање давања која на годишњем нивоу прелазе износ просечне месечне зараде без пореза и доприноса у Републици Србији 2017. године на веб-сајту политичког субјекта, с тим да из поднетог И2 извештаја произлази да неки од политичких субјеката нису ни имали свој веб-сајт и

28 Детаљније можете погледати на страни 52.

29 Правилник о посматрачима изборне кампање број 110-00-0002/2016-01 закључно са изменама и допунама од 21. фебруара 2017. године.

30 Према члану 6 ст. 1 и 2 Закона о финансирању политичких активности.

- И2 извештаји не садрже све податке о пореклу, висини и структури прикупљених и утрошених средстава из јавних и приватних извора, конкретно трошкове закупа простора за организовање јавног догађаја, трошкове оглашавања и сл.

Треба имати у виду да је изборна кампања скуп активности политичког субјекта од дана расписивања избора до дана проглашења коначних резултата избора и да за сврху прикупљања средстава за финансирање изборне кампање, политички субјекат отвара посебан рачун, који се не може користити у друге сврхе. Сва средства намењена за финансирање изборне кампање уплаћују се на тај рачун и сва плаћања трошкова изборне кампање врше се са тог рачуна. За потребе финансирања изборне кампање (као и редовног рада), политички субјекти могу се задуживати код банака и других финансијских организација у Републици Србији, у складу са законом. Истовремено је утврђено да је велики број политичких субјеката у својим извештајима приказао неизмирене обавезе по основу пружених услуга од стране правних лица током кампање. Како је изборна кампања временски одређена, а изборни рачун по истеку кампање више није рачун на који се могу прикупљати средства и плаћати обавезе настале у кампањи, једна од могућности која преостаје политичком субјекту је да их измире са рачуна за редован рад, што се у досадашњој пракси и дешавало. А у том случају, може се говорити о прекршају који представља ненаменско коришћење средстава за редован рад. Да би се у сваком конкретном случају утврдило да ли је учињен наведени прекршај, потребно је упоредити податке из поднетих И2 извештаја са подацима који ће се прибавити у поступку контроле годишњих финансијских извештаја политичких субјеката у наредном периоду.

Према одредбама Закона о финансирању политичких активности, политички субјекти који имају представнике у представничким телима и регистроване политичке странке били су дужни да до 15. априла 2018. године поднесу Агенцији ГФИ, као и извештај о прилозима и имовини за 2017. годину. Овај извештај се подноси уз претходно прибављено мишљење овлашћеног ревизора лиценцираног у складу са прописима о рачуноводству и ревизији.

У поступку контроле уочене су следеће неправилности:

- као и претходних година, најчешћа повреда Закона о финансирању политичких активности огледа се у исподношењу ГФИ Агенцији; то у одређеној мери може да отежа контролу прихода и расхода политичког субјекта, као и да ускрати праву слику при упоређивању њиховог пословања у дужем временском периоду или у односу на друге политичке актере;
- недостављање мишљења овлашћеног ревизора, уз ГФИ, такође је једна од повреда Закона која се понавља из године у годину;
- Законом о финансирању политичких активности је прописана обавеза политичком субјекту да најмање 5% од укупних новчаних средстава која је примио из јавних извора за редован рад у календарској години, користи у истој години за стручно усавршавање, међународну сарадњу и рад са чланством; осим политичких субјеката који су поштовали ову законску одредбу, можемо уочити да поједини нису уопште издвајали средства за ову намену, односно да су поједини то чинили у недовољном износу, док су одређени политички субјекти исказали ову врсту трошка на погрешним позицијама у ГФИ;
- прекорачен износ максималне вредности прилога физичког лица од 20 просечних месечних зарада на годишњем нивоу за редован рад;
- необјављивање ГФИ на веб-сајту политичког субјекта;
- необјављивање прилога који прелазе износ просечне месечне зараде на веб-сајту политичког субјекта;
- контролом ГФИ је уочено да су политички субјекти и у претходној години у више наврата средства добијена за финансирање редовног рада користили ненаменски, односно да је политички субјекат њима плаћао обавезе које су проистекле из изборне кампање, не преносећи их на посебан рачун отворен за прикупљање средстава и плаћања трошкова изборне кампање, иако Закон изричито наглашава да се средства добијена за финансирање редовног рада користе за плаћање трошкова који су проистекли из редовних активности политичког субјекта.

У 2018. години поднето је укупно 90 захтева за покретање прекршајног поступка због различитих повреда Закона о финансирању политичких активности³¹.

Највећи број захтева, укупно 57, Агенција је поднела због неподношења ГФИ 2016, односно 2017. године.

Укупно 17 захтева поднето је због неподношења мишљења овлашћеног ревизора уз ГФИ за 2016. годину. Због неподношења И2 извештаја за изборне кампање одржане у 2018. години поднета су четири захтева.

Такође, четири захтева Агенција је поднела због прекорачења максималне вредности давања правних лица политичком субјекту на годишњем нивоу у 2018. години.

Против политичких субјеката који су ненаменски користили средстава у 2016, односно 2017. години поднета су три захтева, док су два захтева поднета против политичких субјеката који су поднели И2 извештаје који не садрже све податке о пореклу, износу и структури прикупљених и утрошених средстава из јавних и приватних извора у 2016. години.

По један захтев поднет је јер политички субјекат: 1) није објавио прилог који премашује износ просечне месечне зараде у Републици Србији без пореза и доприноса, 2) Агенцији је поднео И2 извештај за избор одборника Скупштине града Београда 2018. године који не садржи све податке о пореклу, износу и структури прикупљених и утрошених средстава из јавних и приватних извора и 3) није доставио податке на захтев Агенције.

У току 2018. године Сектор је примио 15 представки. Анализом и контролом навода утврђено је да у шест представки нема индиција да је дошло до повреде Закона о финансирању политичких активности, у седам представки било је индиција али повреда закона није утврђена, док су по две преостале представке поднета два захтева за покретање прекршајног поступка надлежном суду.

На основу правноснажних пресуда, Агенција је у 2018. години донела 33 решења којима политички субјекти губе право на добијање средстава из јавних извора намењених за финансирање редовног рада у 2019. години. Од тога 32 решења односе се на политичке странке, док се једно решење односи на групу грађана³².

Износ средстава на чије добијање политички субјекат губи право одређује се сразмерно изреченој казни за прекршај. Свим наведеним решењима Агенција је одредила да умањење буде десет одсто наведених средстава.

6.3.3. Кључни резултат

- ✓ У 2018. години контролисани су извештаји о трошковима изборне кампање за изборе одборника Скупштине града Београда, скупштина општина Аранђеловац, Бор, Мајданпек, Прешево, Смедеревска Паланка и градске општине Севојно (Ужице). Резултати контроле објављени су на веб-сајту Агенције у виду Извештаја о трошковима изборне кампање за избор одборника Скупштине града Београда - 4. март 2018. године, односно у Извештају о контроли трошкова политичких субјеката - кампање за избор одборника скупштина општина Аранђеловац, Бор, Мајданпек, Прешево, Смедеревска Паланка и градске општине Севојно (Ужице) у 2018. години. Осим анализе извора финансирања и трошкова изборних кампања за укупно 47 политичких субјеката, извештаји садрже преглед уочених неправилности и могућих повреда Закона о финансирању политичких активности, као и податке о поднетим захтевима за покретање прекршајног поступка пред надлежним судом.

6.3.4. Остали резултати

- Поред 47 политичких субјеката за које су налази контроле објављени у извештајима о трошковима изборних кампања, контролисано је и 13 годишњих финансијских извештаја политичких субјеката за 2017. годину.
- Поднето је 90 захтева за покретање прекршајних поступака пред надлежним судом против политичких странака и одговорних лица у политичким странкама, односно одговорних лица група грађана, а због повреда одредаба Закона о финансирању политичких активности.

³¹ Детаљније можете погледати на страни 53.

³² Детаљније можете погледати на страни 53.

- На основу правноснажних пресуда донета су 33 решења о губитку права на добијање средстава из јавних извора намењених за финансирање редовног рада за 2019. годину.
- Израђена је Анализа мониторинга активности политичких субјеката током избора за одборнике Скупштине града Београда - 4. март 2018. године, на основу података посматрача прикупљених на терену за време изборне кампање.
- Уочена је појава да је група грађана у И2 извештају приказала прилоге правних лица чија вредност премашује максимални прописани износ на годишњем нивоу. Агенција је у поступку контроле утврдила повреду одредбе члана 40 став 1 тачка 1) и поднела је Прекршајном суду у Београду четири захтева за покретање прекршајног поступка против правних лица и одговорних лица у правном лицу који су дали прилог политичком субјекту.
- У сврху припреме Сектора за предстојеће измене и допуне Закона о финансирању политичких активности, урађена је Упоредна анализа финансирања политичких субјеката у Босни и Херцеговини, Републици Северна Македонија, Републици Србији, Републици Хрватској и Црној Гори.

6.4. СЕКТОР ЗА ПРЕВЕНЦИЈУ

6.4.1. Значај

Превенција (спречавање/ометање корупције) је откривање и отклањање извора (фактора) ризика за настанак корупције (нормативних, институционалних, процедуралних и персоналних) кроз осмишљавање, а потом примену одговарајућих мера за управљање тим ризицима. Сврха превенције корупције је да у највећој могућој мери ублажи разарајуће ефекте на економију, демократију, промовисање друштвене добробити и да унапреди квалитет услуга које пружа јавни сектор.

6.4.2. Осврт на стање у релевантној области

Законом о Агенцији за борбу против корупције прописано је да су органи јавне власти у Републици Србији дужни да израде и усвоје планове интегритета (ту обавезу има 4.267 институција), а надзор над процесом израде и усвајања планова и процену њиховог квалитета врши Агенција. За потребе надзора квалитета и објективности израђених планова интегритета, Агенција је израдила методологију за прикупљање и анализу података, између осталог и упитнике који су коришћени приликом одласка у институцију за интервјуисање запослених и руководилаца. С обзиром на број израђених планова интегритета (2.716), провера квалитета и објективности планова интегритета извршена је на узорку. Приликом одабира институција, водило се рачуна о подједнакој заступљености институција по системима, односно по типу институције, као и о њиховој регионалној припадности. Од почетка фебруара до краја новембра 2018. године, Агенција је извршила надзор у 24 институције из различитих система (правосуђе, здравство, просвета, социјална политика, локална самоуправа) у 7 градова и то: Београд, Сомбор, Шабац, Бор, Крагујевац, Пирот и Ниш.

На основу контроле, може се закључити да је квалитет, односно објективност планова интегритета усвојених од стране органа јавне власти у Србији, неуједначена. Агенција је мишљења да се један од разлога налази у неразумевању значаја и суштине самог плана интегритета као превентивног механизма за чију је имплементацију одговорна институција. Већина институција је ризике за настанак корупције, у областима које су се проценивале, означила као ризике ниског интензитета, иако би они применом дате методологије и упутства за процену интензитета ризика, требало да буду оцењени као средњи или високи. Што се тиче идентификовања области ризичних за настанак корупције, већина узоркованих органа јавне власти је тај процес обавила коректно, међутим, поједине институције су пропустиле да идентификују очигледне ризике на корупцију, јер приликом процене нису узели у обзир све релевантне интерне акте и постојећу праксу у институцији.

Током 2018. године, Агенција је израдила мишљења о процени ризика корупције у одредбама четрнаест нацрта закона и два предлога закона. Поједина министарства достављала су нацрте закона Агенцији, ради прибављања мишљења о процени ризика корупције. Ова министарства упутила су током 2018. године укупно девет нацрта закона на мишљење Агенцији, од тога: Министарство просвете, науке и технолошког развоја - четири, Министарство државне управе и локалне самоуправе и Министарство финансија по два и Министарство здравља - један нацрт.

Агенција је сва мишљења, која садрже налазе и препоруке за унапређење текста анализираних нацрта и предлога закона, доставила министарствима. Као и претходних година, само неке од препорука, које се односе на нацрте и предлоге закона који су у међувремену донети, усвојене су у целини или делимично. У току претходне године усвојено је 20% препорука Агенције, и то углавном оних техничког карактера (нпр. прописивање рока за поступање органа јавне власти). С друге стране, препоруке које су изискивале значајније интервенције у предлозима прописа, по правилу нису прихватане. На тај начин, у свим законима чије је предлоге Агенција претходно анализирао, остала су извесна решења која садрже коруптивне ризике.

Број мишљења о процени ризика корупције у овој години значајно је мањи у односу на 2017. годину.³³ За овај пад постоји више разлога. Пре свега, израђен је мањи број нацрта прописа из области предвиђених стратешким документима, при чему о њима углавном није спроводена јавна расправа. Такође, предлози закона су упућивани у скупштинску процедуру првенствено по хитном поступку. Подсећамо и да још увек не постоји обавеза министарстава да нацрте закона предвиђених стратешким документима достављају Агенцији на мишљење, па Агенција обавља анализу и израђује мишљења о процени ризика корупције само у оним нацртима прописа који се налазе у поступку јавне расправе или за које ресорна министарства затраже мишљење. Такође, Агенција анализира само оне нацрте и предлоге закона који потпадају под области које су стратешким документима за борбу против корупције означене као посебно ризичне за настанак корупције.

У складу с обавезом из Акционог плана за Поглавље 23 (активност 2.2.10.36.), Агенција је израдила Модел локалног антикорупцијског плана за јединице локалне самоуправе³⁴, а затим и Модел покрајинског антикорупцијског плана³⁵. Модели су израђени на основу анализа узрока и појавних облика корупције на локалном и покрајинском нивоу, које је Агенција израдила у складу с обавезом из Акционог плана за Поглавље 23 (активност 2.2.10.35.).³⁶ Модел ЛАП предлаже 17 области деловања, али свака ЈЛС може свој ЛАП проширити и на додатне области, а у складу са својим специфичностима и потребама. У Моделу су дати само поједини елементи стратешког документа – области, циљеви и мере, док је свакој појединачној ЈЛС препуштено да у складу са својим потребама и капацитетима сама дефинише начин спровођења предложених мера, што подразумева дефинисање активности, рокова, одговорних лица, потребних средстава и индикатора.

До 21. децембра 2018. године, Агенција је примила извештаје о процесу усвајања ЛАП и формирања тела за њихово праћење од укупно 118 ЈЛС. Према подацима из достављених извештаја, у периоду од почетка априла 2017. године, када је Агенција објавила Модел ЛАП, до поменутог датума, ове планове усвојило је укупно 86 ЈЛС (59% од укупно 145 ЈЛС, без територије Косова и Метохије). Седам усвојених планова ни по форми ни по садржини не одговара Моделу Агенције, док су се код преосталих 79 докумената, ЈЛС углавном држале Модела. Седамнаест ЈЛС је одредило тело које ће бити задужено за праћење примене ЛАП, од којих је само шест формирано у складу с Моделом Агенције. Наиме, или је овај задатак поверен неком од већ постојећих тела у локалној самоуправи или је образовано ново тело, али на начин који није у складу са свим смерницама из Модела.

Акциони план за спровођење Националне стратегије за борбу против корупције у Републици Србији за период од 2013. до 2018. године (Акциони план) је предвидео обавезност похађања обуке о етици и интегритету за све запослене у јавном сектору након доношења Новог закона о спречавању корупције. У протеклих пет година све активности у области едукација Агенција је усмерила на адекватну припрему институција за испуњење ове обавезе, а посебан фокус је био усмерен на континуирано спровођење обука за будуће предаваче (тренинг за тренере). Обука будућих предавача је стратешки изабран облик едукације, јер се њиме на најефикаснији начин може едуковати циљна група која броји око 500.000 полазника. Током 2018. године одржана су два четвородневна тренинга за тренере, први

33 Током 2017. године Агенција је израдила мишљења о процени ризика корупције у одредбама осамнаест нацрта и пет предлога закона, те једног нацрта и једног предлога уредбе којима се уређују питања предвиђена стратешким документима у области борбе против корупције.

34 Модел ЛАП је доступан на: <http://www.acas.rs/wp-content/uploads/2017/04/Model-LAP-04042017.pdf?pisimo=lat>; верзија на енглеском језику доступна је на: <http://www.acas.rs/wp-content/uploads/2014/09/Model-lokalnog-antikorupcijskog-plana-ENG.pdf?pisimo=lat>. Обе верзије су, захваљујући подршци Сталне конференције градова и општина, и одштампане.

35 Модел ПАП је доступан на: <http://www.acas.rs/wp-content/uploads/2017/05/Model-PAP-Drugi-nacrt-30042017.pdf?pisimo=lat>.

36 Анализе су доступне на: <http://www.acas.rs/wp-content/uploads/2012/06/Analiza-uzroka-i-pojavnih-oblika-korupcije-na-lokalnom-nivou.pdf?pisimo=lat> и <http://www.acas.rs/wp-content/uploads/2012/06/Analiza-uzroka-i-pojavnih-oblika-korupcije-na-pokrajinskom-%C4%87irilica.pdf?pisimo=lat>.

у Београду, а други у Суботици, на којима су укупно учествовала 22 полазника. Како је претходним едукацијама био обухваћен централни и покрајински ниво власти, односно органи државне управе и покрајински органи, на овогодишње обуке су позивани представници јединица локалних самоуправа, тј. градске општине Града Београда, а у Суботици, поред представника градске управе и јавна предузећа чији је оснивач Град. Сви учесници су усвојили неопходна знања и вештине за самостално извођење обуке, што су имали прилику и да демонстрирају извођењем једног сегмента обуке и полагањем теста знања.

Рекапитулирајући остварене резултате током петогодишњег спровођења Акционог плана, можемо констатовати да је Агенција спровела 13 вишедневних тренинга за тренере на којима је обучено 157 запослених у јавном сектору за самостално извођење обуке о етици и интегритету. Курс учења на даљину (онлајн обука) о етици и интегритету су током 2018. године уписала 233 полазника, од којих је њих 217 (93%) успешно завршило курс положивши тест знања. Предност оваквог организовања и спровођења обука огледа се у чињеници да трошкови организовања и спровођења обуке не постоје, тако да је коришћење овог модалитета едукације максимално економично за институције јавног сектора. Такође, запослени могу прилагодити процес учења својим радним обавезама на тај начин што ће бирати време и темпо усвајања градива, што је у поређењу са обукама које се изводе у реалном времену и имају фиксне термине одржавања много ефикасније. Напослетку, још једна предност учења на даљину се огледа у томе што је обухваћеност циљне групе много већа у поређењу са обукама које се изводе у учионицама.

Подршка организацијама цивилног друштва (ОЦД) која се остварује путем финансирања пројеката има велики значај за очување континуираног учешћа цивилног сектора у области борбе против корупције. Имајући у виду наведено, Агенција је 2018. године расписала девети по реду јавни конкурс за доделу финансијских средстава ОЦД за реализацију пет пројеката у области борбе против корупције. Фокус овогодишњег конкурса је био на јачању сарадње између цивилног и јавног сектора на пројектима израде локалних антикорупцијских планова (ЛАП). Како би додатно помогла ЈЛС које нису започеле процес израде ЛАП-а, Агенција је одлучила да додели финансијска средства оним ОЦД које ће својим стручним знањем и експертизом пружити помоћ ЈЛС да успешно израде ЛАП и формирају тело за праћење његове примене. Током 2018. године Агенција је одржала два консултативна састанка са представницима организација цивилног друштва. Пошто је 2018. година последња година у којој се спроводи Акциони план, Агенција је организовала групни полуструктурирани интервју (фокус групу) са представницима ОЦД из Београда, како би рекапитулирала досадашњу сарадњу и истражила могућности за њено унапређење. Други консултативни састанак је организован са члановима Коалиције удружења против корупције у екологији (Коалиција), у Ужицу. Састанку је присуствовало седам представника Коалиције која је формирана са циљем очувања природних ресурса на подручју Западне и Југозападне Србије.

6.4.3. Кључни резултати

- ✓ Извршена је контрола квалитета и објективности планова интегритета у 24 институције из различитих система (правосуђе, просвета, здравство, социјална политика, локална самоуправа) у седам (7) градова на територији Републике Србије (Сомбор, Шабац, Бор, Крагујевац, Пирот, Ниш и Београд) и израђени су извештаји о контроли који садрже препоруке за унапређење квалитета усвојених планова интегритета у узоркованим институцијама.
- ✓ Обучена су 22 запослена у институцијама јавног сектора за самостално извођење обуке о етици и интегритету, а у периоду важења Националне стратегије за борбу против корупције 2013-2018. обучено је укупно 157 запослених у јавном сектору за извођење ове обуке.
- ✓ Успостављен систем подршке јединицама локалне самоуправе за израду и усвајање локалног антикорупцијског плана и формирање тела за праћење спровођења овог документа.
- ✓ Додељено пет грантова организацијама цивилног друштва које ће пружити помоћ локалним самоуправама да израде антикорупцијске планове и формирају тела за њихово праћење.

6.4.4. Остали резултати

- Примењујући Методологију за процену ризика корупције у прописима³⁷, Агенција је током 2018. године израдила 16 мишљења о процени ризика корупције у одредбама нацрта и предлога прописа.
- Агенција је припремила текст предлога одредаба о спречавању сукоба интереса државних службеника, на основу иницијативе за допуне Закона о државним службеницима, Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе и Нацрта закона о запосленима у јавним службама.
- Израђен је и објављен на интернет презентацији Агенције Акциони план за спровођење плана интегритета за све заједничке ризичне области као помоћ институцијама у његовој реализацији.
- Објављено је видео-упутство „Извештавање о спровођењу плана интегритета“, као помоћ лицу одговорном за праћење спровођења плана интегритета у апликацији.
- Извршена је надоградња апликативног софтвера за потребе спровођења плана интегритета у оквиру Твининг пројекта „Превенција и борба против корупције“.
- У оквиру конференције која је одржана у Мароку „Трансформисање управљања ради остваривања циљева одрживог развоја“, у конкуренцији између 437 пројеката из 79 земаља света, софтверско решење и методологија израде плана интегритета који Агенција спроводи, ушло је у финале избора за награду Уједињених нација за иновације у јавној управи, коју додељује Одељење Уједињених нација за економске и социјалне послове (УНДЕСА).
- Спроведено пет обука о етици и интегритету за запослене државне службенике у систему правосуђа, којима је присуствовало 86 учесника.
- У сарадњи са Националном академијом за јавну управу спроведена је обука о етици и интегритету запослених у јавном сектору, којој је присуствовао 21 учесник.
- Курс учења на даљину (онлајн обука) о етици и интегритету у јавном сектору уписало 233 полазника, од којих је 217 успешно положило тест знања и добило потврду о учешћу.
- Одржана два консултативна састанка са организацијама цивилног друштва.

6.5. СЕКТОР ЗА МЕЂУНАРОДНУ САРАДЊУ

6.5.1. Значај

Међународна сарадња, путем различитих механизма, доприноси унапређењу резултата свих држава у борби против корупције. Успостављање и развијање међународне сарадње, размена искустава и добрих пракси и посвећеност међународним антикорупцијским стандардима, од суштинског су значаја за ефикасну превенцију и сузбијање корупције и представљају стуб изградње делотворних партнерстава на регионалном и међународном нивоу.

6.5.2. Осврт на стање у релевантној области

Имајући у виду значај владавине права и спровођења делотворних мера спречавања и борбе против корупције у контексту процеса европских интеграција Републике Србије, Агенција за борбу против корупције је посвећена сарадњи са надлежним државним институцијама као и међународним актерима у овој области.

Агенција учествује у свим активностима у оквиру преговора Републике Србије за чланство у Европској унији, односно преговарачког Поглавља 23 – Правосуђе и основна права. Током протекле године, Агенција је резултате рада представљала кроз квартално извештавање о спровођењу Акционог плана за Поглавље 23 (потпоглавље Борба против корупције). Активности предвиђене овим документом одражавају препоруке Европске комисије из Извештаја о аналитичком прегледу усклађености законодавства Републике Србије са правним тековинама Европске уније (Извештаја о скринингу), које се односе на свеобухватно јачање капацитета Агенције за борбу против корупције. Са циљем успостављања система праћења резултата и случајева из делокруга рада Агенције, на полугодишњем

³⁷ Агенција је 2013. године израдила Методологију за процену ризика корупције у прописима, коју примењује као интерни акт.

нивоу достављани су извештаји о спровођењу прелазних мерила за Поглавље 23 у области сукоба интереса, контроле имовине и прихода јавних функционера, а посебно судија и тужилаца, као и контроле финансирања политичких активности. Како би поменута документа боље одражавала суштину надлежности Агенције, у извештајном периоду Агенција је учествовала и у ревизији како Акционог плана за Поглавље 23, тако и документа за извештавање о прелазним мерилима.

Агенција је о резултатима и изазовима у раду извештавала и за потребе израде годишњег извештаја Европске комисије о напретку Републике Србије у реформама и то у области политичких критеријума, борбе против корупције, правосуђа и реформе јавне управе, о спровођењу Споразума о стабилизацији и придруживању (ССП) посредством тела за спровођење - Одбора за ССП, Пододбора за правду, слободу и безбедност и Посебне групе за реформу јавне управе, као и за потребе израде извештаја експертске мисије Европске комисије у области борбе против високе корупције, организованог криминала и прања новца. На кварталном нивоу достављане су и информације о спровођењу Националног програма за усвајање правних тековина Европске уније.

У процесу европских интеграција и међународне сарадње, Агенција остварује континуирану и успешну координацију и комуникацију са свим релевантним државним институцијама, а нарочито са Народном скупштином, Министарством за европске интеграције, Министарством правде, Министарством спољних послова, Министарством за државну управу и локалну самоуправу, Министарством унутрашњих послова, Министарством финансија, Управом за јавне набавке, Управом за спречавање прања новца, Републичким јавним тужилаштвом, Државним већем тужилаца, Високим саветом судства и Прекршајним судом.

Агенција је посвећена и оснаживању сарадње са представницима међународне заједнице, посебно у домену усклађивања са међународним препорукама и стандардима из домена спречавања корупције, те је у 2018. години наставила успешну комуникацију са представницима Европске комисије, Делегације Европске уније у Србији, Иницијативе SIGMA³⁸, Мисије Организације за безбедност и сарадњу у Европи (OEBS), Агенције Сједињених Америчких Држава за међународни развој (USAID), као и амбасада Сједињених Америчких Држава, Италије, Француске, Немачке, Холандије, Велике Британије, Аустрије, Словачке, Норвешке, Финске, Русије, Украјине итд.

Делегација Републике Србије, на челу са директором Агенције, учествовала је на свим пленарним заседањима GRECO, као и у изради извештаја Републике Србије о усклађености са препорукама GRECO из Четвртог круга евалуације, који обухвата превенцију корупције у односу на посланике, судије и тужиоце. Представници Агенције били су и евалуатори за Холандију и Данску у оквиру Петог круга евалуације GRECO на тему превенције корупције и унапређења интегритета за носиоце највиших функција и институције за спровођење закона.

Са циљем представљања стања примене УН Конвенције против корупције (UNCAC), Агенција је прошле године израдила прилог о одредбама UNCAC, које се односе на решавање о сукобу интереса и примену и делотворност система пријаве имовине и прихода функционера. Резултати Агенције у тој области представљени су и на годишњем заседању Међувладине радне групе за превенцију корупције. У својству евалуатора, представници Агенције учествују у надзору над спровођењем примене UNCAC у Другом кругу евалуације, који обухвата мере превенције (поглавље II UNCAC) и повраћај добара (поглавље V UNCAC) и то за Египат и Јерменију. У том контексту, остварена је и одлична сарадња са надлежним државним институцијама³⁹, које су дале допринос у складу са специфичним областима свог рада.

6.5.3. Кључни резултат

- ✓ Директор Агенције за борбу против корупције Драган Сикимић изабран је за једног од два потпредседника Мреже институција за превенцију корупције, која је формирана у октобру 2018. године. Позив да буде међу првим оснивачима Мреже, Агенција за борбу против корупције добила је од Националне агенције за борбу против корупције Републике Италије. Тренутно је чине антикорупцијске институције из 18 земаља, односно Србије, Албаније, Азербејџана, Босне и Херцеговине, Хрватске, Данске, Естоније, Француске, Грчке, Италије, Молдавије, Црне Горе, Румуније, Словачке, Словеније, Украјине, Бенина и Обале Слоноваче. Мрежом председава Национална аген-

38 SIGMA је заједничка иницијатива подршке OECD и Европске комисије јачању јавне управе и спровођењу реформи управљања у државама кандидатима за приступање Европској унији.

39 Министарство финансија, Управа за спречавање прања новца, Управа за јавне набавке, Високи савет судства, Државно веће тужилаца, Републичко јавно тужилаштво.

ција за борбу protiv корупције Републике Италије, а други потпредседник је Агенција за борбу против корупције Републике Француске. Сврха установљивања Мреже је промовисање размене информација и добрих пракси међу институцијама за превенцију и борбу против корупције.

6.5.4. Остали резултати

- На 18. годишњој конференцији и заседању Генералне скупштине *EPAC/EACN*, на тему идентификације иновативних решења за успешну превенцију и борбу против корупције, Агенција је, као пример добре праксе, представила Твининг пројекат „Превенција и борба против корупције“⁴⁰. На истом заседању усвојена је Панонска декларација, која је, између осталог, усмерена на процену и управљање ризицима корупције, управљање подацима током истраге случајева корупције, промовисање информационих технологија у сврху борбе против корупције, размену података и добрих пракси, као и значај јачања независности антикорупцијских институција.
- На 23. пленарном заседању Надзорне групе *ACN/OECD* представљена је иницијатива Републике Србије на пољу превенције корупције и промовисања транспарентности, одговорности и интегритета у полицији, као и о сарадњи Агенције и Министарства унутрашњих послова у тој области. У извештајном периоду пружен је и допринос изради тематске студије „Превенција корупције на локалном нивоу у источној Европи и централној Азији“, а израђен је и извештај о спровођењу *ACN/OECD* Програма рада за 2017. годину.
- Агенција је представљена на седмом заседању Скупштине Међународне антикорупцијске академије, која је усмерена на образовање и истраживање, као и размену знања и искустава у области борбе против корупције.
- У претходној години интензивирао је учешће Агенције на међународним конференцијама и форумима, имајући у виду важност умрежавања са сродним институцијама, као и чињеницу да је неодвојиви део успешне борбе против корупције управо међународна сарадња. У том смислу, Агенција је учествовала на преговорима о размени података у области сукоба интереса и контроле имовине у оквиру аустријског председавања Саветом Европске уније, конференцији о корупцији у дигиталном добу у оквиру италијанског председавања Организацијом за безбедност и сарадњу у Европи, конференцији о јачању транспарентности и одговорности у организацији Савета Европе, као и скупу Међународне алијансе ловаца на корупцију, који су организовали Светска банка и Министарство спољних послова Данске.
- Успешно је завршен Твининг пројекат „Превенција и борба против корупције“, који је, у износу од два милиона евра, посредством Инструмента за претприступну помоћ (ИПА 2013) финансирала Европска унија. Главни партнер на пројекту била је италијанска Национална агенција за борбу против корупције, у сарадњи са Министарством правде и Вишом школом за правосуђе. Интензивна сарадња са италијанском антикорупцијском институцијом настављена је и кроз спровођење активности Мреже институција за превенцију корупције. У претходној години, Агенција је присуствовала представљању годишњег извештаја антикорупцијске Агенције италијанском парламенту.
- На поменутом Твининг пројекту, размена знања и искустава остварена је и са шпанским антикорупцијским телима, и то преваходно са млађим Твининг партнером Главним тужилаштвом Краљевине Шпаније. Од посебне важности биле су и стручне консултације са представницима Канцеларије за сукоб интереса Министарства финансија и државне управе Краљевине Шпаније.
- У 2018. години потписан је Протокол о сарадњи са Агенцијом за борбу против корупције Републике Француске, којим су предвиђени размена добрих пракси, спровођење заједничких активности, као и унапређење механизма превенције корупције и режима интегритета у јавном сектору.
- Представници Агенције боравили су у студијској посети украјинским антикорупцијским институцијама, са циљем размене искуства и добрих пракси на пољу превенције и борбе против корупције. Том приликом састали су се са највишим представницима Националног антикорупцијског бироа, Националне агенције за превенцију корупције, као и Специјалног тужилаштва за борбу против корупције.
- Представници Агенције састали су се са представницима Независне комисије за борбу против корупције Хонгконга, са циљем успостављања сарадње у области јачања капацитета, заједничких тренинга и размене добрих пракси.

40 Више о Твининг пројекту у делу посвећеном подршци међународне заједнице раду Агенције.

- У претходној години Агенција је пружила допринос и у раду Мреже за сузбијање неправилности и превара у поступању са финансијским средствима Европске уније. Са циљем заједничког деловања, јачања административних капацитета и размене информација у области заштите финансијских интереса Европске уније и сходно томе и финансијских интереса Републике Србије, Агенција је са Министарством финансија потписала Споразум о сарадњи.
- Када је реч о програмирању средстава међународне помоћи, Агенција континуирано учествује у раду секторских радних група за програмирање и координацију средстава ИПА и остале развојне помоћи за секторе правде, унутрашњих послова и реформе јавне управе, као и изради релевантних докумената. У извештајном периоду Агенција је била укључена у процес програмирања средстава из ИПА 2019/2020 програма, у оквиру којег је дефинисала приоритете и потенцијалне предлоге за пружање помоћи посредством овог инструмента. Израђен је и извештај о спровођењу мапе пута секторског приступа за сектор правде.
- Твининг пројекат „Превенција и борба против корупције“, који је окончан у јануару 2019. године, значајно је допринео јачању капацитета Агенције за борбу против корупције, кроз фокусиране, напредне тренинге, тематске студије, анализе законодавног оквира и компаративне анализе, студијске посете, програме стажирања, едукативне материјале, као и размену искустава и знања са експертима из држава чланица Европске уније. Пројектом су обухваћене и активности оснаживања сарадње са другим државним институцијама, организацијама цивилног друштва и представницима медија, са циљем јачања заједничких напора у овој области.
- Међу најважнијим активностима у 2018. години су напредне обуке за запослене у Агенцији, као и другим државним институцијама, анализа Нацрта закона о спречавању корупције, анализа законодавног оквира у области борбе против корупције, анализа сарадње Агенције са другим државним институцијама, као и организацијама цивилног друштва, индикатори сукоба интереса, Стратегија комуникације Агенције, Приручник за медије, едукативни видео материјали за функционере, унапређење софтверских апликација, радионица са Народном скупштином, студијске посете, као и програми стажирања у италијанским антикорупцијским институцијама.
- Пројектни тим је на кварталном нивоу одржавао састанке Надзорног одбора, који су чинили и представници Делегације Европске уније у Србији, Сектора за уговарање и финансирање програма из средстава Европске уније Министарства финансија, Министарства правде и Министарства за европске интеграције. Сви извештаји поднети у току претходне године су одобрени, укључујући и извештаје о извршењу буџета Твининг пројекта.
- Активности Агенције подржава и USAID пројекат „Иницијатива за одговорну власт“ у домену обука о стратешком планирању и израде петогодишњег стратешког плана Агенције, усаглашавања планова интегритета и локалних антикорупцијских планова, као и израде модела аката за спровођење мера из планова интегритета и локалних антикорупцијских планова.
- Заједничка подршка Мисије OEBS у Србији и Владе Републике Италије пружена је у организацији међународне конференције о примени механизма превенције корупције⁴¹, која је одржана у оквиру пројекта усмереног на унапређење међународне и регионалне сарадње у области борбе против корупције. Укључивањем Мисије OEBS у Србији у спровођење одређених активности Твининг пројекта остварена је успешна синергија међународне помоћи.
- У оквиру Уговора о услугама „Превенција и борба против корупције“, који финансира Европска унија из ИПА 2013 програма, а чији су главни корисници Министарство правде и Републичко јавно тужилаштво, представници Агенције учествовали су у изради Анализе недостатака у спровођењу Националне стратегије за борбу против корупције, као и активностима у вези са спровођењем обука на тему сукоба интереса и контроле имовине и прихода функционера у области просвете, у сарадњи са Министарством просвете, науке и технолошког развоја. Веома значајно је било и ангажовање представника Агенције на експертским састанцима посвећеним Нацрту закона о спречавању корупције, те као предавача на различитим обукама организованим у оквиру овог пројекта.
- Агенција је укључена и у спровођење пројекта „Јачање интегритета и борба против корупције у високом образовању у Србији“ и „Подстицање демократске културе у школама“, путем учешћа на састанцима Надзорног одбора пројекта, као и у појединим пројектним активностима. Пројекат финансирају Европска унија и Савет Европе кроз Заједнички програм за Западни Балкан и Турску.
- Кључни резултати и препоруке из Годишњег извештаја Агенције за 2017. годину представљени су

41 Више о конференцији у делу о Канцеларији директора.

на консултативној радионици са независним државним органима, коју је организовала Глобална организација парламентарца за борбу против корупције (GOPAC) у оквиру пројекта „Јачање надзорне улоге и јавности у раду Народне скупштине“, који подржава Амбасада Швајцарске и Програм Уједињених нација за развој (UNDP).

6.6. КАНЦЕЛАРИЈА ДИРЕКТОРА

6.6.1. Значај

Борба против корупције је заједнички задатак и законска је обавеза свих да сарађују на спровођењу закона, у циљу успеха у тој борби. Само координираним радом свих надлежних државних органа могуће је постићи жељени циљ. Због тога међуинституционална и међународна сарадња остају приоритети Агенције и у наредном периоду.

Подршка и укљученост информисане јавности један је од основних услова успешнијег супротставања корупцији. Агенција ће наставити да унапређује сарадњу са државним институцијама и организацијама цивилног друштва, као и ниво информисања јавности, ради јачања способности за заједничко деловање у борби против корупције.

6.6.2. Осврт на стање у релевантној области

У извештајном периоду Агенција је примила 350 захтева за слободан приступ информацијама од јавног значаја.

Важно је истаћи да је Агенција поступила по готово свим приспелим захтевима и то тако што је највећи број захтева делимично или потпуно усвојен. Усвојено је 325 захтева, односно 92,86% поднетих захтева.

За разлику од 2017. године, када је одбачен један (1) захтев, у извештајном периоду није било одбачених захтева.

Претходне године Агенција је добила 425 питања из 54 медија.

Треба истаћи и да су незадовољне странке у извештајном периоду Поверенику поднеле 12 жалби (четири због одбијања захтева и осам жалби због других разлога), што је исти број жалби као и у 2017. години.

Трошкови поступка у извештајном периоду нису наплаћивани.

Информатор о раду Агенције, који је први пут израђен 14.01.2011. године, последњи пут је ажуриран 08.10.2018. године.

На крају треба нагласити и да се Агенција укључила у пилот програм нове апликације за израду Информатора о раду. Агенција је до 16.11.2018. године унела свој Информатор о раду у апликацију <https://informator.poverenik.rs>.

На интернет страници Агенције за борбу против корупције током 2018. године постављене су 92 објаве (текстови, саопштења, информације). Претходне године је било 126 објав, 2016. године - 86, а 2015. године - 105 објав.

Током 2018. године у медијима су забележене 4.044 објаве, од којих се 960 примарно односи на Агенцију (2017. године је укупно било 4.737 објав).

Према евиденцији прес агенције „Клипинг“, информације о Агенцији емитоване су у тв и радио програмима 295 минута, у штампаним 735 и интернет медијима 3.014 пута. У електронским медијима информације везане за борбу против корупције заузеле су 373 минута, односно 6 сати и 13 минута тв и радијског програма. У штампаним медијима покриле су 60.666 цм² новинског простора или више од шест квадратних метара својеврсних зидних новина.

Гледано у процентима, објаве су у највећој мери заступљене у интернет медијима, чак 74,5% од укупног броја, у штампаним 18,2% и 7,3 процента у електронским.

Током 2018. медији се нису фокусирали само на једну тему када се ради о Агенцији. Највише објав (16%) везано је за ситуације где је Агенција донела препоруке за разрешење, односно 15% у вези имо-

винских карти функционера. Следе Закон о Агенцији, сукоб интереса, планови интегритета и ЛАП са по 7,5%, кривичне пријаве са по 5,5%, финансирање политичких субјеката и избор директора са по 5% заступљености. Потом су присутни медијски садржаји који се односе на низ других тема (функционерска кампања, узбуњивачи, ГРЕКО, Твининг пројекат, рад независних државних органа, поклони, мишљење о предлозима закона...).

Присутност Агенције у јавности видљива је кроз податак да су медији цитирали или се позивали на изјаве, односно раније активности званичника и представника АБПК 563 пута⁴².

На профилима АБПК на друштвеним мрежама највеће интересовање за рад Агенције влада на Твитеру. Налог Агенције @Nekogurpciji „запратило“ је за годину дана више од 870 нових особа, односно има их 9.633. Тај број значи да су у просеку 2,4 особе дневно почеле свакодневно да прате активности Агенције, а профил је током године посетило 11.088 корисника ове друштвене мреже.

На Твитер и Фејсбук постављена је по 121 објава. На Фејсбуку Агенција има 4.900 пратилаца.

Током 2018. године, доштампано је 5.000 нових примерака брошуре о кључним вредностима послених у јавном сектору, под називом „Бити као свој на свом“, који се као део едукативног материјала дели учесницима обука. Библиотечки фонд Агенције износи 2.178 библиотечких јединица.

6.6.3. Кључни резултат

- ✓ Током извештајног периода спроведена је кампања за подизање свести јавности о усвајању локалних и покрајинских антикорупцијских планова под називом „Лап за јачи интегритет“. Кампања је трајала од 26. новембра до 27. децембра 2018. године. Почетак кампање обележен је конференцијом за штампу у Удружењу новинара Србије. Поред директора Агенције Драгана Сикимића и Маријане Обрадовић, помоћника директора Агенције у Сектору превенције, на конференцији су говорили Ђорђе Станичић, генерални секретар Сталне конференције градова и општина, Душанка Голубовић, градоначелница Сомбора и Џеклин Вилијамс Брицелс, Пројекат за одговорну власт (UNDP). На конференцији су представљене активности кампање као и искуства у раду са локалним самоуправама у усвајању и спровођењу институционалних антикорупцијских механизма. Конференцији је присуствовало 20 представника медија и организација цивилног друштва. Видео-спот „Лап за јачи интегритет“ током трајања кампање био је доступан на интернет издањима Блица и Вечерњих новости, а радијски спот емитован је на регионалним локалним радио-станицама. Видео спот „Лап за јачи интегритет“ током трајања кампање био је доступан на интернет презентацији Агенције (<https://www.youtube.com/watch?v=Rn4uq7C7xok&feature=youtu.b>). Кампања је спроведена у циљу реализације активности мере 3.1.5.2. Акционог плана за спровођење Националне стратегије за борбу против корупције и Ревидираног акционог плана за период 2016-2018. године.

6.6.2. Остали резултати

- Поводом Међународног дана борбе против корупције, Агенција је организовала конференцију „Примена механизма превенције корупције“, 13. и 14. децембра у Београду, уз подршку Мисије ОЕБС у Србији и Владе Републике Италије. О значају међународне сарадње и размени добрих пракси у контексту преговора Републике Србије за чланство у Европској унији говорио је директор Агенције Драган Сикимић. Такође, о јачању антикорупцијских институција и подршци Мисије ОЕБС у Србији говорио је шеф Мисије, амбасадор Андреа Орицио, док је амбасадор Италије у Србији Карло Ло Кашо нагласио да је подршка Италије Србији усмерена ка јачању сарадње у овој области. О значају, искуствима и резултатима у домену борбе против корупције говорили су и Марин Мрчела, председавајући Групе држава против корупције Савета Европе, Николета Паризи, члан Одбора Националне агенције за борбу против корупције Италије, министар правде Републике Србије Нела Кубуровић и Паола Северино, специјални представник председавајућег ОЕБС за борбу против корупције. О унапређењу размене искуства и добрих пракси у области сукоба интереса, контроле имовине и прихода јавних функционера, контроле финансирања политичких активности и процене ризика ко-

42. Медији су се позивали на изјаве тринаесторо запослених или их помињали у текстовима: Драган Сикимић 273 пута, Мајда Кришкапа 73 пута, Дејан Дамљановић 50 пута, Даница Маринковић 43, Милош Станковић 42, Живојин Ракочевић 41, Маријана Обрадовић 15, Драган Митровић 12, Верка Атанасковић 10, Милица Божанић једном, Драгана Крунић једном, Јелена Станковић једном и Иван Ковачевић једном.

рупције са циљем да се допринесе јачању сарадње у области борбе против корупције и успостављању основе за заједничке напоре у овом домену, говорили су представници антикорупцијских институција из Словеније, Хрватске, Босне и Херцеговине, Црне Горе, Македоније, Румуније, као и помоћници директора Агенције у надлежним секторима. У оквиру конференције, у холу Палате „Србија“, учесници су били у прилици да погледају изложбу радова учесника Годишњег такмичења ученика у дизајну постера и видео-радова на тему борбе против корупције.

- Канцеларија директора током извештајног периода организовала је процедуру издавања сертификата за приступ подацима одређеног степена тајности, у складу са Законом о тајности података. У овом поступку током 2018. године, укупно 15 запослених у Агенцији и чланова Одбора Агенције добило је сертификат за приступ подацима означених степеном тајности.
- На званичној интернет презентацији Агенције започето је са јавним достављањем аката Агенције путем „Електронске огласне табле“, у складу са Законом о општем управном поступку.
- Током извештајног периода Агенција је потписала споразум о сарадњи са Канцеларијом Савета за националну безбедност и заштиту тајних података и са Агенцијом за борбу против корупције Републике Француске.

6.7. ОДЕЉЕЊЕ ЗА ОПШТЕ ПОСЛОВЕ

6.7.1. Значај

У 2018. години обезбеђен је оптимум услова за кадровско, материјално-финансијско и техничко функционисање Агенције, узимајући у обзир укупно одобрена средства у 2018. години и ограничења при реализацији одобрених средстава. Томе су допринели: примена програмског буџета Агенције за 2018. годину, као и курсеви и обуке које су похађали запослени.

6.7.2. Осврт на стање у релевантној области

Током 2018. године донет је Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Стручној служби Агенције за борбу против корупције, од 21.11.2018. године, по прибављеном мишљењу Одбора Агенције од 14.11.2018. године, на који је Одбор за правосудје, државну управу и локалну самоуправу Народне скупштине дао сагласност Одлуком о давању сагласности 07 бр: 02-3585/18 од 27.11.2018. године. На дан 31.12.2018. године, у Стручној служби Агенције запослено је 80 извршилаца од укупно 139 предвиђених, што износи 57,5% попуњености радних места⁴³.

Квалитетно управљање људским ресурсима требало би да буде најзначајнија пословна активност сваке институције. Стратешко планирање људских ресурса и предвиђање будућих захтева у подручју знања и вештина запослених, а који произлазе из надлежности Агенције, стављају овакву пословну стратегију у први план. Успешно планирање утиче на мотивацију, образовање и стално усавршавање запослених.

Програмом стручног усавршавања и додатног образовања за 2018. годину број 014-153-03-0002/18-03 од 12.03.2018. године Агенције за борбу против корупције, предвиђено је да се запослени упућују на стручна усавршавања из следећих области:

- управљање законодавним процесом и управни акти;
- управљање системом јавних политика;
- управа у служби грађана;
- кохезиона политика ЕУ;
- управљање људским ресурсима;
- безбедност, заштита и здравље на раду;
- борба против корупције;
- заштита људских права и тајности података;
- пословна комуникација;
- информационо-комуникационе технологије.

⁴³ Детаљније можете погледати на страни 53.

У складу са Програмом стручног усавршавања и додатног образовања за 2018. годину, запослени су похађали 31 обуку у организацији Националне академије за јавну управу, као и 8 обука у организацији међународних партнера. У складу са расположивим средствима, Агенција је за своје запослене организовала курс енглеског језика. Обуку спроводи Институт за стране језике за 50 запослених. Обављено је тестирање на основу ког су запослени распоређени у групе (А1, А2, Б1, Б1+ и Б2). Обука је почела 24.12.2018. године за ниво А1 и Б1, а након завршетка обуке за наведене две групе, приступиће се реализацији наставе за остале полазнике курса⁴⁴.

Предвиђена средства из буџета Републике Србије за потребе стручног усавршавања запослених у Агенцији за борбу против корупције за 2018. годину, износила су 423.000,00 РСД, која су и утрошена за наведену намену.

Законом о буџету Републике Србије за 2018. годину („Сл. гласник РС”, бр 113/2017) за рад Агенције за борбу против корупције обезбеђена су средства у износу од 364.266.000,00 динара. Финансијским планом Агенције за 2018. годину представљена је намена трошења кроз програмски буџет, одобрену програмску активност и седам пројеката, као и опредељена средства за њихову реализацију и изворе финансирања⁴⁵.

Укупно извршење у 2018. години износило је 276.163.321,33 динара, што је 76% од одобрених средстава. Од тога извршење када су у питању средства из буџета износи 192.975.320,75 динар, односно 79% од одобрених средстава, а извршење средстава из финансијске помоћи ЕУ износи 83.188.000,58 динара што је 70% одобрених средстава. Неутрошена средства враћена су у буџет.

У 2018. години Агенција је спровела јавне набавке на основу којих је закључено 6 уговора. Вредност закључених уговора износила је 15.521.000,00⁴⁶.

6.7.3. Кључни резултати

- ✓ У сарадњи са представницима Унутрашње контроле и ИТ службом МУП-а израђен Акциони план активности за надоградњу хардвера и софтвера Агенције за борбу против корупције, у циљу да се модификовани софтвер као и имовинске карте појединих запослених у МУП-у чувају и администрирају у просторијама Агенције за борбу против корупције.
- ✓ Оспособљена је конекција између МУП-а и Агенције за борбу против корупције.
- ✓ Урађен је пројектни задатак у оквиру конкурсне документације за одржавање и надоградњу информационог система Агенције за борбу против корупције.

6.7.4. Остали резултати

- Решени проблеми у систему око подношења Годишњег финансијског извештавања од стране политичких субјеката као проблеми око видљивости података везаних за имовину и кредите који се приказују путем апликације на званичном сајту Агенције.
- Због проблема у раду информационог система урађена је конфигурација два резервна мрежна уређаја који су пуштени у рад, након чега је цео систем постао функционалан.
- Креиран је дизајн и штампане су картице за посматраче.
- Отклоњени проблеми у апликацији ГФИ у делу имовине, који су се јављали при промени овлашћеног лица политичког субјекта.
- Извршено подешавање одређених рачунара у Одсеку за материјално-финансијске послове који су повезани са рачунарима Трезора.
- Учешће у раду у вези КОС и Твининг пројеката.
- Учешће у раду у вези са јавном набавком и реализацијом уговора за „Услугу стручне подршке функционисању ИТ система”, уговора за набавку резервних делова и одржавање уређаја за складиштење података.
- Надоградња свих сервера на нове верзије оперативних система као и миграција података.
- Надоградња нових рачунара на нове верзије оперативних система.
- Учешће у консултацијама и анализи информационог система са спољним консултантом ради израде пројекта одрживости информационог система.

⁴⁴ Детаљније можете погледати на страни 58.

⁴⁵ Детаљније можете погледати на страни 54.

⁴⁶ Детаљније можете погледати на страни 57.

ПРИЛОЗИ

I КАРАКТЕРИСТИЧНИ ПРИМЕРИ ИЗ ПРАКСЕ

Карактеристични примери из праксе Одбора Агенције

- Одбор је одбио жалбу начелника управе градске општине, коме је првостепеном одлуком одбијен захтев за давање сагласности за вршење јавних функција члана Републичке изборне комисије и заменика председника градске изборне комисије. У конкретном случају, истовремено вршење наведених јавних функција супротно је прописима који уређују права и обавезе функционера, односно супротно одредби чл. 27 ст. 2 Закона о Агенцији у вези са чл. 51 тач. 3 Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе.
- Одбор је одбио жалбу директора високе пословне школе коме је првостепеном одлуком изречена мера јавног објављивања препоруке за разрешење са јавне функције. Функционер је поступио супротно одредбама чл. 27 и 32 ст. 1 Закона о Агенцији, на тај начин што је током вршења јавне функције в.д. директора високе пословне школе овластио помоћника директора, из реда наставника, да потпише решење о радном односу и уговор о раду са пуним радним временом са њим, на основу којег је именовани, као запослени, са њим закључио уговор о раду на основу којег је у истој школи засновао радни однос на неодређено време на радном месту професора струковних студија за ужу научну област економије са пуним радним временом, чиме је стекао један од услова за избор директора ове школе, а да о сукобу интереса који је имао у конкретној ситуацији није писмено обавестио Агенцију.
- Одбор је одбио жалбу председника општине коме је првостепеном одлуком утврђено да је поступио супротно одредби чл. 30 ст. 1 Закона о Агенцији, на тај начин што уз наведену јавну функцију коју врши на сталном раду, истовремено обавља и предузетничку делатност у предузетничкој радњи, па му је, на основу одредбе чл. 51 ст. 1 Закона о Агенцији, изречена мера упозорења којом је обавезан да у року од осам дана од дана пријема решења писаним овлашћењем повери пословођење у предузетничкој радњи пословно способном физичком лицу, да о томе достави доказ Агенцији и да пословођу региструје у складу са Законом о регистрацији, као и да се убудуће у свему придржава одредаба Закона о Агенцији.
- Одбор је одбио жалбу члана - заменика председника управног одбора завода за заштиту споменика културе, коме је првостепеном одлуком утврђено да вршењем друге јавне функције члана управног одбора музеја савремене уметности, без сагласности Агенције, поступио супротно одредби чл. 28 ст. 4 Закона о Агенцији, те да му јавна функција члана управног одбора музеја савремене уметности, престаје по сили закона, о чему ће одлуку донети надлежни орган, у року од осам дана од дана пријема решења.
- Одбор је одбио жалбу судије основног суда коме је првостепеном одлуком утврђено да обављањем дужности члана извршног одбора фудбалског савеза округа поступа супротно одредби чл. 27 ст. 2 Закона о Агенцији у вези са чл. 33 ст. 2 тач. 3 Закона о спорту, као да обављањем дужности делегата на фудбалским утакмицама зонске лиге, поступа супротно одредби чл. 27 ст. 2 Закона о Агенцији у вези са чл. 30 ст. 1 Закона о судијама, те се обавезује да у року од 15 дана од дана пријема решења престане са истовременим вршењем јавне функције судије основног суда и обављањем дужности члана извршног одбора фудбалског савеза округа и делегата на фудбалским утакмицама зонске лиге, и да о томе достави доказ Агенцији.
- Одбор је одбио жалбу председника управног одбора геронтолошког центра коме је првостепеном одлуком одбијен захтев за давање сагласности за вршење друге јавне функције одборника скупштине општине, јер исти није поднет у року. Одбор је оценио да у конкретном случају није било основа да се дозволи повраћај у пређашње стање, а посебно имајући у виду и да је одредбом чл. 83 ст. 2 Закона о општем управном поступку прописано да се после истека три месеца од пропуштања не може тражити враћање у пређашње стање, изузев ако је пропуштање изазвано вишом силом. Обавеза подношења захтева императивног је карактера и прописана је управо у циљу да Агенција, поступајући по захтеву, оцени да ли је вршење друге јавне функције у сукобу са јавном функцијом коју функционер већ врши, односно да ли постоји сукоб интереса, што изостаје уколико функционер пропусти да тражи сагласност. Истовремено, вршење више јавних функција без претходно прибављене сагласности Агенције, без обзира на чињеницу да ли у конкретном случају постоји сукоб интереса, само по себи представља повреду закона која за последицу има престанак касније функције по сили закона, како је то прописано одредбом чл. 28 ст. 7 истог закона, те не постоји законски основ да се по захтеву за давање сагласности мериторно одлучује.

Карактеристични примери из праксе пред Управним судом

- Управни суд одбио је тужбу поднету ради поништаја решења Одбора којим је одбијена жалба изјављена против решења директора Агенције, којим је функционеру изречена мера јавног објављивања препоруке за разрешење са јавне функције директора предшколске установе, јер је одлучујући по два конкурса за пријем у радни однос у предшколској установи на којима је учествовало више кандидата који су испуњавали услове конкурса, донео одлуке којима је изабрао два кандидата који су синови чланова управног одбора исте предшколске установе, и што је учествовао у парничном поступку као тужилац против тужене предшколске установе у којем је донета пресуда због пропуштања у корист функционера као тужиоца, којом се обавезује тужена предшколска установа да му исплати износ на име јубиларне награде, а пресуда је донета јер се тужена предшколска установа није у остављеном року изјаснила на тужбу при чему функционер - директор предшколске установе није никог овластио за заступање тужене предшколске установе.
- Управни суд је одбио тужбу против решења Одбора којим је одбијена жалба изјављена против решења директора Агенције којим је функционеру изречена мера јавног објављивања препоруке за разрешење са јавне функције председника општине јер је функционер, као кандидат за председника општине, на седници скупштине општине предложио свог сина као кандидата за члана општинског већа, који је затим одлуком скупштине општине изабран за члана општинског већа на сталном раду.
- Управни суд је одбио тужбу против решења Одбора којим је одбијена жалба изјављена против решења директора Агенције којим је ранијем функционеру изречена мера јавног објављивања одлуке о повреди Закона о Агенцији, јер је током вршења јавне функције председника скупштине општине, на седници скупштине учествовао у раду и доношењу решења којим је његов отац именован за члана савета за буџет и финансије ове скупштине општине за коју дужност је остваривао право на накнаду.
- Управни суд је одбио тужбу против решења Одбора којим је одбијена жалба изјављена против решења директора Агенције којим је одбијен захтев народног посланика за вршење друге јавне функције члана управног одбора Републичког фонда за здравствено осигурање. Истовремено вршење наведених функција је у супротности са Законом о Агенцији, којим је прописано да је функционер дужан да се придржава прописа који уређују његова права и обавезе, а према Закону о здравственом осигурању, члан управног одбора Републичког фонда за здравствено осигурање не може бити лице изабрано, постављено или именовано на функцију у државном органу.
- Управни суд је одбио тужбу против решења Одбора којим је одбијена жалба изјављена против решења директора Агенције којим је функционеру изречена мера јавног објављивања препоруке за разрешење са јавне функције председника градске општине, јер је у својству председника градске општине доносио одлуке о избору пројеката фондације чији је управитељ његова мајка, а који пројекти су финансирани из буџета градске општине и јер је доносио решења на основу којих је овој фондацији исплаћивана једнократна помоћ из буџета градске општине.

Карактеристичан пример из праксе Сектора за контролу имовине и прихода функционера и поступање по представкама

Агенција је по службеној дужности покренула поступак против посланика у Скупштини Аутономне Покрајине Војводине, због недостављања извештаја о имовини и приходима у року од 30 дана од дана избора на јавну функцију. Обавештење о покретању поступка функционеру достављено је, али се он није изјаснио нити је поднео извештај. Након тога, Агенција је функционеру изрекла меру упозорења, са налогом да у року од осам дана од дана пријема решења поднесе Агенцији извештај. С обзиром да функционер ни након изречене мере упозорења није поднео извештај, Агенција му је изрекла меру јавног објављивања одлуке о повреди Закона о Агенцији. Такође, Агенција је Основном јавном тужилаштву поднела и кривичну пријаву против функционера, због основа сумње да је извршио кривично дело из члана 72 Закона о Агенцији. Основни суд је првостепеном пресудом функционера огласио кривим и изрекао му је условну осуду којом је утврђена казна затвора у трајању од 6 месеци која се неће извршити уколико окривљени у року од 2 године не изврши ново кривично дело.

Карактеристичан пример из праксе Сектора за контролу имовине и прихода функционера и поступање по представкама

Агенција је по службеној дужности покренула поступак провере података из извештаја о имовини и приходима функционера, на основу информација из средстава јавног информисања, у којима је наведено да је функционер на јавној функцији ухапшен због примања мита. Агенција је у складу са овлашћењима извршила провере код надлежних државних органа и анализом прибављених података утврдила да постоји несагласност између податка поднетих у извештају и стварног стања. Наиме, функционер није пријавио своје и супружне банкарске рачуне, готовину у износу од ЕУР 11.000 и власништво на породичној стамбеној згради површине 106 м². На захтев Агенције да се изјасни о наведеним несагласностима, функционер је изјавио да стоје наводи Агенције и да ће накнадно доставити податке о пореклу средстава и горе наведене имовине. Како функционер није доставио тражене податке, Агенција је против њега поднела кривичну пријаву због постојања основа сумње да је извршио кривично дело непријављивања имовине или давања лажних података о имовини из члана 72 Закона о Агенцији. На основу поднете кривичне пријаве, надлежно тужилаштво је поднело оптужни предлог, након чега је Основни суд донео пресуду којом је окривљени оглашен кривим због извршења наведеног кривичног дела, у вези члана 61 Кривичног законика, и изречена му је казна затвора у трајању од шест месеци. Пресуда је постала правоснажна.

Карактеристичан пример из праксе Сектора за контролу имовине и прихода функционера и поступање по представкама

Агенција за борбу против корупције поступа по представкама које су поднели узбуњивачи, па је тако пред Вишим судом у току поступак по оптужници која је поднета против одговорних лица због кривичног дела злоупотреба службеног положаја. Представка узбуњивача је указала на постојање сумње на корупцију и злоупотребу службеног положаја одговорних лица једне специјалне болнице, НН лица из Фонда за капитална улагања АП Војводина и Покрајинског секретаријата за здравство, приликом додељивања средстава за изградњу објекта специјалне болнице и реализације уговорених грађевинских радова, током 2013. године. У току истражног поступка који је трајао две године, саслушан је велики број осумњичених, више од 40 сведока и извршено комбиновано грађевинско и економско-финансијско вештачење.

Карактеристичан пример из праксе Сектора за решавање о сукобу интереса

У поступку покренутом по службеној дужности против функционера, председника општине, утврђено је да је себе довео у ситуације сукоба интереса, на тај начин што је током вршења наведене јавне функције учествовао у доношењу и потписивању одлуке општинског већа исте општине, на основу које се непосредном погодбом из јавне својине отуђује стан чији је он закупцац и што је на основу одлуке општинског већа општине и уговора о отуђењу стана из јавне својине општине датог у закуп откупио од општине тај стан, а да о сукобу интереса који је имао у наведеним ситуацијама није обавестио Агенцију за борбу против корупције, због чега му је изречена мера јавног објављивања препоруке за разрешење са јавне функције. Против решења функционер је изјавио жалбу која је решењем Одбора Агенције одбијена као неоснована, чиме је одлука Агенције постала коначна. У току је иницијатива за разрешење функционера.

Карактеристичан пример из праксе Сектора за контролу финансирања политичких активности

Уочена је појава да је група грађана у извештају о трошковима политичке кампање приказала прилоге правних лица чија вредност премашује максимални прописани износ на годишњем нивоу. Агенција је у поступку контроле утврдила повреду одредбе члана 40 став 1 тачка 1) Закона о финансирању политичких активности и поднела је Прекршајном суду у Београду четири захтева за покретање прекршајног поступка против правних лица и одговорних лица у правном лицу који су дали прилог политичком субјекту.

II ТАБЕЛЕ

Структура одлука поводом којих је вођен управни спор: проценат успешности потврђених одлука Одбора Агенције износи 91,66%.

Р.б.	Првостепена одлука коју је одбор потврдио у другостепеном поступку	Изречена мера	Одлука Управног суда
	Повреда закона		
1.	Решење којим се одбија захтев за давање сагласности за вршење друге јавне функције	-	Пресуда којом се одбија тужба
2.	Решење којим се утврђује повреда чл. 27 и 32 ст. 1. Закона о Агенцији (непотизам и необавештавање Агенције о сукобу интереса)	Мера јавног објављивања препоруке за разрешење са јавне функције	Пресуда којом се одбија тужба
3.	Решење којим се утврђује повреда чл. 27 и 32 ст. 1 Закона о Агенцији (непотизам и необавештавање Агенције о сукобу интереса)	Мера јавног објављивања препоруке за разрешење са јавне функције	Пресуда којом се одбија тужба
4.	Решење којим се утврђује повреда чл. 27 и 32 ст. 1 Закона о Агенцији (непотизам и необавештавање Агенције о сукобу интереса)	Мера јавног објављивања одлуке о повреди Закона о Агенцији	Пресуда којом се одбија тужба
5.	Решење којим се утврђује повреда чл. 27 и 32 ст. 1 Закона о Агенцији (непотизам и необавештавање Агенције и надлежног органа о сукобу интереса)	Мера јавног објављивања препоруке за разрешење са јавне функције	Пресуда којом се одбија тужба
6.	Решење којим се утврђује повреда чл. 27 и 32 ст. 1 Закона о Агенцији (непотизам и необавештавање Агенције о сукобу интереса)	Мера јавног објављивања одлуке о повреди Закона о Агенцији	Пресуда којом се одбија тужба
7.	Решење којим се одбија захтев за давање сагласности за вршење друге јавне функције	-	Пресуда којом се одбија тужба
8.	Решење којим се одбија захтев за давање сагласности за вршење друге јавне функције	-	Пресуда којом се одбија тужба
9.	Решење којим се утврђује повреда чл. 27 и 32 ст. 1 Закона о Агенцији (непотизам и необавештавање Агенције о сукобу интереса)	Мера јавног објављивања препоруке за разрешење са јавне функције	Пресуда којом се одбија тужба
10.	Решење којим се утврђује поступање супротно чл. 28 ст. 4 Закона о Агенцији (неподношење захтева за давање сагласности за вршење друге јавне функције и истовремено вршење више јавних функција)	Престанак јавне функције директора основне школе по сили закона и мера упозорења да се функционер убудуће придржава закона	Пресуда којом се одбија тужба
11.	Закључак којим се одбацује захтев за давање сагласности за вршење јавне функције као неблагоприят	-	Пресуда којом се одбија тужба

Р.б.	Првостепена одлука коју је одбор потврдио у другостепеном поступку	Изречена мера	Одлука Управног суда
	Повреда закона	Изречена мера	
12.	Решење којим се утврђује повреда чл. 27 и 32 ст. 1 Закона о Агенцији (непотизам и необавештавање Агенције о сукобу интереса)	Мера јавног објављивања препоруке за разрешење са јавне функције	Пресуда којом се одбија тужба
13.	Закључак којим се одбацује захтев за давање сагласности за вршење друге јавне функције као неблагоприятан и закључак којим се одбацује предлог за повраћај у пређашње стање	-	Пресуда којом се одбија тужба
14.	Решење којим се утврђује повреда чл. 27 и 32 ст. 1 Закона о Агенцији (непотизам и необавештавање Агенције о сукобу интереса)		Пресуда којом се одбија тужба
15.	Решење којим се утврђује повреда чл. 27 и 32 ст. 1 Закона о Агенцији (непотизам и необавештавање Агенције и надлежног органа о сукобу интереса)	Мера јавног објављивања препоруке за разрешење са јавне функције	Пресуда којом се одбија тужба
16.	Закључак којим се одбацује захтев за давање сагласности за вршење јавне функције као неблагоприятан	-	Пресуда којом се одбија тужба
17.	Решење којим се утврђује повреда чл. 31 ст. 1 Закона о Агенцији (неподношење обавештења о обављању другог посла или делатности у року од 15 дана од дана ступања на јавну функцију); да истовременим обављањем председника надзорног одбора ЈКП и начелника одељења у градској управи угрожава вршење јавне функције и да је вршењем друге јавне функције члана НО акционарског друштва поступио супротно чл. 28 ст. 4 истог закона (неподношење захтева за вршење друге јавне функције)	Мера упозорења да престане са обављањем посла начелника одељења у градској управи, престанак друге јавне функције члана НО акционарског друштва по сили закона	Пресуда којом се одбија тужба
18.	Решење којим се утврђује повреда чл. 27 и 32 ст. 1 Закона о Агенцији (непотизам и необавештавање Агенције и надлежног органа о сукобу интереса)	Мера јавног објављивања препоруке за разрешење са јавне функције	Пресуда којом се одбија тужба
19.	Закључак којим се одбацује као неблагоприятан захтев функционера за давање сагласности за вршење друге јавне функције	-	Пресуда којом се одбија тужба
20.	Решење којим се утврђује повреда чл. 27 и 32 ст. 1 Закона о Агенцији (непотизам и необавештавање Агенције и надлежног органа о сукобу интереса)	Мера јавног објављивања препоруке за разрешење са јавне функције	Пресуда којом се уважава тужба (Одбор је у поновном поступку одбио жалбу) ⁴⁷

⁴⁷ Према образложењу пресуде, образложење оспореног решења не садржи разлоге за правилну оцену туженог да је ДЉ повезано лице са тужиоцем, односно, на основу којих околности је утврђено да је тужилац повезано лице са ДЉ. Одбор је у поновном поступку одбио жалбу и дао образложење да, имајући у виду да је у смислу чл. 2 Закона о Агенцији повезано лице, поред осталих, и свако друго физичко лице које се према другим основама и околностима може оправдано сматрати интересно повезаним са функционером, чињеница да је ДЉ крвни сродник функционера у побочној линији у трећем степену сродства.

Р.б.	Првостепена одлука коју је одбор потврдио у другостепеном поступку	Изречена мера	Одлука Управног суда
	Повреда закона		
21.	Решење којим се одбија захтев за давање сагласности за вршење друге јавне функције	-	Пресуда којим се уважава тужба (Одбор је у поновном поступку одбио жалбу) ⁴⁸
22.	Решење којим се утврђује повреда чл. 28 ст. 4 Закона о Агенцији (неподношење захтева за давање сагласности за вршење друге јавне функције)	Престанак друге јавне функције по сили закона	Решење којим се утврђује прекид поступка јер је тужилац преминуо након подношења тужбе
23.	Решење којим се утврђује повреда чл. 30 ст. 1 Закона о Агенцији (истовремено вршење јавне функције на сталном раду и обављање другог посла или делатности)	Изречена мера упозорења којом се функционер обавезује да повери пословођење у својој предузетничкој радњи и да се убудуће придржава закона	Решење којим се поступак обуставља због одустанка тужиоца од тужбе
24.	Решење којим се утврђује повреда чл. 27 и 32 ст. 1 Закона о Агенцији (непотизам и необавештавање Агенције о сукобу интереса)	Мера јавног објављивања препоруке за разрешење са јавне функције	Решење којим се поступак обуставља због одустанка тужиоца од тужбе

48 Према образложењу пресуде образложење оспореног решења не садржи разлоге који би упућивали на одлуку каква је дата у диспозитиву решења, односно тужени орган није навео разлоге за оцену да је првостепени орган правилно применно одредбу чл. 27 ст. 2 Закона о Агенцији. Приликом поновног одлучивања, Одбор је имао у виду све наводе из образложења пресуде, па је нашао да жалба није основана и у образложењу је дао разлоге на основу којих је оценио да је првостепени орган правилно утврдио да је истовремено вршење јавне функције вршиоца дужности директора јавне агенције и члана надзорног одбора јавног предузећа неспојиво и у супротности са обавезом функционера да ствара и одржава поверење грађана у савесно и одговорно вршење јавне функције, како је то прописано одредбом чл. 27. ст. 2. Закона о Агенцији.

Сектор за контролу финансирања политичких активности - политичке странке, односно групе грађана, које су биле дужне да поднесу И2 извештај за изборе одржане у 2018. години (број и % у односу на укупан број политичких субјеката који су за наведене изборе имали обавезу да доставе И2 извештај).

Врста пол. субјекта	Аранђеловац		Београд		Бор		Мајданпек		Прешево		Севојно		С. Паланка		Укупно	
Политичке странке	4	66,67%	15	62,50%	5	62,50%	6	85,71%	7	87,50%	3	75,00%	7	100,00%	47	73,44%
Групе грађана	2	33,33%	9	37,50%	3	37,50%	1	14,29%	1	12,50%	1	25,00%	0	0,00%	17	26,56%
Укупно	6	100%	24	100%	8	100%	7	100%	8	100%	4	100%	7	100%	64	100%

Политичке странке, односно групе грађана, које су поднеле И2 извештај за изборе одржане у 2018. години (број и % у односу на дату врсту политичког субјеката која је за наведене изборе имала обавезу да достави И2 извештај).

Врста пол. субјекта	Аранђеловац		Београд		Бор		Мајданпек		Прешево		Севојно		С. Паланка		Укупно	
Политичке странке	4	100,00%	12	79,90%	3	60,00%	6	100,00%	5	71,43%	3	100,00%	5	71,43%	38	80,85%
Групе грађана	1	50,00%	6	66,67%	1	33,33%	0	0,00%	0	0,00%	1	100,00%	0	0,00%	9	52,94%
Укупно	5	83,33%	18	74,99%	4	50,00%	6	85,71%	5	62,50%	4	100,00%	5	71,43%	47	73,44%

Политичке странке, односно групе грађана, које су биле дужне да поднесу ГФИ за 2014, 2015, 2016. и 2017. годину (број и % у односу на укупан број политичких субјеката који су за наведену годину имали обавезу да достави ГФИ).

Врста политичког субјекта	2014		2015		2016		2017	
Политичке странке	96	45,93%	102	48,57%	109	46,98%	113	46,89%
Групе грађана	113	54,07%	108	51,43%	123	53,02%	128	53,11%
Укупно	209	100,00%	210	100,00%	232	100,00%	241	100,00%

Политичке странке, односно групе грађана, које су поднеле ГФИ за 2014, 2015, 2016. и 2017. годину (број и % у односу на дату врсту политичког субјеката који је за наведену годину имао обавезу да достави ГФИ).

Врста политичког субјекта	2014		2015		2016		2017	
Политичке странке	62	64,58%	67	65,69%	69	63,30%	71	62,83%
Групе грађана	29	25,66%	30	27,78%	66	53,66%	41	32,03%
Укупно	91	43,54%	97	46,19%	135	58,19%	112	46,47%

Захтеви за покретање прекршајних поступака због повреда одредаба Закона о финансирању политичких активности поднетих у 2018. години

Захтеви за покретање прекршајног поступка поднети су због	Број поднетих захтева	Процент
Неподношења ГФИ за 2016. годину	36	39,99%
Неподношења ГФИ за 2017. годину	21	23,33%
Неподношења мишљења овлашћеног ревизора уз ГФИ 2016. годину	17	18,89%
Неподношења извештаја о трошковима изборне кампање 2018. године	4	4,44%
Прекорачења максималне вредности давања у 2018. години	4	4,44%
Ненаменско коришћења средстава у 2016. односно 2017. години	3	3,33%
Подношења извештаја о трошковима изборних кампања у 2016. години који не садрже све податке	2	2,22%
Необјављивања прилога на веб-сајту политичког субјекта 2016. године	1	1,12%
Подношења извештаја о трошковима изборних кампања у 2018. години који не садрже све податке	1	1,12%
Недостављања података на захтев Агенције	1	1,12%
Укупно	90	100,00%

Политички субјекти на које се односе решења о губитку права на добијање средстава из јавних извора намењених за финансирање редовног рада у 2018. години

Врста политичког субјекта	2018	
Политичке странке	32	96,97%
Групе грађана	1	3,03%
Укупно	33	100,00%

Сектор за опште послове - упоредни преглед запослених и ангажованих лица у Агенцији у 2017. и 2018. години

Запослена и ангажована лица у Агенцији на дан 31.12.2017. године

Запослени на неодређено време	Запослени на одређено време	Лица ангажована ван радног односа
87	1	8

Запослена и ангажована лица у Агенцији на дан 31.12.2018. године

Запослени на неодређено време	Запослени на одређено време	Лица ангажована ван радног односа
80	1	8

Програмска структура буџета и извршење буџета Агенције за 2018. годину
Програмска структура буџета Агенције за 2018. годину

Р.б.	Програмска активност	Пројекат	Буџет	Извор финансирања
1.	Превенција корупције и контрола у функцији спречавања корупције		207.126.000,00	01- приходи из буџета
2.		Обуке у области борбе против корупције	3.461.000,00	01- приходи из буџета
3.		Подизање свести јавности	3.731.000,00	01- приходи из буџета
4.		Прикупљање информација из алтернативних извора о стању у областима предвиђеним стратешким оквиром за борбу против корупције	1.461.000,00	01- приходи из буџета
5.		Контрола спровођења планова интегритета	1.381.000,00	01- приходи из буџета
6.		Дотације организацијама цивилног друштва	8.580.000,00	01- приходи из буџета
7.		Мониторинг редовних избора за одборнике Скупштине града Београда	12.300.000,00	01- приходи из буџета
8.		ИПА 2013 – Превенција и борба против корупције	118.727.000,00	56 - финансијска подршка ЕУ
			7.499.000,00	01- приходи из буџета
Укупно:			364.266.000,00	

Извршење буџета за 2018. годину према програмском буџету

Програмска активност: 0007 - Превенција корупције и контрола у функцији спречавања корупције

Економска класификација	Назив позиције у буџету	Планирано (у РСД)	Расход (у РСД)	Неостварено (у РСД)
411	Плате за запослене	113.400.000,00	107.572.549,15	5.827.450,85
412	Социјални доприноси на зараде	20.255.000,00	19.257.504,71	967.495,29
413	Накнаде у природи	620.000,00	494.000,00	126.000,00
414	Социјална давања запосленима	3.590.000,00	817.998,12	2.772.001,88
415	Накнаде за превоз на посао	4.040.000,00	2.526.745,30	1.513.254,70
416	Накнаде запосленима и остали посебни расходи	350.000,00	194.486,13	155.513,87
421	Стали трошкови	6.304.000,00	4.587.178,64	1.716.821,36
422	Трошкови путовања у земљи и иностранству	2.900.000,00	2.319.745,33	580.254,67
423	Услуге по уговору - укупно	30.675.000,00	28.720.542,82	1.954.457,18
425	Текуће поправке и одржавање	6.417.000,00	2.538.758,75	3.878.241,25
426	Материјал	1.880.000,00	1.861.299,77	18.700,23
482	Порези, обавезне таксе, казне и пенали	140.000,00	23.393,00	116.607,00
483	Новчане казне и пенали по решењу судова	125.000,00	34.500,00	90.500,00
485	Накнада штете за повреде или штету нанету од стране државних органа	40.000,00	0	40.000,00
512	Машине и опрема	2.420.000,00	2.393.674,00	26.326,00
515	Нематеријална имовина	14.000.000,00	0	14.000.000,00
Укупно:		207.126.000,00	173.342.375,72	33.783.624,28

Пројекат 1: 4002 – Обуке у области борбе против корупције

Економска класификација	Назив позиције у буџету	Планирано (у РСД)	Расход (у РСД)	Неостварено (у РСД)
421	Стални трошкови	94.000,00	0	94.000,00
422	Трошкови путовања у земљи и иностранству	1.007.000,00	43.710,00	963.290,00
423	Услуге по уговору	2.360.000,00	368.921,30	1.991.078,70
Укупно:		3.461.000,00	412.631,30	3.048.368,70

Пројекат 2: 4004 - Подизање свести јавности

Економска класификација	Назив позиције у буџету	Планирано (у РСД)	Расход (у РСД)	Неостварено (у РСД)
423	Услуге по уговору	3.731.000,00	2.538.316,46	1.192.683,54
Укупно:		3.731.000,00	2.538.316,46	1.192.683,54

Пројекат 3: 4005 - Прикупљање информација из алтернативних извора о стању у областима предвиђеним стратешким оквиром за борбу против корупције

Економска класификација	Назив позиције у буџету	Планирано (у РСД)	Расход (у РСД)	Неостварено (у РСД)
421	Стални трошкови	40.000,00	0	40.000,00
422	Трошкови путовања у земљи и иностранству	285.000,00	0	285.000,00
423	Услуге по уговору	1.136.000,00	0	1.136.000,00
Укупно:		1.461.000,00	0	1.461.000,00

Пројекат 4: 4006 – Контрола спровођења планова интегритета

Економска класификација	Назив позиције у буџету	Планирано (у РСД)	Расход (у РСД)	Неостварено (у РСД)
421	Стални трошкови	30.000,00	0	0
422	Трошкови путовања у земљи и иностранству	656.000,00	81.147,00	574.853,00
423	Услуге по уговору	695.000,00	0	0
Укупно:		1.381.000,00	81.147,00	1.299.853,00

Пројекат 5: 4007- Дотације организацијама цивилног друштва

Економска класификација	Назив позиције у буџету	Планирано (у РСД)	Расход (у РСД)	Неостварено (у РСД)
421	Стални трошкови	10.000,00	0	10.000,00
422	Трошкови путовања у земљи и иностранству	21.000,00	450,00	20.550,00
423	Услуге по уговору	35.000,00	30.762,00	4.238,00
481	Дотације невладиним организацијама	8.514.000,00	8.355.880,00	158.120,00
Укупно:		8.580.000,00	8.387.092,00	192.908,00

Пројекат 6: 4008 - Мониторинг редовних избора за одборнике Скупштине града Београда

Економска класификација	Назив позиције у буџету	Планирано (у РСД)	Расход (у РСД)	Неостварено (у РСД)
423	Услуге по уговору	12.300.000,00	3.800.878,48	8.499.121,52
Укупно:		12.300.000,00	3.800.878,48	8.499.121,52

Пројекат 7: 7004 – ИПА 2013 Превенција и борба против корупције

Економска класификација	Назив позиције у буџету	Планирано (у РСД)	Расход (у РСД)	Неостварено (у РСД)
423	Услуге по уговору - извор 01	6.249.000,00	4.412.879,79	1.836.120,21
	Услуге по уговору - извор 56	118.727.000	83.188.000,58	35.538.999,42
485	Накнада штете за повреде или штету нанету од стране државних органа	1.250.000,00	0	1.250.000,00
Укупно:		126.226.000,00	87.600.880,37	38.625.119,63

Јавне набавке

Р.б.	Врста добара/услуга	Тип набавке	Износ без пдв-а	Правно лице са којим је закључен уговор
1.	Услуге посредовања за обезбеђивање превоза, хотелских услуга и изнајмљивање простора	ЈН мале вредности	4.474.000,00	МИРОСС д.о.о. Београд
2.	Стручна подршка функционисању ИТ система	Отворени поступак	5.500.000,00	VLATACOM INSTITUT д.о.о. Београд
3.	Услуге текућег одржавања и унапређења софтвера	ЈН мале вредности	1.120.000,00	ПРОЗОНЕ д.о.о. Нови Сад
4.	Остале медијске услуге – Кампања за подизање свести јавности и упознавање са локалним антикорупцијским плановима	ЈН мале вредности	1.990.000,00	БАЛКАН МЕДИА ТИМ д.о.о. Београд
5.	Услуга анализе стања и предлог развоја ИТ система	ЈН мале вредности	990.000,00	DRAGAN JEREMIC CONSULTING д.о.о. Београд
6.	Набавка службеног возила	ЈН мале вредности	1.447.000,00	HYUNDAI SRBIJA д.о.о. Београд

Стручно усавршавање запослених

Учествовање запослених на обукама које су реализоване од стране Националне академије за јавну управу

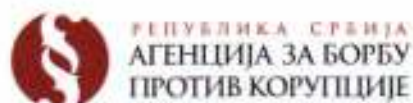
Р.б.	Назив обуке	Бр. одржаних обука	Бр. запослених
1.	Интеркултурална комуникација (Обука на немачком језику)	1	1
2.	Обука за рад на порталу CROSO	1	2
3.	Писана комуникација у администрацији	2	2
4.	Анализа ефеката прописа - пут до квалитетних прописа	1	2
5.	Анти-стрес радионица	1	1
6.	Заштита узбуњивача - основна обука	1	1
7.	Јавне набавке-планирање и спровођење	1	1
8.	Кодекс добре управе	1	2
9.	Припрема програмског буџета	1	1
10.	Јавни наступ	1	1
11.	Дискриминација пред органима јавне власти	1	3
12.	Заштита података о личности	1	1
13.	Успешно усмено и писмено изражавање и преговарање (на енглеском језику)	1	2
14.	Финансијско управљање: плаћање уговарачима	1	1
15.	Електронска управа у служби грађана	2	5
16.	Заштита тајних података	1	2
17.	Програмски буџет-праћење и извештавање о учинку	1	1
18.	Вештина комуникације у пословном окружењу	1	1
19.	Примена граматичких, стилских и правописних правила у изради прописа	1	2
20.	Интеркултурална комуникација	1	1
21.	Неправилности у ИПА контексту	1	2
22.	Планирање, израда и примена прописа	1	2
23.	Стратешко планирање	1	1
24.	Управљање законодавним процесом	1	1
25.	Управљање тимом	1	1
26.	Процес програмирања и израда акционих докумената у оквиру ИПА II	1	1
27.	Компетенције и развој државних службеника	1	2
28.	Оцењивање у функцији запослених	1	1
29.	Представљање и преговарање у ЕУ контексту - на немачком језику	1	1

Усавршавање запослених у складу са Програмом стручног усавршавања и додатног образовања за 2018. годину

Р.б.	Назив обуке	Организатор	Број запослених
1.	Обука о прикупљању и анализи релевантних података и информација у оквиру финансијских истрага	Агенција у сарадњи са Твининг партнерима из Италије	27
2.	Тренинг о спровођењу Стратегије комуникације	Агенција у сарадњи са Твининг партнерима из Италије	24
3.	Поступање по представкама	Агенција у сарадњи са Твининг партнерима из Италије	24
4.	Обука о финансирању политичких активности	Агенција у сарадњи са Твининг партнерима из Италије	12
5.	Matra Rule of Low Integrity of Civil Servants	Хашка академија за локалну управу Универзитет у Лајдену и Холандски Хелсиншки комитет	1
6.	Matra Rule of Law training-Public Finance Management	Хашка академија за локалну управу Универзитет у Лајдену и Холандски Хелсиншки комитет	1
7.	Matra Rule of Law training-Public Procurement	Хашка академија за локалну управу Универзитет у Лајдену и Холандски Хелсиншки комитет	1
8.	Обрада и анализа података	ИПА 2013 - превенција и борба против корупције	10

Република Србија
АГЕНЦИЈА ЗА БОРБУ
ПРОТИВ КОРУПЦИЈЕ

ИЗВЕШТАЈ О СПРОВОЂЕЊУ НАЦИОНАЛНЕ СТРАТЕГИЈЕ ЗА БОРБУ ПРОТИВ КОРУПЦИЈЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ И РЕВИДИРАНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА ЊЕНО СПРОВОЂЕЊЕ ЗА 2018. ГОДИНУ

*са оценом реализације свих активности
Ревидираног акционог плана од 2016. до 2018. године*

Београд, март 2019. године

САДРЖАЈ:

ОПШТЕ НАПОМЕНЕ.....	7
1. ОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ РЕВИДИРАНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА ПЕРИОД ОД 2016. ДО 2018. ГОДИНЕ	9
ПРИКАЗ АКТИВНОСТИ У ОБЛАСТИМА СТРАТЕГИЈЕ ИЗЛИСТАНИХ ПРЕМА УСПЕШНОСТИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ.....	11
2. ПРИКАЗ СПРОВОЂЕЊА РЕВИДИРАНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА ПЕРИОД ОД 2016. ДО 2018. ГОДИНЕ	13
Политичке активности	13
Јавне финансије	14
Приватизација и јавно-приватно партнерство	16
Правосуђе	17
Полиција	19
Просторно планирање и изградња	20
Здравство	21
Образовање и спорт	21
Медији	22
Превенција корупције.....	23
3. ИЗВЕШТАЈ О СПРОВОЂЕЊУ НАЦИОНАЛНЕ СТРАТЕГИЈЕ ЗА БОРБУ ПРОТИВ КОРУПЦИЈЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ И РЕВИДИРАНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА ЊЕНО СПРОВОЂЕЊЕ ЗА 2018. ГОДИНУ	25
3.1. ПОЛИТИЧКЕ АКТИВНОСТИ.....	25
3.2. ЈАВНЕ ФИНАНСИЈЕ.....	37
3.2.1. Јавни приходи	37
3.2.2. Јавни расходи	38
3.2.3. Јавна интерна финансијска контрола, екстерна ревизија и заштита финансијских интереса ЕУ	45

3.3. ПРИВАТИЗАЦИЈА И ЈАВНО-ПРИВАТНО ПАРТНЕРСТВО	50
3.4. ПРАВОСУЂЕ	57
3.5. ПОЛИЦИЈА.....	70
3.6. ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ И ИЗГРАДЊА	76
3.7. ЗДРАВСТВО.....	82
3.8. ОБРАЗОВАЊЕ И СПОРТ	87
3.9. МЕДИЈИ.....	94
4 ПРЕВЕНЦИЈА КОРУПЦИЈЕ	95
5 СПРОВОЂЕЊЕ И НАДЗОР НАД СПРОВОЂЕЊЕМ СТРАТЕГИЈЕ.....	106
6 ПРЕПОРУКЕ.....	106
4. ОПШТЕ НАПОМЕНЕ О НАДЗОРУ НАД СПРОВОЂЕЊЕМ СТРАТЕШКИХ ДОКУМЕНАТА ЗА БОРБУ ПРОТИВ КОРУПЦИЈЕ	107
Изазови у области надзора	107
Методологија израде Извештаја	108
Табеларни приказ методологије оцењивања испуњености појединачних обавеза из Ревидираног акционог плана	110
ЛИСТА СКРАЋЕНИЦА.....	112

Пред вама је девети извештај о спровођењу стратешких докумената за борбу против корупције који Агенција за борбу против корупције подноси Народној скупштини. Циљ извештаја је да се на једном месту систематизује што већи број доступних података о спровођењу ових докумената током протекле године, да се на основу тих података да оцена њихове испуњености, да се укаже на проблеме који су се у периоду извештавања појавили, као и да се дају препоруке за њихово превазилажење.

Посебност овог извештаја је у томе што садржи преглед спровођења свих активности Ревидираног акционог плана за спровођење Националне стратегије за борбу против корупције чије је важење истекло 2018. године.

Претходна четири годишња извештаја о спровођењу стратешких докумената за борбу против корупције Народна скупштина није разматрала у пленуму.

Извештај чине следећи делови:

- Опште напомене о стратешким документима за борбу против корупције
- Оцена испуњености Ревидираног акционог плана за период од 2016. до 2018. године
- Приказ активности у областима Стратегије излистаних према успешности реализације
- Детаљни подаци о спровођењу појединачних обавеза из Ревидираног акционог плана за 2018. годину, са оценом њихове испуњености
- Опште напомене о надзору над спровођењем стратешких докумената за борбу против корупције
- Објашњење методологије израде извештаја
- Табеларни приказ методологије оцењивања испуњености појединачних обавеза из Ревидираног акционог плана

Овај Извештај је намењен Народној скупштини Републике Србије, одговорним субјектима из стратешких докумената за борбу против корупције, стручној јавности, као и свим грађанима заинтересованим за слику стања у коме се Република Србија тренутно налази у погледу борбе против корупције.

ОПШТЕ НАПОМЕНЕ

Национална стратегија за борбу против корупције у Републици Србији за период од 2013. до 2018. године (у даљем тексту: **Стратегија**) донета је на седници Народне скупштине одржаној 1. јула 2013. године¹. У Стратегији се наводи да у Републици Србији постоји развијена свест и политичка воља да се постигне значајан напредак у борби против корупције, уз поштовање демократских вредности, владавине права и заштите основних људских права и слобода, као и да се на овим темељима доноси Стратегија, док ће конкретне мере и активности за њено спровођење бити предвиђене акционим планом. Општи циљ Стратегије је да се корупција, као препрека економском, социјалном и демократском развоју Републике Србије, у највећој могућој мери отклони.

Приликом спровођења Стратегије, органи власти и носиоци јавних овлашћења, који су укључени у превенцију и борбу против корупције, дужни су да врше своја овлашћења у складу са следећим општим начелима: (1) начелом владавине права, (2) начелом „нулте толеранције” на корупцију, (3) начелом одговорности, (4) начелом свеобухватности примене мера и сарадње субјеката, (5) начелом ефикасности и (6) начелом транспарентности. Стратегијом се наводе области приоритетног деловања, које су утврђене на основу квалитативне и квантитативне анализе индикатора о трендовима, обиму, појавним облицима и другим питањима везаним за корупцију у Републици Србији, заснованим на различитим изворима информација. У оквиру поглавља под називом „Превенција корупције” формулисани су циљеви који се односе како на области приоритетног деловања, тако и на све друге области у којима се може јавити корупција.

Акциони план за спровођење Националне стратегије за борбу против корупције у Републици Србији за период од 2013. до 2018. године (у даљем тексту: **Акциони план**) усвојен је закључком Владе од 25. августа 2013. године². Акционим планом предвиђене су конкретне мере и активности неопходне за реализацију стратешких циљева, рокови, одговорни субјекти и ресурси за реализацију. Дефинисани су и показатељи испуњености активности, на основу којих ће се пратити степен њихове реализације, као и показатељи за процену успешности постављених циљева. У Акционом плану се наглашава да ће, у вршењу надзора над спровођењем Стратегије, Агенција користити искључиво индикаторе испуњености активности, а да ће јој се документи и остали материјали који се у оквиру ових индикатора наводе достављати као доказ да су активности реализоване. Уз велики број активности, наведене су и напомене за њихову реализацију, а на почетку Акционог плана стоји осам општих напомена. Наводи се, такође, да за спровођење Акционог плана није потребно обезбедити додатна финансијска средства у буџету Републике Србије.

Ревидирани акциони план за спровођење Националне стратегије за борбу против корупције у Републици Србији за период од 2013. до 2018. године (у даљем тексту: **Ревидирани акциони план**) Влада Републике Србије усвојила је 30. јуна 2016. године³, **сходно томе, овај документ је важио за период од 2016. до 2018. године**. Наиме, у септембру 2015. године отпочео је процес ревизије Акционог плана за спровођење Стратегије, у коме је Агенција учествовала на позив Министарства правде. Ревизија је предвиђена као једна од обавеза у самом Акционом плану, а урађена је на основу оцене испуњености Стратегије у досадашњим извештајима Агенције, уочених тешкоћа у примени и надзору над применом Стратегије, као и у складу с истим или суштински сличним обавезама из Акционог плана за Поглавље 23, тако што су оне углавном избрисане из ревидираног документа. Ревидирани акциони план садржи исте елементе као и Акциони план из 2013. године. Једина разлика је у начину дефинисања рокова, где је број месеци који се некада рачунао од дана ступања Акционог плана на снагу, замењен кварталима у одређеној години. Наведено је и да се одредница „континуирано” односи на активности које треба да се реализују до краја периода важења Стратегије и Акционог плана, а да се њихова испуњеност оцењује сваке године изнова.

1 „Службени гласник РС”, бр. 57/13

2 „Службени гласник РС”, бр. 79/13

3 „Службени гласник РС”, бр. 61/16

Агенција за борбу против корупције (у даљем тексту: Агенција) основана је као самосталан и независан државни орган Законом о Агенцији за борбу против корупције⁴, чија примена је почела 1. јануара 2010. године. Чланом 5 Закона о Агенцији прописане су надлежности Агенције, међу које спада и надзор над спровођењем Стратегије, Акционог плана и секторских акционих планова, као и давање мишљења у вези са њиховом применом.

Овај извештај је девети извештај о спровођењу стратешких докумената за борбу против корупције који Агенција подноси Народној скупштини, у складу са одредбом члана 26 став 2 Закона о Агенцији, а шести који се односи на Стратегију из 2013. године.

⁴ „Службени гласник РС”, бр. 97/08, 53/10, 66/11 – одлука УС, 67/13 – одлука УС, 112/13 – аутентично тумачење и 8/15 – одлука УС.

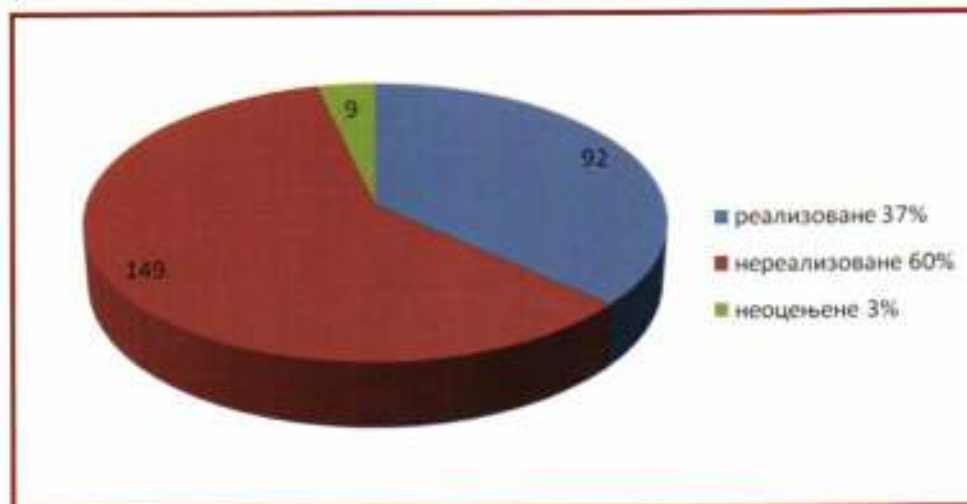
1. ОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ РЕВИДИРАНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА ПЕРИОД ОД 2016. ДО 2018. ГОДИНЕ

Стратегијом су формулисана 53 циља, за чије испуњење је Ревидираним акционим планом предвиђено 113 мера и 250⁵ активности. Агенција је у овом извештају о спровођењу Стратегије испитала реализацију свих 250 активности, доспелих до истека стратешких докумената за борбу против корупције.

Према оцени Агенције, од 250 испитаних активности:

1. 92 (37%) активности су реализоване у складу са индикатором, углавном на начин, али не увек и у року предвиђеном Ревидираним акционим планом;
2. 149 (60%) активности није реализовано или није реализовано у складу са индикатором (овај број обухвата и једнократне и трајне активности);
3. 9 (3%) активности Агенција није оценила, јер су активности дуплиране, одговорни субјект није исправно одређен, или није било могуће дати оцену испуњености.

Оцена испуњености Ревидираног акционог плана за период од 2016. до 2018. године

Као што се види из графичког приказа, тек нешто више од трећине активности (37%) је реализовано у складу са индикаторима, док је чак за 60% активности дата оцена да нису реализоване. Процент неоцењених активности износи 3%, а реч је о активностима за чију су реализацију биле одговорне све јединице локалне самоуправе, односно код једне активности сви судови опште надлежности. Код неколико активности није исправно одређен одговорни субјект или није дефинисан одговарајући индикатор за оцену реализације.

Негативан тренд у испуњавању обавеза задржао се до истека важења стратешких докумената. У 2017. години није било испуњено 62% активности, а у 2016. години – 31%. Процент активности које су оцењене као неиспуњене из 2016. године је мањи у односу на 2017. годину. Међутим, проценат активности које су у извештају за 2016. годину остале неоцењене је веома висок, а међу њима су се сигурно налазиле и оне које нису реализоване.

Када се посматра реализација мера по областима Стратегије, примећују се велике разлике између области у којој је забележена највећа реализација активности - 74% *Просторно планирање и изградња* и најмања реализација - 0% *Приватизација и јавно-приватно партнерство*.

5 За спровођење 7 активности су надлежна два субјекта, па се њихова реализација оцењује у односу на сваког субјекта поновоб.

Један од главних разлога за низак проценат испуњености стратешких докумената јесте недостатак координације у спровођењу. Координационо тело за примену Акционог плана, основано почетком августа 2014. године⁶, за четири и по године постојања одржало је само два састанка, један у септембру 2014. и један у јануару 2016. године.

Други разлог је недостатак капацитета одговорних субјеката за спровођење комплексних мера, које су изискивале темељно планирање, припрему и интерну координацију у спровођењу активности.

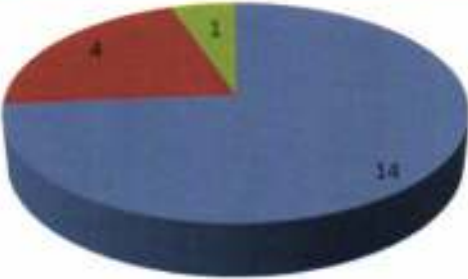
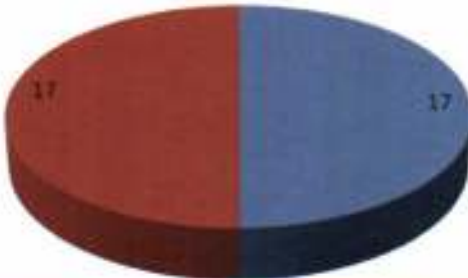
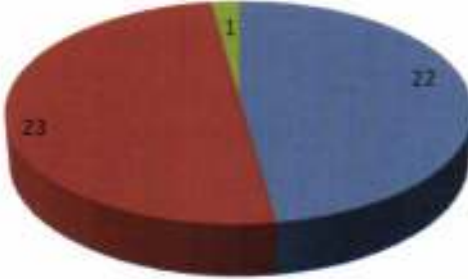
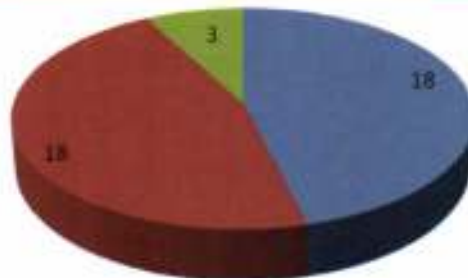
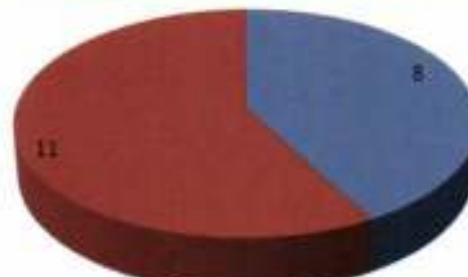
Национална стратегија за борбу против корупције за период 2013-2018. и пратећи акциони планови за њено спровођење нису били реални покретачи промена у области борбе против корупције. До реформи је долазило, али када је то динамика дешавања у одређеним областима дозвољавала, што укључује политичку вољу, расположива средства, утицај међународног фактора, итд.

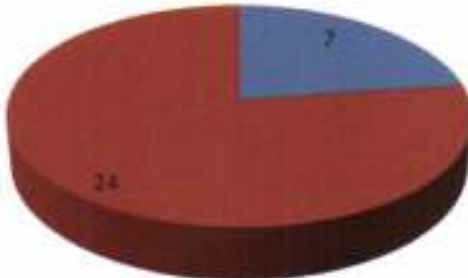
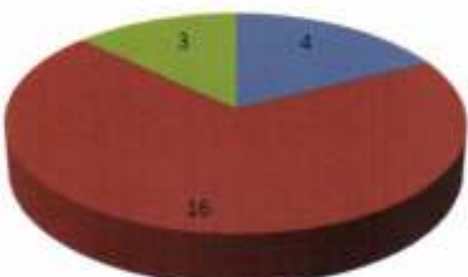
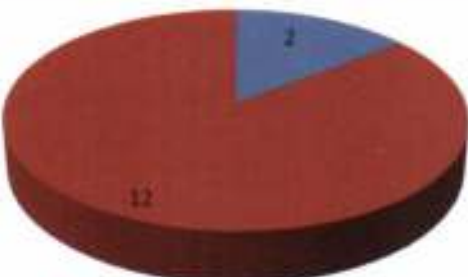

Опште препоруке за унапређење спровођења будућих стратешких докумената у области борбе против корупције

- Обезбедити усвајање Закона о спречавању корупције који садржи новине у процесу надзора које је предвиђала Стратегија и Агенцији додељује надлежност за надзор над спровођењем Акционог плана за Поглавље 23.
- Размотрити потребу за доношењем нове Националне стратегије за борбу против корупције, као допуне Акционог плана за Поглавље 23, која би дефинисала преостале циљеве и мере од значаја за борбу против корупције у Републици Србији.
- Успоставити ефикасан механизам за координацију спровођења стратешких докумената за борбу против корупције, прецизно дефинисати ко су носиоци координације и на који начин се координација врши и омогућити јавности увид у праћење процеса координације.
- Обезбедити активније укључивање Народне скупштине у процес надзора над стратешким документима за борбу против корупције.
- Увести обавезу одговорних субјеката да приликом предузимања мера, тамо где је могуће, наведу коју обавезу из стратешких докумената за борбу против корупције су тако реализовали и на који начин.

⁶ Чланови Координационог тела су председник Владе, министар правде, министар финансија и члан Савета за борбу против корупције.

ПРИКАЗ АКТИВНОСТИ У ОБЛАСТИМА СТРАТЕГИЈЕ ИЗЛИСТАНИХ ПРЕМА УСПЕШНОСТИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ

<p>Просторно планирање и изградња</p> <p>Од 19 активности:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 14 реализовано • 4 нереализоване • 1 неоцењена 	 <p>■ реализоване 74%</p> <p>■ нереализоване 21%</p> <p>■ неоцењене 5%</p>
<p>Превенција</p> <p>Од 34 активности:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 17 реализовано • 17 нереализовано 	 <p>■ реализоване 50%</p> <p>■ нереализоване 50%</p>
<p>Јавне финансије</p> <p>Од 46 активности:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 22 реализоване • 23 нереализоване • 1 неоцењена 	 <p>■ реализоване 48%</p> <p>■ нереализоване 50%</p> <p>■ неоцењене 2%</p>
<p>Правосуђе</p> <p>Од 39 активности:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 18 реализовано • 18 нереализовано • 3 неоцењене 	 <p>■ реализоване 46%</p> <p>■ нереализоване 46%</p> <p>■ неоцењене 8%</p>
<p>Полиција</p> <p>Од 19 активности:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 8 реализовано • 11 нереализовано 	 <p>■ реализоване 42%</p> <p>■ нереализоване 58%</p>

<p>Политичке активности</p> <p>Од 31 активности:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 7 реализовано • 24 нереализовано 	 <p>■ реализоване 23%</p> <p>■ нереализоване 77%</p>
<p>Образовање и спорт</p> <p>Од 23 активности:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 4 реализовано • 16 нереализовано • 3 неоцењене 	 <p>■ реализоване 17%</p> <p>■ нереализоване 70%</p> <p>■ неоцењене 13%</p>
<p>Здравство</p> <p>Од 14 активности:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 реализоване • 12 нереализовано 	 <p>■ реализоване 14%</p> <p>■ нереализоване 86%</p>
<p>Приватизација и јавно-приватно партнерство</p> <p>Од 24 активности:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 24 нереализовано 	 <p>■ реализоване 0%</p> <p>■ нереализоване 100%</p> <p>■ неоцењене 0%</p>
<p>Медији</p> <p>1 неоцењена</p>	 <p>■ реализоване 0%</p> <p>■ нереализоване 0%</p> <p>■ неоцењене 100%</p>

2. ПРИКАЗ СПРОВОЂЕЊА РЕВИДИРАНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА ПЕРИОД ОД 2016. ДО 2018. ГОДИНЕ

Политичке активности

У области под називом *Политичке активности*, од 31 активности које су биле предвиђене да се реализују у оквиру 12 мера и 5 циљева, 7 је спроведено на начин предвиђен стратешким документима за борбу против корупције, док остале активности (24) уопште нису испуњене или нису испуњене у складу са постављеним индикаторима.

Шта је урађено?

Државна ревизорска институција (ДРИ) континуирано реализује план и програм обука за своје запослене. Посебна пажња је посвећена обукама за стицање сертификата за ревизију сврсисходности. Овим се број ревизора сврсисходности повећао са 9, колико их је било у 2017. години, на 48 у 2018. години. Захваљујући овој чињеници, ДРИ располаже са 12 тимова за ревизију сврсисходности, што омогућава спровођење 12 ревизија сврсисходности у односу на две ревизије које су обављане према претходним програмима ревизије. ДРИ је ојачала своје техничке капацитете тако што је набављена неопходна хардверска и софтверска опрема. Такође, ДРИ је доставила Влади анализу потреба у вези са смештајним капацитетима који су неопходни за несметан рад и функционисање ове институције, посебно имајући у виду потребу да сви ревизори и руководство буду смештени на једној локацији.

Усвојен је Закон о лобирању, чији значај лежи, пре свега, у чињеници да ће његовим спровођењем бити омогућена доступност информација о идентитету и професионалном интересу свих оних који желе да утичу, односно оних који утичу на процес доношења одлука у вези са одређеним јавним политикама у Републици Србији.

Агенција за борбу против корупције је спровела кампању за подизање свести јавности о локалним антикорупцијским плановима. На овај начин јавност је упозната са значајем превентивних антикорупцијских механизма, посебно са моделом локалног антикорупцијског плана, као основног инструмента за спровођење антикорупцијских јавних политика на локалном нивоу.

Шта је потребно урадити?

Потребно је да се даље јачају капацитети Државне ревизорске институције, најпре кадровски, тако што ће се омогућити пријем у радни однос нових запослених, до броја који је предвиђен актом о систематизацији овог органа. Поред тога, потребно је на адекватан начин решити и питање смештаја. ДРИ се тренутно налази на две локације у Београду, на једној је руководство, док су на другој локацији ревизори, који раде у истој згради са субјектима ревизије. Такође, ни питање пословног простора у регионалним јединицама ДРИ у Крагујевцу и Нишу није решено адекватно и трајно.

Потребно је ојачати кадровске капацитете Агенције за борбу против корупције, посебно имајући у виду чињеницу да је усвојен Закон о лобирању, који подразумева кључну улогу Агенције у контроли лобистичких активности.

Од усвајања система јединственог идентификационог пореског броја и Закона о спречавању корупције, зависила је реализација 7 активности. Како претходне претпоставке нису биле испуњене, није успостављена ни одговарајућа инфраструктура која би омогућила Агенцији несметан приступ подацима који се налазе у поседу других органа власти, посебно Пореске управе, ради провере извештаја о имовини и приходима јавних функционера.

Агенција би требало да успостави стабилан и континуиран тренд проактивног приступа контроли извештаја о имовини и приходима функционера и спречавања и решавања сукоба интереса функционера. То значи да се број случајева покренутих по службеној дужности (на основу индиција и податка прикупућених у раду Агенције, других државних органа, медија, итд.), у поменутих областима повећава из године у годину.

Иако су усвајањем сета закона - Закона о изменама и допунама Закона о државној управи, Закона о изменама и допунама Закона о локалној самоуправи и Закона о потврђивању додатног протокола на Европску повељу о локалној самоуправи о праву да се учествује у пословима локалне власти, створени солидни услови за успешније учешће заинтересоване јавности у процесу доношења прописа на свим нивоима власти, за успостављање комплетног механизма у овој области неопходно је усвајање и Закона о референдуму и народној иницијативи, кривног закона који уређује учешће јавности у доношењу прописа и других одлука. Поред измена и допуна закона, потребно је извршити измене Пословника Владе, којима се прецизирају критеријуми и начин одржавања јавне расправе, статута јединица локалне самоуправе и аката којима се регулише област јавних расправа на локалном нивоу. Након измена правног оквира, Министарство за државну управу и локалну самоуправу би требало да спроведе кампању чији би циљ био да информира јавност о механизмима учешћа у поступку доношења прописа на свим нивоима.

Иако је мера која се односи на утврђивање јасних критеријума за предлагање, избор и разрешење, као и вредновање резултата рада директора јавних предузећа, пребачена у Акциони план за преговарање о Поглављу 23, па потом оцењена као реализована, према истраживању организације „Транспарентност Србија“, две године након усвајања Закона о јавним предузећима и годину дана након истека рока за избор нових директора, већина републичких јавних предузећа и даље има вршиоце дужности директора на свом челу. Ова чињеница указује да правни оквир који се односи на ову област не садржи ефикасан механизам за примену, јер нису остварени циљани ефекти нових прописа у овој области, па би требало преиспитати оцену испуњености поменуте мере.

Као што је наведено, локални антикорупцијски планови и Покрајински план за борбу против корупције представљају нове механизме за спречавање корупције у локалној заједници. Како би се обезбедило спровођење ових докумената, потребно је јавне функционере на нивоу покрајине и јединице локалне самоуправе детаљно информисати о овом механизму кроз извођење одговарајућих обука. Обуке треба да организују и спроведу органи територијалне аутономије и јединице локалне самоуправе.

Јавне финансије

У области *Јавне финансије* од 46 активности (за једну активност су надлежна два различита субјекта, па се њихова реализација оцењује понаособ), које су биле предвиђене да се реализују у оквиру 23 мере и 10 циљева, 22 активности су спроведене на начин како је то стратешким документима за борбу против корупције било предвиђено. Једна активност није укључена у статистику јер је оцењена кроз другу област. Остале активности (23) уопште нису испуњене или нису испуњене у складу са постављеним индикаторима.

Шта је урађено?

Од када је успостављен, систем е-Порези редовно се ажурира и добро функционише. Израђена је нова корисничка апликација за приступ овом порталу, а проширени су и технички капацитети информационог система Пореске управе. Пореска управа је изнела податак да је, на пример, у првом кварталу 2018. године електронским путем поднета 1.590.771 пореска пријава.

Министарство финансија на годишњем нивоу објављује податке о раду буџетске инспекције. Извештаји се налазе на интернет презентацији Министарства.

Управа за јавне набавке је ојачала своје капацитете. У 2018. години, запослени су нови службеници, а претходне године је набављена и одговарајућа опрема, па је тако свим запосленима омогућен несметан рад. Редовно се организују и о спроводе обуке за службенике и руководиоце.

Поред тога, Управа је спровела опсежну анализу оптималног законског, институционалног и техничког модела е-набавки, који је прикладан за примену у Републици Србији. Приручници за полагање испита за стицање сертификата службеника за јавне набавке доступни су на интернет презентацији Управе.

Републичка комисија за заштиту права у поступцима јавних набавки континуирано прати спровођење својих одлука. У случају непоступања по одлукама овог тела, Комисија изриче новчане казне. У 2018. години, у преко 96% случајева наручиоци су поступили у складу са одлукама овог тела.

Правосудна академија је од 2017. започела са континуираним извођењем обуке за припаднике полиције, тужилаштва и судије. Обука под називом *Превенција и борба против корупције: Проактив-*

не истраге у области јавних набавки, обухвата и теме у вези са кривичним делима и прекршајима из области јавних набавки. Академија континуирано спроводи обуке запослених у ДРИ и Управи за јавне набавке о коруптивним кривичним делима. Спровођење ових обука је део материје *Сузбијање корупције, сузбијање организованог криминала, финансијске истраге*, а назив обуке гласи: *Управљање ударним групама и њихово развијање*. На овим радионицама су учествовали и представници цивилног друштва као предавачи.

ДРИ континуирано подноси кривичне пријаве и иницијативе за покретање прекршајних поступака против субјеката ревизије. Са друге стране, Управа за јавне набавке подноси иницијативе за покретање прекршајних поступака против учесника у поступцима јавних набавки, а тужилаштву пријављује неправилности, доставља информације и појашњења када у свом раду дође до одређених информација или уочи одређене неправилности.

Министарство финансија објављује консолидоване годишње извештаје о стању интерне финансијске контроле у јавном сектору (ИФКЈ) у Републици Србији. Преко Централне јединице за хармонизацију (ЦХЈ), Министарство финансија континуирано спроводи обуке интерних ревизора из области које могу бити предмет контроле, као и о начинима деловања у случају откривања значајних неправилности или превара. Ова тема је саставни део Програма обуке и полагања испита за стицање звања *овлашћени интерни ревизор у јавном сектору*. До сада је сертификовано 411 интерних ревизора.

Функционалну анализу ЦХЈ је спровела Светска банка, у циљу унапређења њених организационих, техничких и административних капацитета. Запослени у ЦХЈ остварују континуирану сарадњу са својим колегама, како на међународном, тако и на националном нивоу.

Министарство финансија је известило да је развило софтверску апликацију која служи за извештавања о систему ИФКЈ, односно за достављање годишњих извештаја од стране корисника јавних средстава о стању система финансијског управљања и контроле и интерне ревизије.

При Министарству финансија успостављен је Одсек за сузбијање неправилности и превара у поступању са средствима ЕУ (AFCOS), чији запослени похађају обуке које се организују и спроводе како на националном, тако и на међународном нивоу.

Шта је потребно урадити?

Читав низ активности које су предвиђене Ревидираним акционим планом, а које се везују за успостављање система јединственог идентификационог броја, није реализован јер није успостављен овај систем. Агенција је у извештају о Стратегији за 2015. годину констатовала да није дошла до података о томе да ли се неке активности предузимају како би се овај циљ реализовао. АП 23 је рок за успостављање система ЈИПБ померио прво на четврти квартал 2016. године, а затим, у својој финалној верзији, на четврти квартал 2018. године. Агенција је закључила да поводом увођења оваквог система вероватно не постоји сагласност, с обзиром да нема доступних података о томе да ли је урађена нека анализа, да ли се ово питање уопште разматра и имајући у виду одлагање које предвиђа АП 23. Због свега наведеног, Агенција је препоручила да се покрене јавна расправа о увођењу система ЈИПБ, као и да се подаци о таквој расправи учине јавним.

Иако је у оквиру пројекта *Јачање надзорне улоге и јавности у раду Народне скупштине*, који спроводи Народна скупштина, Програм Уједињених нација за развој (УНЦП) уз подршку Швајцарске агенције за развој и сарадњу (СДЦ), успостављен портал Народне скупштине за надзор над јавним финансијама, који је повезан са системом Управе за трезор при Министарству финансија, овај систем није повезан са другим системима за праћење јавне потрошње (ДРИ, Управа за јавне набавке, Републичка комисија за заштиту права у поступцима јавних набавки и др.), нити је грађанима омогућено да на једноставан и ефикасан начин прате трошење јавних средстава из буџета и врше надзор над јавним финансијама.

У Регистру јединствене евиденције непокретности, којим управља Републичка дирекција за имовину (РДИ), још увек се не налазе пописане све јединице непокретности у јавној својини. До краја 2018. године, у овај регистар је унето 212.011 јединица непокретности. Републичка дирекција за имовину (РДИ) је предложила да се рок за реализацију ове активности помери на други квартал 2021. године, на је претпоставка да би то требало да буде и процењени рок до када би све јединице непокретности у јавној својини могле бити унете у Регистар.

Иако је Управа за јавне набавке још у 2016. години извршила анализу оптималног законског, институционалног и техничког модела е-набавки који је прикладан за примену у Републици Србији, електронско подношење понуда ће бити реализовано након усвајања новог Закона о јавним набавкама, које се очекује у текућој години.

Иако је Правосудна академија известила о изради и штампању *Приручника за сузбијање привредног криминалитета и корупције*, који садржи одељак у којем се објашњавају елементи кривичног дела злоупотреба у вези са јавном набавком, Агенција је мишљења да овај материјал нема за циљ да послужи прекршајним судијама у ефикаснијем вођењу прекршајних поступака за прекршаје начињене у вези са Законом о јавним набавкама. Из поменутог разлога, Агенција сматра да је потребно изградити посебан приручник, који би се користио приликом обуке прекршајних судија у овој области.

Како посебан уписник о случајевима коруптивних кривичних дела још није успостављен, нису створене претпоставка за вођење посебних евиденција о поступању надлежних органа поводом налаза ДРИ, Управе за јавне набавке и организација цивилног друштва.

Иако је спроведена функционална анализа организационих, техничких и административних капацитета Централне јединице за хармонизацију, сва радна места предвиђена важећим актом о систематизацији још увек нису попуњена, јер је до истека Ревидираног акционог плана важила забрана запошљавања у јавном сектору. Следствено томе, ЦХЈ није још увек у могућности да ради на подизању капацитета новозапослених.

Министарство финансија је известило да је у 2018. години Немачка организација за међународну сарадњу - ГИЗ израдила Годишњи план обука, чији је циљ упознавање државних службеника са значајем превенције неправилности у ИПА програмима. Како је овај програм обука тек израђен и како су у 2018. години обављене и припремне активности за идентификацију свих тела које учествују у управљању средствима ЕУ и крајњих корисника, претпоставља се да ће поменуте обуке бити спроведене у наредном периоду.

Приватизација и јавно-приватно партнерство

У области *Приватизација и јавно-приватно партнерство*, од 24 предвиђене активности у оквиру 13 мера и 3 циља, ниједна није спроведена у складу са индикатором, а чак 19 није реализовано јер претходна условљавајућа активност није испуњена.

Међутим, то не значи да се одређене измене правног оквира и праксе у циљу смањења ризика од корупције нису оствариле у периоду важења ових стратешких докумената у области борбе против корупције. Проблем је што те активности нису реализоване на начин како је предвиђено Ревидираним акционим планом, па је и оцена испуњености активности била условљена том чињеницом. На пример, када је реч о изменама законодавног оквира у области приватизације, субјект надлежан за реализацију активности је извештавао да су неопходне измене закона, чији је циљ био смањење ризика корупције у овој области, учињене још 2014. године, дакле пре усвајања Ревидираног акционог плана. Међутим, Влада, која је усвојила Ревидирани акциони план 2016. године, није била тог мишљења, јер је у овом документу нарочито предвиђено да се поново измени Закон о приватизацији, тако да се отклоне недостаци који омогућавају корупцију. То, међутим, није учињено. За разлику од Закона о приватизацији, у току важења Ревидираног акционог плана усвојене су измене Закона о стечају, што је, такође, било предвиђено и Ревидираним акционим планом. Међутим, у те измене нису укључена сва питања и нису отклонени сви недостаци који су идентификовани у Националној стратегији за борбу против корупције и Ревидираном акционом плану за њено спровођење, као ризици за настанак корупције у овој области, па Агенција није могла, упркос усвајању измењеног Закона о стечају, да ову активност оцени као реализовану. Такође, усвајање подзаконских прописа, који су донети након измена Закона о стечају, није могло бити третирано као реализована активност, јер измене овог закона нису адресирале питања онако како је предвиђено стратешким документима у области борбе против корупције, па се онда усвајање правилника, који такође не садрже одговарајућа решења са становишта смањења ризика од корупције у овој области, не могу сматрати активношћу која је реализована у складу са постављеним индикатором.

Шта је потребно урадити?

Приликом измена и допуна Закона о приватизацији, Закона о стечају и Закона о лиценцирању стечајних управника, неопходно је извршити темељну анализу ризика за настанак корупције у овој области, урадити измене у складу са препорукама анализе и инкорпорирати у измене и она питања која су у стратешким документима за борбу против корупције већ била идентификована као недостаци који су погодовали корупцији у наведеним областима. Након усвајања измена поменутих закона, потребно је донети подзаконске акте којима ће се додатно разрадити мере за отклањање коруптивних ризика.

Све законске измене би требало да прати подизање и оснаживање кадровских капацитета у органима и телима надлежним за спровођење ових прописа (израда плана и програма обуке, приручника и континуирано спровођење обука).

Такође, неопходно је спровести и кампању за информисање грађана о изменама у поменутих областима.

Требало би обновити или реактивирати Меморандум о сарадњи, потписан 2014. године између тадашње Агенције за приватизацију (сада Министарства привреде које је преузело права и обавезе Агенције), Министарства унутрашњих послова, Републичког јавног тужилаштва, Врховног касационог суда, Агенције за борбу против корупције и Савета за борбу против корупције, чији је циљ успостављање координације ради спречавања ризика за настанак корупције у области приватизације, реорганизације и стечаја.

Исте активности би требало спровести и када је у питању усвајање измена и допуна Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама, почев од анализе ризика корупције, преко усвајања адекватног правног оквира који би садржао одговарајућа решења за отклањање идентификованих ризика, до јачања кадровских капацитета запослених у органима и телима надлежним за спровођење прописа у овој области.

Садржај информација које се објављују на интернет презентацији Комисије за јавно-приватно партнерство треба унапредити. Корисницима је доступан само кратак осврт на одобрене пројекте, који садржи неколико основних информација, што није довољно да би се могао извући поуздан закључак о томе на основу којих елемената је Комисија проценила сврсисходност конкретног пројекта.

Правосуђе

У области под називом *Правосуђе*, од 39 активности (за 6 активности су надлежна два различита субјекта, па се њихова реализација оцењује понаособ) које су биле предвиђене да се реализују у оквиру 16 мера и 9 циљева, 18 је спроведено на начин како је стратешким документима за борбу против корупције било предвиђено, а реализацију једне активности Агенција није била у могућности да оцени. Две активности које нису реализоване Агенција није унела у статистику, јер је мера у чијем оквиру се налазе активности реализована на други начин. Остале активности (18) уопште нису испуњене или нису испуњене у складу са постављеним индикаторима.

Шта је урађено?

Правосудна академија спроводи обуку запослених у административним канцеларијама ВСС и ДВТ у материји *Етика и интегритет у правосуђу*, на тему *Етика државних службеника*. Циљеви обуке су да се запосленима приближе етички стандарди државних службеника и да се упознају са дисциплинском одговорношћу за кршење Етичког кодекса. Евалуација ових обука, која је реализована у 2018. години, показала је да у програм обуке за поменути циљну групу, у текућој години треба уврстити и материју Заштита узбуњивача.

Високи савет судства и Државно веће тужилаца редовно објављују податке о трошењу буџетских средстава на својим интернет презентацијама.

Правосудна академија је у оквиру материје *Сузбијање корупције, сузбијање организованог криминала, финансијска истрага*, на тему *Превенција и борба против корупције, модул 2 – Проактивне истраге у области јавних набавки*, организовала семинар за носиоце јавнотужилачких функција и судије из 4 апелационог подручја, запослене у институцијама које су предвиђене Законом о организацији и на-

длжности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције. По завршетку обуке, учесници тренинга оспособљени су да примењују делотворне истраге и да брже решавају предмете злоупотреба у поступцима јавних набавки.

Републичко јавно тужилаштво је формирало евиденцију и води статистику о проактивном поступању ради откривања и процесуирања коруптивних кривичних дела, а од марта 2018. године води се и евиденција у посебним одељењима за сузбијање корупције у вишим тужилаштвима у Београду, Новом Саду, Нишу и Краљеву.

Правосудна академија континуирано спроводи обуку чији је циљ подизање капацитета правосудних органа за спровођење проактивних истрага. Поред тога, ова институција спроводи семинаре на тему *Вођење финансијских истрага у борби против корупције*, за представнике правосудних органа. Након обуке, учесници тренинга су оспособљени за практичну примену нових законских одредаба (Закон о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције) и упознати са истражним техникама и поступцима кроз симулацију случаја, затим са техникама за спровођење финансијских истрага, са начинима за прикупљање и размену информација са другим органима, са употребом посредних доказа, као и како ценити квалитет доказа и руководити ударним групама. Поред обуке, представницима правосуда, полиције и запосленима у другим органима власти, на располагању је *Приручник за сузбијање привредног криминалитета и корупције*, који садржи анализу кривичних дела која спадају у област привредног криминалитета и корупције. Мисија ОЕБС-а у Србији и Министарство правде САД заједно су подржали штампање ове публикације.

У оквиру ИПА 2013 пројекта, под називом Превенција и борба против корупције, који се финансира из средстава претприступне помоћи Европске уније, израђен је план и програм кампање чији је циљ информисање јавности о примени нових одредаба Кривичног законика. У 2019. години се очекује почетак спровођења кампање.

Основана су посебна одељења за сузбијање корупције у вишим јавним тужилаштвима у Београду, Новом Саду, Краљеву и Нишу. Крајем фебруара 2018. године, 44 заменика јавног тужиоца упућена су у посебна одељења за сузбијање корупције. Државно веће тужилаца је извршило анализу потреба за јачањем и унапређењем кадровских капацитета у посебним одељењима јавних тужилаштава. Анализа је показала да је неопходно образовање службе финансијске форензике, која треба да помогне тужиоцима у анализи токова новца и финансијских трансакција.

Шта је потребно урадити?

У циљу промовисања почетних и сталних обука на Правосудној академији међу студентима правних факултета, судијским и тужилачким помоћницима и приправницима, ова институција треба да изради одговарајући информативни материјал, али и да организује семинаре на којима ће бити промовисане поменуте обуке. Свакако је од значаја план Академије да у предстојећем периоду уведе интерактивну платформу, која ће омогућити свим заинтересованим лицима да врше претрагу доступних програма обуке, са годишњим календаром активности и могућношћу онлајн пријаве.

Предстојеће измене Устава Републике Србије представљају предуслов за измене Закона о Правосудној академији, Закона о Високом савету судства и Закона о Државном већу тужилаца, како би се увела обавезна стална обука за све носиоце правосудних функција.

Иако на интернет презентацијама Високог савета судства и Државног већа тужилаца постоје извесне информације и статистика о поступању дисциплинских органа ових тела, неопходно је ту статистику употпунити подацима који се односе на број пријава, врсте повреда, врсте и број одлука, рокове у којима су дисциплински органи ових тела предмете решавали. Такође, статистику би требало редовније ажурирати.

Након законских измена које се односе на увођење обавезне обуке за носиоце правосудних функција, ВСС и ДВТ би требало да сваке године прописују обавезан број дана обука за судије и тужиоце.

Меморандум о сарадњи полиције, тужилаштава, судства и других државних органа и институција, чији је циљ успостављање координације активности на сузбијању корупције, још није потписан и то би требало што пре учинити.

Ради успостављања контроле рада судских вештака потребно је што пре донети Закон о судским вештацима, којим би се увели објективни критеријуми за њихов избор и равномерно распоређивање

у предметима, а након тога организовати обуке за носиоце правосудних функција, које ће их оспособити да те критеријуме приликом одабира вештака и примене.

Потребно је ојачати кадровске и техничке капацитете судова и посебних одељења тужилаштва за процесуирање случајева у области организованог криминала и корупције.

Полиција

У области под називом *Полиција*, од 19 активности које су биле предвиђене да се реализују у оквиру 6 мера и 2 циља, 8 је спроведено на начин како је стратешким документима за борбу против корупције било предвиђено. Остале активности (11) уопште нису испуњене или нису испуњене у складу са постављеним индикаторима.

Шта је урађено?

Полиција континуирано организује обуке запослених који раде на пословима борбе против корупције. Од формирања Одељења за борбу против корупције, његови чланови редовно похађају обуке из области откривања кривичних дела корупције, које се одржавају у наставном центру у Сремској Каменици. Поред тога, припадници полиције, укључују се и у друге обуке које се баве борбом против корупције и сродним темама, а које се спроводе кроз пројекте међународних организација – Мисије ОЕБС-а у Србији, ИПА пројекта 2013, под називом *Превенција и борба против корупције*, UNODC.

МУП је кадровски комплетирао Службу интерне ревизије. Послове интерне ревизије МУП-а обављају начелник Службе, три виша ревизора, четири интерна ревизора и један ревизор сарадник.

Технички капацитети Сектора унутрашње контроле значајно су унапређени. У оквиру ИПА 2015 програма спроведена јавна набавка ИТ, аудио и видео опреме, у износу од 750.000,00 евра. Национална криминалистичка агенција Велике Британије обезбедила је хардверску подршку и донирала софтвер за оперативну аналитику коју ће користити Сектор унутрашње контроле. У 2018. години МУП је набавио и 15 возила за потребе Сектора унутрашње контроле, а Национална криминалистичка агенција Велике Британије донирала је још 2 возила за потребе ове организационе јединице. Агенција за борбу против корупције је уступила апликацију за подношење извештаја о имовини и приходима јавних функционера и запослених у МУП-у, а Канцеларија Међународног криминалистичко-истражног програма помоћи у обуци (ICITAP) при Амбасади САД у Републици Србији је обезбедила донацију за надоградњу ове апликације.

МУП је донео Правилник о начину вршења унутрашње контроле, којим се уређује начин вршења унутрашње контроле полицијских службеника и других запослених од стране полицијских службеника Сектора унутрашње контроле и Упутство о методологији за спровођење анализе ризика од корупције. Методологијом је предвиђено да руководиоци организационих јединица МУП-а достављају извештаје о спровођењу активности из плана мера за спречавање корупције у року од 90 дана од када је извршена процена ризика и сачињен и достављен извештај о процени, а да Сектор унутрашње контроле сачињава годишњи извештај о праћењу спровођења анализе ризика од корупције, који садржи предузете активности, на основу достављених извештаја од стране организационих јединица Министарства о спроведеним превентивним мерама. Поред ових докумената, донет је и Правилник о начину спровођења теста интегритета полицијских службеника и других запослених у Министарству, који спроводе полицијски службеници Сектора унутрашње контроле. Како би се успоставила неопходна инфраструктура за примену овог документа, у оквиру Сектора унутрашње контроле формиран је Одсек за спровођење теста интегритета.

Нови Кодекс полицијске етике (Кодекс) усвојен је почетком 2017. године. Одељење за полицијску аналитику, телекомуникационе и информационе технологије редовно прати проблематику кривичне, прекршајне и дисциплинске одговорности запослених у Министарству, која потпада и под домен Кодекса.

Шта је потребно урадити?

Иако је број запослених у Сектору унутрашње контроле МУП-а повећан у односу на период од пре три године, треба наставити са попуњавањем радних места. Актом о систематизацији МУП-а је предвиђено да у Сектору унутрашње контроле ради 131 службеник, а тренутно је запослено њих 123.

Неопходно је да МУП усвоји подзаконске акте о евиденцијама и обради података у области унутрашњих послова, па између осталог и онај којим би се регулисало формирање, приступ, администрирање, коришћење и измене јединствене базе података о извршиоцима кривичних дела из области корупције. У оквиру Јединственог информационог система – апликација КДУ (Кривична дела и учиниоци) МУП-а, садржани су подаци о структури кривичних дела са елементом корупције, пријављених, ухапшених и задржаних лица, кривичне пријаве и др. Међутим, неопходно је успостављање јединствене (посебне) базе података која се односи само на извршиоце кривичних дела из области корупције. Потребно је, такође, да МУП изради своју интерну процедуру за директну координацију и рано упозоравање тужилаштва када је реч о кривичним делима корупције.

Као што је већ поменуто, МУП је израдио Упутство о методологији за спровођење анализе ризика од корупције у Министарству унутрашњих послова. Створени су предуслови за спровођење анализе ризика од корупције у организационим јединицама МУП-а. Резултат анализе треба да буду планови мера за управљање идентификованим ризицима. Ови планови би требало да садрже и мере које ће бити усмерене на јачање интегритета запослених у МУП-у који раде на пословима посебно осетљивим за настанак корупције. Након дефинисања које су то мере, још важније је обезбедити њихово континуирано спровођење. МУП је започео са успостављањем услова који су неопходни да би се спроводио тест интегритета запослених у полицији. Међутим, неопходно је наставити са даљим јачањем кадровских и институционалних капацитета у овом правцу (обуке запослених у Одсеку за спровођење теста интегритета, израда интерних процедура за спровођење теста интегритета).

Иако се подаци о борби против корупције у редовима полиције, који су садржани у извештајима о раду Сектора унутрашње контроле, редовно објављују на интернет презентацији МУП-а, потребно је да МУП отпочне са праксом објављивања свеукупних резултата борбе против корупције на нивоу државе. Такође, потребно да се ти извештаји објављују на кварталном нивоу.

Просторно планирање и изградња

У области *Просторно планирање и изградња*, од 19 активности које су биле предвиђене да се реализују у оквиру 10 мера и 4 циља, 14 је спроведено на начин како је стратешким документима за борбу против корупције било предвиђено, док реализацију једне активности Агенција није била у могућности да оцени. Остале активности (4) уопште нису испуњене или нису испуњене у складу са постављеним индикаторима.

Шта је урађено?

Републички геодетски завод (РГЗ) је израдио и усвојио акт о систематизацији радних места, а уз то обезбеђена су и значајна средства за запошљавање новог кадра. У току 2018. спроведена су два конкурса за пријем у радни однос 562 службеника. Очекује се да ће целокупна процедура у вези са конкурсима бити окончана у текућој години. РГЗ редовно и континуирано организује, спроводи и стара се о обукама својих запослених.

Правилник о начину приступа, дистрибуције, издавања, коришћења, складиштења и заштите података геодетско-катастарског информационог система, који је донео директор РГЗ-а, предвиђа да сва физичка и правна лица могу да преузму дигитални податак са квалификованим електронским потписом овлашћеног лица, односно са квалификованим електронским печатом Завода.

Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре (МГСИ) израдило је приручнике са упутствима за запослене који се односи на примену Закона о планирању и изградњи. На посебној интернет страници МГСИ за примену Закона о планирању и изградњи, налази се корисничко упутство у оквиру кога је наведено да корисник може да приступи следећим информацијама о предмету: регистарском броју предмета у надлежном органу, заводном броју предмета (интерни број писарнице надлежног органа), врсти захтева, датуму подношења захтева, датуму завршетка (уколико је предмет обрађен) и статусу у коме се предмет тренутно налази. Успостављање овог портала имало је и значајну медијску покривеност, па се може закључити да су грађани веома добро информисани о овој теми.

МГСИ је извршило анализу кадровских потреба када је реч о свим инспекцијским службама које функционишу у оквиру Министарства. Поред тога, Министарство спроводи и стара се о обукама инспектора на континуиран начин.

Шта је потребно урадити?

Потребно је окончати попуњавање радних места у РГЗ-у до броја који је предвиђен актом о систематизацији, а који износи 2650. Под претпоставком да се окончају два поменута конкурса започета у 2018. години, РГЗ би могао попунити сва систематизована радна места.

Потребно је да МГСИ спроведе кампању за информисање грађана о значају раног увида и јавних расправа о просторним и урбанистичким плановима.

Потребно је кадровски ојачати инспекцијске службе МГСИ, тако да се попуне сва радна места предвиђена важећим актом о систематизацији. То би омогућило и спровођење активности које се односе на континуирано повећање броја предвиђених инспекцијских контрола кроз годишњи план провере.

Здравство

У области под називом *Здравство*, од 14 активности које су биле предвиђене да се реализују у оквиру 6 мера и 3 циља, 2 су спроведене на начин како је то стратешким документима за борбу против корупције било предвиђено. Остале активности (12) уопште нису испуњене или нису испуњене у складу са постављеним индикаторима.

Шта је урађено?

Министарство здравља има нову интернет страну (још недовршену), на којој се налазе подаци о јавним набавкама које се спроводе.

На интернет страници Републичког фонда за здравствено осигурање налази се јединствена база података о листама чекања на специјалистичке прегледе и оперативне захвате.

Шта је потребно урадити?

Потребно је извршити измене закона у области здравства, којима ће се отклонити ризици који погодују настанку корупције и решити питања која су у стратешким документима за борбу против корупције већ идентификована као недостаци који погодују корупцији у наведеним областима (донација медицинских апарата, лекова и медицинских средстава; однос са фармацеутском индустријом; висина и поступање са поклоном; сукоб интереса здравствених радника и сарадника; лица која обављају функције, а немају статус функционера у смислу Закона о Агенцији за борбу против корупције). Реч је о Закону о здравственој заштити, Закону о здравственом осигурању, Закону о коморама здравствених радника и Закону о лековима и медицинским средствима. На исти начин је потребно извршити измене и других закона у области здравства, а након тога донети подзаконске акте којима ће се додатно разрадити мере за отклањање коруптивних ризика.

Потребно је на интернет страну Министарстава здравља поставити базу података о добављачима лекова са просечним ценама и претходно успостављеним централним регистром издатих рачуна за здравствене услуге. С обзиром да је реч о потпуној новој интернет презентацији, Агенција претпоставља да ће Министарство наставити са досадашњом добром праксом објављивања и кварталних извештаја о јавним набавкама које спроводе здравствене установе, како је то практиковано ранијих година, када су ови извештаји редовно постављани на интернет стране.

Образовање и спорт

У области под називом *Образовање и спорт*, од 23 активности које су биле предвиђене да се реализују у оквиру 10 мера и 5 циљева, 4 активности су спроведене на начин како је то стратешким документима за борбу против корупције било предвиђено, док реализацију 3 активности Агенција није била у могућности да оцени. Остале активности (16) уопште нису испуњене или нису испуњене у складу са постављеним индикаторима.

Шта је урађено?

Усвојен је нови Закон о основама система образовања и васпитања, којим је уведен поступак избора директора на конкурс, лиценцирање директора и наставног особља, обавеза стручног усавршавања директора и наставног особља.

Комисија за акредитацију и проверу квалитета (КАПК) је редовно објављивала своје годишње извештаје о раду на интернет презентацији. КАПК је постала стручни орган у саставу Националног тела за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању – НАТ. С обзиром да је у току израда интернет презентације НАТ, нема разлога да не претпоставимо да ће у годишњи извештај НАТ-а бити инкорпориран и јавно доступан извештај о раду Комисије за акредитацију.

Шта је потребно урадити?

Министарство просвете, науке и технолошког развоја треба да донесе Етички кодекс и правила понашања за ученике, студенте и наставнике.

На интернет презентацији Министарства и у образовним установама треба да буду јасно истакнуте информације на који начин грађани могу упутити притужбе на рад запослених у просвети и овом министарству, које су процедуре за поступање по притужбама, а посебно да постоји јасно и недвосмислено прописана обавеза да се подносилац обавести о исходу поступања по притужби.

Потребно је да Министарство просвете, науке и технолошког развоја успостави информациони систем, у чијем ће се саставу наћи сви законом предвиђени регистри који ће омогућити праћење и контролу образовног система РС.

Извештаје о налазима рецензента Комисије за акредитацију, који су релевантни за доношење одлука о акредитацији и контроли испуњености услова за рад државних и приватних школских установа, потребно је унапредити и учинити садржајнијим, тако да буде потпуно јасно на основу којих критеријума је одлука о акредитацији донета и како су критеријуми на дате ситуације примењени. Ови извештаји треба да буду објављени на интернет презентацији Националног тела за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању.

Потребно је да се усвоји посебан закон којим се утврђује статус спортских савеза и удружења, власништва над имовином и финансирања из јавних средстава на националном и локалном нивоу. Након тога, потребно је да се на свим нивоима власти донесу и одговарајући подзаконски прописи у овој области.

Министар омладине и спорта је донео подзаконске акте који се односе на националну категоризацију спортова, гранских спортских савеза, али недостају подзаконски акти који се односе на спортисте и спортске стручњаке. Такође, није израђена ранг-листа спортских организација у Републици Србији по категоријама. Потребно је усвојити правилник којим се утврђују јасни критеријуми за расподелу средстава спортским организацијама од стране јавних предузећа.

Поред Правилника о категоризацији покрајинских спортских савеза од значаја за АП Војводину, потребно је да Покрајински секретаријат за спорт и омладину усвоји Правилник о категоризацији организација у области спорта и ранг-листу спортских организација у Покрајини по категоријама. Потребно је да све јединице локалне самоуправе израде своје правилнике о категоризацији организација у области спорта и израде ранг-листе спортских организација.

Правилник о номенклатури спортских занимања и звања из 2013. године потребно је допунити одредбама којима ће се уредити област сукоба интереса у вези са обављањем послова спортског менаџера.

Медији

У области под називом *Медији*, у оквиру једног циља и једне мере дефинисана је једна активност, која предвиђа да Министарство културе и информисања континуирано одржава и ажурира регистар који садржи податке о власничкој структури медија. Међутим, индикатор на основу кога се цени испуњеност ове активности упућује да њена реализација треба да се прати кроз рад Агенције за привредне регистре, односно индикатор дословно гласи: *Све измене у регистру медија су доступне на сајту Агенције за привредне регистре.*

Како је за реализацију активности као одговорни субјект означен орган (Министарство културе и информисања) који нема надлежност над вођењем и управљањем регистром, Агенција је мишљења да

ову активност није могуће реализовати на начин како је дефинисана Ревидираним акционим планом, па је није уносила у статистику испуњености поменутог документа.

Превенција корупције

У области под називом *Превенција корупције*, од 34 активности које су биле предвиђене да се реализују у оквиру 16 мера и 10 циљева, 17 је спроведено на начин како је стратешким документима за борбу против корупције било предвиђено, док остале активности (17) уопште нису испуњене или нису испуњене у складу са постављеним индикаторима.

Шта је урађено?

Реализоване су обимне измене закона у циљу успостављања система запошљавања и напредовања у органима јавне власти на основу критеријума и заслуга. Нормативне измене су следеће: усвојен је Закон о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе, којим је на свеобухватан начин уређен систем радних односа; усвојен је Закон о запосленима у јавним службама, којим се уређује радно-правни статус и плате запослених у јавних службама (просвета, наука, култура, здравство и социјална заштита); усвојен је Закон о изменама и допунама Закона о јавним агенцијама, који се примењује на запослене у јавним агенцијама и којим је уведена обавезна провера стручних оспособљености, знања и вештина кандидата у изборном поступку, чиме се у систем запошљавања у јавним агенцијама уводи принцип заслуга; усвојен је Закон о изменама и допунама Закона о државним службеницима, чијим одредбама је дат законски основ да се у све функције управљања људским ресурсима уведе систем компетенција, које представљају скуп знања, вештина, особина, ставова и способности које државни службеник поседује, а које обликују његово понашање и воде постизању очекиваних резултата на радном месту. Поред законских измена, донети су и бројни подзаконски акти који се односе на поменуто материју.

У циљу уједначавања платног система и социјалних права у јавном сектору, начињене су обимне нормативне измене: усвојен је Закон о систему плата запослених у јавном сектору; усвојен је Закон о платама службеника и намештеника у органима аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе; усвојен је Закон о платама запослених у јавним агенцијама и другим организацијама које је основала Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе, усвојен је Закон о запосленима у јавним службама, којим се уређују радно-правни статус и плате запослених у јавних службама (просвета, наука, култура, здравство и социјална заштита). Све нормативне измене су спроведене са циљем успостављања транспарентног и правичног система плата у јавном сектору, заснованог на принципу „једнака плата за рад једнаке вредности“.

Извршен је редизајн Информационог система Централног регистра обавезног социјалног осигурања (ЦРОСО) и успостављена техничка повезаност са организацијама обавезног социјалног осигурања, Републичким фондом за пензијско и инвалидско осигурање (РФПИО), Републичким фондом за здравствено осигурање (РФЗО) и Националном службом за запошљавање (НСЗ), у делу који се односи на размену података о уплаћеним доприносима за обавезно социјално осигурање. На овај начин је успостављена база података о обвезницима уплате доприноса и о уплаћеним доприносима за обавезно социјално осигурање по појединцу, која се редовно ажурира.

ЦРОСО је током трајања Ревидираним акционог плана унапредио кадровске капацитете, запослени су нови службеници према измењеном акту о систематизацији радних места (20 запослених), спроведе се редовне обуке за запослене, а значајно су унапређени и технички капацитети ове јавне службе набавком одговарајуће хардверске опреме и софтвера.

Иако ЦРОСО није водио класичну кампању за информисање грађана о могућностима подношења пријава за осигурање преко е-портала, на основу чињенице да је на порталу ове службе успешно спроведено преко 5.000.000 пријава на обавезно социјално осигурање, јасно је да су обвезници упознати са начином подношења јединствене е-пријаве.

Влада Републике Србије усвојила је Уредбу о средствима за подстицање програма или недостајућег дела средстава за финансирање програма од јавног интереса које реализују удружења, којом је, између осталог, установљена обавеза за све кориснике да приликом подношења апликације за доделу средстава из јавних извора поднесу изјаву о непостојању сукоба интереса и интерни акт о антикорупцијској

политици. Поред тога, ова уредба садржи и обавезне критеријуме за избор пројеката, правила којима се регулише сукоб интереса чланова комисије, поступак одлучивања чланова комисије, учешће стручне јавности, начин спровођења контроле у вези са извршењем пројекта, поступање у случају неправилности, правила о раскиду уговора.

Током трајања Ревидираног акционог плана, Агенција за борбу против корупције одржавала је редовне консултативне састанке са представницима цивилног друштва, укупно 6 у року од 3 године, на којима се расправљало о разним темама значајним за област борбе против корупције.

Такође, током трајања Ревидираног плана Привредна комора Србије (ПКС) организовала је низ скупова и семинара у области борбе против корупције, на којима су промовисани примери добре праксе привредних друштава у области борбе против корупције. ПКС је спроводила пројекте у области борбе против корупције, а *Антикорупцијски алати за МСП (мала и средња предузећа) сектор* је један од пројеката у чијем спровођењу је учествовала.

Шта је потребно урадити?

Тренутни Нацрт закона о спречавању корупције не садржи одредбе којима се предвиђа да Агенција за спречавање корупције прописује методологију за процену ризика корупције, коју ће бити у обавези да примењују сви предлагачи прописа. Такође, Нацрт не предвиђа обавезу предлагача да Народној скупштини, уз предлог закона који уређује област посебно ризичну за настанак корупције, приложи и мишљење Агенције о ризицима корупције у том предлогу. Доношење програма обуке о етици и интегритету и упутства за њено спровођење за јавне функционере и запослене у јавном сектору је такође условљено усвајањем Закона о спречавању корупције.

Након усвајања новог Закона о спречавању корупције, који треба да садржи поменута решења, потребно је изменити и одговарајуће подзаконске акте којима би се детаљније регулисало ово питање, конкретно, Пословник Народне скупштине и Пословник Владе.

Агенција би требало да спроведе низ активности, информативно-едукативног типа, које би омогућиле успостављање одговарајуће инфраструктуре неопходне за примену овог превентивног механизма: израду приручника о примени методологије за процену ризика корупције у прописима, његову презентацију, дистрибуцију, израду и постављање на интернет презентацију Агенције видео-упутства за примену методологије.

Иако су у домену успостављања транспарентног и правичног система плата у јавном сектору начињене обимне законске измене, потребно је извршити измене и допуне важећих и усвајање недостајућих подзаконских аката. Конкретно, потребно је извршити допуну Каталога радних места пописом радних места намештеника у државним органима и у органима аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, допуну Шифарника радних места, у складу са наведеном допуном Каталога радних места. Потребно је усвојити акт којим ће бити утврђени коефицијенти радних места запослених у јавним службама у области здравства, културе, просвете, социјалне заштите, туризма, спорта, организација обавезног социјалног осигурања, других организација које су основане или послују као јавне службе и које су директни или индиректни корисници буџетских средстава, а чија радна места су утврђена Уредбом о Каталогу радних места.

Потребно је изменити закон којим се уређује порез на добит правних лица, тако да се борба против корупције наведе као једна од намена/делатности за коју се предузећима која пружају финансијску подршку цивилном друштву може дати посебна пореска олакшица.

Потребно је допунити Закон о Народној скупштини, тако да се уведе обавеза Владе да подноси Народној скупштини најмање једном годишње извештај о спровођењу закључака Народне скупштине донетих поводом разматрања извештаја независних државних органа, организација и тела, у року од шест месеци од доношења закључака Народне скупштине, уз обавезу да се извештај Владе разматра на седници Народне скупштине.

Након измена у правном оквиру које се односе на поступање Народне скупштине и Владе у вези са извештајима независних државних органа, потребно је ојачати кадровске капацитете стручне службе Народне скупштине. Конкретно, потребно је извршити неопходне измене у важећем акту о систематизацији радних места, којима би се предвидело повећање броја запослених у стручној служби Скупштине, потребно је запослити нове кадрове и обезбедити њихову континуирану едукацију, реализовану на основу претходно израђеног плана и програма обука.

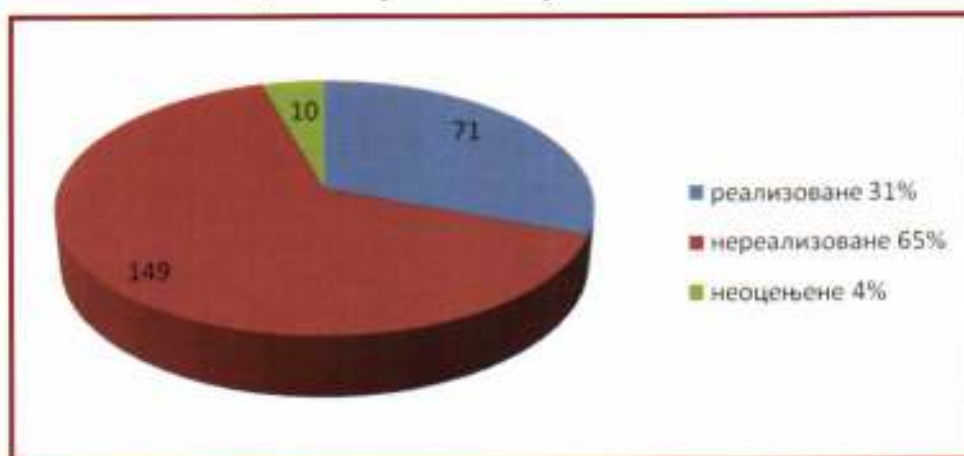
3. ИЗВЕШТАЈ О СПРОВОЂЕЊУ НАЦИОНАЛНЕ СТРАТЕГИЈЕ ЗА БОРБУ ПРОТИВ КОРУПЦИЈЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ И РЕВИДИРАНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА ЊЕНО СПРОВОЂЕЊЕ ЗА 2018. ГОДИНУ

Стратегијом су формулисана 53 циља, за чије испуњење је Ревидираним акционим планом предвиђено 113 мера и 250⁷ активности. Агенција је у Извештају о спровођењу Стратегије за 2018. годину испитала реализацију 230 активности, доспелих у 2018. години и нереализованих у претходним годинама.

Према оцени Агенције, од 230 испитаних активности:

1. 71 (31%) активност је реализована у складу са индикатором, углавном на начин, али не увек и у року предвиђеном Ревидираним акционим планом;
2. 149 (65%) активности није реализовано или није реализовано у складу са индикатором (овај број обухвата и једнократне и трајне активности);
3. 10 (4%) активности Агенција није оценила јер није било могуће дати оцену.

Оцена испуњености у 2018. години

3.1. ПОЛИТИЧКЕ АКТИВНОСТИ

У оквиру прве области Стратегије – *Политичке активности*, формулисано је пет циљева:

1. отклоњени недостаци у правном оквиру и спровођењу контроле финансирања политичких активности и субјеката (циљ 3.1.1.);
2. отклоњени недостаци у правном оквиру и ојачани капацитети у области превенције сукоба интереса, контроле имовине и прихода јавних функционера (циљ 3.1.2.);
3. усвојен и примењен делотворан законски оквир којим се регулише лобирање и учешће јавности у поступку доношења прописа (циљ 3.1.3.);
4. утврђени јасни критеријуми за предлагање, избор и разрешење, као и вредновање резултата рада директора јавних предузећа (циљ 3.1.4.);
5. усвојени покрајински и локални акциони планови за борбу против корупције чије спровођење

⁷ За спровођење 7 активности су надлежна два субјекта, па се њихова реализација оцењује у односу на сваког субјекта понаособ.

надиру стална радна тела покрајинских, односно локалних скупштина (циљ 3.1.5.).

За испуњење ових пет циљева предвиђено је 12 мера и 31 активност, од којих је поступање испитано за 30 активности. Према оцени Агенције, од 30 испитаних активности:

- 5 активности је реализовано у складу са индикатором за извештајни период и то на начин предвиђен Ревидираним акционим планом, 1 активност је реализована али не на начин предвиђен Ревидираним акционим планом;
- 24 активности нису реализоване у складу са индикатором, од којих 9 због тога што нису биле испуњене претходне, за њих условљавајуће активности.

Поступање по Стратегији и Ревидираном акционом плану

Циљ 3.1.1. Отклоњени недостаци у правном оквиру и спровођењу контроле финансирања политичких активности и субјеката.

Индикатор циља: Број случајева кршења Закона о финансирању политичких активности („Службени гласник РС”, бр. 43/11 и 123/14) смањен за 30% до 2017. године (у односу на 2012. годину). Број правоснажних одлука у прекршајним и кривичним предметима у вези са кршењем Закона о финансирању политичких активности повећан је за 30% до 2017. године у односу на 2012. годину.

Ревидираним акционим планом за испуњење овог циља предвиђена је једна мера.

Мера 3.1.1.1. Ојачати капацитете ДРИ за ефикасно спровођење ревизије парламентарних политичких странака

Првом активношћу је предвиђено да ДРИ до 30. јуна 2017. године измени систематизацију тако да одговара препорукама нове анализе потреба и запосли кадар у складу са измењеним актом о систематизацији. Уз активност је предвиђена напомена да је претходна анализа потреба израђена у марту 2014. године.

Индикатор: Усвојен акт о систематизацији који одговара препорукама анализе потреба; број и структура запосленог кадра одговара измењеном акту о систематизацији.

Активност није реализована у складу са индикатором.

Другом активношћу је предвиђено да ДРИ континуирано направи и спроводи план и програм обуке запослених у складу са препорукама анализе потреба.

Индикатор: План и програм обуке који одговара препорукама анализе потреба; достављен извештај о спроведеном плану и програму обуке.

Активност је реализована у складу са индикатором за извештајни период.

Трећом активношћу је предвиђено да ДРИ до 30. септембра 2017. године набави опрему и иницира поступак обезбеђивања простора у складу са препорукама анализе потреба. Уз активност је предвиђена напомена да садржина активности зависи од тога да ли је анализа указала на потребе за набавком опреме или простора или и једног и другог и у складу с тим се врши оцена испуњености активности.

Индикатор: Достављен извештај о набављеној опреми/простору.

Активност је реализована у складу са индикатором.

О спровођењу

У извештају о спровођењу Стратегије у 2018. години, Државна ревизорска институција (ДРИ) је известила о израђеној анализи потреба и усвојеном акту о систематизацији радних места, начињеном на основу спроведене анализе. У извештају се, даље, констатује да је систематизацијом предвиђен и довољан број радних места за ефикасно спровођење ревизије парламентарних странака. Проблем је што због недостатка финансијских средстава ДРИ није била у могућности да у 2018. години запосли нови кадар и самим тим да реализује свој кадровски план. Из наведеног разлога, Агенција је ову активност оценила као нереализовану, јер не одговара индикатору који је дефинисан стратешким документом.

У погледу обука запослених које су произашле из поменуте анализе потреба, ДРИ је известила да је августу 2018. године одржана обука за стицање сертификата за ревизију сврсисходности, коју је успешно завршило 39 ревизора. Овим се број ревизора сврсисходности повећао са 9, колико их је било у 2017. години, на 48. Захваљујући овој чињеници, ДРИ располаже са 12 тимова за ревизију сврсисходности, што омогућава спровођење 12 ревизија сврсисходности у односу на две ревизије из претходног Програма ревизије. У Извештају се даље наводи да су у оквиру Twinning light пројеката под називом *Контрола квалитета ревизије у Државној ревизорској институцији*, 74 ревизора похађала обуку за ИССАИ оквир, а 70 ревизора прошло обуку о детаљним процедурама за контролу квалитета и уверавање у квалитет ревизије. Поред обука у оквиру сертификације, за запослене је организовано преко 30 обука у земљи и региону, а број полазника се кретао од једног до 74 по обуци.

Иако је трећа активност у оквиру мере о чијој се реализацији извештава дефинисана тако да ДРИ треба да набави опрему неопходну за рад и иницира поступак за обезбеђивање простора који ће бити адекватан за смештај и рад свих запослених у овој институцији, индикатор за испуњење активности дефинише да је за оцену њеног испуњења неопходно да, уколико анализа потреба то и покаже, постоје докази о набављеној опреми и обезбеђеном адекватном простору. Са друге стране, набавка опреме и обезбеђење простора не зависе од ДРИ, према томе, индикатор није у корелацији са дефинисаном активношћу и одговорним субјектом. ДРИ је реализовала оно што је било у домену њене надлежности, а то је набавка опреме, за коју је добила средства и упућивање захтева надлежним институцијама да се обезбеди адекватан простор за смештај запослених и руководиоца. Приликом оцене ове активности, Агенција је имала у виду чињеницу да је у оквиру мере 3.2.3.2.1, област *Јавне финансије*, дефинисана активност која гласи: *Обезбедити пословни простор који је адекватан за кадровско попуњавање ДРИ*, за чију је реализацију одговорна Влада. Оценом ове активности добиће се и договор на питање да ли је за потребе ДРИ обезбеђен адекватан простор или није. Узимајући у обзир све изнето, Агенција је оценила трећу активност у оквиру мере 3.1.1.1. као реализовану.

Циљ 3.1.2. Отклоњени недостаци у правном оквиру и ојачани капацитети у области превенције сукоба интереса, контроле имовине и прихода јавних функционера.

Индикатор циља: Повећан број контрола у раду управе, у складу са Законом о Агенцији за борбу против корупције („Службени гласник РС”, бр. 97/08, 53/10, 66/20 - УС, 67/13 - УС, 8/215 - УС) и другим релевантним законима (пораст од 30% у односу на почетну вредност у 2012. години).

Ревидираним акционим планом је за испуњење овог циља предвиђено пет мера.

Мере 3.1.2.1, 3.1.2.2. и 3.1.2.4. нису доспеле за реализацију до краја 2018. године, с обзиром да је рок за прву меру условљен успостављањем система ЈИПБ (који АП 23 предвиђа за крај 2018. године (активност 2.2.10.9.)), а да су рокови за друге две мере условљени почетком примене новог Закона о Агенцији за борбу против корупције, који још увек није усвојен.

Према томе, активности у оквиру ових мера (једна активност у оквиру мере 3.1.2.1, четири активности у оквиру мере 3.1.2.2. и две активности у оквиру мере 3.1.2.4.) нису реализоване.

Мера 3.1.2.3.а. Успоставити проактивни приступ у контроли извештаја о имовини и приходима функционера

Првом активношћу је предвиђено да Агенција до 30. јуна 2017. године запосли нови кадар у области контроле извештаја о имовини и приходима функционера.

Индикатор: Запослен нови кадар у области контроле извештаја о имовини и приходима функционера

Активност није реализована у складу са индикатором.

Другом активношћу је предвиђено да Агенција континуирано покреће нове поступке контроле благовремености подношења извештаја о имовини и приходима функционера на основу индиција и података прикупљених у поступцима контроле других извештаја, другим поступцима које води Агенција, као и из других извора (медији и информације добијене од других органа, правних и физичких лица, а које нису достављене у циљу покретања поступка пред Агенцијом и сл.).

Индикатор: Број нових поступака контроле благовремености извештаја, покренутих на начин описан у садржају активности, повећан у односу на претходну годину

Активност није реализована у складу са индикатором за извештајни период.

Трећом активношћу је предвиђено да Агенција континуирано покреће нове поступке контроле тачности и потпуности података из извештаја о имовини и приходима функционера, на основу индиција и података прикупљених у поступцима контроле других извештаја, другим поступцима које води Агенција, као и из других извора (медији и информације добијене од других органа, правних и физичких лица, а које нису достављене у циљу покретања поступка пред Агенцијом и сл.).

Индикатор: Број поступака контроле тачности и потпуности података из извештаја, покренутих на начин описан у садржају активности, повећан у односу на претходну годину.

Активност није реализована у складу са индикатором за извештајни период.

О спровођењу

У Извештају о спровођењу активности из Националне стратегије за борбу против корупције за 2018. годину, Агенција наводи да су разлози за незапошљавање новог кадра у области контроле извештаја о имовини и прихода то што Агенција није имала обезбеђена буџетска средства за ту намену, а недостају и адекватни смештајни капацитети као предуслов за пријем новог кадра.

Када је реч о покретању нових поступака контроле благовремености подношења извештаја о имовини и приходима функционера, на основу индиција и података прикупљених из других извора, у Извештају Агенције је наведено да су у 2018. години на описани начин покренута 223 поступка, што је за 27% мање у односу на 2017. годину, када су покренута 283 таква поступка.

У погледу обавезе покретања нових поступака контроле тачности и потпуности података из извештаја о имовини и приходима функционера, на основу индиција и података прикупљених из других извора, Агенција је известила да је у 2018. години покренула 7 таквих поступака, док је у 2017. години

покренут 21 поступак те врсте, па је из наведеног разлога ова активност оцењена као нереализована, у складу са индикатором који је дефинисан Ревидираним акционим планом.⁸

Мера 3.1.2.3.6. Успоставити проактиван приступ у области спречавања и решавања сукоба интереса функционера

Првом активношћу је предвиђено да Агенција до 30. јуна 2017. године запосли нови кадар у области спречавања и решавања сукоба интереса функционера.

Индикатор: Запослен нови кадар у области спречавања и решавања сукоба интереса функционера.

Активност није реализована у складу са индикатором.

Другом активношћу је предвиђено да Агенција континуирано покреће нове поступке за утврђивање неспојивости јавних функција на основу индиција и података прикупљених у другим поступцима за утврђивање неспојивости јавних функција, другим поступцима које води Агенција, као и из других извора (медији, информације добијене од других органа, правних и физичких лица, које нису достављене у циљу покретања поступка пред Агенцијом и сл.)

Индикатор: Број поступака за утврђивање неспојивости јавних функција, покренутих на начин описан у садржају активности, повећан у односу на претходну годину.

Активност није реализована у складу са индикатором за извештајни период.

Трећом активношћу је предвиђено да Агенција континуирано покреће нове поступке за утврђивање и санкционисање сукоба интереса функционера, на основу индиција и података прикупљених у другим поступцима за утврђивање и санкционисање сукоба интереса функционера, другим поступцима које води Агенција, као и из других извора (медији, информације добијене од других органа, правних и физичких лица, које нису достављене у циљу покретања поступка пред Агенцијом и сл.)

Индикатор: Број поступака за утврђивање и санкционисање сукоба интереса функционера, покренутих на начин описан у садржају активности, повећан у односу на претходну годину.

Активност није реализована у складу са индикатором за извештајни период.

О спровођењу

Прва активност, која се односи на запошљавање новог кадра у области спречавања и решавања сукоба интереса функционера, није реализована. У Извештају Агенције су наведени исти разлози који су дати и за незапошљавање новог кадра у области контроле извештаја о имовини и приходима.

У погледу недозвољене кумулације функција,⁹ против функционера који другу јавну функцију или више јавних функција врше без сагласности Агенције, покренуто је 114 поступака, што је за 31,33% мање у односу на 2017. годину, када је покренуто 166 поступака.

Што се тиче треће активности, Агенција је известила да је у току 2018. године због сумње на постојање сукоба интереса, по службеној дужности покренут 21 поступак, што је за 69,57% мање у односу на 2017. годину, када је на тај начин покренуто 69 поступака.¹⁰

⁸ Агенција за борбу против корупције, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, јануар 2019. године

⁹ Уместо речи: „неспојивост јавних функција“ Агенција користи синтагму „недозвољена кумулација функција“ (вршење друге јавне функције или више јавних функција без сагласности Агенције), јер је исправније, по наводима Агенције, да се поступци опишу као „поступци за утврђивање недозвољене кумулације функција“, с обзиром да јавне функције које врше функционери могу бити спојиве, али и не морају.

¹⁰ Агенција за борбу против корупције, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, јануар 2019. године

Циљ 3.1.3. Усвојен и примењен делотворан законски оквир којим се регулише лобирање и учешће јавности у поступку доношења прописа.

Индикатор циља: Усвојен закон којим се регулише лобирање до краја 2017. године, код 70% усвојених закона, одлука скупштине територијалне аутономије и јединица локалних самоуправа, јавне расправе су спроведене у складу са пословником који регулише организовање и спровођење јавних расправа.

Ревидираним акционим планом за испуњење овог циља предвиђене су три мере.

<p>Мера 3.1.3.1. Успоставити механизме којима би се заинтересованим странама и јавности омогућило учешће у поступку доношења прописа на свим нивоима власти.</p> <p>Првом активношћу је предвиђено да Министарство државне управе и локалне самоуправе¹¹ и Влада до 30. септембра 2016. године израде и доставе Народној скупштини предлоге закона о изменама и допунама закона, на основу извршене анализе.</p> <p>Индикатор: Предлози закона о изменама и допунама закона, који по својој садржини одговарају препорукама анализе и Резолуцији о законодавној политици Народне скупштине, поднети Народној скупштини.</p> <p>Средство верификације: Образложење из нацрта/предлога закона које садржи објашњење на који начин су унете препоруке из анализе, као и из Резолуције о законодавној политици Народне скупштине.</p> <p>Активност није реализована у складу са индикатором.</p> <p>Другом активношћу је предвиђено да Народна скупштина до 31. децембра 2016. године усвоји законе о изменама и допунама закона.</p> <p>Индикатор: Усвојени закони о изменама и допунама закона који по својој садржини одговарају препорукама Резолуције о законодавној политици Народне скупштине</p> <p>Активност није реализована у складу са индикатором.</p> <p>Трећом активношћу је предвиђено да председници скупштине јединица локалне самоуправе до 31. марта 2017. године усвоје измене статута/пословника јединица локалних самоуправа на начин предвиђен мером. Уз активност је предвиђена напомена да је потребно остварити сарадњу са Сталном конференцијом градова и општина.</p> <p>Индикатор: Усвојене измене статута, односно пословника јединица локалне самоуправе на начин предвиђен мером.</p> <p>Активност није реализована у складу са индикатором.</p> <p>Четвртом активношћу је предвиђено да Влада у року од 3 месеца од доношења закона¹² усвоји измене и допуне свог пословника којима се прецизирају критеријуми и начин одржавања јавне расправе.</p> <p>Индикатор: Усвојене измене и допуне Пословника Владе којим се додатно прецизирају критеријуми и начин одржавања јавне расправе.</p> <p>Средство верификације: Образложење из предлога измена и допуна Пословника Владе, које садржи објашњење на који начин су додатно прецизирани критеријуми и начин одржавања јавне расправе, а у складу с препорукама из Резолуције о законодавној политици Народне скупштине.</p> <p>Активност није реализована у складу са индикатором.</p> <p>Петом активношћу је предвиђено да Влада у року од 3 месеца од доношења закона¹³ донесе пропис којим се ближе уређује организовање и спровођење јавних расправа.</p> <p>Индикатор: Усвојен пропис којим се ближе уређује организовање и спровођење јавних расправа.</p> <p>Активност није реализована у складу са индикатором.</p>
--

11. У тексту Ревидираног акционог плана као одговорни субјект наведено је „одговорни субјекти у складу са препорукама анализе и Влада“. Министарство правде је на основу захтева Агенције за тумачењем одговорило да је „одговорни субјект у складу са препорукама анализе“ Министарство државне управе и локалне самоуправе.

12. Није наглашено ког закона, али се може претпоставити да је у питању Закон о државној управи.

13. Није наглашено ког закона, али се може претпоставити да је у питању Закон о државној управи.

О спровођењу

У кварталним извештајима о спровођењу Стратегије у 2018. години, Министарство државне управе и локалне самоуправе (МДУЛС) је известило Агенцију да је Народна скупштина Републике Србије усвојила Закон о измени и допуни Закона о државној управи, на седници одржаној 20. јуна 2018. године¹⁴. Такође, у 2018. години усвојен је и Закон о изменама и допунама Закона о локалној самоуправи¹⁵ и Закон о потврђивању Додатног протокола на Европску повељу о локалној самоуправи о праву да се учествује у пословима локалне власти,¹⁶ којим се прихватају одређени међународни стандарди за учешће јавности у пословима и доношењу прописа на локалном нивоу. Изменама ових закона, према наводима из поменутих извештаја, обезбеђени су услови за успешније учешће заинтересоване јавности у процесу доношења прописа, чиме се обезбеђује транспарентност али и унапређује квалитет законодавног процеса.¹⁷

Међутим, извештавајући о спровођењу активности која се односи на обавезу спровођења кампање за информисање јавности о механизмима учешћа у поступку доношења прописа на свим нивоима (види меру 3.1.3.3.), иако је за ову намену обезбедило средства у износу од пет милиона динара у буџету за 2018. годину, МДУЛС није спровело кампању јер је, према наводима из поменутих кварталних извештаја: „...неопходно реализовати активност доношења Закона о референдуму и народној иницијативи, кривог закона који уређује учешће јавности у доношењу прописа и других одлука на свим нивоима власти“.¹⁸ Из поменутог разлога, Агенција је ову активност оценила као нереализовану.

Стална конференција градова и општина (СКГО) је у октобру 2018. године на своју интернет презентацију: <http://www.skgo.org/vesti/detaljno/2041/modeli-akata-za-usaglasavanje-sa-zakonom-o-lokalnoj-samoupravi>, поставила моделе аката за усаглашавање са Законом о локалној самоуправи, између којих су и Модел статута града, Модел статута општине и Модел одлуке о јавним расправама. Сви модели су припремљени у сарадњи са Министарством државне управе и локалне самоуправе.¹⁹ Иако Агенција није добила извештаје о спровођењу Стратегије за 2018. годину од свих јединица локалне самоуправе²⁰, неке од ЈЛС које су послале извештаје нагласиле су да се предлози измена њихових статута још увек налазе у Министарству за државну управу и локалну самоуправу, како би се утврдило да ли су усаглашени са Законом о локалној самоуправи²¹. Такође, рок за усаглашавање статута ЈЛС са изменама поменутог Закона је март 2019. године, па се очекује да ће се потребна усаглашавања реализовати у првом кварталу 2019. године.

С обзиром да је последња промена Пословника Владе била 2. априла 2013. године, може се поуздано закључити да Влада није мењала свој пословник онако како је то предвиђено Ревидираним акционим планом, нити за време трајања овог документа²².

Законом о државној управи је прописано да се спровођење јавне расправе у припреми нацрта закона ближе уређује Пословником Владе.²³ Већ смо нагласили да Влада није мењала свој Пословник како би га усагласила са изменама Закона о државној управи, па је из наведеног разлога и ова активност оцењена као нереализована.

14 „Сл. гласник РС“, бр. 79/2005, 101/2007, 95/2010, 99/2014, 47/2018 и 30/2018 - др.

15 „Сл. гласник РС“, бр. 129/2007, 83/2014 - др. закон, 101/2016 - др. закон и 47/2018

16 „Сл. гласник РС“, Међународни уговори бр. 8/2018

17 Министарство за државну управу и локалну самоуправу, *Квартални извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину: април, јул, октобар и децембар 2018. године*

18 Ibid

19 Видети на: <http://www.skgo.org/vesti/detaljno/2041/modeli-akata-za-usaglasavanje-sa-zakonom-o-lokalnoj-samoupravi>

20 Извештаје о спровођењу Стратегије за трећи и четврти квартал 2018. године су доставиле следеће ЈЛС: Вршац, Лесковац, Пожаревац, Крушевац, Суботица, Бабушница, Бач, Босилеград, Велико Градиште, Владичин Хан, Врбас, Гадин Хан, Жабари, Кањижа, Књажевац, Косјерић, Куршумлија, Кучево, Лајковац, Љубовија, Опово, Сокобања, Стара Пазова, Сурдулица.

21 Поменути информацију у вези са предлозима статута су доставиле следеће ЈЛС: Гадин Хан, Куршумлија, Лајковац, Љубовија.

22 Пословник Владе доступан је на <https://www.srbija.gov.rs/dokument/2432/poslovnik-vlade.php>

23 Члан 77 став 7 Закона о државној управи („Сл. гласник РС“, бр. 79/2005, 101/2007, 95/2010, 99/2014, 47/2018 и 30/2018 - др.)

Мера 3.1.3.2. Усвојити закон којим се уређује лобирање и приступ јавности свим информацијама о лобирању у органима јавне власти.

Првом активношћу је предвиђено да министарство надлежно за послове трговине до 31. децембра 2016. године изради Нацрт закона и достави га Влади. Уз активност је предвиђена напомена да у радној групи треба да учествују представници министарства надлежног за послове државне управе и Агенције.

Индикатор: Нацрт закона којим се уређује лобирање и приступ јавности свим информацијама о лобирању у органима јавне власти достављен Влади

Средство верификације: Образложење из Нацрта закона које садржи објашњење на који начин је омогућен приступ јавности свим информацијама о лобирању у органима јавне власти.

Активност је реализована у складу са индикатором.

Другом активношћу је предвиђено да Влада до 31. марта 2017. године изради и поднесе Предлог закона Народној скупштини.

Индикатор: Предлог закона којим се уређује лобирање и приступ јавности свим информацијама о лобирању у органима јавне власти поднет Народној скупштини

Средство верификације: Образложење из Предлога закона које садржи објашњење на који начин је омогућен приступ јавности свим информацијама о лобирању у органима јавне власти.

Активност је реализована у складу са индикатором.

Трећом активношћу је предвиђено да Народна скупштина до 30. јуна 2017. године усвоји Закон.

Индикатор: Усвојен Закон.

Активност је реализована у складу са индикатором.

О спровођењу

У свом Извештају о спровођењу Стратегије за 2018. годину, Министарство трговине, туризма и телекомуникација је известило да је крајем 2016. године договорено да Министарство правде, као орган надлежан за припрему прописа у области борбе против корупције, преузме све активности које су се односиле на припрему нацрта закона којим се уређује лобирање, с обзиром да основни циљ овог закона треба да буде усмерен на сузбијање корупције.²⁴

Министарство правде је известило да је Нацрт закона о лобирању израђен у марту 2018. године, након чега је овај документ био стављен на јавну расправу, која је трајала од 23. марта до 16. априла 2018. године. Такође, Министарство правде је известило да је након коментара пристиглих током јавне расправе извршена „номотехничка редакција текста у складу са коментарима пристиглим са јавне расправе“²⁵, те да је након прибављања потребних мишљења од надлежних државних органа, текст Нацрта достављен Влади на усвајање у августу 2018. године.²⁶ Иако се у свом извештају Министарство правде није осврнуло на информације значајне за оцену да ли је активност реализована у складу са индикатором или није, Агенција је увидом у текст образложења Нацрта закона о лобирању установила да су доносиоци овог прописа дали објашњење о томе на који начин је омогућен приступ јавности свим информацијама о лобирању у органима јавне власти. У поменутом образложењу је наведено следеће: „Фокус закона о лобирању је на регистрацији лица која испуњавају услове за обављање делатности лобирања. Регистар пружа информације и омогућава надзор над делатношћу лобирања. Најважнији разлог постојања регистра је да пружи транспарентност, чиме ће бити омогућено постојање прегледних и јавно доступних информација о идентитету и професионалном интересу свих оних који желе да утичу, односно оних који утичу на процес доношења одлука у вези са одређеним јавним политикама... Смисао евиденције је пружање приступа јавности довољном броју информација о лобистичкој активности које се односе на јавне политике и доношење одлука, како би се могла проценити природа и домет лобирања и како би се јавност уверила да је то у складу с јавним интересом... Од нарочитог значаја за транспарентност лобирања је уређивање питање континуираног извештавања о лобирању. Приликом нормирања ове обавезе лобиста, посебна пажња је посвећена да садржај извештаја обезбеђује довољан обим информација о лобирању, а да не проузрокује прикупљање непотребних података и претерано администрирање“.²⁷

24 Министарство трговине, туризма и телекомуникација, *Квартални извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, достављени Агенцији 5. априла, 12. јула и 12. октобра 2018. године

25 Министарство правде, *Квартални извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, достављен Агенцији 18. јула 2018. године.

26 Министарство правде, *Квартални извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, достављен Агенцији 22. октобра 2018. године.

27 Министарство правде, Нацрт закона о лобирању, образложење, стр. 8, 10 и 11, доступно на: <https://www.mpravde.gov.rs/sekcija/53/radne-verzije-propisa.php>

Иако Влада није доставила Извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину, из Извештаја Министарства правде може се добити информација да је Влада усвојила Предлог закона о лобирању у августу 2018. године и да га је 13. августа исте године упутила Народној скупштини ради доношења Закона о лобирању. Као и Нацрт, и Предлог закона о лобирању садржи идентично образложење на који начин је омогућен приступ јавности информацијама о лобирању.²⁸

Народна скупштина усвојила је Закон о лобирању, који је објављен у „Службеном гласнику РС“, бр. 87/18 од 13.11.2018. године.

Мера 3.1.3.3. Спровести кампању за информисање јавности о механизмима учешћа у поступку доношења прописа на свим нивоима.

Једином активношћу у оквиру мере је предвиђено да министарство надлежно за послове државне управе и локалне самоуправе до 30. јуна 2017. године спроведе кампању према плану и програму. Уз активност је предвиђена напомена да је потребно остварити сарадњу са Сталном конференцијом градова и општина и ОЦД.

Индикатор: Кампања спроведена према плану и програму; извештај о спроведеној кампањи.

Активност није реализована у складу са индикатором.

О спровођењу

Већ је поменуто да је МДУЛС, извештавајући о спровођењу активности која се односи на обавезу спровођења кампање за информисање јавности о механизмима учешћа у поступку доношења прописа на свим нивоима, иако је за ову намену обезбедило средства у износу од пет милиона динара у буџету за 2018. годину, навело да није спровело кампању, јер за њено спровођење није било довољно изменити и допунити Закон о државној управи, Закон о локалној самоуправи и усвојити Закон о потврђивању Додатног протокола на Европску повељу о локалној самоуправи, већ да је поред ових закона било „неопходно реализовати активност доношења Закона о референдуму и народној иницијативи, кривог закона који уређује учешће јавности у доношењу прописа и других одлука на свим нивоима власти“.²⁹

Циљ 3.1.4. Утврђени јасни критеријуми за предлагање, избор и разрешење, као и вредновање резултата рада директора јавних предузећа.

Индикатор циља: *Анализе према методи случајног узорка (Агенције, Савета, ОЦД, итд.) показују да органи јавне власти доследно примењују усвојене критеријуме и процедуре приликом избора, разрешења и вредновања рада директора јавних предузећа.*

Ревидираним акционим планом је предвиђено да се мере и активности из овог циља бришу јер су реализоване. Једина мера која је била предвиђена у оквиру овог циља предвиђала је измене Закона о јавним предузећима тако да се утврде јасни и објективни критеријуми за избор, разрешење и начин вредновања рада директора на свим нивоима власти, као и да се уведу механизми одговорности за доследно спровођење ових критеријума.

Ипак, према оцени Агенције, брисање ове мере из Ревидираног акционог плана, с образложењем да је реализована, није оправдано.³⁰ У мишљењу Агенције о Нацрту ревидираног акционог плана из марта 2016. године, наведено је да Законом о јавним предузећима, усвојеним у фебруару 2016. године, нису у потпуности испуњене инструкције из ове мере. Управо из ових разлога, у извештају о Стратегији за 2015. годину, Агенција је за ову меру дала оцену да није реализована на начин предвиђен Акционим планом, због чега њено брисање у процесу ревизије Акционог плана није оправдано. С

²⁸ Предлог закона о лобирању, образложење, стр. 17, пар.8, стр. 20, пар 5. и 21, пар1., доступно на: <http://www.parlament.gov.rs/%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8/%D0%B4%D0%BE%D0%BD%D0%B5%D1%82%D0%B8-%D0%B7%D0%B0%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%B8/%D0%B4%D0%BE%D0%BD%D0%B5%D1%82%D0%B8-%D0%B7%D0%B0%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%B8.45.html>

²⁹ Министарство за државну управу и локалну самоуправу, *Квартални извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину: април, јул, октобар и децембар 2018. године*

³⁰ Видети детаљније: Агенција за борбу против корупције, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2016. годину*, стр. 32-33, доступно на: <http://www.acas.rs/wp-content/uploads/2017/03/Izvestaj-o-sprovodjenju-2016-za-net.pdf?pismo=lat>

друге стране, АП 23 предвиђа ублажену форму ове мере, тако што налаже да министарство надлежно за послове привреде, уз учешће организација цивилног друштва, изради „критеријуме за објективан и транспарентан избор директора, извршних и надзорних одбора јавних предузећа“ (активност 2.2.9.3.) до краја четвртог квартала 2016. године. Поред тога што је обавеза ублажена, АП 23 не прецизира у којој форми треба израдити ове критеријуме.

У претходним, као и у последњем објављеном Извештају о спровођењу Акционог плана за Поглавље 23 из јула 2018. године, Савет за спровођење Акционог плана за Поглавље 23 (у дљем тексту: Савет) је оценио да је активност 2.2.9.3. у потпуности реализована, јер је Влада донела Уредбу о мерилима за именовање директора јавног предузећа, која је објављена у „Службеном гласнику РС“ бр. 65/16 и која се примењује од августа 2016. године. У поменутом Извештају је посебно апострофирана чињеница да се ова уредба односи на избор директора јавних предузећа чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе, што није био случај док се примењивала Уредба из 2013. године, којом су дефинисана мерила за избор директора јавних предузећа чији је оснивач Република Србија.³¹ Другим речима, мерила за избор директора јавних предузећа чији су оснивачи били органи на покрајинском и локалном нивоу нису била дефинисана уредбом, што је за последицу имало различита поступања. У поменутом извештају се додаје како је након доношења новог Закона о јавним предузећима из 2016. године, Влада расписала избор за 27 директора јавних предузећа и друштава капитала чији је оснивач.³² Са друге стране, „Транспарентност Србија“ је након истраживања спроведеног током 2017. године и израде Алтернативног извештаја о спровођењу Акционог плана за Поглавље 23, који је објављен у марту 2018. године, закључила да две године након усвајања закона о јавним предузећима и годину дана након истека рока за избор нових директора, већина републичких јавних предузећа и даље има вршиоце дужности директора на челу.³³

Наведено истраживање потврђује оцену Агенције да, иако оцењена као реализована током ревизије Акционог плана за спровођење Стратегије за борбу против корупције и током праћења спровођења Акционог плана за Поглавље 23 од стране Савета, ова мера није дала жељене резултате, а то је да се на основу јасних критеријума изврши предлагање и избор директора јавних предузећа.

Циљ 3.1.5. Усвојени покрајински и локални акциони планови за борбу против корупције чије спровођење надзиру стална радна тела покрајинских, односно локалних скупштина.

Индикатор циља: Доследно спровођење закључака покрајинских и локалних скупштина донетих на основу годишњих извештаја сталних радних тела скупштине о спровођењу покрајинских и локалних акционих планова за борбу против корупције.

Ревидираним акционим планом за испуњење овог циља предвиђене су три мере.

Мера 3.1.5.1.а. Организовати обуке за функционере и службенике органа јавне власти на нивоу јединица локалне самоуправе, у циљу испуњавања обавеза из усвојеног плана за борбу против корупције.
Првом активношћу је предвиђено да градоначелници/председници општина до 31. августа 2017. године израде план и програм обуке. Индикатор: Израђен план и програм обуке
Активност није реализована у складу са индикатором.
Другом активношћу је предвиђено да градоначелници/председници општина до 31. октобра 2017. године спроведу план и програм обуке. Индикатор: Извештај о спроведеном плану и програму обуке
Активност није реализована у складу са индикатором.

31 Савет за спровођење Акционог плана за Поглавље 23, *Извештај бр. 2/2018 о спровођењу Акционог плана за Поглавље 23*, стр. 485 и 486, доступно на: <https://www.mpravde.gov.rs/teksti/2986/pegovoci-sa-eu.php>

32 Ibid

33 Транспарентност Србија, *Антикорупцијске реформе и њихови ефекти – остваривање препорука за борбу против корупције у оквиру Поглавља 23 европских интеграција*, стр. 211 пар. 4, доступно на <http://www.transparency.org.rs/index.php/sr/projekti/161-antikorupcijske-reforme-i-njihovi-efekti-ostvarivanje-preporuka-za-borbu-protiv-korupcije-u-okviru-poglavlja-23-evropskih-integracija>

О спровођењу

Јединице локалне самоуправе (ЈЛС) су имале обавезу да након усвајања локалних антикорупцијских планова (ЛАП), израде, па затим и спроведу план и програм обуке за функционере и службенике органа јавне власти на нивоу јединица локалне самоуправе, о испуњавању обавеза из усвојеног плана. До краја децембра 2018. године, од 146 ЈЛС које су имале обавезу да усвоје ЛАП, њих 79 је усвојило овај документ, који је у потпуности или делимично усклађен са моделом који је израдила Агенција за борбу против корупције.³⁴

Од поменутих 79 јединица локалне самоуправе, поред две из претходне године, само је још једна локална самоуправа известила да је усвојила план и програм обуке о испуњавању обавеза из ЛАП.³⁵ Од оних ЈЛС које су поднеле извештаје о спровођењу Стратегије за 2018. годину, две су известили да је обука у циљу испуњавања обавеза из усвојеног плана за борбу против корупције спроведена у 2018. години, без навођења детаља који би били довољни да се да оцена о испуњености ове активности у односу на дефинисани индикатор.³⁶

Мера 3.1.5.1.6. Организовати обуке за функционере и службенике органа јавне власти на нивоу територијалне аутономије у циљу испуњавања обавеза из усвојеног плана за борбу против корупције

Првом активношћу је предвиђено да секретар владе јединице територијалне аутономије до 31. августа 2017. године изради план и програм обуке.

Индикатор: План и програм обуке.

Активност није реализована у складу са индикатором.

Другом активношћу је предвиђено да секретар владе јединице територијалне аутономије до 31. октобра 2017. године спроведе план и програм обуке.

Индикатор: Извештај о спроведеном плану и програму обуке.

Активност није реализована у складу са индикатором.

О спровођењу

У Обавештењу о спровођењу Покрајинског антикорупцијског плана (ПАП), који је Агенцији достављен у децембру 2018. године, Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице АП Војводине је известио о усвајању ПАП-а, образовању тела за координацију спровођења овог документа и образовању комисије за избор чланова тела за праћење спровођења ПАП-а. У обавештењу није било информација о изради плана и програма обуке за функционере и службенике органа јавне власти на нивоу територијалне аутономије у циљу испуњавања обавеза из усвојеног плана за борбу против корупције, као и о његовом спровођењу у 2018. години.³⁷

У Извештају о спровођењу Стратегије у 2018. години, Секретаријат Покрајинске владе је известио о програму обука за јавне функционере и руководиоце покрајинских органа (за 2016. и 2017. годину), који је садржао теме у вези са спречавањем сукоба интереса и контролом имовине јавних функционера, превенцијом корупције – етика и интегритет у јавном сектору. У 2016. и 2017. години су одржане обуке на тему *Превенција корупције – етика и интегритет у јавном сектору*.³⁸ Међутим, активност чија се реализација оцењује експлицитно се односи на обуке о Покрајинском антикорупцијском плану, који је усвојен у 2018. години, а с обзиром да таква тема још увек није реализована кроз обуке, Агенција је ову активност оценила као неспроведену.

34 Агенција за борбу против корупције, *Статистика о изради у усвајању локалних антикорупцијских планова*, децембар 2018. године

35 Град Крушевац, *Извештај о спровођењу Стратегије у I кварталу 2018. године*. Поред Крушевца у 2017. години су Општина Сурдулица и Град Пожаревац известили о доношењу плана и програма обуке.

36 Град Пожаревац и Општина Кањжа су у извештајима о спровођењу Стратегије за IV квартал 2018. године известили о спровођењу по једне обуке за јавне функционере и запослене о ЛАП-у.

37 Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице, *Обавештење о спровођењу покрајинског антикорупцијског плана*, децембар 2018. године

38 Секретаријат Покрајинске владе, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, фебруар 2019. године

Мера 3.1.5.2. Организовати кампању за информисање грађана о механизмима акционог плана за борбу против корупције покрајина и јединица локалне самоуправе.

Првом активношћу је предвиђено да Агенција до 31. децембра 2017. године направи програм и план кампање.

Индикатор: Израђен програм и план кампање.

*У извештају за 2017. годину, ова активност је оцењена као реализована на начин и у року предвиђеним Ревидираним акционим планом.

Другом активношћу је предвиђено да Агенција до 31. децембра 2018. године спроведе кампању према плану и програму. У напомени уз активност наведено је да је потребно остварити сарадњу са Сталном конференцијом градова и општина и ОШД.

Индикатор: Извештај о спроведеној кампањи.

Активност је реализована, али не у потпуности складу са индикатором.

О спровођењу

Агенција за борбу против корупције је спровела кампању за подизање свести јавности о усвајању и спровођењу локалних антикорупцијских планова под називом *ЛАП за јачи интегритет*. Кампања је трајала од 26.11.2018. до 28.12.2018. године. У оквиру кампање организована је конференција за штампу којом је кампања најављена, израђен је видео-спот који је емитован на интернет издањима *Блица* и *Вечерњих новости* током целокупног периода док је трајала кампања. Поред видео-спота, израђен је и радијски спот, који је емитован на преко 15 радијских станица у градовима широм Србије. Кампањом је Агенција за борбу против корупције указала на значај усвајања и спровођења локалних антикорупцијских планова и позвала локалне самоуправе које документ нису усвојиле да то учине, а грађане да активним учешћем у овом процесу допринесу усвајању и спровођењу овог документа. Осврћући се на индикатор којим је препоручен начин спровођења кампање, Агенција је известила да је представник Сталне конференције градова на поменутој конференцији за штампу представио пакет подршке који СКГО пружа локалним самоуправама у изради и имплементацији локалних антикорупцијских планова. Са друге стране, Агенција је известила да су две организације цивилног друштва учествовале на конференцији за штампу³⁹, па је ова активност оцењена као реализована.

³⁹ Агенција за борбу против корупције, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, јануар 2019. године

3.2. ЈАВНЕ ФИНАНСИЈЕ

У оквиру друге области Стратегије – *Јавне финансије*, формулисано је десет циљева, за чије испуњење су предвиђене 23 мере и 46 активности (за једну активност су надлежна два различита субјекта, па се њихова реализација оцењује понаособ), од којих је поступање испитано за 42 активности.

Према оцени Агенције, од 42 испитане активности:

- 18 је реализовано у складу са индикатором и то на начин предвиђен Ревидираним акционим планом; само три реализоване активности су једнократне док су све остале трајне природе;
- 23 нису реализоване у складу са индикатором;
- за једну активност Агенција није оценила реализацију, јер је идентична као активност чија је реализација већ оцењивана у оквиру *Политичког система*.

Ова област Стратегије подељена је на три подобласти: Јавни приходи, Јавни расходи и Јавна интерна финансијска контрола, екстерна ревизија и заштита финансијских интереса Европске уније.

3.2.1. Јавни приходи

У оквиру ове подобласти формулисана су четири циља:

1. систем е-Порези у потпуности је развијен и подаци се редовно ажурирају (циљ 3.2.1.1.);
2. успостављен правни и институционални оквир за спровођење система јединственог идентификационог пореског броја за физичка и правна лица (циљ 3.2.1.2.);
3. идентификовани и отклоњени сви недостаци у правном оквиру царинског система који погодују корупцији (циљ 3.2.1.3.);
4. успостављена ефикасна контрола примене царинских прописа (циљ 3.2.1.4.).

Поступање по Стратегији и Ревидираном акционом плану

Циљ 3.2.1.1. Систем е-Порези у потпуности је развијен и подаци се редовно ажурирају.

Индикатор циља: Процент пореских пријава поднетих путем е-Порези система износи 95% од укупно поднетих пореских пријава.

Ревидираним акционим планом је за остварење овог циља предвиђена једна мера.

Мера 3.2.1.1.1. Обезбедити редовно уношење и ажурирање података из система е-Пореза

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да Пореска управа континуирано спроводи редовну контролу ажурирања података, функционисања система и отклањања евентуалних техничких недостатака.

Индикатор: Број контрола исправности и тачности система е-Порези; извештаји о спроведеним контролама

Активност је реализована у складу са индикатором за извештајни период.

О спровођењу

Пореска управа је известила да је од 1. јануара 2018. године омогућено подношење још шест пореских пријава у односу на сервисе који су успостављени у 2017. години. Израђена је нова корисничка апликација за приступ порталу е-Порези, а проширени су и технички капацитети информационог система Пореске управе. У свом Извештају, Пореска управа је навела податак да је у I кварталу 2018. године, електронским путем поднето 1.590.771 пореска пријава. У свим кварталним извештајима, Пореска управа је известила да се подаци редовно ажурирају и да систем е-Порези несметано функционише.⁴⁰

40 Пореска управа, *Квартални извештај о спровођењу Стратегије у 2018. години*, мај, јул, октобар 2018. јануар 2019. године

Циљ 3.2.1.2. Успостављен правни и институционални оквир за спровођење система јединственог идентификационог пореског броја за физичка и правна лица.

Индикатор циља: Број издатих јединствених идентификационих пореских бројева.

У оквиру циља 3.2.1.2, рокови за све активности су условљени почетком примене закона којим се регулише ЈИПБ, односно успостављањем система којим се регулише ЈИПБ, а који АП 23 предвиђа за крај 2018. године (активност 2.2.10.9.). Поводом овог циља, у Стратегији су наведени идентификовани проблеми, за које се разлози виде у томе што не постоји ЈИПБ систем. Агенција је у извештају о Стратегији за 2015. годину констатовала да није дошла до података о томе да ли се неке активности предузимају како би се овај циљ реализовао. АП 23 је рок за успостављање система ЈИПБ померио прво на четврти квартал 2016. године, а затим, у финалној верзији, на четврти квартал 2018. године. Агенција је закључила да поводом увођења оваког система вероватно не постоји сагласност, јер нема доступних података о томе да ли је урађена нека анализа, да ли се ово питање уопште разматра, као и с обзиром на одлагање које предвиђа АП 23. У оквиру поменутог циља дефинисане су 4 мере и 12 активности.

Према томе, све активности у оквиру ових мера (две активности у оквиру мере 3.2.2.2.1, четири активности у оквиру мере 3.2.2.2.2, четири активности у оквиру мере 3.2.2.2.3, две активности у оквиру мере 3.2.2.2.4), нису реализоване.

У погледу циља 3.2.1.3. и 3.2.1.4, у Ревидираном акционом плану је наведено да се све мере бришу и убудуће прате кроз АП 23, сем једне активности која је реализована и једне мере која је брисана без образложења, што значи да су све мере уперене на борбу против корупције у царинском систему пребачене у систем АП 23.

3.2.2. Јавни расходи

У оквиру ове подобласти формулисана су три циља:

- унапређено учешће јавности у праћењу трошења буџетских средстава (циљ 3.2.2.1.);
- доследна примена Закона о јавним набавкама и успостављена евиденција о поступању надлежних органа поводом неправилности утврђених у њиховим извештајима (циљ 3.2.2.2.);
- унапређена сарадња и координација активности на сузбијању корупције између релевантних институција, на свим нивоима власти (циљ 3.2.2.3.).

Поступање по Стратегији и Ревидираном акционом плану

Циљ 3.2.2.1. Унапређено учешће јавности у праћењу трошења буџетских средстава.

Индикатор циља: Програмским буџетирањем на свим нивоима власти омогућено транспарентно трошење буџетских средстава.

Ревидираним акционим планом за испуњење овог циља предвиђене су три мере.

Мера 3.2.2.1.1. Објављивати годишње извештаје о раду буџетске инспекције који се подносе Народној скупштини

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да Министарство финансија годишње објављује годишњи извештај на веб-презентацији.

Индикатор: Извештај о раду буџетске инспекције објављен на интернет страни министарства надлежног за послове финансија

Активност је реализована у складу са индикатором за извештајни период.

О спровођењу

Као и претходних година, у Извештају Министарства финансија се наводи да се годишњи извештаји о раду буџетске инспекције објављују на интернет презентацији овог министарства. Увидом у интернет презентацију, могуће је наћи постављене годишње извештаје о раду буџетске инспекције.⁴¹ Последњи такав извештај је из 2017. године, а извештаји су доступни на линку: <http://www.mfin.gov.rs/pages/article.php?id=14129>.

Мера 3.2.2.1.2. Успоставити јединствену базу података о систему јавне потрошње из државног буџета

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да Народна скупштина - Одбор за финансије, републички буџет и контролу трошења јавних средстава до 31. децембра 2018. године успостави јединствену базу података о систему јавне потрошње из државног буџета. Повезати портал Народне скупштине за надзор над јавним финансијама са другим електронским системима (порталима) за праћење јавне потрошње из државног буџета (Министарство финансија, ДРИ, Управа за јавне набавке, Републичка комисија за заштиту права у поступцима јавних набавки и др.) и преузети њихове податке на начин који ће грађанима олакшати приступ информацијама о трошењу буџетских средстава и омогућити им да на јединствен и ефикасан начин прате трошење јавних средстава из буџета и врше надзор над јавним финансијама.

Индикатор: Успостављена ефикасна контрола извршења буџета од стране законодавне власти; транспарентност трошења буџетских средстава; повећана одговорност носилаца јавних функција за рационално и ефикасно коришћење јавних средстава и ограничен ризик од корупције

Активност није реализована у складу са индикатором.

О спровођењу

Народна скупштина се у кварталним извештајима о спровођењу Стратегије у 2018. години није осврнула на спровођење ове активности. Иако је у 2015. години у оквиру пројекта „Јачање надзорне улоге и јавности у раду Народне скупштине“, који спроводе Народна скупштина, Програм Уједињених нација за развој (УНДП) уз подршку Швајцарске агенције за развој и сарадњу (СДЦ), успостављен портал Народне скупштине за надзор над јавним финансијама који је повезан са системом Управе за трезор при Министарству финансија⁴², овај систем није повезан са другим системима за праћење јавне потрошње (ДРИ, Управа за јавне набавке, Републичка комисија за заштиту права у поступцима јавних набавки и др.), нити је грађанима омогућено да на једноставан и ефикасан начин прате трошење јавних средстава из буџета и да врше надзор над јавним финансијама. С обзиром на изнето, Агенција је ову активност оценила као нереализовану.

Мера 3.2.2.1.3. Успоставити потпуну евиденцију о имовини у јавној својини и њеним корисницима

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да Републичка дирекција за имовину до 30. јуна 2017. године изради, ажурира и објави евиденцију о имовини у јавној својини и њеним корисницима.

Уз активност је предвиђена напомена да су се стављањем веб-апликације у продукцију (08.02.2016. године) стекли услови за електронско вођење и ажурирање посебне евиденције непокретности у јавној својини од стране корисника из члана 2 Уредбе о евиденцији непокретности у јавној својини од стране свих титулара јавне својине. Меру спровести у сарадњи са владом аутономне покрајине, председницима општина и градоначелницима.

Индикатор: Успостављена евиденција о непокретностима у јавној својини и њеним корисницима са пресеком стања на одређени дан

Активност није реализована у складу са индикатором.

О спровођењу

Републичка дирекција за имовину (РДИ), као и претходне године, предложила је да се рок за реализацију ове активности помери на други квартал 2021. године, како би се динамика спровођења ускладила са оном која је предвиђена Изменама и допунама Закона о јавној својини из 2017. године. У последњем

41 Министарство финансија, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, фебруар 2019. године

42 Информација доступна на: <http://www.parlament.gov.rs/narodna-skupstina-uloga-i-nacin-rada/portal-za-nadzor-nad-javnim-finansijama.3388.html>

кварталном извештају о спровођењу Стратегије у 2018. години, РДИ је известила да је до краја 2018. године у Регистар јединствене евиденције непокретности унето 212.011 јединица непокретности, а да је унос реализовало 2.257 корисника – носилаца права коришћења на непокретностима у јавној својини.⁴³

Циљ 3.2.2.2. Доследна примена Закона о јавним набавкама и успостављена евиденција о поступању надлежних органа поводом неправилности утврђених у њиховим извештајима.

Индикатор циља: Обим и врста неправилности утврђених у извештајима надлежних контролних и регулаторних тела.

Ревидираним акционим планом је за остварење овог циља предвиђено пет мера.

Мера 3.2.2.2.1. Успоставити евиденцију о поступању надлежних органа поводом неправилности утврђених у извештајима контролних и регулаторних тела.

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да Министарство финансија континуирано израђује и ажурира евиденцију о поступању надлежних органа поводом неправилности утврђених у извештајима контролних и регулаторних тела.

Индикатор: Достављен извештај о успостављању евиденције с напоменом о временским интервалима у којим се врши њено ажурирање.

Активност није реализована у складу са индикатором за извештајни период.

О спровођењу

Иако смисао активности подразумева да Министарство финансија израђује и ажурира евиденцију о поступању надлежних органа (највероватније тужилаштва или прекршајних судова) о неправилностима које су утврђене у контроли коју спроводе контролна и регулаторна тела над радом органа јавне власти, Министарство финансија извештава да реализује ову активност тако што Одељење за буџетску инспекцију води евиденцију о поступању поводом неправилности утврђених у контроли свих корисника јавних средстава, па између осталог и о неправилностима утврђеним код контролних и регулаторних тела.⁴⁴ Иако је дискутабилно то што је Министарство за финансије одређено да води евиденције о поступању других надлежних органа поводом неправилности утврђених у извештајима контролних и регулаторних тела, Агенција је ову активност оценила као нереализовану, јер њена формулација и субјекат надлежан за њено спровођење нису мењани до истека овог стратешког документа.

Мера 3.2.2.2.2. Увести електронске набавке како би се смањило утицај људског фактора.

Првом активношћу предвиђено је да УЈН до 30. септембра 2016. године спроведе анализу оптималног законског, институционалног и техничког модела е-набавки, који је прикладан за примену у Републици Србији. Уз активност је предвиђена напомена да су нове активности одређене Стратегијом развоја јавних набавки у Републици Србији за период 2014-2018, такође, спровођење поменутих активности и утврђени рокови су дефинисани и Преговарачком позицијом за Поглавље 5 – јавне набавке.

Индикатор: Достављен извештај о спроведеној анализи.

*У извештају за 2017. годину, ова активност оцењена је као реализована на начин и у року предвиђеним Ревидираним акционим планом.

Другом активношћу је предвиђено да Управа за јавне набавке до 31. децембра 2018. године спроведе пилот пројекат за електронско подношење понуда у области централизованих јавних набавки.

Индикатор: Достављен извештај о реализованом пилот пројекту.

Активност није реализована у складу са индикатором.

⁴³ Републичка дирекција за имовину, *Квартални извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, јануар 2019. године.

⁴⁴ Управа за јавне набавке, *Квартални извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, јануар 2019. године.

О спровођењу

Управа за јавне набавке је известила да ће ова активност бити реализована у 2019. години, када се очекује усвајање новог Закона о јавним набавкама и почетак његове примене. У Извештају о спровођењу Стратегије за 2018. годину се даље наводи да ће се ова активност реализовати уз подршку ГИЗ пројекта и ИПА 2013 пројекта „Подршка даљем унапређењу система јавних набавки“.⁴⁵

Мера 3.2.2.2.3. Ојачати капацитете Управе за јавне набавке имајући у виду нове надлежности утврђене Законом о јавним набавкама.
Првом активношћу предвиђено је да УЈН, почев од другог квартала 2016. године, запосли стручне кадрове у складу са анализом потребе. Индикатор: Број и структура запосленог кадра одговара анализи потреба.
Активност је реализована у складу са индикатором.
Другом активношћу предвиђено је да УЈН континуирано спроводи план и програм обуке запослених. Индикатор: Достављен извештај о спроведеном плану и програму обуке.
Активност је реализована у складу са индикатором за извештајни период.
Трећом активношћу предвиђено је да УЈН, почев од другог квартала 2016. године, набави опрему у складу с препорукама анализе потреба. Индикатор: Опрема набављена у складу са анализом потреба; достављен извештај о набављеној опреми
*У извештају за 2017. годину, ова активност је оцењена као реализована на начин и у року предвиђеним Ревидираним акционим планом.

О спровођењу

Буџетом за 2018. годину су била обезбеђена средства за повећање броја запослених у Управи за јавне набавке са 28 на 36. УЈН је у 2018. години запослила 4 нова службеника и то преузимањем државних службеника из других државних органа. У Извештају је наведено да Управа намерава да настави са овом активношћу. Иако Управа није у потпуности попунила планиране капацитете, Агенција је ову активност означила као реализовану, јер није предвиђено да УЈН треба да попуни сва радна места прописана систематизацијом, већ да запосли кадрове у складу са анализом потреба.

УЈН је уз подршку ГИЗ пројекта у 2018. години спровела девет обука, којима су присуствовали готово сви запослени и једну студијску посету Холандији, у коју је ишло 7 запослених из Управе. Теме обука су биле различите: *Изузећа од примене Закона о јавним набавкама и „In house“ набавке, Обавезни и необавезни основи за искључење економских оператера, Ослањање економских оператера на капацитете трећих лица, Истраживање тржишта као инструмент за подстицање конкуренције, Методологија за утврђивање процењене вредности јавних набавки, Модификација уговора о јавним набавкама током њиховог трајања, Пресуде Европског суда за људска права из области јавних набавки, ЕУ претприступни преговори везано за Преговарачко поглавље 5 – јавне набавке, Нови портал јавних набавки и нови стандарди облика објављивања обавештења о набавкама, Појашњење и допуна тендера, Економски најповољнија понуда.*⁴⁶

Мера 3.2.2.2.4. Спровојити коначне одлуке Републичке комисије за заштиту права у поступцима јавних набавки
Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да Републичка комисија за заштиту права у поступцима јавних набавки континуирано прати спровођење својих одлука. Индикатор: Достављен извештај о раду Републичке комисије за заштиту права у поступцима јавних набавки, који садржи податке о праћењу спровођења одлука.
Активност је реализована у складу са индикатором за извештајни период.

⁴⁵ Управа за јавне набавке, *Квартални извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, јануар 2019. године

⁴⁶ Управа за јавне набавке, *Квартални извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, октобар 2018. године, јануар 2019. године

О спровођењу

Републичка комисија за заштиту права у поступцима јавних набавки (Комисија) је известила да у предметима, у којима је након спроведеног поступка заштите права у целини или делимично поништен поступак јавне набавке, од наручиоца захтева достављање детаљног извештаја и комплетне документације у вези са поступањем по налозима из одлука овог органа. Комисија је, надаље, известила да је у току 2018. године одржано 12 седница већа, на којима су размотрена укупно 842 предмета који се односе на извештаје наручилаца о поступању по одлукама Републичке комисије. Утврђено је да је 809 наручилаца поступило у складу са налозима из одлука Комисије, да 11 наручилаца није поступило у складу са налозима, а да 22 наручиоца нису доставила извештаје и документацију. Комисија је због непоступања наручилаца по њеним одлукама, изрекла новчане казне.⁴⁷

Мера 3.2.2.2.5. Спровести едукацију о примени нових решења у области јавних набавки

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да УЈН до 30. септембра 2016. године припреми приручнике за обуку и полагање испита за стицање сертификата за службеника за јавне набавке.

Индикатор: Приручник објављен на интернет страни УЈН

*У извештају за 2016. годину ова активност је оцењена као нереализована, док је у извештају за 2017. годину оцењена као реализована, на начин али не и у року предвиђеним Ревидираним акционим планом.

Циљ 3.2.2.3. Унапређена сарадња и координација активности на сузбијању корупције између релевантних институција, на свим нивоима власти.

Индикатор циља: Процент случајева у вези са јавним набавкама процесуираних у оквиру предвиђених рокова увећан је за 30% до краја 2017. године, у односу на 2012. годину.

Ревидираним акционим планом су за остварење овог циља предвиђене три мере.

Мера 3.2.2.3.1. Обучити припаднике полиције и јавног тужилаштва у вези са јавним набавкама, ради вођења делотворнијих истрага код кривичних дела, као и судије ради ефикаснијих судских поступака у случајевима утврђивања кривичне одговорности из области јавних набавки и обучити прекршајне судије ради ефикаснијег вођења поступака за прекршаје из Закона о јавним набавкама

Првом активношћу је предвиђено да Правосудна академија до 31. децембра 2016. године изради приручнике са упутствима.

Индикатор: Приручник одштампан и објављен на интернет страни

Активност није реализована у складу са индикатором.

Другом активношћу је предвиђено да Правосудна академија континуирано спроводи план обуке запослених и подели приручнике са упутствима.

Индикатор: Достављен извештај о спроведеном плану и програму обуке и извештај о дистрибуцији приручника

Активност је реализована у складу са индикатором за извештајни период.

О спровођењу

У прошлогодишњем Извештају о спровођењу стратегије, Агенција је образложила због чега је оценила као неиспуњену активност која се односила на израду приручника са упутствима која би требало да помогну полицији и тужилаштвима да воде делотворније истраге кривичних дела у вези са јавним набавкама, а судијама да спроведу ефикасне судске поступке који се односе на поменута кривична дела. Такође, овај приручник би требало да послужи и прекршајним судијама у ефикаснијем вођењу прекршајних поступака за прекршаје начињене у вези са законом о јавним набавкама. Приручник за сузбијање привредног криминалитета и корупције из 2017. године, чији су издавачи Министарство

⁴⁷ Републичка комисија за заштиту права у поступцима јавних набавки, *Квартални извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, април, јул, октобар 2018. године и јануар 2019. године

правде САД, Канцеларија за међународну помоћ, усавршавање и професионалну обуку у правосуђу и Мисија ОЕБС, садржи један одељак који објашњава елементе кривичног дела Злоупотреба у вези са јавном набавком⁴⁸, у коме се представља форма и пример диспозитива оптужног акта и елементи бића кривичног дела из датог примера, са додатним напоменама. Међутим, Агенција сматра да се овај приручник не може сматрати материјалом чија је сврха описана у предметној мери, а посебно имајући у виду да не може послужити прекршајним судијама у ефикаснијем вођењу прекршајних поступака за прекршаје начињене у вези са Законом о јавним набавкама⁴⁹. Такође, мишљења смо да садржина описаног материјала у приручнику не служи за обуку о вођењу делотворних истрага кривичних дела у вези са јавним набавкама. Приручник се налази и на интернет презентацији Правосудне академије у одељку Библиотека, пододељак Кривично право (<https://www.pars.rs/sr/biblioteka>).

У вези са спровођењем семинара за припаднике полиције, тужилаштва и судије, који су обухватили и теме у вези са кривичним делима и прекршајима из области јавних набавки, Правосудна академија је известила да су у току 2018. године одржана два семинара под називом *Управљање ударним групама и њихово развијање*, којима је присуствовало 56 учесника, од чега 20 из поменуте циљне групе и три радионице под називом *Превенција и борба против корупције: Проактивне истраге у области јавних набавки*, којима је присуствовало 75 судија, судијских и тужилачких помоћника, тужилаца и полицијских инспектора. Овом темом су, уједно, обухваћене и финансијске истраге, а радионице су трајале по три дана.⁵⁰

Мера 3.2.2.3.2. Успоставити евиденцију о поступању прекршајних судова, тужилаштва и судова опште надлежности поводом неправилности утврђених у извештајима ДРИ и Управе за јавне набавке

Првом активношћу је предвиђено да Правосудна академија континуирано спроводи едукацију запослених у ДРИ и Управи за јавне набавке о обележјима и појаним обележјима коруптивних кривичних дела.

Индикатор: Број спроведених обука

Активност је реализована у складу са индикатором за извештајни период.

Другом активношћу је предвиђено да ДРИ и УЈН континуирано подносе прекршајне пријаве и достављају своје налазе надлежном тужилаштву.

Индикатор: Број пријава

Активност је реализована у складу са индикатором за извештајни период о односу на ДРИ.

Активност је реализована у складу са индикатором за извештајни период о односу на УЈН.

Трећом активношћу је предвиђено да орган власти код којег се води уписник коруптивних кривичних дела континуирано (од формирања уписника)⁵¹ обезбеди да нови уписник о случајевима коруптивних кривичних дела садржи евиденцију о поступању надлежних органа поводом налаза ДРИ и Управе за јавне набавке.

Индикатор: Извештај о раду

Активност није реализована у складу са индикатором за извештајни период.

О спровођењу

Правосудна академија је у оквиру материје *Сузбијање корупције, сузбијање организованог криминала, финансијске истраге*, тема: *Управљање ударним групама и њихово развијање*, у току 2018. године, у оквиру пројекта ЕУ Превенција и борба против корупције, ОПДАТ, организовала и спровела обуке о коруптивним кривичним делима, између осталих, за запослене у ДРИ и Управи за јавне набавке. Одржане су две тродневне радионице на којима је учествовало 58 учесника и то: од 07. до 09. јуна 2018. у хотелу „Каштел“ у Ечкој (29 учесника) и од 11. до 13. јуна 2018. у хотелу „Каштел“ у Ечкој (29 учесника). Предавачи су били: Миљко Радисављевић, заменик РЈТ, Милић Мојовић, заменик руководиоца Одељења за борбу против корупције и Џејмс Меј (James May), експерт у области репресије корупције. Садржај обуке састојао се од неколико тематских целина: Ударне групе, истражни тимови и улога ту-

48 Министарство правде САД, Канцеларија за међународну помоћ, усавршавање и професионалну обуку у правосуђу и Мисија ОЕБС у Србији, Приручник за сузбијање привредног криминалитета и корупције, стр. 75 и 278-283, доступан на: <https://www.osce.org/sr/mission-to-serbia/372551>

49 Видети *Извештај о спровођењу националне стратегије за борбу против корупције и ревидираног акционог плана за њено спровођење за 2017. годину*, стр. 33 и 34, доступан на: <http://www.acas.rs/izvestaji/godisnji-izvestaj/>

50 Правосудна академија, Квартални извештај о спровођењу Стратегије у 2018. години, јул и октобар 2018. године

51 Видети активност 2.3.4.3. Акционог плана за Поглавље 23.

жиоца; Улога службеника за везу; Израда механизма за упућивање предмета; Управљање временом; Израда смерница за оптужење и признање кривичног дела; Рад са заједницом и јавно информисање.⁵²

Из извештаја Државне ревизорске институције произлази да је овај орган у 2017. години поднео надлежним органима 332 прекршајне пријаве, а у 2018. години 246 прекршајних пријава. ДРИ, надаље, наводи да је надлежним органима у 2017. години поднео 37 кривичних пријава, а у 2018. години 22 кривичне пријаве.⁵³

Управа за јавне набавке је у 2018. години поднела 3 прекршајне пријаве, а поступајући по захтевима тужилаштва за тумачењем одредби закона и подзаконских аката из области јавних набавки, као и захтевима за достављање одговарајућих информација и документације којима располаже, УЈН је одговорила на 13 таквих захтева у 2018. години. Такође је, у истом периоду, у 4 случаја пријављивања неправилности, информације и појашњења проследила тужилаштву на даље поступање.

Нацртом ревидираног акционог плана за Поглавље 23, потпоглавље Борба против корупције, формирање уписника о случајевима коруптивних кривичних дела предвиђено је да буде реализовано до четвртог квартала 2020. године.⁵⁴

Мера 3.2.2.3.3. Успоставити ефикасну сарадњу ОЦД и регулаторних, контролних и репресивних органа на превенцији и сузбијању корупције у јавним набавкама.

Првом активношћу предвиђено је да **Правосудна академија континуирано** спроводи специјализоване семинаре и радионице. Уз активност је наведена напомена да је треба реализовати у сарадњи са УЈН.

Индикатор: Општа напомена бр. 7.

Активност је реализована у складу са индикатором за извештајни период.

Другом активношћу је предвиђено да орган власти код којег се води уписник коруптивних кривичних дела континуирано уведе евиденцију о поступању надлежних органа поводом пријава ОЦД у новом уписнику о случајевима коруптивних кривичних дела.

Индикатор: Уписник о случајевима коруптивних кривичних дела садржи евиденцију о поступању надлежних органа поводом пријава ОЦД.

Активност није реализована у складу са индикатором за извештајни период.

О спровођењу

Према Извештају Правосудне академије, представници цивилног друштва су учествовали као предавачи у више тематских области садржаних у оквиру материје „Сузбијање корупције, сузбијање организованог криминала, финансијска истрага“. Између осталих, предавачи су били Јелена Костић Шупут, Институт за упоредно право и Драган Добрашиновић, Топлички центар за демократију и људска права. Конкретно, поменути представници цивилног друштва су били предавачи у оквиру теме: *Превенција и борба против корупције: модул 1 - примена КЗ и прописа из области привреде и финансија*. Одржана су три једнодневна семинара на којима је било 98 учесника и то: 11. јануара 2018. у хотелу „Парк“ у Новом Саду (35 учесника), 12. фебруара 2018. у Правосудној академији у Београду (37 учесника) и 13. фебруара 2018. у Правосудној академији у Београду (26 учесника). Учесници су били носиоци јавнотужилачких функција, судије, судијски и тужилачки помоћници са подручја новосадске апелације и запослени у институцијама које су предвиђене Законом о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције. По завршетку обуке, учесници су стекли потребан ниво знања из области привреде и финансија и практична искуства за примену КЗ и Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције. Након обуке, на питање за коју област која је најпроблематичнија у пракси би требало организовати посебну обуку, најзаступљенији одговори су били: јавне набавке и финансијске истраге.⁵⁵

Нацртом ревидираног акционог плана за Поглавље 23, потпоглавље Борба против корупције, формирање уписника о случајевима коруптивних кривичних дела предвиђено је да буде реализовано

52 Правосудна академија, *Квартални извештај о спровођењу стратегије за 2018. годину*, фебруар 2019. године

53 Државна ревизорска институција, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, фебруар 2019. године

54 Правосудна академија, *Квартални извештај о спровођењу стратегије за 2018. годину*, фебруар 2019. године

55 *Нацрт ревидираног акционог плана за Поглавље 23, Потпоглавље Борба против корупције, активност 2.3.4.3. стр. 122*, доступно на <https://www.mpravde.gov.rs/tekst/22159/prvi-nacrt-revidiranog-akcionog-plana-za-poglavlje-23.php>

до четвртог квартала 2020. године.⁵⁶ Из поменутог разлога, Агенција је активност 2 у оквиру мере 3.2.2.3.3. оценила као неиспуњену.

3.2.3. Јавна интерна финансијска контрола, екстерна ревизија и заштита финансијских интереса ЕУ

У оквиру ове подобласти формулисана су три циља:

- успостављен и развијен систем јавне интерне финансијске контроле у јавном сектору на свим нивоима власти (циљ 3.2.3.1.);
- измењен правни оквир ради обезбеђења потпуне финансијске и оперативне независности ДРИ у складу са стандардима Међународне организације врховних ревизорских институција (ИНТОСАИ) и спроведене ревизије сврсисходности (циљ 3.2.3.2.);
- успостављен и развијен систем превенције, откривања, извештавања и поступања са неправилностима коришћења средстава из фондова Европске уније и фондова других међународних институција и организација (циљ 3.2.3.3.).

Поступање по Стратегији и Ревидираном акционом плану

Циљ 3.2.3.1. Успостављен и развијен систем јавне интерне финансијске контроле у јавном сектору на свим нивоима власти.

Индикатор циља: Процент органа јавне власти који имају јединицу за интерну ревизију која је израдила најмање један извештај увећан је за најмање 50% до краја 2017. године. Просечан број прекршаја органа јавне власти установљених од стране Државне ревизорске институције умањен је за 75% до краја 2017. године.

Ревидираним акционим планом су за остварење овог циља предвиђене четири мере.

Мера 3.2.3.1.1. Обезбедити ефикасну примену прописа у области јавне интерне финансијске контроле у јавном сектору.

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да Министарство финансија једном годишње саставља извештај о томе да ли и који корисници јавних средстава доследно врше своје обавезе доношења планова за спровођење и развој система за финансијско управљање и контролу, одређивања руководиоца задуженог за финансијско управљање и контролу, усвајања интерних аката и процедура везаних за финансијску унутрашњу контролу, као и достављања годишњег извештаја Централној јединици за хармонизацију. Уз активност је наведена напомена да се Консолидовани годишњи извештај о стању интерне финансијске контроле у јавном сектору у Републици Србији објављује на интернет страни министарства надлежног за послове финансија; мера се односи на обавезнике дефинисане Законом о буџетском систему („Службени гласник РС”, бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13, 108/13, 142/14, 68/15 – др. закон и 103/15).

Индикатор: Централна јединица за хармонизацију министарства надлежног за послове финансија израдила је Консолидовани годишњи извештај о стању интерне финансијске контроле у јавном сектору у Републици Србији, у коме се види да ли су и који корисници јавних средстава извршили ове своје обавезе

Активност је реализована у складу са индикатором за извештајни период.

О спровођењу

Консолидовани годишњи извештај о стању интерне финансијске контроле у јавном сектору у Републици Србији за 2017. годину се налази на интернет презентацији Централне јединице за хармонизацију Министарства финансија.⁵⁷

⁵⁶ *Нацрт ревидираног акционог плана за Поглавље 23, Потпоглавље Борба против корупције, активност 2.3.4.3. стр. 122, доступно на <https://www.mpravde.gov.rs/tekst/22159/prvi-nacrt-revidiranog-akcionog-plana-za-poglavlje-23.php>*

⁵⁷ Извештај је доступан на: <http://itkj.mfin.gov.rs/WP/index.php/izvestaji/>

Мера 3.2.3.1.2. Ојачати капацитете корисника јавних средстава који су успоставили интерну ревизију.

Првом активношћу предвиђено је да Министарство финансија – ЦЈХ до 31. децембра 2016. године направи план и програм обуке интерних ревизора из области које могу бити предмет контроле, као и о начинима деловања у случају откривања значајних неправилности или превара.

Индикатор: Израђен план и програм обуке интерних ревизора.

*У извештају за 2016. годину, ова активност је оцењена као реализована на начин и у року предвиђеним Ревидираним акционим планом.

Другом активношћу је предвиђено да Министарство финансија – ЦЈХ континуирано спроводи план и програм обуке интерних ревизора из области које могу бити предмет контроле, као и о начинима деловања у случају откривања значајних неправилности или превара.

Уз активност је наведена напомена да је у јавном сектору (министарства, јавна предузећа, установе, агенције, фондови осигурања) до 31. децембра 2012. године сертификован 141 интерни ревизор.

Индикатор: Достављен извештај о спроведеном плану и програму обуке.

Активност је реализована у складу са индикатором за извештајни период.

О спровођењу

У Извештају о спровођењу Стратегије за 2018. годину, Министарство финансија је известило да је обука интерних ревизора о деловању и поступању у случају откривања значајних неправилности и превара саставни део Програма обуке и полагања испита за стицање звања овлашћени интерни ревизор у јавном сектору. У току 2018. године одржан један циклус седмодневних обука за 57 полазника обуке за стицање звања овлашћени интерни ревизор у јавном сектору. Обуку спроводе предавачи – овлашћени интерни ревизори запослени у Министарству финансија, Сектор – Централна јединица за хармонизацију. До сада је сертификовано 411 интерних ревизора.⁵⁸

Мера 3.2.3.1.3. Ојачати капацитете ЦЈХ.

Првом активношћу је предвиђено да Министарство финансија – ЦЈХ до 30. септембра 2016. године изради анализу потреба.

Индикатор: Достављен извештај о спроведеној анализи потреба.

Активност је реализована у складу са индикатором.

Другом активношћу је предвиђено да Министарство финансија – ЦЈХ до 31. марта 2018. године запосли стручне кадрове у складу са анализом потребе.

Индикатор: Број и структура запосленог кадра одговара анализи потреба

Активност није реализована у складу са индикатором.

Трећом активношћу предвиђено је да Министарство финансија – ЦЈХ до 31. марта 2017. године направи план и програм обуке запослених у складу са анализом потреба.

Индикатор: Израђен план и програм обуке запослених на основу анализе потреба

Активност није реализована у складу са индикатором.

Четвртом активношћу је предвиђено да Министарство финансија – ЦЈХ континуирано спроводи план и програм обуке запослених.

Индикатор: Достављен извештај о спроведеном плану и програму обуке

Активност није реализована у складу са индикатором за извештајни период.

Петом активношћу је предвиђено да Министарство финансија континуирано омогућава ЦЈХ повезивање са учесницима у јавној интерној финансијској контроли, као и запосленима у ЦЈХ других земаља.

Индикатор: Достављен извештај о повезивању.

Активност је реализована у складу са индикатором за извештајни период.

*Активност је реализована у складу са индикатором за извештајни период у 2016. и 2017. години.

О спровођењу

У Извештају о спровођењу Стратегије за 2018. годину се налазе подаци о извршеној функционалној анализи Централне јединице за хармонизацију (ЦХЈ), коју је спровела Светска банка у циљу унапређења њених организационих, техничких и административних капацитета. Међутим, према наводима из Извештаја Министарства финансија, Светска банка није дала смернице за унапређење капацитета ЦХЈ.⁵⁹ Са друге стране, из Консолидованог годишњег извештаја о стању интерне финансијске контроле у јавном сектору у Републици Србији за 2017. годину (Консолидовани извештај), произлази да је у оквиру Твининг пројекта, под називом Подршка даљем развоју интерне финансијске контроле у јавном сектору, који се спроводи од јуна 2017. године са Министарством економије и финансија Републике Француске, у оквиру ИПА пројекта 2013, првих шест месеци било посвећено анализи тренутног стања интерне финансијске контроле у јавном сектору Републике Србије, а између осталог и процени капацитета ЦХЈ ради њиховог унапређења.⁶⁰

У Извештају о спровођењу Стратегије за 2018. годину се даље наводи да је према тренутној систематизацији радних места ЦХЈ предвиђено 13 радних места, од чега је попуњено 9 и да у претходном периоду, као ни у 2018. години, није било запошљавања новог кадра. Следствено томе, посебан план и програм обуке за новозапослене није прављен.⁶¹ Иако је у Извештају наведено да је у оквиру Твининг пројекта одржана радионица на тему *Нови стандарди у интерној ревизији*, коју је похађало 39 учесника из различитих институција, међу којима су били и запослени из ЦХЈ, Агенција је проценила да се не може сматрати да Министарство финансија редовно спроводи план и програм обуке запослених у ЦХЈ, јер такав документ није израђен, а једна ad hoc обука у оквиру Твининг пројекта се не може сматрати континуираним обучавањем запослених.

Из Консолидованог извештаја за 2017. годину произлази да је у оквиру Твининг пројекта организована студијска посета Француској, у којој су учествовали и запослени у ЦХЈ, а чији је примарни циљ био да се унапреди рад ЦХЈ.⁶² У Извештају Министарства финансија за 2018. годину се наводи да се у консолидованим извештајима за 2015. и 2016. годину, у оквиру поглавља Међународна сарадња, могу наћи информације које говоре о повезивању запослених у ЦХЈ са колегама из других земаља, као и на који начин се остварује континуирана сарадња запослених у ЦХЈ са учесницима у интерној финансијској контроли у јавном сектору.

Увидом у консолидоване извештаје за 2017, 2016. и 2015. годину, Агенција је утврдила да се могу пронаћи информације о сарадњи коју остварују запослени у ЦХЈ са колегама који се баве интерном финансијском контролом у органима јавне власти у Републици Србији, а такође и сарадњом са колегама из ЦХЈ у другим земљама.⁶³ Из тог разлога је Агенција ову активност оценила као реализовану.

Мера 3.2.3.1.4. Направити електронску евиденцију о обвезницима увођења система јавне интерне финансијске контроле на свим нивоима

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да Министарство финансија до 30. септембра 2016. године направи софтвер, дефинише који су подаци неопходни и прикупи и унесе информације о обвезницима.

Индикатор: Достављен извештај о успостављању евиденције, с објашњењима на који начин је извршен одабир неопходних категорија података и о начину на који су прикупљене и унете информације о обвезницима

Активност је реализована у складу са индикатором.

59 Министарство финансија, *Извештај о спровођењу стратегије у 2018. години*, фебруар 2019. године

60 Министарство финансија, Консолидовани годишњи извештај о стању интерне финансијске контроле у јавном сектору у Републици Србији за 2017. годину, стр. 57. и 58, доступно на: <http://ifkj.mfin.gov.rs/WP/index.php/izvestaji/>

61 Министарство финансија, *Извештај о спровођењу стратегије у 2018. години*, фебруар 2019. године

62 Министарство финансија, Консолидовани годишњи извештај о стању интерне финансијске контроле у јавном сектору у Републици Србији за 2017. годину, стр. 57. и 58, доступно на: <http://ifkj.mfin.gov.rs/WP/index.php/izvestaji/>

63 Министарство финансија, *Консолидовани извештај за 2016. годину*, стр. 45-48, *Консолидовани извештај за 2015. годину*, стр. 23-26, доступно на: <http://ifkj.mfin.gov.rs/WP/index.php/izvestaji/>

О спровођењу

Министарство финансија је известило да је развило софтверску апликацију којој се приступа на интернет локацији <http://itkj.mfin.gov.rs/Pocetna.aspx>. Софтвер је развијен за извештавања о систему ИФКЈ, односно за достављање годишњих извештаја од стране корисника јавних средстава о стању система финансијског управљања и контроле и интерне ревизије. Извештаје за 2017. годину је доставило око 200 корисника јавних средстава. Елементи евиденција се уносе у складу са предефинисаном формом извештаја средстава о стању система финансијског управљања и контроле и интерне ревизије.⁶⁴ Иако у Извештају није наведено да ли постоји и електронска евиденција обвезника увођења јавне интерне финансијске контроле, претпоставка је да таква евиденција мора постојати, с обзиром да се апликацији приступа преко корисничког имена и лозинке, а да Министарство финансија, које управља овом апликацијом, мора имати списак обвезника којима се достављају подаци неопходни за приступ.

Циљ 3.2.3.2. Измењен правни оквир ради обезбеђења потпуне финансијске и оперативне независности ДРИ, у складу са стандардима Међународне организације врховних ревизорских институција (ИНТОСАИ) и спроведене ревизије сврсисходности.

Индикатор циља: Независна процена свих нивоа усклађености са стандардима ИНТОСАИ показује усклађеност.

Ревидираним акционим планом је за остварење овог циља предвиђена једна мера.

Мера 3.2.3.2.1. Ојачати капацитете ДРИ и унапредити услове рада, кроз повећање броја запослених и трајно решавање проблема са просторијама за рад

Првом активношћу је предвиђено да ДРИ до 30. јуна 2017. године повећа број запослених у складу са својим кадровским планом.

Индикатор: Запослен кадар у складу са кадровским планом ДРИ

Активност је већ оцењена кроз меру 3.1.1.1. активност 1.⁶⁵

Другом активношћу је предвиђено да Влада до 30. септембра 2016. године обезбеди адекватан пословни простор који обезбеђује адекватно кадровско попуњавање ДРИ.

Индикатор: ДРИ усељена у нове просторије које омогућавају да цела институција буде на једном месту

Активност није реализована у складу са индикатором.

О спровођењу

У свом Извештају, ДРИ напомиње да се ова институција налази на две локације у Београду, при чему су на једној ревизори а на другој руководство, те да се ревизори налазе у истој згради са субјектима ревизије, што њихове смештајне капацитете чини неадекватним. Поред тога, у Извештају се напомиње да питање пословног простора у регионалним јединицама ДРИ у Крагујевцу и Нишу није решено адекватно и трајно.⁶⁶ Из поменутог разлога, Агенција је ову активност оценила као нерезализовану.

Циљ 3.2.3.3. Успостављен и развијен систем превенције, откривања, извештавања и поступања са неправилностима коришћења средстава из фондова Европске уније и фондова других међународних институција и организација.

Индикатор циља: Позитивна процена ЕУ о систему превенције успостављеном у Србији.

⁶⁴ Министарство финансија, *Извештај о спровођењу стратегије у 2018. години*, фебруар 2019. године

⁶⁵ Види: Извештај о спровођењу Стратегије за борбу против корупције и Ревидираног акционог плана за њену примену 2016 – 2018 за 2018. годину, област *Политичке активности*, стр.

⁶⁶ Државна ревизорска институција, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, фебруар 2019. године

Ревидираним акционим планом су за остварење овог циља предвиђене две мере.

Мера 3.2.3.3.1. Успоставити алтернативне мере за превенцију неправилности у складу са релевантним процедурама којима је уређено функционисање система за децентрализовано/индиректно управљање средствима ЕУ

Првом активношћу у оквиру мере предвиђено је да Министарство финансија континуирано организује обуке о управљању неправилностима. Уз активност је наведена напомена да у раду треба да учествују донатори и НВО.

Индикатор: Достављен извештај о организованим обукама

Активност није реализована у складу са индикатором за извештајни период.

Другом активношћу је предвиђено да Министарство финансија континуирано одржава периодичне састанке за службенике који су задужени за управљање неправилностима. Уз активност је наведена напомена да у раду треба да учествују донатори и НВО.

Индикатор: Достављен извештај о одржаним периодичним састанцима

Активност није реализована у складу са индикатором за извештајни период.

О спровођењу

У Годишњем извештају о активностима спроведеним у циљу сузбијања неправилности и превара у поступању са финансијским средствима Европске уније у Републици Србији за 2018. годину, а у вези са спровођењем циља бр. 3 Акционог плана за праћење Стратегије за сузбијање неправилности и превара у поступању са финансијским средствима Европске уније у Републици Србији за период 2017-2020. године, који се односи на упознавање државних службеника кроз обуке са значајем превенције неправилности у ИПА програмима, Министарство финансија је известило да је у 2018. години Немачка организација за међународну сарадњу ГИЗ израдила Годишњи план обука на основу претходно урађене анализе потреба за обукама. Министарство финансија је даље известило да су у 2018. години обављене и припремне активности за идентификацију свих тела која учествују у управљању средствима ЕУ и крајњих корисника ради спровођења политике управљања ризиком.⁶⁷ Како су у 2018. години спроведене само припреме неопходне за реализацију мере 3.2.3.3.1, Агенција је активности које се односе на континуирано спровођење обука и одржавање састанака са службеницима органа који учествују у управљању средствима ЕУ, оценила као неиспуњене.

Мера 3.2.3.3.2. Успоставити организациону јединицу за сузбијање неправилности и превара у оквиру министарства надлежног за послове финансија (AFCOS – Одсек за сузбијање неправилности и превара у поступању са средствима ЕУ), као механизма сарадње надлежних институција са Европском канцеларијом за спречавање превара (ОЛАФ)

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да Министарство финансија континуирано спроводи план и програм обуке запослених у AFCOS.

Индикатор: Достављен извештај о спроведеном плану и програму обуке

Активност је реализована у складу са индикатором за извештајни период

О спровођењу

У Извештају о спровођењу Стратегије, Министарство финансија је известило о обукама које су запослени у AFCOS похађали у току 2018. године. Поред бројних међународних конференција и једне која је одржана у Београду, представници AFCOS присуствовали су и годишњем AFCOS семинару који је одржан у Сарајеву и Летњој школи за млађе службенике у организацији Регионалне антикорупцијске иницијативе. Такође, учествовали су у студијској посети Румунији, у оквиру које су обишли Службу за борбу против превара Републике Румуније (Fight Against Fraud Department - DLAF) и упознали се са функционисањем и радом ове службе.⁶⁸

67 Министарство финансија, Годишњи извештај о активностима спроведеним у циљу сузбијања неправилности и превара у поступању са финансијским средствима Европске уније у Републици Србији за 2018. годину, стр. 2, доступно на: <http://www.mfin.gov.rs/pages/article.php?id=14270>

68 Министарство финансија, Извештај о спровођењу стратегије у 2018. години, фебруар 2019. године

3.3. ПРИВАТИЗАЦИЈА И ЈАВНО-ПРИВАТНО ПАРТНЕРСТВО

У оквиру треће области Стратегије – *Приватизација и јавно-приватно партнерство*, формулисана су три циља:

- измењен правни оквир тако да се отклоне ризици на корупцију у прописима којима се уређује поступак и контрола приватизације, реорганизације и стечаја предузећа са државним и друштвеним капиталом (циљ 3.3.1.);
- успостављен систем ефикасне примене и контроле спровођења позитивних прописа у области приватизације, реорганизације и стечаја (циљ 3.3.2.) и
- уклоњени ризици од корупције у области јавно-приватних партнерстава и концесија и његова доследна примена (циљ 3.3.3.).

За испуњење ова три циља предвиђено је 13 мера и 24 активности, од којих је поступање испитано за 24 активности.

Према оцени Агенције, од 24 испитане активности:

- 24 активности нису реализоване у складу с индикатором, од којих 19 није реализовано јер претходна условљавајућа активност није испуњена.

Поступање по Стратегији и Ревидираном акционом плану

Циљ 3.3.1. Измењен правни оквир тако да се отклоне ризици на корупцију у прописима којима се уређује поступак и контрола приватизације, реорганизације и стечаја предузећа са државним и друштвеним капиталом.

Индикатор циља: Број поступака надзора над поступцима приватизације реорганизације и стечаја предузећа са државним и друштвеним капиталом повећан за 30% до краја 2017. године, у односу на 2012. годину.

Ревидираним акционим планом је за испуњење овог циља формулисано шест мера.

Мера 3.3.1.1. Спровести анализу одредаба прописа којима се регулишу поступци приватизације, реорганизације и стечаја, са аспекта ризика на корупцију

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да **Министарство привреде до 30. септембра 2016. године** спроведе анализу прописа. Уз активност је наведена напомена да приликом анализе треба консултовати представнике РЈТ, ВКС, Агенције за борбу против корупције, Савета за борбу против корупције, министарство надлежно за унутрашње послове, министарство надлежно за послове правосуђа и ОЦД које се баве овим темама.

Индикатор: Достављен извештај о спроведеној анализи прописа

Активност није реализована у складу са индикатором.

О спровођењу

У извештају о спровођењу Стратегије за 2018. годину, Министарство привреде је, као и претходних година, навело да је анализа прописа урађена 2014. године.⁶⁹ Агенција је у годишњем извештају о спровођењу Стратегије за 2016. годину оценила да ова активност није реализована у складу са индикатором и навела врло исцрпно образложење за ту оцену.⁷⁰ С обзиром да се ситуација у погледу наведене активности није изменила у односу на претходне две године, Агенција остаје и при претходним оценама реализације.

69 Министарство привреде, *Квартални извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, јануар 2018. године

70 Видети: Агенција за борбу против корупције, *Извештај о спровођењу Националне стратегије за борбу против корупције у Републици Србији за период од 2013 – 2018. године и Ревидираног акционог плана за њено спровођење за 2016. годину*, стр. 50 – 52, доступно на <http://www.acas.rs/izvestaji/godisnji-izvestaj/>

Мера 3.3.1.2. Изменити Закон о приватизацији („Службени гласник РС”, бр. 83/14, 46/15 и 112/15), евентуално и друге законе ако је неопходно, у складу са анализом, тако да се отклоне недостаци који омогућавају корупцију

Првом активношћу је предвиђено да Министарство привреде до 31. децембра 2016. године изради и достави Влади Нацрт закона о изменама и допунама Закона, који је у складу са анализом. Уз активност је предвиђена напомена да је потребно прецизирати предмет приватизације и издвајања стратешких ресурса (нпр. електро, водоводна, телекомуникациона мрежа, итд.), начин оглашавања поступака приватизације и повећати јавност поступка приватизације; прецизно дефинисати начине одлучивања о методу приватизације и контроле над уговорима о приватизацији; прописати обавезу испитивања економске суштине реструктурирања, садржаја приватизационог уговора и финансијског извештаја; питање власништва над земљиштем мора бити претходно питање за поступак приватизације, уредити случајеве у којима држава директно или преко јавних предузећа преузима на себе обавезе када купац приватизованог предузећа не испуни обавезе, итд.

Индикатор: Нацрт закона о изменама и допунама Закона који по својој садржини одговара инструкцијама наведеним у напомени и препорукама анализе ризика корупције достављен Влади

Средства верификације за нацрт и предлог закона: Образложење из нацрта/предлога закона које садржи објашњење о томе на који начин су инструкције наведене у напомени и препоруке анализе ризика корупције унете у текст нацрта/предлога

Активност није реализована у складу са индикатором.

Другом активношћу је предвиђено да Влада до 31. децембра 2016. године поднесе Предлог закона о изменама и допунама Закона Народној скупштини. Уз активност је наведена иста напомена и иста средства верификације као и уз прву активност.

Индикатор: Предлог закона о изменама и допунама Закона који по својој садржини одговара инструкцијама наведеним у напомени и препорукама анализе ризика корупције поднет Народној скупштини

Активност није реализована у складу са индикатором.

Трећом активношћу је предвиђено да Народна скупштина до 31. марта 2017. године усвоји Закон о изменама и допунама Закона. Уз активност је наведена иста напомена и иста средства верификације као и уз прву активност.

Индикатор: Усвојен Закон о изменама и допунама Закона

Активност није реализована у складу са индикатором.

О спровођењу

Као и у извештајима од претходних година, Министарство привреде је навело да су Измене и допуне Закона о приватизацији усвојене 2015. године.⁷¹ Међутим, Агенција сматра да тим изменама нису отклоњени ризици на корупцију у поменутом пропису, свакако не на начин како је то дефинисано Ревидираним акционим планом који је усвојен 2016. године. Детаљније је о овој активности Агенција писала у Годишњем извештају о спровођењу Стратегије за 2016. годину.⁷²

71 Министарство привреде, *Квартални извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*

72 Видети: Агенција за борбу против корупције, *Извештај о спровођењу Националне стратегије за борбу против корупције у Републици Србији за период 2013-2018. године и Ревидираниог акционог плана за њено спровођење за 2016. годину*, стр. 53, доступно на <http://www.acas.rs/izvestaji/godisnji-izvestaji/>

Мера 3.3.1.3. Изменити Закон о стечају („Службени гласник РС”, бр. 104/09 и 83/14) и Закон о Агенцији за лиценцирање стечајних управника („Службени гласник РС”, бр. 84/04, 104/09, 18/05 – др. закон и 89/15), тако да се, у складу са анализом, отклоне недостаци који омогућавају корупцију

Првом активношћу је предвиђено да Министарство привреде до 31. децембра 2016. године изради и достави Влади нацрте закона о изменама и допунама закона, који су у складу са анализом. Уз активност је наведена напомена да је потребно прецизирати начин формирања редова поверилаца, вештачења вредности имовине (са и без терета); стечајни управник мора имати законску обавезу да анализира пословање стечајног дужника пре покретања стечаја, да утврди разлоге који су довели до стечаја и да о томе обавести повериоце подношењем детаљног извештаја; брисати изузетак да стечајни судија може изабрати стечајног управника и прецизирати већа овлашћења скупштини поверилаца за смену стечајног управника.

Индикатор: Нацрти закона о изменама и допунама закона који по својој садржини одговарају инструкцијама наведеним у напомени и препорукама анализе ризика корупције достављени Влади

Средства верификације за нацрт и предлог закона: Образложење из нацрта/предлога закона које садржи објашњење о томе на који начин су инструкције наведене у мери унете у текст нацрта/предлога

Активност није реализована у складу са индикатором.

Другом активношћу је предвиђено да Влада до 31. марта 2017. године поднесе предлоге закона о изменама и допунама закона Народној скупштини. Уз активност је наведена иста напомена и иста средства верификације као и уз прву активност.

Индикатор: Закон о изменама и допунама закона који по својој садржини одговара инструкцијама наведеним у напомени и препорукама анализе ризика корупције поднет Народној скупштини

Активност није реализована у складу са индикатором.

Трећом активношћу је предвиђено да Народна скупштина до 31. марта 2017. године усвоји законе о изменама и допунама закона. Уз активност је наведена иста напомена и иста средства верификације као и уз прву активност.

Индикатор: Усвојени закони о изменама и допунама закона

Активност није реализована у складу са индикатором.

О спровођењу

Као и претходних година, Министарство привреде је известило да је Нацрт закона о изменама и допунама Закона о стечају израђен. У Извештају о спровођењу Стратегије за 2017. годину, Министарство је навело да је тим поводом од 10. до 30. октобра 2016. године одржана јавна расправа. У образложењу Нацрта је писало да је, између осталог, циљ доношења Закона о изменама и допунама Закона о стечају био и „спречавање злоупотреба и искључење могућности корупције”.⁷³ Међутим, поменути Нацрт не садржи измене и допуне које су набројане у Ревидираном акционом плану, мера 3.3.1.3. активност 1. С обзиром да је Агенција за борбу против корупције израдила Мишљење о процени ризика корупције у Предлогу закона о изменама и допунама Закона о стечају, а да је текст Предлога готово истоветан као и текст Нацрта, сви разлози који буду наведени у осврту на оцену испуњености активности која се односи на Предлог, важе и за Нацрт закона. Министарство се у извештају није осврнуло на обавезу израде Нацрта закона о изменама и допунама Закона о Агенцији за лиценцирање стечајних управника,⁷⁴ па Агенција за борбу против корупције закључује да поменута активност није реализована у складу са индикатором, јер она претпоставља, поред измена законодавства у области стечаја и измену закона који се односи на Агенцију за лиценцирање стечајних управника.

Влада није доставила Извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину. Међутим, у кварталном извештају о спровођењу Стратегије за 2017. годину, Влада је известила да је на 9. седници, одржаној 4. августа 2017. године, усвојила Нацрт закона о изменама и допунама Закона о стечају, након чега је Предлог закона упућен Скупштини на разматрање, по хитном поступку.⁷⁵ Агенција за борбу против корупције је израдила Мишљење о ризицима корупције у Предлогу закона о изменама и допунама Закона о стечају 16. августа 2017. године. У Мишљењу је, између осталог, Агенција разматрала да ли су Предлогом закона обухваћене оне измене које су предвиђене Ревидираним акционим планом за

⁷³ Видети на: <http://privreda.gov.rs/javna-rasprava-o-nacrtu-zakona-o-izmenama-i-dopunama-zakona-o-stecaju/>

⁷⁴ Министарство привреде, *Квартални извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, јануар 2018. године

⁷⁵ Влада Републике Србије, *Квартални извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, април, октобар 2017. године, јануар 2018. године

спровођење Стратегије. Агенција је констатовала да Предлогом закона нису обухваћене све измене поменуте у Ревидираном акционом плану, као и оне које су од значаја за отклањање ризика корупције у области стечаја. У Мишљењу Агенције се наводи да предложеним изменама и допунама није обухваћено прецизирање већих овлашћења скупштине поверилаца за смену стечајног управника, нити је предвиђена обавеза стечајног управника да изврши анализу пословања стечајног дужника за одређени временски период пре покретања стечаја, на пример, за период од пет година. Додатно, Агенција је утврдила да Предлогом закона нису обухваћене ни потребне измене у делу који се тиче именовања стечајног управника и вршења стручног надзора над његовим радом. Поред тога, Агенција се осврнула и на друге одредбе Предлога које садрже ризике корупције.⁷⁶

У последњем кварталном извештају о спровођењу Стратегије за 2018. годину, Народна скупштина је известила о усвајању Закона и изменама и допунама Закона о стечају („Сл. гласник РС“, бр. 95/18), међутим, овим изменама поново нису обухваћене оне које су предвиђене Ревидираним акционим планом за спровођење Стратегије.⁷⁷ Из поменутог разлога, Агенција је све активности које се односе на меру 3.3.1.3. оценила као нереализоване у складу са индикаторима.

Мера 3.3.1.4. Ускладити подзаконске прописе са изменама закона

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да **Министарство привреде до 30. јуна 2017. године** донесе подзаконске прописе усклађене са изменама закона. Уз активност је предвиђена напомена да се мера односи на измене закона из претходних мера у оквиру овог циља.

Индикатор: Донети подзаконски прописи усклађени са изменама закона

Активност није реализована у складу са индикатором.

О спровођењу

Министарство привреде је известило о усвајању Правилника за утврђивање националних стандарда за управљање стечајном масом („Службени гласник РС“, бр. 62/18) и Правилника о начину спровођења реорганизације по унапред припремљеном начину реорганизације и садржини унапред припремљеног плана реорганизације („Службени гласник РС“, бр. 57/18).⁷⁸ Међутим, како Закон о изменама и допунама закона о Агенцији за лиценцирање стечајних управника није донет, а активност се односила на усвајање подзаконских прописа како би се усагласили са изменама оба закона, то је Агенција и ову активност оценила као нереализовану, с обзиром да није испуњена претходна условљавајућа активност.

Мера 3.3.1.5. Извршити стручно усавршавање запослених о новим решењима прописа

Првом активношћу је предвиђено да **Министарство привреде до 30. септембра 2017. године** направи план и програм обуке запослених и приручнике са упутствима.

Индикатор: Израђен план и програм обуке запослених; приручник одштампан и објављен на интернет страни министарства надлежног за послове привреде

Активност није реализована у складу са индикатором.

Другом активношћу је предвиђено да **Министарство привреде континуирано** спроводи план обуке запослених и подели приручнике са упутствима. Уз активност је предвиђена напомена да је у спровођење плана обуке потребно укључити ОЦД које се баве овим темама.

Индикатор: Достављен извештај о спроведеном плану и програму обуке који садржи податке и о томе на који начин је обезбеђено учење ОЦД које се баве овим темама; достављен извештај о дистрибуцији приручника

Активност није реализована у складу са индикатором за извештајни период.

⁷⁶ Видети више: Агенција за борбу против корупције, *Мишљење о Предлогу закона о изменама и допунама Закона о стечају*, 16. август 2017. године, доступно на: <http://www.acas.rs/praksa-agencije/analize-propisa-na-rizike-od-korupcije/>

⁷⁷ Народна скупштина, *Квартални извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, јануар 2019. године

⁷⁸ Министарство привреде, *Квартални извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, октобар 2018. и јануар 2019. године

О спровођењу

Као и у претходним извештајима, Министарство привреде није известило о спровођењу активности које се односе на ову меру, па их је Агенција оценила као нереализоване.

Мера 3.3.1.6. Спровести кампање за информисање грађана о поступку
Првом активношћу је предвиђено да Министарство привреде до 31. марта 2017. године направи програм и план кампање. Индикатор: Израђен програм и план кампање
Активност није реализована у складу са индикатором.
Другом активношћу је предвиђено да Министарство привреде континуирано спроводи кампању према плану и програму. Уз активност је наведена напомена да је у спровођење плана обуке потребно укључити ОЦД које се баве овим темама. Индикатор: Достављен извештај о спроведеној кампањи по години важења Стратегије
Активност није реализована у складу са индикатором за извештајни период.

О спровођењу

Исто као и у образложењу за реализацију претходне мере.

Циљ 3.3.2. Успостављање система ефикасне примене и контроле спровођења позитивних прописа у области приватизације, реорганизације и стечаја.

Индикатор циља: Број поступака контроле реструктурирања, стечаја и својинске трансформације предузећа са државним и друштвеним капиталом по основу сумње на корупцију смањен за 30% до краја 2017. године, у односу на 2012. годину.

Ревидираним акционим планом је за испуњење овог циља формулисана једна мера.

Мера 3.3.2.1. Успоставити систем сталне и обавезне координације између Министарства надлежног за послове привреде и одговарајућих државних органа и тела у циљу успостављања проактивног приступа у спречавању ризика на корупцију у овој области
Првом активношћу је предвиђено да Министарство привреде на полугодишњем нивоу у односу на потписивање меморандума организује полугодишње састанке. Уз активност је наведена напомена да на састанцима треба да учествују министарство надлежно за унутрашње послове, РЈГ, ВКС, министарство надлежно за послове привреде и Савет. Индикатор: Достављен извештај о одржаним састанцима по години важења Стратегије
Активност није реализована у складу са индикатором за извештајни период.
Другом активношћу је предвиђено да Министарство привреде до 30. септембра 2016. године изради приручник примера добре праксе и начина поступања у овој области. Уз активност је наведена напомена да је обавезна сарадња са МУП, РЈГ, ВКС и Саветом. Индикатор: Приручник објављен и доступан на интернет страни министарства надлежног за послове привреде
Активност није реализована у складу са индикатором.

О спровођењу

Министарство привреде се у кварталним извештајима о спровођењу Стратегије није осврнуло на активности које се односе на реализацију ове мере. Иако је Меморандум о сарадњи између Агенције за приватизацију, МУП-а, Републичког јавног тужилаштва, Врховног касационог суда, Агенције за борбу против корупције и Савета за борбу против корупције потписан још 2014. године, у 2018. години Министарство привреде није организовало полугодишње састанке, чији би циљ био успостављање проактивног приступа у спречавању корупције у области приватизације, реорганизације и стечаја предузећа са друштвеним и државним капиталом.

Циљ 3.3.3. Уклоњени ризици од корупције у области јавно-приватних партнерстава и концесија и његова⁷⁹ доследна примена.

Индикатор циља: *Анализа ефеката Закона о јавно-приватним партнерствима и концесијама не указује на изузетно висок ризик од корупције.*

Ревидираним акционим планом је за постизање овог циља формулисано шест мера.

Мера 3.3.3.1. Спровести анализу ризика на корупцију Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама („Службени гласник РС”, бр. 88/11 и 15/16) и степена усклађености са осталим законима
Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да Министарство привреде до 31. децембра 2016. године изради анализу ризика на корупцију и степена усаглашености са осталим законима.
Индикатор: Достављен извештај о спроведеној анализи
Активност није реализована у складу са индикатором.

О спровођењу

Министарство привреде је известило да ће ова анализа бити урађена у наредном периоду, али без навођења конкретног рока када би то могло да се догоди.⁸⁰

Мера 3.3.3.2. Усвојити измене и допуне Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама, у складу са анализом
Првом активношћу је предвиђено да Министарство привреде до 30. јуна 2017. године изради и достави Влади Нацрт закона о изменама и допунама Закона који је у складу са анализом. Уз активност је наведена напомена да се она реализује у сарадњи са министарством надлежним за послове трговине.
Индикатор: Нацрт закона о изменама и допунама Закона који по својој садржини одговара препорукама анализе ризика корупције достављен Влади
Средство верификације: Образложење из нацрта закона које садржи објашњење о томе на који начин су препоруке анализе унете у текст нацрта
Активност није реализована у складу са индикатором.
Другом активношћу је предвиђено да Влада до 30. септембра 2017. године поднесе Предлог закона о изменама и допунама Закона Народној скупштини. Уз активност је наведена напомена да се она реализује у сарадњи са министарством надлежним за послове трговине.
Индикатор: Предлог закона о изменама и допунама Закона који по својој садржини одговара препорукама анализе ризика корупције поднет Народној скупштини
Средство верификације: Образложење из предлога закона које садржи објашњење о томе на који начин су препоруке анализе унете у текст предлога
Активност није реализована у складу са индикатором.
Трећом активношћу је предвиђено да Народна скупштина до 31. децембра 2017. године усвоји Закон о изменама и допунама Закона.
Индикатор: Усвојен Закон о изменама и допунама Закона
Активност није реализована у складу са индикатором.

О спровођењу

У кварталним извештајима о спровођењу Стратегије за 2018. годину, Министарство привреде је известило да је министар привреде 24. октобра 2017. године образовао Радну групу за израду Нацрта закона о јавно-приватном партнерству и концесијама (Закон о ЈППиК), са истим члановима који су чинили претходну радну групу за израду нацрта истог закона, а коју је образовао министар трговине,

⁷⁹ Мисли се на законски оквир који уређује област јавно-приватног партнерства.

⁸⁰ Министарство привреде, *Квартални извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, април, јул и октобар 2018. године

туризма и телекомуникација у мају 2017. године.⁸¹ С обзиром да се даље у извештају не помињу друге информације о раду ове радне групе, јасно је да она још увек није завршила рад на изради поменутог Нацрта. Како претходна, условљавајућа активност није испуњена, то нису могле бити испуњене ни активности које се односе на подношење Предлога закона о ЈППиК и његово усвајање.

Мера 3.3.3.3. Ускладити подзаконске прописе са изменама Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да министарство надлежно за послове привреде до 31. марта 2018. године донесе подзаконске прописе.

Индикатор: Донети подзаконски прописи усклађени са изменама Закона

Активност није реализована у складу са индикатором.

О спровођењу

С обзиром да Закон о ЈППиК није донет, нису донети ни одговарајући подзаконски прописи у овој области.

Мера 3.3.3.4. Извршити стручно усавршавање запослених о новим решењима у прописима

Првом активношћу је предвиђено да министарство надлежно за послове привреде до 30. јуна 2018. године направи план и програм обуке запослених и приручнике.

Индикатор: Израђен план и програм обуке запослених; приручник одштампан и објављен на интернет страни министарства надлежног за послове привреде; достављен извештај о спроведеном плану и програму обуке који садржи податке и о томе на који начин је обезбеђено учешће ОЦД које се баве овим темама; достављен извештај о дистрибуцији приручника

Активност није реализована у складу са индикатором.

Другом активношћу је предвиђено да министарство надлежно за послове привреде континуирано, почев од другог квартала 2018. године, спроводи план обуке запослених и подели приручнике са упутствима. Уз активност је предвиђена напомена која наводи да је у спровођење план обуке потребно укључити заинтересоване организације цивилног друштва.

Индикатор: Општа напомена бр. 7

Активност није реализована у складу са индикатором за извештајни период.

О спровођењу

Иако Министарство привреде није известило о реализацији активности које су садржане у мери 3.3.3.4, јасно је да оне нису реализоване јер није испуњена претходна, условљавајућа активност, а то је усвајање Закона о ЈППиК.

Мера 3.3.3.5. Спровојити кампање за информисање јавности о ЈПП

Првом активношћу је предвиђено да министарство надлежно за послове привреде до 31. марта 2018. године направи план и програм кампање.

Индикатор: Израђен програм и план кампање

Активност није реализована у складу са индикатором.

Другом активношћу је предвиђено да министарство надлежно за послове привреде до 31. марта 2018. године спроведе кампању према плану и програму.

Индикатор: Достављен извештај о спроведеној кампањи по години важења Стратегије

Активност није реализована у складу са индикатором.

81 Ibid

За испуњење ових девет циљева формулисано је 16 мера и 39 активности (за 6 активности су надлежна два различита субјекта, па се њихова реализација оцењује понаособ), од којих је поступање испитано за 37 активности.

Према оцени Агенције, од 37 испитаних активности:

- 16 је реализовано у складу са индикатором и то на начин предвиђен Ревидираним акционим планом;
- 18 није реализовано у складу са индикатором;
- за једну активност Агенција није у могућности да оцени реализацију;
- за две активности није оцењена реализација, јер је мера у оквиру које су дефинисане реализована на други начин.

Поступање по Стратегији и Ревидираном акционом плану

Циљ 3.4.1. Пуна независност, односно самосталност и транспарентност правосуђа у буџетским овлашћењима.

Индикатор циља: ВСС и ДВТ имају пуну надлежност и одговорност за буџет правосуђа до краја 2017. године.

Ревидираним акционим планом су за испуњење овог циља предвиђене две мере.

<p>Мера 3.4.1.1. Укључити програм обуке и стручног усавршавања запослених у Административној канцеларији ВСС и ДВТ у програм обуке Правосудне академије</p> <p>Првом активношћу је предвиђено да Правосудна академија до 30. септембра 2016. године направи план и програм обуке у складу са анализом потреба. Уз активност је наведена напомена да треба консултовати Високи савет судства (ВСС) и Државно веће тужилаца (ДВТ).</p> <p>Индикатор: Израђен план и програм обуке запослених на основу анализе потреба</p> <p>Активност је реализована у складу са индикатором.</p> <p>Другом активношћу је предвиђено да Правосудна академија у трећем и четвртном кварталу 2016. године спроведе план и програм обуке.</p> <p>Индикатор: Достављен извештај о спроведеном плану и програму обуке</p> <p>Активност је реализована у складу са индикатором за извештајни период.</p> <p>Трећом активношћу је предвиђено да Правосудна академија једном годишње, почев од четвртог квартала 2016. године, спроводи годишњу евалуацију обука.</p> <p>Индикатор: Достављен извештај о евалуацији програма обуке по години важења Стратегије</p> <p>Активност је реализована у складу са индикатором за извештајни период.</p>

О спровођењу

У Извештају Правосудне академије за 2018. годину се наводи да је Програмом сталне обуке за 2018. годину предвиђена обука за запослене у административној канцеларији ВСС и ДВТ у материји *Етика и интегритет у правосуђу*, тема: *Етика државних службеника*. Циљеви обуке су да се запосленима у административној канцеларији ВСС и ДВТ приближе етички стандарди државних службеника и да се упознају са дисциплинском одговорношћу за кршење етичког кодекса. По завршетку обуке, запослени у административној канцеларији ВСС и ДВТ су упознати са Кодексом етике за државне службенике, разумеју етичке принципе и дисциплински поступак и у стању су да примењују етичке стандарде у обављању својих дужности и на интернету. Запослени у ВСС су Програмом сталне обуке предвиђени и за обуку за комуникацијске вештине, руковођење и управљање процесима рада (10 запослених), обуке за коришћење софтвера, припрему пројеката за ИПА фонд Европске уније и управљање фондовима ЕУ.

У Извештају се, даље, наводи да је семинар на тему *Етика и интегритет у јавној управи*, одржан у Високом савету судства, укупно похађало 27 полазника, распоређених у две групе, да су семинари одржани у јуну 2018. године, а предавач је била Мирјана Голубовић, запослена у Правосудној академији.

Осврћући се на питање евалуације обука, у Извештају се напомиње да се евалуација обука врши после сваког одржаног семинара, те на основу одговора учесника на питања отвореног и затвореног типа долази до закључка треба ли наставити са конкретном обуком. У поменутом случају, Правосудна академија је закључила да конкретну обуку о етици и интегритету у јавној управи треба наставити у 2019. години, али је и проширити на друге области од значаја за рад запослених. Тако су Програмом обуке за 2019. годину планиране следеће обуке за запослене у Административној канцеларији Високог савета судства: материја: Заштита узбуњивача, тема: Закон о заштити узбуњивача; материја: Државно-службенички систем, тема: Примена Закона о државним службеницима; материја: Јавне набавке, тема: Примена Закона о јавним набавкама; материја: Управни поступак и управни спор, тема: Примена Закона о општем управном поступку и Закона о управном спору; материја: Заштита података о личности, тема: Примена новог Закона о заштити података о личности; материја: Односи с јавношћу и комуникација, тема: Основне комуникацијске вештине; материја: Етика и интегритет у правосудју, тема: Етика државних службеника; материја: Администрација у судовима и тужилаштвима, тема: Обука за канцеларијско пословање; материја: Обука за коришћење софтвера, тема: Обука за Microsoft Office.⁸⁴

Мера 3.4.1.2. Обезбедити транспарентност података о финансирању ВСС-а и ДВТ-а

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да ВСС и ДВТ једном годишње објављују годишњи финансијски извештај на својим веб-презентацијама.

Индикатор: Извештај објављен на интернет страни ВСС/ДВТ

Активност је реализована у складу са индикатором за извештајни период у односу на ВСС.

Активност је реализована у складу са индикатором за извештајни период у односу на ДВТ.

О спровођењу

У Извештају Високог савета судства (ВСС) се напомиње да се у годишњим извештајима о раду овог органа налази и поглавље *Средства за рад и преглед извршења буџета за конкретну годину*. Тако се на интернет презентацији ВСС налази Годишњи извештај о раду за 2017. годину, у оквиру кога се може пронаћи и финансијски извештај за 2017. годину⁸⁵. Извештај је доступан на линку: <https://vss.sud.rs/st/izvestaj-o-radu>.

Државно веће тужилаца (ДВТ) је известило да податке о трошењу буџетских средстава објављује у кварталним интервалима на својој интернет презентацији. Такође, овај орган и на годишњем нивоу објављује како годишњи финансијски извештај за ДВТ, тако и годишње финансијске извештаје за јавна тужилаштва.⁸⁶ Ови подаци су доступни на: <http://www.dvt.jt.rs/finansijski-izvestaji/>.

Циљ 3.4.2. Процес избора, напредовања и одговорности носилаца правосудних функција заснован на јасним, објективним, транспарентним и унапред утврђеним критеријумима.

Индикатор циља: Критеријуми избора, напредовања и одговорности се доследно примењују за оцењивање носилаца правосудних функција (према спроведеној анкети на репрезентативном узорку), до краја 2017. године.

Ревидираним акционим планом за испуњење овог циља предвиђене су четири мере.

84 Правосудна академија, *Квартални извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, фебруар 2019. године

85 Високи савет судства, *Квартални извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, јануар 2019. године

86 Државно веће тужилаца, *Квартални извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, октобар 2018. године

Мера 3.4.2.1. Изменити Правилник о садржини и начину полагања пријемног испита на Правосудној академији, у циљу повећања транспарентности уписа

Првом активношћу је предвиђено да Правосудна академија у року од месец дана од почетка примене Измена Закона о Правосудној академији, којима се овај закон усклађује с одлуком Уставног суда од 21. марта 2014. године, формира радну групу за израду Нацрта правилника.

Индикатор: Решење о формирању радне групе

Активност није испуњена, али није ушла у статистику као таква, јер је мера реализована на други начин.

Другом активношћу је предвиђено да Правосудна академија у року од два месеца од датума формирања радне групе за израду Правилника изради и усвоји Правилник.

Индикатор: Усвојен Правилник о садржини и начину полагања пријемног испита у складу с инструкцијом из мере

Активност није испуњена, али није ушла у статистику као таква, јер је мера реализована на други начин.

О спровођењу

У Извештају Правосудне академије се наводи да се Измене и допуне Закона о Правосудној академији из 2015. године, које су уследиле након доношења одлуке Уставног суда број IУз-497/2011 од 06. фебруара 2014. године („Службени гласник РС“, број 32/14 од 20. марта 2014. године), нису тицале садржине и начина полагања пријемног испита на Правосудној академији. Наиме, одлуком Уставног суда је утврђено да одредбе члана 40 ст. 8, 9 и 11 Закона о Правосудној академији („Службени гласник РС“, број 104/09), нису у сагласности са Уставом. С обзиром да у Извештају Правосудне академије стоји да се одлуком Уставног суда не дира у Правилник о садржини и полагању пријемног испита на Правосудној академији, нити се он доводи у несагласност са Законом о Правосудној академији, јер њиме није ни регулисан начин избора свршених полазника почетне обуке Правосудне академије на неку од правосудних функција, који је проглашен неуставним, Академија је сматрала да није било места изменама и допунама наведеног Правилника. У Извештају Академије се цитирају и одређени делови образложења Одлуке Уставног суда, као прилог изнетој тврдњи.⁸⁷ Са друге стране, на интернет презентацији Правосудне академије постоји вест да је у октобру 2018. године преко Youtube канала, путем livestream-а омогућено свима који су заинтересовани уживо да прате полагање пријемног испита кандидата за девету генерацију полазника Правосудне академије.⁸⁸ Агенција се определила да ове активности не процени, јер формално гледано оне нису испуњене, међутим, омогућавањем да се у реалном времену посредством интернета прати полагање усменог и писменог пријемног испита, реализује се мера чији смисао лежи у повећању транспарентности уписа на Правосудну академију.

Мера 3.4.2.2. Промовисати почетне и сталне обуке на Правосудној академији међу студентима правних факултета, судијским и тужилачким помоћницима и приправницима

Првом активношћу је предвиђено да Правосудна академија до 30. септембра 2016. године изради план и програм организовања информативних семинара и информативни материјал. **Индикатор:** Израђен план и програм и информативни материјал

Активност није реализована у складу са индикатором.

Другом активношћу је предвиђено да Правосудна академија, континуирано, почев од трећег квартала 2016. године, спроводи план информативних семинара и дели информативни материјал.

Индикатор: Достављен извештај о спроведеном плану информативних семинара и подели информативног материјала по години важења Стратегије

Активност није реализована у складу са индикатором за извештајни период.

О спровођењу

У Извештају о спровођењу Стратегије, Правосудна академија је известила да није реализовала прву активности предвиђену мером 3.4.2.2. Међутим, у Извештају се даље наводи: „Нарастајући захтеви и изазови који се стављају пред правосудје, доношење нових закона и неопходност усклађивања домаћег

87 Правосудна академија, *Квартални извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, фебруар 2019. године

88 Видети на: <https://www.pars.rs/sr/aktuelno/aktuelno/272-kandidati-za-pravosudnu-akademiju-pod-kamerama-svi-ce-moci-da-prate-njihov-rad>

законодавства са правом ЕУ и општеприхваћеним стандардима, увођење нових института, неопходност познавања међународних стандарда и праксе међународних судова, мотивишу Правосудну академију да програме обуке унапреди, уведе модерне методе учења, као што је 'учење на даљину' и да истовремено ради на сталном преиспитивању програма обуке и прецизирању критеријума за одабир предавача и евалуацију њиховог рада. У претходној години, а посебно у наредном периоду, интензивно ће се радити на томе да заживи интерактивна платформа Правосудне академије, која ће омогућити судијама и тужиоцима, судијским и тужилачким помоћницима, полазницима почетне обуке, судској и тужилачкој администрацији, приправницима, јавним бележницима и јавним извршитељима, али и свим другим заинтересованим лицима, да врше претрагу доступних програма обуке, са годишњим календаром активности и са могућношћу on-line пријаве, као и са могућношћу да се коментаришу реализовани програми од стране корисника обуке".⁸⁹

У односу на другу активност, Извештај не садржи податке, већ само напомену да је у току израда извештаја о раду Академије за 2018. годину. Са друге стране, напомиње се да је у 2017. години спроведен низ семинара за судијске помоћнике привредних судова, па се између осталог помиње 10 инфо сесија које су одржане за поменуту циљну групу на тему *Промоција и оснаживање посредовања – медијације, упућивање судских предмета на медијацију пред привредним судовима*. Такође, у Извештају се наводе обуке за судијске помоћнике привредних, основних, виших и апелационих судова са подручја београдске, новосадске, крагујевачке и нишке апелације, обуке у области права Европске уније, као и обуке у области људских права.⁹⁰

Међутим, мера 3.4.2.2. се односи на организацију семинара, чији је циљ да што већи број припадника назначених циљних група добије све информације о обукама (почетним и сталним) које спроводи Правосудна академија. У супротном, ова активност се не може сматрати реализованом.

Мера 3.4.2.3. Изменити Закон о Правосудној академији, Закон о Високом савету судства („Службени гласник РС”, бр. 116/08, 101/10, 88/11 и 106/15), Закон о Државном већу тужилаца („Службени гласник РС”, бр. 116/08, 101/10, 88/11 и 106/15), тако да се уведе обавезна стална обука за све носиоце правосудних функција

Првом активношћу је предвиђено да Министарство правде до 30. јуна 2017. године изради и достави Влади нацрте закона о изменама и допунама закона.

Индикатор: Нацрти закона о изменама и допунама закона који по својој садржини одговарају инструкцији из мере достављени Влади.

Средство верификације: Образложења из нацрта закона која садрже објашњење о томе на који начин је инструкција из мере унета у текст нацрта

Активност није реализована у складу са индикатором.

Другом активношћу је предвиђено да Влада до 30. септембра 2017. године поднесе предлоге закона о изменама и допунама закона Народној скупштини.

Индикатор: Предлози закона о изменама и допунама закона који по својој садржини одговарају инструкцији из мере поднети Народној скупштини

Средство верификације: Образложења из предлога закона која садрже објашњење о томе на који начин је инструкција из мере унета у текст предлога

Активност није реализована у складу са индикатором.

Трећом активношћу је предвиђено да Народна скупштина до 31. децембра 2017. године усвоји законе о изменама и допунама закона.

Индикатор: Усвојени закони о изменама и допунама закона

Активност није реализована у складу са индикатором.

О спровођењу

Министарство правде је известило да активности нису реализоване јер је претходно требало изменити Устав Републике Србије. У извештају о спровођењу Стратегије Министарства правде се наводи да се Нацртом амандмана на Устав РС, који је усвојен Закључком Владе и послат на мишљење Венецијанској комисији 13. априла 2018. године, предвиђа да: „Лице које се први пут бира за судију

⁸⁹ Ibid

⁹⁰ Ibid

у законом одређеним судовима који имају искључиво првостепену надлежност, може бити изабрано само ако је окончало један од видова законом предвиђене обуке у институцијама за обуку у правосуђу⁹¹. Министарство надаље напомиње да је у јуну 2018. Венецијанска комисија усвојила Мишљење о Нацрту амандмана на уставне одредбе о правосуђу, а да је Влада РС усвојила Нацрт амандмана и сходно томе упутила Предлог за промену Устава РС Народној скупштини у новембру 2018. године.⁹²

Мера 3.4.2.4. Успоставити поступак редовног објављивања статистичких података и праксе поступања дисциплинских органа ВСС и ДВТ који се односе на број пријава, врсте повреда, врсте и број одлука, рок у којем је решено

Једином активношћу је предвиђено да ВСС и ДВТ континуирано, сваких пола године, на својим сајтовима објављују статистику.

Индикатор: Полугодишњи извештаји који садрже статистику података наведених у мери су објављени на интернет страни ВСС/ДВТ

Активност није реализована складу са индикатором за извештајни период у односу на ВСС.

Активност није реализована у складу са индикатором за извештајни период у односу на ДВТ.

Мера 3.4.2.5. Промовисати почетне и сталне обуке на Правосудној академији међу студентима правних факултета, судијским и тужилачким помоћницима и приправницима

Првом активношћу је предвиђено да Правосудна академија до 30. септембра 2016. године изради план и програм организовања информативних семинара и информативни материјал.

Индикатор: Израђен план и програм и информативни материјал

Активност није реализована у складу са индикатором.

Другом активношћу је предвиђено да Правосудна академија, континуирано, почев од трећег квартала 2016. године, спроводи план информативних семинара и дели информативни материјал.

Индикатор: Достављен извештај о спроведеном плану информативних семинара и подели информативног материјала по години важења Стратегије

Активност није реализована у складу са индикатором за извештајни период.

О спровођењу

На интернет презентацији Високог савета судства се налази документ под називом *Извештај о раду Дисциплинске комисије Високог савета судства за 2017. годину*, у коме се налазе подаци о броју поступака вођених против носилаца правосудних функција, као и о њиховом исходу, односно о изреченим казнама за дисциплинске прекршаје чије је постојање Комисија утврдила у 2017. години.⁹³ Што се тиче рада дисциплинског тужиоца Високог савета судства, најсвежији извештај који је објављен на интернет презентацији о раду овог органа датира из 2016. године.⁹⁴ У Годишњем извештају о раду ВСС се налазе подаци о поступању ВСС као другостепеног органа у дисциплинском поступку, али нема података о раду дисциплинских органа (дисциплинског тужиоца и Комисије.)⁹⁵

Са друге стране, интернет презентација Државног већа тужилаца садржи рубрику под називом *Дисциплински поступак и Дисциплински органи*, у оквиру које се налази документ *Поступање и обим рада дисциплинског тужиоца за 2017. годину*,⁹⁶ али се ни у овој рубрици, као ни у Извештају о раду Државног већа тужилаца за 2017. годину, не могу пронаћи подаци о раду Дисциплинске комисије ДВТ, другим речима, нема информација о исходу поступака који су вођени пред овим дисциплинским органом.⁹⁷

91 Министарство правде, *Квартални извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, мај, јун, октобар и децембар 2018. године

92 Видети на: <https://vss.sud.rs/sr-lat/disciplinski-organi-vss>

93 Ibid

94 Видети на: <https://vss.sud.rs/sr/%D0%B8%D0%B7%D0%B2%D0%B5%D1%88%D1%82%D0%B0%D1%98-%D0%BE-%D1%80%D0%B0%D0%B4%D1%83>

95 Видети на: <http://www.dvt.jt.rs/disciplinske-priljave/>

96 Видети на: <http://www.dvt.jt.rs/izvestaji/>

Циљ 3.4.3. Развијено ефикасно и проактивно поступање у откривању и кривичном гоњењу коруптивних кривичних дела.

Индикатор циља: Број поступака за кривична дела са елементима корупције који су резултирали пресудама увећан за 30% до краја 2017. године, у односу на 2012. годину.

Ревидираним акционим планом је за испуњење овог циља предвиђено пет мера.

Мера 3.4.3.1. Креирати програм мултидисциплинарних обука за вођење проактивних истрага за полицију, Војнобезбедносну агенцију, јавна тужилаштва и судове

Једином активношћу је предвиђено да Правосудна академија континуирано спроводи обуке и дели приручнике са упутствима.

Индикатор: Достављен извештај о спроведеном плану и програму обуке и извештај о дистрибуцији приручника

Активност је реализована у складу са индикатором за извештајни период.

О спровођењу

У извештају о спровођењу Стратегије, Правосудна академија наводи да су у оквиру материје *Сузбијање корупције, сузбијање организованог криминала, финансијска истрага, на тему: Превенција и борба против корупције: модул 2 – проактивне истраге у области јавних набавки*, одржани семинари за носиоце јавнотужилачких функција и судије из 4 апелациона подручја, запослене у институцијама које су предвиђене Законом о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције. У Извештају се наводи и да су по завршетку обуке учесници тренинга оспособљени да примењују делотворне истраге и обучени да брже решавају предмете злоупотреба у поступцима јавних набавки; да поседују аналитичке и вештине критичког размишљања и упутства како анализирати проблем, тражити знаке упозорења, постављати права питања и како развијати истрагу. Садржај обука је укључио следеће теме: развијање проактивних вештина; формирање ударних група и састављање плана истраге; посебне доказне радње; анализа банкарских докумената и друге пословне документације: релевантност доказа, формирање умишљаја и израда редоследа доказа; испитивање сведока и врбовање доушника; израда уводних излагања и састављање демонстративног доказа. Одржана су 3 тродневна семинара, на којима су учествовала 73 учесника и то: од 29. до 31. јануара 2018. у хотелу „Соларис“ у Врњачкој Бањи - 26 учесника; од 26. до 28. фебруара 2018. у Новом Саду у хотелу „Парк“ - 24 учесника и од 24. до 26. септембра 2018. у Новом Саду у хотелу „Парк“ - 23 учесника.*

Мера 3.4.3.2. Спровоодити и развијати процес проактивних истрага

Првом активношћу је предвиђено да МУП и РЈТ до 30. септембра 2016. године формирају статистику о покренутим проактивним истрагама (примена специјалних техника и поступања на основу сопствене иницијативе полиције и тужилаштва).

Индикатор: Формирана статистика о покренутим проактивним истрагама. Повећан број покренутих проактивних истрага у односу на претходну годину.

*У извештају за 2016. годину ова активност је оцењена као реализована у складу с индикатором, на начин и у року предвиђеним Ревидираним акционим планом у делу који се односи на РЈТ.

Другом активношћу је предвиђено да МУП и РЈТ континуирано воде евиденцију о проактивном поступању код коруптивних кривичних дела.

Индикатор: Успостављена евиденција

Активност је реализована у складу са индикатором за извештајни период.

О спровођењу

Републичко јавно тужилаштво је известило да континуирано води евиденцију о проактивном поступању код коруптивних кривичних дела, а да је од 01.03.2018. године посебна евиденција о проактивном поступању код коруптивних кривичних дела формирана и у посебним одељењима за сузбијање корупције у вишим тужилаштвима у Београду, Новом Саду, Нишу и Краљеву.⁹⁸

Са друге стране, Министарство унутрашњих послова је у свом Извештају о спровођењу Стратегије навело да је тужилаштво орган који води истрагу и да је оно надлежно за вођење евиденција о проактивном поступању код коруптивних кривичних дела. У Извештају МУП се наводи да су након усвајања Закона о надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције, посебна одељења за сузбијање корупције виших тужилаштава формирала три ударне групе, у којима се налазе, поред припадника Управе криминалистичке полиције и запослени из државних и других органа. Две ударне групе су поднеле кривичне пријаве.⁹⁹

Мера 3.4.3.3. Ојачати капацитете правосудних органа за спровођење проактивних истрага

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да Правосудна академија континуирано спроводи план специјализације.

Индикатор: Достављен извештај о спровођењу плана специјализације по години важења Стратегије

Активност је реализована у складу са индикатором за извештајни период.

О спровођењу

У кварталном извештају о спровођењу Стратегије, Правосудна академија је известила о томе да је у 2018. години спровела 21 обуку чији је циљ био да се капацитети правосудних органа ојачају за спровођење проактивних истрага. Радионицама је присуствовао 461 полазник.¹⁰⁰

Мера 3.4.3.4. Континуирана обука судија и тужилаца из области финансијске истраге

Првом активношћу је предвиђено да Правосудна академија до 31. децембра 2016. године изради приручник за обуке. Уз активност је предвиђена напомена да у израду плана и програма и приручника треба укључити ВСС и ДВТ.

Индикатор: Израђен план и програм обуке и приручник за обуке

Активност је реализована у складу са индикатором.

Другом активношћу је предвиђено да ДВТ и ВСС сваке године прописују обавезан број дана обука за судије и тужиоце.

Индикатор: Донесен акт којим су предвиђени обавезни дани обуке

Активност није реализована у складу са индикатором за извештајни период у односу на ВСС.

Активност није реализована у складу са индикатором за извештајни период у односу на ДВТ.

Трећом активношћу је предвиђено да Правосудна академија континуирано спроводи план обуке и дели приручнике за обуку.

Индикатор: Општа напомена бр. 7

Активност је реализована у складу са индикатором за извештајни период.

О спровођењу

У Извештају о спровођењу Стратегије Правосудне академије се наводи да је у оквиру материје Сузбијање корупције, сузбијање организованог криминала, финансијска истрага, израђен Приручник за сузбијање привредног криминалитета и корупције, који садржи анализу кривичних дела која спадају у област привредног криминалитета и корупције. "Приручник је намењен практичарима кривичног права и другим експертима који су заинтересовани за ове теме", наводи се даље у Извештају. Мисија ОЕБС-а у Србији и Министарство правде САД заједно су подржали штампање ове публикације. Циљ Приручника је да олакша примену у пракси свих кривичних дела које познаје кривично законодавство

98 Републичко јавно тужилаштво, *Квартални извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, април, јул, октобар 2018. године и јануар 2019. године

99 Министарство унутрашњих послова, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, фебруар 2019. године

100 Правосудна академија, *Квартални извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, октобар 2018. године

Србије, а чије прописивање за циљ има сузбијање привредног криминала и корупције.¹⁰¹

Иако су, као и прошле године, ВСС и ДВТ известили да су дали сагласност на Програм сталне обуке за судије, запослене у судовима и за носиоце јавнотужилачке функције за 2018. годину, који је сачинила Правосудна академија и у оквиру којег је планирана посебна обука на тему финансијске истраге (у оквиру модула 3, материје Сузбијање корупције), Агенција сматра да овим није реализована активност предвиђена Ревидираним акционим планом, јер она подразумева доношење посебног акта од стране ВСС и ДВТ, којим се сваке године прописује обавезан број дана обуке за судије и тужиоце. С обзиром да такви акти нису донети, Агенција је ову меру оценила као нереализовану.

У извештају о спровођењу Стратегије, Правосудна академија је известила о спровођењу семинара на тему *Вођење финансијских истрага у борби против корупције*. Очекивано је да учесници тренинга буду оспособљени за практичну примену нових законских одредби (Закон о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције) и упознати са истражним техникама и поступцима кроз симулацију случаја; са техникама финансијске истраге, прикупљањем и разменом информација са другим органима, употребом посредних доказа, као и квалитетом доказа и радом и руковођењем ударних група. Одржано је укупно 6 тродневних семинара, којима је присуствовало 186 учесника. Поред ових обука, у 2018. години је одржан и семинар *Тренинг тренера у области финансијских истрага*, чија су циљна група били: судије специјалних одељења виших судова, јавни тужиоци, припадници специјалних одељења МУП-а, представници Управе за спречавање прања новца, Управе царина и Пореске управе (24 учесника). Такође, у вези са темом *Финансијске и кривичне истраге и оцена доказа*, одржане су три обуке за: судије апелационих, виших и основних судова, судијске сараднике, јавне тужиоце и заменике јавних тужилаца, тужилачке помоћнике, припаднике МУП СБПОК-а, односно одељења која обрађују случајеве везане за финансијски криминал. Обукама су присуствовала 92 полазника.¹⁰²

Мера 3.4.3.5. Усаглашавати евиденцију судских депозита са стањем КДП предмета (*corpus delicti* предмети), а нарочито опојних дрога и новца

Једином активношћу је предвиђено да председници основних и виших судова, полугодишње, почев од четвртог квартала 2016. године, ажурирају и сравњују евиденцију и стање КДП предмета у судским депозитима.

Индикатор: Евиденције у судским депозитима приказују тачно стање у КДП предметима

Агенција није била у могућности да оцени реализацију ове активности.

О спровођењу

Из претходних извештаја: Од укупно 92 основна и виша суда, извештаје о спровођењу Стратегије за четврти квартал 2018. године доставило је 10 виших и 31 основни суд. Из њихових извештаја произлази да се у овој области води уредна евиденција, континуирано се прати стање КДП предмета у кривичним предметима који су у току, као и кривичних предмета који су правноснажно завршени, а рачуноводство суда континуирано прати новчане депозите.

Агенција је у свим досадашњим извештајима понављала препоруку, као и у Мишљењу о Нацрту ревидираним акционог плана из марта 2016. године и предлагала министарству надлежном за послове правосуђа да размотри одговарајуће измене ове мере, у циљу промене одговорног субјекта који ће вршити контролу да ли судови заиста ову меру испуњавају. Агенција нема надлежност, као ни капацитете, да проверава да ли је ова активност испуњена у складу са индикатором, односно да ли евиденције у судским депозитима заиста приказују тачно стање у КДП предметима. Агенција је у Мишљењу предложила да уколико мера и активност остану у овом облику, одговорни субјект буде орган јавне власти који има овлашћење да врши контролу над судовима у овој области, односно да изврши увид у стање судских депозита. Исти орган би могао да Агенцију извести о томе да ли се ово усаглашавање редовно врши у свим судовима.

¹⁰¹ Правосудна академија, *Квартални извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, фебруар 2019. године

¹⁰² Ibid

Циљ 3.4.4. Унапређено материјално кривично законодавство и усклађено са међународним стандардима.

Индикатор циља: Све ГРЕКО препоруке су спроведене. Сви неопходни УНКАК стандарди су постигнути.

Ревидираним акционим планом је за испуњење овог циља предвиђена једна мера.

Мера 3.4.4.1. Спровести кампању за информисање јавности о примени нових одредаба Кривичног законика („Службени гласник РС”, бр. 85/05, 88/05, 107/05, 72/09, 111/09, 121/12, 104/13 и 108/14)
Првом активношћу је предвиђено да Министарство правде до 31. децембра 2016. године направи програм и план кампање. Уз активност је наведена напомена да се рокови рачунају од усвајања измена Кривичног законика.
Индикатор: Израђен програм и план кампање
Активност је реализована у складу са индикатором.
Другом активношћу је предвиђено да Министарство правде до 31. марта 2017. године организује и спроведе кампању.
Индикатор: Достављен извештај о спроведеној кампањи
Активност није реализована у складу са индикатором.

О спровођењу

Министарство правде је у Извештају о спровођењу Стратегије за 2018. годину известило да је у оквиру ИПА 2013 пројекта под називом *Превенција и борба против корупције*, који се финансира из средстава претприступне помоћи Европске уније, израђена Стратегија и Акциони план за спровођење кампање, чији је циљ информисање јавности о примени нових одредаба Кривичног законика. У извештају се надаље наводе одређене активности које се односе на активности чија је реализација планирана у првој половини 2019. године, конкретно, медија/комуникациони тренинг за органе/организације обвезнике Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције и одржавање предавања на факултетима и средњим школама у Србији на тему спречавања корупције.¹⁰³

Циљ 3.4.5. Успостављена ефикасна хоризонтална и вертикална сарадња и размена информација полиције, тужилаштва, судства, других државних органа и институција, регулаторних и надзорних тела, као и европских и међународних институција и организација

Индикатор циља: Просечно трајање истрага за кривична дела са елементима корупције, мерено на годишњем нивоу, скраћено за 30% до 2017. године, у односу на 2012. годину.

Ревидираним акционим планом је за испуњење овог циља предвиђена једна мера.

Мера 3.4.5.1. Унапредити сарадњу и координацију активности на сузбијању корупције између релевантних институција
Једина активност у оквиру мере је да Министарство правде до 31. децембра 2017. године обезбеди потписивање Меморандума о сарадњи полиције, тужилаштва, судства, других државних органа и институција, којим ће се одредити начин сарадње и контакт тачке.
Индикатор: Потписан Меморандум о сарадњи
Активност није реализована у складу са индикатором.

¹⁰³ Министарство правде, *Квартални извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, децембар 2018. године

О спровођењу

Министарство правде је известило да Меморандум о сарадњи полиције, тужилаштва, судства, других државних органа и институција, чији је циљ успостављање координације активности на сузбијању корупције, није потписан, без навођења информација о томе када би се потписивање могло очекивати.¹⁰⁴

Све мере предвиђене за реализацију циља 3.4.6, који предвиђа успостављање јединствене евиденције (електронског уписника) за кривична дела са коруптивним елементом, у складу са законом који уређује заштиту података о личности, пребачене су у АП 23.

Циљ 3.4.7. Ојачани механизми за превенцију сукоба интереса у правосудним професијама

Индикатор циља: Број поступака које су покренули надлежни органи због сукоба интереса у правосудним професијама повећан за 40% до 2017. године.

Ревидираним акционим планом је за испуњење овог циља предвиђена једна мера.

Мера 3.4.7.1. Успоставити ефикасан механизам контроле рада судских вештака
Првом активношћу предвиђено је да Министарство правде до 30. јуна 2017. године донесе закон којим би се увели објективни критеријуми за избор судских вештака и обезбедило равномерно распоређивање судских вештака у предметима. Индикатор: Донет закон
Активност није реализована у складу са индикатором.
Другом активношћу је предвиђено да Правосудна академија континуирано спроводи план обуке. Индикатор: Достављен извештај о спроведеном плану обуке
Активност није реализована у складу са индикатором за извештајни период.

О спровођењу

Министарство правде је известило да је 07. децембра 2018. године решењем министра правде образована Радна група за израду Нацрта закона о судским вештацима и Нацрта закона о сталним судским тумачима.¹⁰⁵ Друга активност која се односи на обуке, такође је оцењена као нереализована, јер није реализована претходна, условљавајућа активност.

Циљ 3.4.8. Обезбеђени адекватни ресурси јавног тужилаштва и судова за поступање у случајевима корупције (јачање капацитета).

Индикатор циља: Број нерешених судских предмета са елементима корупције умањен за 30% до краја 2018. године, у односу на 2012. годину.

Ревидираним акционим планом је за испуњење овог циља предвиђена једна мера.

104 Ibid

105 Ibid

Мера 3.4.8.1. Ојачати капацитете правосудних органа за спровођење кривичног поступка
Првом активношћу је предвиђено да ВСС и ДВТ до 30. септембра 2016. године израде анализу потреба. Индикатор: Достављен извештај о спроведеној анализи потреба
Активност није реализована у складу са индикатором у односу на ВСС.
Активност је реализована у складу са индикатором у односу на ДВТ.
Другом активношћу је предвиђено да ВСС и ДВТ до 30. јуна 2017. године запосле нови кадар, у складу са препорукама анализе потреба. Индикатор: Број и структура запослених одговарају препорукама анализе потреба
Активност није реализована у складу са индикатором у односу на ВСС.
Активност је реализована у складу са индикатором у односу на ДВТ.
Трећом активношћу је предвиђено да РЈТ и ДВТ до 30. септембра 2016. године формирају посебна одељења за сузбијање корупције у вишим јавним тужилаштвима у Београду, Новом Саду, Краљеву и Нишу, сходно Закону о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала и корупције. Индикатор: Формирана посебна одељења виших јавних тужилаштава за сузбијање корупције
Активност је реализована у складу са индикатором.
Четвртом активношћу је предвиђено да Правосудна академија континуирано спроводи план обуке носилаца правосудних функција. Индикатор: Достављен извештај о спроведеном плану и програму обуке по години важења Стратегије
Активност је реализована у складу са индикатором за извештајни период.
Петом активношћу је предвиђено да Министарство правде, ВСС и ДВТ до 30. јуна 2017. године набаве опрему у складу са анализом потреба. Индикатор: Достављен извештај о набављеној опреми
Активност није реализована у складу са индикатором у односу на ВСС.
Активност није реализована у складу са индикатором у односу на ДВТ.

О спровођењу

У кварталним извештајима Високог савета судства се не помиње да је извршена било каква анализа потреба у вези са проценом кадровских и техничких капацитета у судовима за примену Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала и корупције. Високи савет судства је у свом извештају навео да је у предметима организованог криминала, тероризма и корупције надлежно посебно одељење Вишег суда у Београду, без навођења да ли су и на који начин реализовали активност под бројем 2 ове мере, а која се односи на запошљавање новог кадра како би се ојачали капацитети правосудних органа за вођење поступака у области корупције.¹⁰⁶ ДВТ је известило да је обављена анализа потреба за јачањем кадровских капацитета показала да је неопходно образовање службе финансијске форензике, која треба да помогне јавном тужиоцу у анализи токова новца и финансијских трансакција у циљу кривичног гоњења. У извештају се даље наводи да ће се у наредном периоду одредити/ангажовати и одговарајући број финансијских форензичара, у складу са препорукама анализе. У извештају ДВТ се каже да су крајем фебруара 2018. године 44 заменика јавног тужиоца упућена у посебна одељења за сузбијање корупције која су успостављена при вишим јавним тужилаштвима у Београду, Нишу, Новом Саду и Краљеву почетком марта 2018. године.¹⁰⁷

Правосудна академија је известила да је у склопу континуиране обуке тужилаца за спровођење кривичног поступка одржано укупно 5 радионица у 2018. години, на тему Увиђај као доказна радња, у Нишу, Крагујевцу, Београду и Новом Саду.¹⁰⁸

Када је реч о унапређењу техничких капацитета тужилаштава и судова за спровођење Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала и корупције, Министарство правде је известило да је у оквиру пројекта *Превенција и борба против корупције*, који се финансира из претприступних фондова ЕУ (ИПА 2013), ангажован експерт који је извршио анализу потреба и да је направљена детаљна спецификација опреме неопходне тужилаштвима и судовима

¹⁰⁶ Високи савет судства, *Квартални извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, април, јул, октобар 2018. године и јануар 2019. године

¹⁰⁷ Државно веће тужилаца, *Квартални извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, април, јул и октобар 2018. године

¹⁰⁸ Правосудна академија, *Квартални извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, октобар 2018. године

за спровођење поменутог Закона.¹⁰⁹ Са друге стране, у свом извештају Републичко јавно тужилаштво је изнело податак да су у Служби финансијске форензике Тужилаштва за организовани криминал инсталирана два софтверска решења, којима се унапређује рад финансијског форензичара сачињавањем графичких приказа форензичких анализа.¹¹⁰

Циљ 3.4.9. Доношење дугорочне стратегије која на свеобухватан начин унапређује финансијске истраге.

Индикатор циља: Утврђени стратешки циљеви свеобухватно унапређују ефикасност финансијских истрага.

Ревидираним акционим планом за испуњење овог циља предвиђена је једна мера.

Мера 3.4.9.1. Обучити носиоце правосудних функција и припаднике полиције и Војнобезбедносне агенције о решењима Стратегије истрага финансијског криминала
Првом активношћу је предвиђено да Правосудна академија до 30. септембра 2016. године направи план и програм обуке. Индикатор: Израђен план и програм обуке
*У извештају за 2016. годину Агенција није била у могућности да оцени реализацију ове активности, док је у извештају за 2017. ова активност оцењена као реализована, али без података о томе да ли је реализована на начин и у року предвиђеним Ревидираним акционим планом.
Другом активношћу је предвиђено да Правосудна академија до 31. децембра 2017. године изради приручнике. Индикатор: Приручници одштампани и објављени на интернет страни Правосудне академије
Активност је реализована у складу са индикатором.
Трећом активношћу је предвиђено да Правосудна академија континуирано , почев од четвртог квартала 2016. године, спроводи план обуке. Индикатор: Достављен извештај о спроведеном плану и програму обуке по години важења Стратегије
Активност је реализована у складу са индикатором за извештајни период.

О спровођењу

У Извештају о спровођењу Стратегије Правосудна академија наводи да је у оквиру материје *Сузбијање корупције, сузбијање организованог криминала, финансијска истрага*, израђен Приручник за сузбијање привредног криминалитета и корупције, који садржи анализу кривичних дела која спадају у област привредног криминалитета и корупције. Приручник је намењен практичарима кривичног права и другим експертима који су заинтересовани за ове теме. Мисија ОЕБС-а у Србији и Министарство правде САД заједно су подржали штампање ове публикације. Циљ Приручника је да олакша примену у пракси свих кривичних дела које познаје кривично законодавство Србије, а чије прописивање за циљ има сузбијање привредног криминала и корупције. Приручник је доступан на интернет презентацији Академије (<https://www.pars.rs/sr/biblioteka>).

У Извештају се даље наводи да је у оквиру материје *Сузбијање корупције, сузбијање организованог криминала, финансијска истрага*, организована радионица *Финансијске и кривичне истраге и оцена доказа*, за судије апелационих, виших и основних судова, судијске сараднике, јавне тужиоце и заменике јавних тужилаца, тужилачке помоћнике, припаднике МУП СБПОК-а, односно одељења која обрађују случајеве везане за финансијски криминал. Циљ ове обуке је био да се развију знања и вештине учесника за откривање и пријављивање сумњивих финансијских трансакција, као и гоњење учиниоца кривичног дела, трагање за имовином проистеклом из кривичног дела и прибављање доказа у поступку кривичне истраге и развијање вештине проактивних финансијских истрага. Према наводима

109 Министарство правде, *Квартални извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, децембар 2018. године

110 Републичко јавно тужилаштво, *Квартални извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, април, јул, октобар 2018. године и децембар 2019. године

из Извештаја, по завршетку обуке учесници су стекли већи ниво знања и вештина за вођење проактивних финансијских истрага и гоњење учиниоца кривичног дела, трагање за имовином проистеклом из кривичног дела и прибављање доказа у поступку кривичне истраге, као и о значају тимског рада у заједничким истражним тимовима у посебним одељењима за борбу против корупције. Одржане су укупно три дводневне радионице, на којима су била 92 учесника. Иначе, ове радионице су део програма сталне обуке Правосудне академије.¹¹¹

3.5. ПОЛИЦИЈА

У оквиру пете области Стратегије – Полиција, формулисана су два циља:

1. ојачани капацитети полиције за спровођење истрага у кривичним делима са елементима корупције (циљ 3.5.1.);
2. ојачани интегритет и механизми унутрашње контроле у циљу сузбијања корупције у сектору полиције (циљ 3.5.2.).

За остварење ова два циља предвиђено је 6 мера и 19 активности, од којих је поступање испитано за 19 активности.

Према оцени Агенције, од 19 испитаних активности:

- 8 активности је реализовано у складу са индикатором и то на начин предвиђен Ревидираним акционим планом;
- 11 активности није реализовано у складу са индикатором.

Поступање по Стратегији и Ревидираном акционом плану

Циљ 3.5.1. Ојачани капацитети полиције за спровођење истрага у кривичним делима са елементима корупције.

Индикатор циља: Повећан број кривичних пријава основних и квалификованих облика коруптивних кривичних дела, које су резултирале подизањем оптужнице у односу на 2012. годину.

Ревидираним акционим планом су за испуњење овог циља предвиђене три мере.

Мера 3.5.1.1. Успоставити механизме за основну, специјалистичку и континуирану едукацију полицијских службеника на пословима борбе против корупције
Првом активношћу је предвиђено да МУП (Управа за стручно образовање) континуирано спроводи обуке за полицијске службенике по Плану едукације полицијских службеника на пословима борбе против корупције.
Индикатор: Општа напомена бр. 7
Активност је реализована у складу са индикатором за извештајни период.
Другом активношћу је предвиђено да МУП (Управа за стручно образовање) годишње спроводи евалуацију утицаја спроведених обука.
Индикатор: Израђена годишња евалуација; резултати годишњег тестирања
Активност је реализована у складу са индикатором за извештајни период.

¹¹¹ Правосудна академија, *Квартални извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, фебруар 2019. године.

О спровођењу

У Извештају о спровођењу Стратегије за 2018. годину, Министарство унутрашњих послова (МУП) је известило о обукама које су похађали припадници Управе криминалистичке полиције, Одељења за борбу против корупције. Обуке су спроведене кроз пројекат Мисије ОЕБС у Србији под називом *Унапређење капацитета српске полиције у борби против корупције – фаза 2*. У наставном центру у Сремској Каменици су одржана два курса, а након формирања Одељења за борбу против корупције у 2018. години, за припаднике тог одељења је одржано шест обука. Обуке су имале по четири сесије и свака је трајала по два дана. У оквиру поменутог пројекта реализован је и процес сертификације полицијских службеника – њих 8 добило је сертификат за истраживање прања новца, а 6 за истражитеље финансијских превара. У оквиру пројекта ИПА 2013, под називом *Превенција и борба против корупције*, који се финансира из претприступних фондова ЕУ, одржане су две обуке у 2018. години. Обуку под називом Финансијске истраге, одржану кроз 6 сесија, похађала су 53 полицијска службеника, док је обуку Управљање ударним групама, одржану кроз две сесије, похађало 10 полицијских службеника. Полицијски службеници из Одељења за прање новца присуствовали су тренингу за тренере за обуке о спречавању прања новца и финансирања тероризма, које су спроведене у организацији МУП-а и Мисије ОЕБС у Србији. Припадници Одељења за борбу против корупције присуствовали су двонедељној обуци у наставном центру финансијске гарде у Италији, четвородневној обуци за тренере финансијских истрага по методу UNODC у Аустрији и четвородневној обуци на тему преваре у јавним набавкама, која је одржана у Хрватској, у организацији Амбасаде САД. Евалуације спроведених обука су реализоване у Центру за обуку МУП. Поред тога, према плану едукације МУП, у току 2018. године 33 полицијска службеника завршила су Курс за оспособљавање полицијских службеника за рад на спречавању и сузбијању кривичних дела са елементима корупције. У Извештају МУП-а је наведено да је у току 2018. године извршена евалуација учинка спроведених обука – Курса за оспособљавање полицијских службеника за рад на спречавању и сузбијању корупције и то од IV до VIII класе.¹¹²

Мера 3.5.1.2 Унапредити материјално-техничке услове рада, организациону и кадровску структуру носилаца борбе против корупције у оквиру полиције

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да МУП до 31. децембра 2018. године повећа број припадника Сектора унутрашње контроле полиције у складу са Националним програмом за усвајање правних тековина ЕУ (НПАА) за период 2014-2018. године.

Индикатор: Сектор унутрашње контроле је кадровски попуњен у складу са Националним програмом за усвајање правних тековина ЕУ (НПАА)

Активност није реализована у складу са индикатором.

О спровођењу

У Националном програму за усвајање правних тековина ЕУ (НПАА) за период 2014-2018. године, предвиђено је да Сектор унутрашње контроле планира повећање броја запослених по 20 на годишњем нивоу у периоду 2015-2018.¹¹³ Поглавље *Политика борбе против корупције*, потпоглавље *Административни капацитети*, када се говори о МУП-у, садржи информацију да је у моменту израде поменутог документа, у Сектору унутрашње контроле било запослено 89 службеника.¹¹⁴ Извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину наводи да су у Сектору унутрашње контроле тренутно запослена 123 полицијска службеника, а да је у тој организационој јединици МУП-а систематизовано 131 радно место.¹¹⁵ Како ово повећање запослених није реализовано у складу са индикатором за активност у оквиру мере 3.5.1.2, Агенција је ову активност оценила као не реализовану.

¹¹² Министарство унутрашњих послова, *Извештај о спровођењу стратегије за 2018. годину*, фебруар 2019. године

¹¹³ Национални програм за усвајање правних тековина ЕУ (НПАА) за период 2014-2018, стр 624, доступно на <http://www.mei.gov.rs/src/dokumenta/nacionalna-dokumenta/npra>

¹¹⁴ Ibid, стр. 615

¹¹⁵ Министарство унутрашњих послова, *Извештај о спровођењу стратегије за 2018. годину*, фебруар 2019. године

Мера 3.5.1.3. Успоставити ефикасне механизме интерне и екстерне координације носилаца борбе против корупције на стратешком, тактичком и оперативном нивоу

Првом активношћу је предвиђено да МУП у року од 8 месеци од усвајања закона којим се уређују евиденције у министарству надлежном за унутрашње послове изради нормативни оквир за формирање, приступ, администрирање, коришћење и измене јединствене базе података о извршиоцима кривичних дела из области корупције.

Индикатор: Усвојен акт којим се дефинише формирање, приступ, администрирање, коришћење и измене јединствене базе података о извршиоцима кривичних дела из области корупције.

Активност није реализована у складу са индикатором.

Другом активношћу је предвиђено да МУП, у року од 18 месеци од усвајања закона којим се уређују евиденције у министарству надлежном за унутрашње послове, успостави јединствену базу података извршилаца кривичних дела из области корупције.

Индикатор: Јединствена база се користи у свакодневном раду министарства надлежног за унутрашње послове.

Активност није реализована у складу са индикатором.

Трећом активношћу је предвиђено да МУП и РЈТ, у року од 12 месеци од усвајања закона којим се уређују евиденције у министарству надлежном за унутрашње послове, успоставе процедуре за директну координацију и рано упозоравање између полиције и тужилаштва.

Индикатор: Донети акти којима се прописују процедуре за координацију и рано упозоравање

Активност није реализована у складу са индикатором.

О спровођењу

Закон о евиденцијама и обради података у области унутрашњих послова („Службени гласник РС“, број 24 од 26.03.2018. године), ступио је на снагу почетком априла 2018. године. Законом је предвиђено да се сви подзаконски акти, предвиђени овим законом, доносе у року од годину дана од његовог ступања на снагу. Како се Министарство унутрашњих послова у свом Извештају није осврнуло на реализацију активности која предвиђа усвајање акта којим се дефинише формирање, приступ, администрирање, коришћење и измене јединствене базе података о извршиоцима кривичних дела из области корупције, Агенција је закључила да ова активност није реализована. Такође, МУП се није осврнуо ни на реализацију активности бр. 3 у оквиру ове мере, а она се односи на успостављање процедуре за директну координацију и рано упозоравање између полиције и тужилаштва када је реч о кривичним делима корупције. Из истог разлога, Агенција је и трећу активност оценила као нереализовану.¹¹⁶

Републичко јавно тужилаштво се у свом Извештају о спровођењу Стратегије није експлицитно осврнуло на реализацију активности 3, која се односи на успостављање процедуре за директну координацију и рано упозоравање између полиције и тужилаштва. РЈТ је известило о формирању ударних група (укупно 4 групе формиране у посебним одељењима ВЈТ за сузбијање корупције: Београд, Ниш, Нови Сад и Краљево). Групу која је формирана у Посебном одељењу ВЈТ за сузбијање корупције у Београду, чине представници тужилаштва, МУП, Пореске управе и Министарства пољопривреде. Ова група је завршила рад у предистражном поступку који је довео до покретања кривичног поступка против 82 лица због кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица, пореска утаја, удруживање ради вршења кривичног дела и прања новца.¹¹⁷

Када је реч о успостављању јединствене базе података извршилаца кривичних дела из области корупције, МУП је известио да се ова кривична дела воде у оквиру Јединственог информационог система – апликација КДУ (Кривична дела и учиниоци). У извештају се даље наводи да су у оквиру КДУ садржани подаци који се односе на структуру кривичних дела са елементом корупције, пријављена лица, ухапшена лица, задржана лица, кривичне пријаве и др.¹¹⁸ Међутим, индикатор који се односи на реализацију ове активности захтева успостављање јединствене (посебне) базе података која се односи само на извршиоце кривичних дела из области корупције, па према томе ова активност се не може оценити као реализована.

¹¹⁶ Ibid

¹¹⁷ Републичко јавно тужилаштво, *Квартални извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, јануар 2019. године

¹¹⁸ Министарство унутрашњих послова, *Извештај о спровођењу стратегије за 2018. годину*, фебруар 2019. године

Циљ 3.5.2. Ојачани интегритет и механизми унутрашње контроле у циљу сузбијања корупције у сектору полиције.

Индикатор циља: Смањен индекс перцепције корупције у сектору полиције према истраживањима јавног мњења спроведеним у Србији.

Ревидираним акционим планом су за испуњење овог циља предвиђене три мере.

Мера 3.5.2.1. Ојачати административно-техничке капацитете у унутрашњој контроли Министарства унутрашњих послова

Првом активношћу је предвиђено да МУП до 31. децембра 2018. године попуни систематизована радна места у Служби интерне ревизије.

Индикатор: Број попуњених систематизованих радних места у Служби интерне ревизије

Активност је реализована у складу са индикатором.

Другом активношћу је предвиђено да МУП до 30. јуна 2017. године технички опреми Сектор унутрашње контроле полиције.

Индикатор: Извештај о прибављеној опреми, извештаји о донацијама

Активност је реализована у складу са индикатором.

О спровођењу

Према Извештају МУП-а, сва систематизована места у Служби интерне ревизије МУП-а су попуњена. Послове ревизије обављају начелник Службе, три виша ревизора, четири интерна ревизора и један ревизор сарадник.

Што се тиче техничке опремљености Сектора унутрашње контроле, МУП је известно да је у оквиру ИПА 2015 програма спроведена јавна набавка ИТ, аудио и видео опреме у износу од 750.000,00 евра и да је у току достава опреме за Сектор унутрашње контроле. У 2018. години овом Сектору је дониран софтвер за оперативну аналитику и хардверска подршка, а донацију је реализовала Национална криминалистичка агенција Велике Британије. Такође, Канцеларија ИСПАР при Амбасади САД у Републици Србији је обезбедила донацију за надоградњу софтвера који служи за пријаву имовине и прихода јавних функционера и запослених у МУП-у. Софтвер је МУП-у, односно Сектору унутрашње контроле, уступила Агенција за борбу против корупције. У 2018. години МУП је набавио и 15 возила за потребе Сектора унутрашње контроле, а Национална криминалистичка агенција Велике Британије је донирала 2 возила за потребе Сектора.¹¹⁹

¹¹⁹ Ibid

Мера 3.5.2.2. Ојачати капацитете за спровођење унутрашње контроле развијањем контролно-инструктивне делатности

Првом активношћу је предвиђено да МУП у року од 7 месеци од доношења Закона о полицији („Службени гласник РС”, бр. 6/16) донесе упутство о начину и облицима вршења унутрашње контроле.

Индикатор: Упутство је објављено и ступило на снагу

Активност је реализована у складу са индикатором.

Другом активношћу је предвиђено да МУП у року од 7 месеци од доношења новог Закона о полицији донесе Упутство о прикупљању, обради и анализи података о корупцији у сврхе анализе ризика и процене стања.

Индикатор: Израђено Упутство о прикупљању, обради и анализи података о корупцији у сврхе спровођења анализе ризика и процене стања у министарству надлежном за унутрашње послове

Активност је реализована у складу са индикатором.

Трећом активношћу је предвиђено да МУП једном у три године уведе обавезу израде превентивних планова управа у седишту, превентивних планова подручних полицијских управа и годишњих извештаја о спровођењу превентивних планова.

Индикатор: Уведене обавезе израде превентивних планова и достављања годишњих извештаја о њиховом спровођењу

Активност је реализована у складу са индикатором.

Четвртом активношћу је предвиђено да МУП једном у три године изради извештај о спровођењу превентивних планова полицијских управа у седишту и подручних полицијских управа.

Индикатор: Извештај је објављен на интернет презентацији министарства надлежног за унутрашње послове

Активност није реализована у складу са индикатором.

О спровођењу

Министарство је известило о доношењу Правилника о начину вршења унутрашње контроле, којим се уређује начин вршења унутрашње контроле полицијских службеника и других запослених у Министарству унутрашњих послова од стране полицијских службеника Сектора унутрашње контроле („Службени гласник РС”, бр. 39/18 од 25. маја 2018. године) и Упутство о методологији за спровођење анализе ризика од корупције у Министарству унутрашњих послова („Службени гласник РС”, бр. 94/18 од 07. децембра 2018. године), која је ступила на снагу 1. јануара 2019. године.¹²⁰ Методологијом је предвиђено да руководиоци организационих јединица МУП-а достављају извештаје о спровођењу активности из плана мера за спречавање корупције, у року од 90 дана од када је извршена процена ризика и сачињен и достављен извештај о процени, а да Сектор унутрашње контроле сачињава годишњи извештај о праћењу спровођења анализе ризика од корупције, који садржи предузете активности на основу достављених извештаја од стране организационих јединица Министарства о спроведеним превентивним мерама. Овај Извештај се доставља министру унутрашњих послова и Агенцији за борбу против корупције.

С обзиром да се поменуто упутство примењује од 1. јануара 2019. године, извештај о спровођењу превентивних планова полицијских управа у седишту и подручних полицијских управа још није израђен.

¹²⁰ Ibid

Мера 3.5.2.3. Развити механизме за јачање интегритета полицијских службеника
Првом активношћу је предвиђено да МУП до 30. јуна 2018. године спроведе све активности предвиђене Планом интегритета у прописаним роковима. Индикатор: Из извештаја министарства надлежног за унутрашње послове о спровођењу плана интегритета, који се доставља Агенцији, произилази да се све мере из плана интегритета имплементирају и прати њихово спровођење
Активност није реализована у складу са индикатором.
Другом активношћу је предвиђено да МУП (Сектор унутрашње контроле) једном у три године спроведе анализе ризика на корупцију у организационој структури полиције. Индикатор: Израђена анализа ризика на корупцију
Активност није реализована у складу са индикатором.
Трећом активношћу је предвиђено да МУП до 31. марта 2017. године изради план припреме мера за јачање интегритета запослених на позицијама посебно ризичним за корупцију. Индикатор: Израђен план припреме мера за јачање интегритета запослених на позицијама посебно ризичним за корупцију
Активност није реализована у складу са индикатором.
Четвртом активношћу је предвиђено да МУП континуирано спроводи мере за јачање интегритета запослених на позицијама посебно ризичним за корупцију. Уз активност је наведена напомена да су потребни анализа и савети експерата у погледу најбоље праксе, као и доношење Правилника о евиденцији имовинског картона и провери промене имовног стања запослених у министарству надлежном за унутрашње послове. Индикатор: Број спроведених мера
Активност није реализована у складу са индикатором.
Петом активношћу је предвиђено да МУП (Сектор унутрашње контроле) до 30. јуна 2017. године успостави механизам теста интегритета. Индикатор: Тест интегритета се примењује у раду Сектора унутрашње контроле
Активност није реализована у складу са индикатором.
Шестом активношћу је предвиђено да МУП (Сектор унутрашње контроле) једном годишње осигура праћење примене Кодекса полицијске етике и санкционисања његовог кршења. Уз активност је наведена напомена да извештај о праћењу примене треба да показује да ли се кршење Кодекса санкционише. Индикатор: Израђен извештај о праћењу примене Кодекса
Активност је реализована у складу са индикатором за извештајни период.
Седмом активношћу је предвиђено да МУП квартално јавно објављује извештаје о резултатима борбе против корупције које је постигло министарство надлежно за унутрашње послове. Индикатор: Извештаји се квартално објављују на интернет презентацији министарства надлежног за унутрашње послове
Активност није реализована у складу са индикатором за извештајни период.

О спровођењу

МУП је известио о учешћу Сектора унутрашње контроле (СУК) у изради Плана превенције корупције за граничну полицију. У мају 2017. године, СУК је у сарадњи са Управом граничне полиције спровео процену ризика корупције. Поред представника ове организационе јединице МУП-а и Управе граничне полиције, у раду радне групе су учествовали и представници Управе царине, Управе за заштиту биља и Управе за ветерину. Након процене ризика, у 2018. години је усвојен Превентивни план за борбу против корупције у овој области. Међутим, осим ове, процена ризика за друге организационе јединице МУП-а још није реализована, јер је тек почетком ове године на снагу ступило Упутство о методологији за спровођење анализе ризика од корупције у Министарству унутрашњих послова (Упутство). Како је Упутством предвиђено, након процене ризика (циљ идентификације и описа ризика је да пружи јасан приказ високоризичних радних места и организационих јединица у Министарству), биће израђен и план превентивних мера и извештај о извршеној процени ризика. МУП је известио о: обукама које су одржане у Београду за 20 представника Сектора унутрашње контроле, Дирекције полиције, Секретаријата и Управе царина, на тему *Анализа ризика корупције*, а које су спровели представници Генералне дирекције за борбу против корупције МУП-а Румуније; одржаној тродневној радионици за представнике СУК-а, на којој је са представницима Генералне дирекције

за борбу против корупције МУП-а Румуније разрађена свака фаза методологије за процену ризика корупције; обукама о етици и интегритету за полицијске службенике Управе саобраћајне полиције и Управе граничне полиције. Међутим, Агенција сматра да спровођење мера за јачање интегритета запослених на позицијама посебно ризичним за корупцију треба да проистекне из претходно израђеног плана превентивних мера и извршене процене ризика у конкретној организационој јединици МУП-а. С обзиром да ће се процени ризика тек приступити, јер је тек ступило на снагу поменуто Упутство, Агенција је наведену активност оценила као нереализовану.

Што се тиче активности која се односи на успостављање механизма за спровођење теста интегритета, МУП је известио о усвајању Правилника о начину спровођења теста интегритета полицијских службеника и других запослених у Министарству, који спроводе полицијски службеници Сектора унутрашње контроле („Службени гласник РС“, бр. 39/18 од 25. маја 2018. године). У оквиру СУК-а је формиран Одсек за спровођење теста интегритета. У оквиру програма ИПА 2015, у току 2019. године ће започети реализација Твининг пројекта са партнерима из Литваније и Румуније. Биће израђене процедуре за спровођење теста интегритета и одржане обуке о начину његовог спровођења. Иако су у току 2018. године спроведене обуке за запослене у СУК-у о начину реализације теста интегритета, у чијем су спровођењу учествовали припадници МУП-а Румуније и Чешке, комплетан механизам за спровођење теста интегритета у МУП-у Републике Србије ће бити успостављен када се израде свеобухватне процедуре и припадници Одсека буду довољно обучени да могу самостално да спроведу овај тест.¹²¹

Нови Кодекс полицијске етике (Кодекс) усвојен је почетком 2017. године.¹²² Одељење за полицијску аналитику, телекомуникационе и информационе технологије редовно прати проблематику везану за кривичну, прекршајну и дисциплинску одговорност запослених у Министарству, која, према наводима из Извештаја МУП-а, потпада под домен Кодекса. О томе ово одељење сачињава недељне извештаје, које доставља одређеним корисницима у Министарству. Запослени у Министарству су за потребе стручног усавршавања полицијских службеника у 2018. години, у оквиру обавезне наставне области *Примена полицијских овлашћења*, реализовали тему Полицијска етика. У току је израда унапређеног наставног плана и приручника за примену полицијских овлашћења, који ће бити базиран на анализи правног оквира и наставног плана за полицијска овлашћења и поступање према доведеним и задржаним лицима у МУП-у. У 2019. години ће бити реализоване и обуке за тренере у овој области.

Подаци о постигнутим резултатима на годишњем нивоу, између осталог и у области борбе против корупције у МУП-у, садржани су у годишњим извештајима Сектора за унутрашњу контролу, који су јавно доступни на интернет презентацији МУП-а (<http:// prezentacije.mup.gov.rs/sukp/rez.html>). Извештаји о укупним резултатима МУП-а у борби против корупције се не објављују на интернет презентацији. Међутим, тзв. тромесечне информације о раду МУП-а, које садрже и податке о резултатима рада у борби против корупције, достављају се Одбору за одбрану и унутрашње послове Народне скупштине, који их усваја на седницама, јавно доступним на Youtube каналу.¹²³

3.6. ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ И ИЗГРАДЊА

У оквиру шесте области Стратегије – *Просторно планирање и изградња*, формулисана су четири циља:

1. све непокретности у Републици Србији и са њима повезани подаци уписани у јавни електронски Катастар непокретности (циљ 3.6.1.);
2. смањен број процедура и уведен „једношалтерски систем“ за издавање грађевинских и других дозвола и сагласности (циљ 3.6.2.);
3. транспарентни критеријуми и учешће јавности у поступку разматрања, измена и усвајања просторних и урбанистичких планова на свим нивоима власти (циљ 3.6.3.);
4. ефикасна интерна и екстерна контрола у поступку издавања грађевинских и других дозвола и сагласности у области урбанизма (циљ 3.6.4.).

За испуњење ова четири циља предвиђено је 10 мера и 19 активности, од којих је поступање испитано за 10 активности.

¹²¹ Ibid

¹²² „Службени гласник РС“, бр. 17/17

¹²³ Министарство унутрашњих послова, *Извештај о спровођењу стратегије за 2018. годину*, фебруар 2019. године

Према оцени Агенције, од 10 испитаних активности:

- 5 је реализовано у складу са индикатором;
- 4 активности нису реализоване у складу са индикатором;
- за једну активност Агенција није у могућности да оцени реализацију.

Поступање по Стратегији и Ревидираном акционом плану

Циљ 3.6.1. Све непокретности у Републици Србији и са њима повезани подаци уписани су у јавни електронски Катастар непокретности

Индикатор циља: Број података о непокретностима и водовима који су унети у катастар се повећава за 15% на годишњем нивоу, почевши од 2013. године.

Ревидираним акционим планом су за испуњење овог циља предвиђене три мере.

Мера 3.6.1.1. Обезбедити шалтер за информације и бесплатну правну помоћ у службама катастра непокретности

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да службе за катастар непокретности до 30. јуна 2017. године запосле стручне кадрове у складу са систематизацијом.

Индикатор: Запослен стручни кадар у броју који одговара систематизацији

Активност није реализована у складу са индикатором.

О спровођењу

У Извештају о спровођењу Стратегије за 2018. годину, Републички геодетски завод (РГЗ) је известио о расписивању и спровођењу конкурса за попуњавање радних места у РГЗ. Наиме, почетком 2018. године у РГЗ је било запослено 2.082 људи, а важећим актом о систематизацији је предвиђено 2.650 радних места. Како би се попунио систематизовани број радних места, у априлу је расписан први конкурс за попуњавање 455 радних места. Почетком децембра, како пише у Извештају РГЗ, окончан је конкурс и решења о пријему у радни однос су уручена већем броју кандидата. У Извештају се не наводи колики број лица је запослен након спроведеног конкурса. Такође, РГЗ је известио о расписивању, средином децембра 2018. године и другог конкурса за пријем у радни однос за 107 извршилаца.¹²⁴ Овај конкурс треба да буде окончан у 2019. години, па се претпоставља да ће РГЗ већину својих кадровских капацитета попунити у текућој години. Иако је велики део посла на попуњавању кадровских капацитета РГЗ урађен, Агенција није могла оценити ову активност као спроведену, у складу са индикатором, с обзиром да цео посао око запошљавања новог кадра још увек није у потпуности окончан.

Мера 3.6.1.2. Јачати капацитете организационих јединица служби Катастра непокретности, као и интерне контроле у оквиру Сектора за стручни и управни надзор Републичког геодетског завода

Првом активношћу је предвиђено да РГЗ до 30. септембра 2017. године измени систематизацију тако да одговара препорукама анализе потреба и запосли кадар у складу са измењеним актом о систематизацији.

Индикатор: Усвојен акт о систематизацији који одговара препорукама анализе потреба; број и структура запосленог кадра одговара измењеном акту о систематизацији

Активност је реализована у складу са индикатором.

Другом активношћу је предвиђено да РГЗ направи и континуирано спроводи план и програм обуке запослених у складу с препорукама анализе потреба.

Индикатор: Израђен план и програм обуке који одговара препорукама анализе потреба; достављен извештај о спроведеном плану и програму обуке по години важења Стратегије.

Активност је реализована у складу са индикатором за извештајни период.

¹²⁴ Републички геодетски завод, *Квартални извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, јануар 2019. године

О спровођењу

Републички геодетски завод је 04. октобра 2018. године донео Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у РГЗ. Према овом акту, број систематизованих радних места је 2.650, што одговара потребама ове организације.

У Извештају о спровођењу Стратегије за 2018. годину, РГЗ је известио о спровођењу обука запослених за коришћење софтвера за рад Писарнице РГЗ и организовању радионица за државне службенике који примењују Закон о поступку уписа у катастар непокретности и водова.¹²⁵

Мера 3.6.1.3. Усвојити правилник којим се усклађује начин издавања извода из катастра, тако да исти има форму електронског потписа и документа

Првом активношћу је предвиђено да РГЗ до 31. децембра 2016. године изради и усвоји правилник тако да буде у складу са Законом о електронском потпису („Службени гласник РС”, бр. 135/04) и Законом о електронском документу („Службени гласник РС”, бр. 51/09).

Индикатор: Усвојен Правилник којим се усклађује начин издавања извода из катастра тако да исти има форму електронског потписа и документа

Активност је реализована у складу са индикатором.

Другом активношћу је предвиђено да РГЗ до 31. децембра 2016. године измени базу електронског катастра у складу са усвојеним правилником.

Индикатор: Извод катастра има форму електронског потписа и документа

Активност је реализована у складу са индикатором.

О спровођењу

У Извештају РГЗ о спровођењу Стратегије за 2018. годину се истиче да је директор РГЗ донео Правилник о начину приступа, дистрибуције, издавања коришћења, складиштења и заштите података геодетско-катастарског информационог система.¹²⁶ Правилник садржи одредбу којом се предвиђа да уколико су испуњени формални услови за издавање дигиталних података, сва физичка и правна лица могу да преузму дигитални податак са квалификованим електронским потписом овлашћеног лица, односно са квалификованим електронским печатом Завода.¹²⁷

Циљ 3.6.2. Смањен број процедура и увођење „једношалтерског система“ за издавање грађевинских и других дозвола и сагласности

Индикатор циља: У односу на 2012. годину, број дозвола и одобрења издатих путем „једношалтерског система“ износи (утврдити)¹²⁸ до краја 2017. године. Време неопходно за издавање грађевинске дозволе умањено за 30% до краја 2017. године, у односу на 2012. годину.

Ревидираним акционим планом је за испуњење овог циља предвиђена једна мера.

¹²⁵ Ibid

¹²⁶ „Службени гласник РС”, бр. 76/18 од 12. октобра 2018. године

¹²⁷ Републички геодетски завод, *Квартални извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, јануар 2019. године

¹²⁸ Базна вредност овог индикатора никада није утврђена, а требало је да буде унета у Ревидирани акциони план.

Мера 3.6.2.1. Извршити стручно усавршавање запослених о новим решењима Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС”, бр. 72/09, 81/09, 64/10 – УС, 24/11, 121/12, 42/13 – УС, 50/13 – УС, 98/13 – УС, 132/14 и 145/14) до почетка његове примене

Једином активношћу је предвиђено да министарство надлежно за послове грађевинарства до 30. септембра 2016. године изради и подели запосленима приручнике са упутствима. Уз активност је наведена напомена да уколико је потребно, стручно усавршавање треба спроводити и након почетка примене Закона.

Индикатор: Приручник објављен на интернет страни министарства надлежног за послове грађевинарства; достављен извештај о дистрибуцији приручника

*У извештају за 2016. годину, ова активност је оцењена као реализована на начин и у року предвиђеним Ревидираним акционим планом.

Циљ 3.6.3. Транспарентни критеријуми и учешће јавности у поступку разматрања, измена и усвајања просторних и урбанистичких планова на свим нивоима власти

Индикатор циља: Процент планова који су јавно разматрани увећан за 30% до краја 2017. године, у односу на 2012. годину.

Ревидираним акционим планом је за испуњење овог циља предвиђена једна мера.

Мера 3.6.3.1. Спровести кампање за информисање грађана о значају раног увида и јавних расправа о просторним и урбанистичким плановима

Првом активношћу је предвиђено да министарство надлежно за послове грађевинарства до 30. септембра 2016. године направи програм и план кампање и изради приручник о модалитетима ране партиципације грађана у изради планова.

Индикатор: Израђен програм и план кампање; Приручник о модалитетима ране партиципације грађана у изради планова израђен и објављен на интернет страни министарства надлежног за послове грађевинарства

Активност није реализована у складу са индикатором.

Другом активношћу је предвиђено да министарство надлежно за послове грађевинарства до 30. септембра 2016. године спроведе кампању према плану и програму у јединицама локалних самоуправа.

Индикатор: Достављен извештај о спроведеној кампањи

Активност није реализована у складу са индикатором.

О спровођењу

У вези са спровођењем активности из мере 3.6.3.1. Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре (МГСИ) није известило у 2018. години. Агенција је у Извештају о спровођењу Стратегије за 2017. годину написала подробно образложење због чега се чињеница, о којој је известило МГСИ у свом Извештају о спровођењу Стратегије за 2017. годину, да су сви запослени на одговарајући начин упознати са новим правним институтима и обучени за обављање послова у складу са новим поступцима и да су “одржане презентације, обуке и радионице у координацији са УСАИД, Националном алијансом за локални економски развој (НАЛЕД) и Пројектом подршке реформи јавне управе (ГИЗ) за запослене у органима јединица локалне самоуправе у седиштима управних округа у вези са партиципацијом грађана у изради просторних и урбанистичких планова”, не може сматрати спровођењем кампање за информисање грађана о поменутој теми.¹²⁹

¹²⁹ Видети: Агенција за борбу против корупције, *Извештај о спровођењу Националне стратегије за борбу против корупције у Републици Србији за период од 2013 до 2018. године и Ревидираним акционим планом за њено спровођење за 2017. годину*, стр. 74-75, доступно на <http://www.acas.rs/izvestaji/godisnji-izvestaji/>

Циљ 3.6.4. Ефикасна интерна и екстерна контрола у поступку издавања грађевинских и других дозвола и сагласности у области урбанизма

Индикатор циља: У односу на 2012. годину, број извршених инспекција у складу са годишњим планом увећан за 75% до краја 2017. године

Ревидираним акционим планом је за испуњење овог циља предвиђено пет мера.

Мера 3.6.4.1. Омогућити грађанима увид у електронски портал за праћење тока предмета
Првом активношћу је предвиђено да министарство надлежно за послове грађевинарства до 30. септембра 2016. године изради студију изводљивости за увођење електронског портала за праћење тока предмета. Уз активност је наведена напомена да овај портал треба да буде сличан порталу судова о кретању предмета. Индикатор: Достављен извештај о израђеној студији изводљивости; Извештај о студији
Другом активношћу је предвиђено да министарство надлежно за послове грађевинарства до 31. децембра 2016. године измени прописе ради увођења правног основа. Индикатор: Усвојене измене прописа ради увођења правног основа
Трећом активношћу је предвиђено да министарство надлежно за послове грађевинарства до 31. децембра 2016. године направи опрему и изради софтвер. Индикатор: Достављен извештај о набављеној опреми и израђеном софтверу

Из претходног извештаја: Иако Агенција у извештају за 2016. годину није била у могућности да оцени ниједну од три активности предвиђене мером 3.6.4.1, закључила је да је сама мера, која предвиђа омогућавање увида грађанима у електронски портал за праћење тока предмета - реализована. На посебној интернет страници МГСИ за примену Закона о планирању и изградњи, налази се корисничко упутство у оквиру кога је наведено да корисник може да приступи следећим информацијама о предмету: регистарском броју предмета у надлежном органу, заводном броју предмета (интерни број писарнице надлежног органа), врсти захтева, датуму подношења захтева, датуму завршетка (уколико је предмет обрађен) и статусу у коме се предмет тренутно налази.¹³⁰

Мера 3.6.4.2. Спровести стручно усавршавање запослених
Првом активношћу је предвиђено да министарство надлежно за послове грађевинарства до 31. децембра 2016. године направи план и програм стручног усавршавања и изради приручнике са упутствима. Индикатор: Израђен план и програм стручног усавршавања; приручници с упутствима објављени на интернет страни министарства надлежног за послове грађевинарства
Другом активношћу је предвиђено да министарство надлежно за послове грађевинарства до почетка рада портала спроводи план стручног усавршавања и подели приручнике са упутствима. Индикатор: Достављен извештај о спроведеном плану и програму обуке и извештај о дистрибуцији приручника
*У извештају за 2016. годину Агенција није била у могућности да оцени реализацију ове две активности, док су у извештају за 2017. годину обе активности оцењене као реализоване на начин предвиђен Ревидираним акционим планом, без података о томе да ли су реализоване и у року.

¹³⁰ Корисничко упутство – Подносилац захтева, стр. 31, доступно на: <http://gradjevinskiedoazole.rs/Files/00302/Korisnicko-uputstvo-podnosilac-zahteva.pdf>.

Мера 3.6.4.3. Спровести кампању за информисање грађана о електронском порталу за праћење тока предмета

Првом активношћу је предвиђено да министарство надлежно за послове грађевинарства до 31. децембра 2016. године изради план и програм кампање.

Индикатор: Израђен програм и план кампање

Другом активношћу је предвиђено да министарство надлежно за послове грађевинарства до 31. децембра 2016. године спроведе кампању према плану и програму.

Индикатор: Достављен извештај о спроведеној кампањи

*У извештају за 2016. годину Агенција није била у могућности да оцени реализацију ове две активности, док су у извештају за 2017. годину обе активности оцењене као реализоване на начин предвиђен Ревидираним акционим планом, без података о томе да ли су реализоване и у року.

Мера 3.6.4.4. Ојачати капацитете инспекцијских служби

Првом активношћу је предвиђено да министарство надлежно за послове грађевинарства до 30. септембра 2016. године изради анализу потреба. Уз активност је наведена напомена да меру треба остварити у сарадњи са министарством надлежним за послове државне управе и локалне самоуправе.

Индикатор: Израђена анализа потреба

*У извештају за 2016. годину Агенција није била у могућности да оцени реализацију активности, док је у извештају за 2017. годину ова активност оцењена као реализована, без података о томе да ли је реализована на начин и у року предвиђеним Ревидираним акционим планом.

Другом активношћу је предвиђено да министарство надлежно за послове грађевинарства до 30. септембра 2016. године измени систематизацију тако да одговара препорукама анализе потреба и запосли кадар у складу са измењеним актом о систематизацији. Уз активност је наведена напомена да меру треба остварити у сарадњи са министарством надлежним за послове државне управе и локалне самоуправе.

Индикатор: Усвојен акт о систематизацији који одговара препорукама анализе потреба; Број и структура запосленог кадра одговара измењеном акту о систематизацији.

Активност није реализована у складу са индикатором.

Трећом активношћу је предвиђено да министарство надлежно за послове грађевинарства направи и континуирано спроводи план и програм обуке запослених у складу са препорукама анализе потреба. Уз активност је наведена напомена да меру треба остварити у сарадњи са министарством надлежним за послове државне управе и локалне самоуправе.

Индикатор: Израђен план и програм обуке који одговара препорукама анализе потреба; достављен извештај о спроведеном плану и програму обуке по години важења Стратегије.

Активност је реализована у складу са индикатором за извештајни период.

О спровођењу

МГСИ је известило о усвајању Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Министарству, који је ступио на снагу 15. септембра 2017. године, а којим је број радних места у Сектору за инспекцијски надзор систематизован на 67.¹²¹ У свом Извештају о спровођењу Стратегије у 2018. години, МГСИ је известило да капацитети Сектора за инспекцијски надзор и даље нису попуњени, јер је у 2018. години и даље на снази била забрана запошљавања у јавном сектору.

Што се обука тиче, МГСИ је известило да су сви инспектори прошли обуку под називом *Ка ефикаснијим инспекцијама* и обуку о примени Закона о општем управном поступку. У извештају је наведено да је спроведена најмање једна обука годишње по инспекцији.¹²²

121 Видети: Агенција за борбу против корупције, *Извештај о спровођењу Националне стратегије за борбу против корупције у Републици Србији за период од 2013 до 2018. године и Ревидираниог акционог плана за њено спровођење за 2017. годину*, стр. 77, доступно на <http://www.acas.rs/izvestaji/godisnji-izvestaj/>

122 Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, *Квартални извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, април и октобар 2018. године

Мера 3.6.4.5. Побољшати проактивни приступ инспекцијских служби тако што ће се годишњим планом предвидети већи број инспекцијских надзора

Једином активносту је предвиђено да министарство надлежно за послове грађевинарства континуирано предвиди већи број надзора у годишњем плану инспекцијских служби. Уз активност је наведена напомена да меру треба остварити у сарадњи са министарством надлежним за послове државне управе и локалне самоуправе.

Индикатор: Извештај о раду министарства надлежног за послове грађевинарства садржи податке о броју планираних инспекцијских надзора; број планираних инспекцијских надзора повећан у односу на број планираних надзора из претходне године

Агенција није у могућности да оцени реализацију активности.

О спровођењу

МГСИ у Извештају о спровођењу Стратегије за 2018. годину није изнело податке о броју планираних инспекцијских надзора за 2018. и 2019. годину, на основу којих би се могао извести закључак о реализацији активности. Наиме, ова активност предвиђа да МГСИ континуирано планира већи број инспекцијских надзора у раду инспекцијских служби из године у годину. На интернет презентацији Министарства се налази План рада инспекције за 2017. и План рада инспекције за 2019. годину. Међутим, нема Плана рада инспекције за 2018. годину. Са друге стране, када се упореде планови инспекција за 2017. и 2019. годину, немогуће је утврдити да ли постоји тренд раста планираних инспекција, јер су категорије планираних инспекцијских надзора различите.¹³³ Из поменутог разлога, Агенција није била у могућности да процени реализацију ове активности.

3.7. ЗДРАВСТВО

У оквиру седме области Стратегије – Здравство, формулисана су три циља:

1. идентификовани и отклоњени сви недостаци у правном оквиру који погодују корупцији и обезбеђена њихова пуна примена (циљ 3.7.1.);
2. успостављени ефикасни механизми за интегритет, одговорност и транспарентност у доношењу и спровођењу одлука (циљ 3.7.2.);
3. транспарентан информациони систем у здравству и учешће грађана у контроли рада здравствених институција, у складу са законском заштитом података о личности (циљ 3.7.3.).

За испуњење ова три циља предвиђено је 6 мера и 14 активности, од којих је поступање испитано за 14 активности.

Према оцени Агенције, од 14 оцењених активности:

- једна је испуњена у складу са индикатором;
- 12 није испуњено у складу са индикатором, од којих 6 није испуњено јер нису испуњене претходне условљавајуће активности;
- једна активност која се односи на објављивање садржаја на интернет страни одговорног субјекта није процењена, јер је интернет страница „у изградњи“.

Поступање по Стратегији и Ревидираном акционом плану

Циљ 3.7.1. Идентификовани и отклоњени сви недостаци у правном оквиру који погодују корупцији и обезбеђена њихова пуна примена

Индикатор циља: У односу на 2012. годину, број основаних притужби у вези са сектором здравља на годишњем нивоу умањен за 30% до краја 2017. године.

¹³³ Видети: План рада за 2017. годину – грађевинска-урбанистичка инспекција и План рада за 2019. годину – грађевинска-урбанистичка инспекција, доступно на: <https://www.mgsi.gov.rs/cir/dokumenti/list/89/181>

Ревидираним акционим планом су за испуњење овог циља предвиђене две мере.

Мера 3.7.1.1. Ускладити подзаконске прописе са изменама Закона о здравственој заштити („Службени гласник РС”, бр. 107/05, 72/09 – други закон, 88/10, 99/10, 57/11, 119/12, 45/13 – други закон, 93/14, 96/15 и 106/15), Закона о здравственом осигурању („Службени гласник РС”, бр. 107/05, 109/05, 57/11, 110/12 – УС, 119/12, 99/14, 123/14, 126/14 – УС РС, 106/15 и 10/16 – други закон), Закона о коморама здравствених радника („Службени гласник РС”, бр. 107/05 и 99/10) и Закона о лековима и медицинским средствима („Службени гласник РС”, бр. 30/10 и 107/12)

Једином активношћу у оквиру мере је предвиђено да Министарство здравља до 31. децембра 2017. године изради и усвоји подзаконске прописе у складу са новим законским решењима.

Индикатор: Усвојени нови и измењени постојећи подзаконски прописи у складу са новим законским решењима

Активност није реализована у складу са индикатором.

О спровођењу

Министарство здравља је известило да активност која се односи на израду и усвајање подзаконских прописа, усклађених са одговарајућим изменама Закона о здравственој заштити, Закона о здравственом осигурању, Закона о коморама здравствених радника и Закона о лековима и медицинским средствима, није реализована јер наведени закони нису измењени. Наиме, Закон о здравственој заштити није усвојен, већ је у фази нацрта упућен Влади на разматрање. Предлог закона о здравственом осигурању је упућен Народној скупштини на усвајање. Закон о коморама здравствених радника¹³⁴, усвојен 2007. године, након усвајања Ревидираног акционог плана мењан је 2017. године, али само како би се ускладио са Одлуком Уставног суда¹³⁵ која се односила на члан 46 став 1 поменутог закона. Међутим, ове измене се нису тичале недостатака у Закону када су у питању ризици за настанак корупције у овој области. Што се тиче Закона о лековима, његов нацрт је тренутно у фази израде.¹³⁶

Мера 3.7.1.2. Израдити анализу целокупног преосталог правног оквира у здравству са аспекта корупције и спровести неопходне измене у складу с њеним препорукама

Првом активношћу је предвиђено да министарство надлежно за послове здравља до 31. марта 2018. године изради и достави Влади Нацрт закона о изменама и допунама закона у складу са препорукама анализе.

Индикатор: Нацрти закона о изменама и допунама закона који по својој садржини одговарају препорукама анализе достављени Влади

Средство верификације: Образложења из Нацрта закона која садрже објашњење на који начин су препоруке анализе унете у текст нацрта

Активност није реализована у складу са индикатором.

Другом активношћу је предвиђено да Влада до 30. јуна 2018. године поднесе Предлог закона о изменама и допунама закона Народној скупштини.

Индикатор: Предлози закона о изменама и допунама закона који по својој садржини одговарају препорукама анализе поднети Народној скупштини

Средство верификације: Образложења из Предлога закона која садрже објашњење о томе на који начин су препоруке анализе унете у текст предлога

Активност није реализована у складу са индикатором.

Трећом активношћу је предвиђено да Народна скупштина до 30. септембра 2018. године усвоји Закон о изменама и допунама закона.

Индикатор: Закони о изменама и допунама закона усвојени

Активност није реализована у складу са индикатором.

134 „Службени гласник РС”, бр. 107/2005, 99/2010 и 70/2017 - одлука УС

135 „Службени гласник РС”, бр. 70/2017 од 20. јула 2017. године

136 Министарство здравља, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, јануар 2019. године

О спровођењу

Министарство здравља се у извештају није осврнуло на спровођење ове активности.¹³⁷ Поменута активност није реализована јер још увек није дошло ни до измена закона које регулишу области у оквиру здравства, које су Стратегијом за борбу против корупције и Ревидираним акционим планом означене као најризичније.¹³⁸

Циљ 3.7.2. Успостављени ефикасни механизми за интегритет, одговорност и транспарентност у доношењу и спровођењу одлука

Индикатор циља: Објављени стандарди када је реч о сукобу интереса за све видове клиничких истраживања и донација до краја 2017. године.

Ревидираним акционим планом су за испуњење овог циља предвиђене три мере.

<p>Мера 3.7.2.1. Изменити Закон о здравственој заштити и Закон о лековима и медицинским средствима тако да се јасним и транспарентним правилима уреди област донација медицинских апарата, лекова и медицинских средстава; однос са фармацеутском индустријом; висина и поступање са поклоном; сукоб интереса здравствених радника и сарадника, као и лица која обављају функције (а немају статус функционера у смислу Закона о Агенцији за борбу против корупције)</p> <p>Првом активношћу је предвиђено да Министарство здравља до 30. јуна 2017. године изради и достави Влади нацрте закона о изменама и допунама закона.</p> <p>Индикатор: Нацрти закона о изменама и допунама закона који по својој садржини одговарају инструкцијама из мере достављени Влади</p> <p>Средство верификације: Образложење из нацрта закона које садржи објашњење о томе на који начин су инструкције из мере унете у текст нацрта</p> <p>Активност није реализована у складу са индикатором.</p> <p>Другом активношћу је предвиђено да Влада до 30. септембра 2017. године поднесе предлоге о изменама и допунама закона Народној скупштини.</p> <p>Индикатор: Предлози закона о изменама и допунама закона који по својој садржини одговарају инструкцијама из мере поднети Народној скупштини</p> <p>Средство верификације: Образложење из предлога закона које садржи објашњење о томе на који начин су инструкције из мере унете у текст предлога</p> <p>Активност није реализована у складу са индикатором.</p> <p>Трећом активношћу је предвиђено да Народна скупштина до 31. децембра 2017. године усвоји законе о изменама и допунама закона.</p> <p>Индикатор: Закони о изменама и допунама закона усвојени</p> <p>Активност није реализована у складу са индикатором.</p>
--

О спровођењу

Видети део овог извештаја о спровођењу мере 3.7.1.1.

¹³⁷ Ibid

¹³⁸ Видети меру 3.7.1.1.

Мера 3.7.2.2. Изменити Закон о донацијама и хуманитарној помоћи („Службени лист СРЈ”, бр. 53/01, 61/01 и 36/02) тако да се јасним и транспарентним правилима уреди област донација медицинских апарата, лекова и медицинских средстава, као и да се уведе обавеза код донација у здравству да се оформи комисија која ће процењивати оправданост, трошкове и исплативост донација

Првом активношћу је предвиђено да Министарство здравља до 30. септембра 2018. године изради и достави Влади Нацрт закона о изменама и допунама закона. Уз активност стоји напомена да закон треба да предвиђа да се комисија образује на нивоу здравствене установе, у сарадњи са министарством надлежним за послове здравља.

Индикатор: Нацрт закона о изменама и допунама закона који по својој садржини одговара инструкцијама из мере и напомене достављен Влади

Средство верификације: Образложење из Нацрта закона које садржи објашњење на који начин су инструкције из мере и напомене унете у текст нацрта

Активност није реализована у складу са индикатором.

Другом активношћу је предвиђено да Влада до 31. децембра 2017. године поднесе предлог закона о изменама и допунама закона Народној скупштини.

Индикатор: Предлог закона о изменама и допунама закона који по својој садржини одговара инструкцијама из мере и напомене поднет Народној скупштини

Средство верификације: Образложење из Предлога закона које садржи објашњење о томе на који начин су инструкције из мере унете у текст предлога

Активност није реализована у складу са индикатором.

Трећом активношћу је предвиђено да Народна скупштина до 31. децембра 2018. године усвоји Закон о изменама и допунама закона.

Индикатор: Закон о изменама и допунама закона усвојен

Активност није реализована у складу са индикатором.

О спровођењу

Министарство здравља је известило да су измене Закона о донацијама и хуманитарној помоћи у надлежности Министарства финансија.¹³⁹ Агенција за борбу против корупције је 2016. године упутила Иницијативу за измене Закона о донацијама и хуманитарној помоћи („Службени лист СРЈ”, бр. 53/01, 61/01 и 36/02)¹⁴⁰ Министарству финансија и Генералном секретаријату Владе РС. Иницијатива се односила, између осталог, и на измене које су дефинисане у мери 3.7.2.2. Међутим, ни Влада ни Министарство финансија нису одговорили, нити су на било који начин реаговали на иницијативу Агенције.

Мера 3.7.2.3. Обезбедити транспарентност јавних набавки које спроводе здравствене установе

Једином активношћу је предвиђено да министарство надлежно за послове здравља континуирано објављује извештаје о јавним набавкама које спроводе здравствене установе. Уз активност је наведена напомена да се мера односи на сваку здравствену установу.

Индикатор: Објављени извештаји о јавним набавкама које спроводе здравствене установе на интернет страници министарства надлежног за послове здравља, који се ажурирају на кварталном нивоу

Агенција није процењивала спровођење активности, јер је интернет страница још увек „у изградњи”.

О спровођењу

Министарство здравља има нову интернет страну на којој се не могу пронаћи квартални извештаји о јавним набавкама које спроводе здравствене установе. Међутим, такви подаци су заиста постојали на ранијој интернет презентацији Министарства, о чему је Агенција писала у извештајима о спровођењу Стратегије за 2016. и 2017. годину. На актуелној страници Министарства се могу пронаћи подаци о јавним набавкама које спроводи Министарство, превиђени важећим законом.¹⁴¹

139 Министарство здравља, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, јануар 2019. године

140 Видети на: <http://www.acas.rs/praksa-agencije/analize-propisa-na-rtzike-od-korupcije/>

141 Видети на: <https://www.zdravlje.gov.rs/tekst/333533/javne-nabavke-male-vrednosti.php>

Са друге стране, Министарство здравља је известило да су на њиховој интернет страни објављени извештаји о јавним набавкама које спроводе здравствене установе, али без навођења линка где се ти извештаји могу и пронаћи.¹⁴²

Циљ 3.7.3. Транспарентан информациони систем у здравству и учешће грађана у контроли рада здравствених институција, у складу са законском заштитом података о личности.

Индикатор циља: Процент јавних здравствених установа које су у потпуности усвојиле јединствени информациони систем са електронским здравственим документима, а који је одобрен од стране Повереника за информације од јавног значаја, износи 75% до краја 2017. године.

Мера 3.7.3.1. Израдити јединствени информациони систем на свим нивоима здравствене заштите

Првом активношћу је предвиђено да министарство надлежно за послове здравља до 31. децембра 2018. године изради јединствену базу података листа чекања на специјалистичке прегледе и оперативне захвате. Индикатор: Јединствена база података листа чекања на специјалистичке прегледе и оперативне захвате доступна је грађанима са напоменом о последњем датуму ажурирања

Активност је реализована у складу са индикатором.

Другом активношћу је предвиђено да министарство надлежно за послове здравља до 31. децембра 2018. године изради базу података о добављачима лекова и здравственог материјала са просечним ценама.

Индикатор: База података о добављачима лекова и здравственог материјала са просечним ценама доступна је грађанима и редовно се ажурира

Активност није реализована у складу са индикатором.

Трећом активношћу је предвиђено да министарство надлежно за послове здравља до 31. децембра 2018. године изради централни регистар издатих рачуна за здравствене услуге.

Индикатор: Централни регистар издатих рачуна за здравствене услуге доступан је грађанима и редовно се ажурира

Активност није реализована у складу са индикатором.

О спровођењу

Јединствена база података о листама чекања на специјалистичке прегледе и оперативне захвате налази се интернет страници Републичког фонда за здравствено осигурање.¹⁴³ На интернет страни Министарства здравља, као и на интернет странама других државних органа, не могу се наћи базе података о добављачима лекова са просечним ценама. На интернет страни Републичког фонда за здравствено осигурање се налази база података о добављачима здравственог материјала и помагала, али не садржи податке о просечним ценама.¹⁴⁴ На интернет страни Управе за трезор се налази тзв. Централни регистар издатих фактура,¹⁴⁵ међутим, он није доступан грађанима. У њега се може приступити само под посебним условима.

У извештају Министарства здравља у вези са спровођењем активности из мере 3.7.3.1. дата је информација која гласи: "Министарство здравља је успоставило јединствен информациони систем чија се надградња спроводи".¹⁴⁶

¹⁴² Министарство здравља, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, јануар 2019. године

¹⁴³ Видети на: <http://rfzo.rs/index.php/osiguranalica/listečekanja/pregled-lista-čekanja>

¹⁴⁴ Видети на: <https://www.rfzo.rs/index.php/davaocizdrusluga/ugovaranje-ntp>

¹⁴⁵ Видети на: <https://ctf.trezor.gov.rs/>

¹⁴⁶ Министарство здравља, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, јануар 2019. године

3.8. ОБРАЗОВАЊЕ И СПОРТ

У оквиру осме области Стратегије – *Образовање и спорт*, формулисано је пет циљева:

1. измењен правни оквир који се односи на избор, положај и овлашћења директора основних и средњих школа, као и декана факултета (циљ 3.8.1.);
2. усвојени прописи који регулишу просветну инспекцију (циљ 3.8.2.);
3. успостављена транспарентност поступка уписа, полагања испита, оцењивања и евалуације знања у свим образовним институцијама (циљ 3.8.3.);
4. процес акредитовања и накнадне контроле испуњености услова за рад државних и приватних школских установа заснован на јасним, објективним, транспарентним и унапред утврђеним критеријумима (циљ 3.8.4.);
5. успостављена транспарентност финансирања спорта и власничке структуре спортских клубова и савеза (циљ 3.8.5.).

За испуњење ових пет циљева предвиђено је 10 мера и 23 активности, од којих је поступање испитано за 20 активности.

Према оцени Агенције, од 20 испитаних активности:

- 16 није реализовано у складу са индикатором, а од њих четири због тога што није испуњена претходна, за њих условљавајућа активност;
- за три активности Агенција није била у могућности да оцени реализацију;
- за једну активност Агенција није оцењивала реализацију јер је интернет страница одговорног субјекта „у изградњи“.

Поступање по Стратегији и Ревидираном акционом плану

Циљ 3.8.1. Измењен правни оквир који се односи на избор, положај и овлашћења директора основних и средњих школа и декана факултета.

Индикатор циља: Процент директора, декана и наставног особља на годишњем нивоу, чији рад је независна комисија оценила задовољавајућим, износи 75% до краја 2017. године.

Ревидираним акционим планом је за испуњење овог циља предвиђена једна мера.

Мера 3.8.1.1. Изменити Закон о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС”, бр. 72/09, 52/11, 55/13 и 68/15) и Закон о високом образовању („Службени гласник РС”, бр. 76/05, 97/08, 44/10, 93/12, 89/13, 99/14 и 68/15), тако да се уведе законска обавеза избора, периодичне евалуације рада и учинка директора, декана и наставног особља у свим школским установама, на основу објективних, јасних, прецизних и унапред познатих критеријума

Првом активношћу је предвиђено да министарство надлежно за послове просвете до 30. септембра 2016. године изради и достави Влади нацрте закона о изменама и допунама закона. Уз активност је наведена напомена да дискрециона овлашћења директора, декана и наставног особља треба ограничити у највећој могућој мери, објективним, прецизним, јасним и унапред познатим критеријумима; да њихове дискреционе одлуке морају бити образложене и транспарентне; да комисије за избор кандидата за запослење треба да буду састављене од директора школе и запослених.

Индикатор: Нацрти закона о изменама и допунама закона који по својој садржини одговарају инструкцијама из мере и напомене достављени Влади

Средство верификације: Образложења из нацрта/предлога закона која садрже објашњење о томе на који начин су инструкције из мере и напомене унете у текст нацрта/предлога

*У извештају за 2016. годину ова активност је оцењена као нереализована, док је у извештају за 2017. годину оцењена као реализована, али не на начин и у року предвиђеним Ревидираним акционим планом.

Другом активношћу је предвиђено да **Влада до 31. децембра 2016. године** поднесе предлоге закона о изменама и допунама закона Народној скупштини. Уз активност је наведена иста напомена као уз прву активност.

Индикатор: Предлози закона о изменама и допунама закона који по својој садржини одговарају инструкцијама из мере и напомене поднети Народној скупштини

Средство верификације: Образложења из нацрта/предлога закона која садрже објашњење о томе на који начин су инструкције из мере и напомене унете у текст нацрта/предлога

*У извештају за 2016. годину ова активност је оцењена као нереализована, с обзиром да претходна условљавајућа активност није испуњена, док је у извештају за 2017. годину оцењена као реализована, али не на начин и у року предвиђеним Ревидираним акционим планом.

Трећом активношћу је предвиђено да **Народна скупштина до 31. марта 2017. године** усвоји законе о изменама и допунама закона.

Индикатор: Закони о изменама и допунама закона усвојени

*У извештају за 2017. годину ова активност је оцењена као реализована, али не на начин и у року предвиђеним Ревидираним акционим планом.

Циљ 3.8.2. Усвојени прописи који регулишу просветну инспекцију

Индикатор циља: У односу на 2012. годину, број инспекција на годишњем нивоу чији су налази негативни умањен за 50% до краја 2017. године.

Ревидираним акционим планом су за испуњење овог циља предвиђене две мере.

Мера 3.8.2.1. Донети Кодекс понашања за наставнике установа предуниверзитетског образовања и пратити његову примену

Првом активношћу је предвиђено да **министарство надлежно за послове просвете до 30. септембра 2016. године** изради и донесе Кодекс. Уз активност је наведена напомена да се утврђивање постојања Кодекса понашања, односно правила понашања у установи (по Закону о основама система образовања и васпитања), контролише у редовном инспекцијском надзору. Свака установа је у обавези да донесе овај акт.

Индикатор: Кодекс објављен на интернет страни министарства надлежног за послове просвете; достављен извештај о инспекцијском надзору који садржи податке о обављеним контролама

Активност није реализована у складу са индикатором.

Другом активношћу је предвиђено да **министарство надлежно за послове просвете до 31. децембра 2016. године** упозна наставнике и ученике са правилима Кодекса. Уз активност је наведена иста напомена као и уз прву активност.

Индикатор: Кодекс објављен на интернет страни министарства надлежног за послове просвете; достављен извештај о инспекцијском надзору који садржи податке о обављеним контролама

Активност није реализована у складу са индикатором.

Трећом активношћу је предвиђено да **министарство надлежно за послове просвете до 30. јуна 2017. године** спроведе кампању према плану и програму ради упознавања наставних радника и ученика о правилима Кодекса.

Индикатор: Кампања спроведена према плану и програму

Активност није реализована у складу са индикатором.

О спровођењу

Министарство просвете, науке и технолошког развоја (Министарство просвете) је известило да Кодекс понашања за наставнике установа предуниверзитетског образовања није усвојен. Предвиђа се усвајање етичког кодекса и правила понашања за ученике, студенте и наставнике до децембра 2019. године.¹⁴⁷ Друге две активности су оцењене као нереализоване, јер није реализована претходна условљавајућа активност, а то је усвајање Кодекса.

Мера 3.8.2.2. Унапредити механизам за представке, захтеве и жалбе у министарству надлежном за послове просвете

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да **министарство надлежно за послове просвете континуирано** уведе обавезу обавештавања грађана о процедурама за представке, захтеве и жалбе преко интернет презентације ресорног министарства, као и обавезу да се сваки подносилац представке обавести о мерама предузетим по представи.

Индикатор: Обавештење о процедурама за представке и захтеве објављено на интернет презентацији ресорног министарства; усвојен акт којим се утврђује обавеза обавештавања подносиоца представке о мерама предузетим по њој

Активност није реализована у складу са индикатором за извештајни период.

О спровођењу

Иако је Министарство просвете известило да грађани представке, захтеве и жалбе могу поднети путем телефона који је објављен на интернет презентацији Министарства, Агенција је ову активност оценила као нереализовану. Наиме, увидом у интернет презентацију Министарства, под рубриком „Контакти“ објављен је списак различитих телефона јавних функционера и запослених, али ниједан од ових бројева није издвојен као број на који се могу упутити представке/притужбе, захтеви и жалбе грађана.¹⁴⁸ Дакле, на интернет презентацији не постоји јасна информација о томе на који начин грађани могу упутити притужбе, а поготово не постоје остале информације које су описом ове активности у Ревидираном плану предвиђене: израђене и објављене процедуре за притужбе, као и обавезу да се подносилац обавести шта је предузето по његовој или њеној притужби.

147 Министарство просвете, науке и технолошког развоја, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, јануар 2019. године

148 Ibid

Циљ 3.8.3. Транспарентност поступка уписа, полагања испита, оцењивања и евалуације знања у свим школским институцијама

Индикатор циља: У односу на 2012. годину, проценат дисциплинских поступака као резултат надзора умањен за 30% до краја 2017. године

Ревидираним акционим планом је за испуњење овог циља предвиђена једна мера.

Мера 3.8.3.1. Обезбедити услове за стављање у пуну функцију јединственог информационог система у просвети и објављивати деперсонализоване податке из јединственог информационог система у просвети („open data“)

Првом активношћу је предвиђено да министарство надлежно за послове просвете континуирано модернизује јединствени информациони систем просвете и повезује га са информационим системима других државних институција, као и да обједињује постојеће прикупљање података и информационе системе и отклања преклапања. Уз активност је наведена напомена да систем треба да се стално надограђује, а подаци да се ажурирају.

Индикатор: Достављен извештај с подацима о модернизацији софтвера информационог система, додавању нових регистара и података, њиховом ажурирању и дефинисању протокола за размену информација између информационих система

Активност није реализована у складу са индикатором за извештајни период.

Другом активношћу је предвиђено да министарство надлежно за послове просвете до 31. марта 2018. године прошири аналитичке капацитете државних институција задужених за обраду података.

Индикатор: Проширени капацитети установа задужених за обраду података

Активност није реализована у складу са индикатором.

О спровођењу

Министарство просвете је успоставило информациони систем чије се управљање и одржавање ослањало на њихове прилично ограничене ресурсе. Како је у извештају Министарства изнето, због ограничених кадровских капацитета нису били имплементирани сви законом предвиђени делови система и, сходно томе, није било ни могуће пратити и контролисати унос података. Из поменутог разлога, у 2018. години Министарство је одлучило да израду целокупног система повери Канцеларији за информационе технологије и електронску управу Владе. Очекује се да до краја 2019. године буду успостављени сви законом предвиђени регистри који ће омогућити праћење и контролу образовног система РС.¹⁴⁹

Циљ 3.8.4. Процес акредитовања и накнадне контроле испуњености услова за рад државних и приватних школских установа заснован је на јасним, објективним, транспарентним и унапред утврђеним критеријумима

Индикатор циља: Број инспекција на годишњем нивоу од стране КАПК као независне агенције износи (утврдити¹⁵⁰) до краја 2017. године.

Ревидираним акционим планом је за испуњење овог циља предвиђена једна мера.

¹⁴⁹ Ibid

¹⁵⁰ Базна вредност индикатора није утврђена, а требало је да буде садржана у Ревидираном акционом плану.

Мера 3.8.4.1. Унапредити рад Комисије за акредитацију и проверу квалитета (КАПК)
Првом активношћу је предвиђено да КАПК континуирано јавно објављује извештаје о налазима рецензена и КАПК-а који су релевантни за доношење одлуке о акредитацији. Индикатор: Извештаји релевантни за доношење одлуке о акредитацији објављени на интернет презентацији КАПК-а
Активност није реализована у складу са индикатором за извештајни период.
Другом активношћу је предвиђено да КАПК објављује извештаје о раду најмање једном годишње. Индикатор: Извештаји о раду објављени на интернет презентацији КАПК-а
Активност није оцењена јер је интернет страница „у изградњи“.

О спровођењу

Агенција за борбу против корупције добила је Извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину од Националног тела за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању – НАТ, у чијем саставу је Комисија за акредитацију као стручни орган тела. Како је НАТ ново правно лице, у току је израда интернет странице¹⁵¹, на којој ће бити објављена сва документа везана за рад НАТ-а и Комисије за акредитацију.¹⁵²

Циљ 3.8.5. Успостављена транспарентност финансирања спорта и власничке структуре спортских клубова и савеза

Индикатор циља: Нормативни оквир за транспарентно финансирање спорта предвиђен мерама у оквиру овог циља усвојен на републичком, покрајинском и локалном нивоу до краја 2015. године.

Ревидираним акционим планом је за испуњење овог циља предвиђено пет мера.

Мера 3.8.5.1. Уредити посебним законом, у складу са законом којим се уређује спорт, утврђивање статуса спортских савеза и удружења, власништва над имовином и финансирања из јавних средстава на националном и локалном нивоу
Првом активношћу је предвиђено да министарство надлежно за послове спорта до 30. септембра 2016. године изради и достави Влади нацрт закона. Индикатор: Нацрт закона који садржински одговара инструкцијама из мере достављен Влади Средство верификације: Образложење из Нацрта закона које садржи објашњење о томе на који начин су инструкције из мере и напомене унете у текст Нацрта или зашто нису
Активност није реализована у складу са индикатором.
Другом активношћу је предвиђено да Влада до 31. децембра 2016. године поднесе Предлог закона Народној скупштини. Индикатор: Предлог закона о изменама и допунама закона тако да садржински одговара инструкцијама из мере поднет Народној скупштини. Средство верификације: Образложење из Предлога закона које садржи објашњење о томе на који начин су инструкције из мере и напомене унете у текст Предлога или зашто нису
Активност није реализована у складу са индикатором.
Трећом активношћу је предвиђено да Народна скупштина до 31. марта 2017. године усвоји Закон. Индикатор: Закон усвојен
Активност није реализована у складу са индикатором.

О спровођењу

Министарство омладине и спорта није доставило извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину. Закон о спорту усвојен је 2016. године, али није донет посебан закон којим би се регулисало

151 У моменту када је израда овог Извештаја окончана (крај марта 2019. године), на интернет страни НАТ је стајала напомена „Ова страна ће ускоро бити доступна“, видети на: <https://www.nat.rs/uskoro/>

152 Национално тело за акредитацију, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, јануар 2019. године

утврђивање статуса спортских савеза и удружења, власништва над имовином и финансирања из јавних средстава на националном и локалном нивоу. С обзиром да Нацрт закона није израђен, нису испуњене ни друга, ни трећа активност.

Мера 3.8.5.2. Изменити и допунити подзаконске прописе којима се уређује транспарентно финансирање спортских активности на свим нивоима власти

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да (1) министарство надлежно за послове спорта, (2) Покрајински секретаријат за спорт и (3) Општинска/градска управа до 31. марта 2018. године израде и усвоје измене и допуне Правилника о одобравању и финансирању програма којима се остварује општи интерес у области спорта у (1) Републици Србији, (2) на нивоу аутономне покрајине и (3) јединица локалних самоуправа.

Индикатор: Донети правилници у складу са инструкцијама из мере и активности

Активност није реализована у складу са индикатором.

О спровођењу

Министарство омладине и спорта¹⁵³ и Покрајински секретаријат за спорт и омладину¹⁵⁴ су донели подзаконске акте базиране на важећем Закону о спорту. Међутим, смисао ове активности јесте у томе да се закон доношења новог закона којим се посебно уређује утврђивање статуса спортских савеза и удружења, власништва над имовином и финансирања из јавних средстава на националном и локалном нивоу, донесу и одговарајући подзаконски прописи у складу са новим законом. Како претходна, условљавајућа активност није испуњена, то је Агенција оценила и ову активност као нереализовану.

Мера 3.8.5.3. Успоставити категоризацију и рангирање спортских организација на нивоу Републике Србије, аутономних покрајина и јединица локалне самоуправе на основу јасних критеријума

Првом активношћу је предвиђено да аутономне покрајине до 30. јуна 2018. године израде и усвоје измене и допуне Правилника о категоризацији спортских организација на нивоу аутономних покрајина поштујући Националну категоризацију.

Индикатор: Донет Правилник о категоризацији спортских организација у аутономним покрајинама у складу са инструкцијама из мере и активности

Активност није реализована у складу са индикатором.

Другом активношћу је предвиђено да јединице локалне самоуправе до 30. јуна 2018. године израде и усвоје измене и допуне правилника о категоризацији спортских организација на нивоу јединица локалних самоуправа, поштујући Националну категоризацију.

Индикатор: Донети правилници о категоризацији спортских организација на нивоу јединица локалне самоуправе у складу са инструкцијама из мере и активности

Агенција није у могућности да оцени реализацију ове активности.

Трећом активношћу је предвиђено да министарство надлежно за послове спорта до 30. септембра 2018. године изради ранг-листе спортских организација у Републици Србији по категоријама.

Индикатор: Донета ранг-листа спортских организација у Републици Србији

Активност није реализована у складу са индикатором.

Четвртом активношћу је предвиђено да аутономне покрајине до 30. септембра 2018. године израде ранг-листе спортских организација на нивоу аутономних покрајина.

Индикатор: Донета ранг-листа спортских организација у аутономним покрајинама

Активност није реализована у складу са индикатором.

Петом активношћу је предвиђено да јединице локалне самоуправе до 30. септембра 2018. године израде ранг-листе спортских организација у јединицама локалних самоуправа.

Индикатор: Донета ранг-листа спортских организација у јединицама локалних самоуправа

Агенција није у могућности да оцени реализацију ове активности.

153 Видети на: <https://www.mos.gov.rs/dokumenta/sport/pravilnici>

154 Видети на: <https://www.sio.vojvodina.gov.rs/index.php/konkursi/konkursi-sport>

О спровођењу

У Извештају о спровођењу Стратегије за 2018 годину, Секретаријат Покрајинске владе није известио о спровођењу активности која се односи на усвајање Правилника о категоризацији спортских организација. Одредбом члана 141 Закона о спорту дата је могућност аутономној покрајини да утврди категоризацију организација у области спорта. Покрајински секретаријат за спорт и омладину је у 2017. години донео Правилник о категоризацији покрајинских спортских савеза од значаја за АП Војводину¹⁵⁵, али акт о категоризацији организација у области спорта није усвојен.

С обзиром да нису све ЈЛС доставиле извештаје о спровођењу Стратегије за 2018. годину, а да већина оних која је доставила извештаје није известила о спровођењу друге и пете активности које потпадају под меру 3.8.5.3, Агенција није била у могућности да оцени њихову реализацију.

Законом о спорту (члан 139) је прописано да националну категоризацију спортова, националних трансних спортских савеза, спортиста, спортских стручњака и спортских објеката и поступак рангирања, односно категорисања спортиста, спортских стручњака и спортских објеката, прописује министар. Министар је донео подзаконске акте који се односе на националну категоризацију спортова, трансних спортских савеза, али остале подзаконске акте који се односе на спортисте и спортске стручњаке није донео.¹⁵⁶ Такође, није израђена ранг-листа спортских организација у Републици Србији по категоријама.

Покрајински секретаријат за спорт и омладину је донео Решење о категоризацији спортских савеза од значаја за АП Војводину и Решење о покрајинским трансним савезима од значаја за АП Војводину.¹⁵⁷ Међутим, Покрајински секретаријат није израдио ранг-листу спортских организација на покрајинском нивоу, па је Агенција ову активност оценила као нереализовану.

Мера 3.8.5.4. Обезбедити висок степен транспарентности и адекватан надзор у поступку финансирања спортских организација из јавних прихода

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да министарство надлежно за послове спорта до 30. јуна 2018. године изради и усвоји акт којим се утврђују јасни критеријуми за расподелу средстава спортским организацијама од стране јавних предузећа. Уз активност је предвиђена напомена да у израду треба укључити Олимпијски комитет Србије, Спортски савез Србије, Завод за спорт и медицину спорта и представнике јавних предузећа.

Индикатор: Донет акт којим се утврђују јасни критеријуми за расподелу средстава спортским организацијама од стране јавних предузећа

Активност није реализована у складу са индикатором.

О спровођењу

Министар спорта није усвојио правилник којим се утврђују јасни критеријуми за расподелу средстава спортским организацијама од стране јавних предузећа.

Мера 3.8.5.5. Изменити правни оквир којим се регулише професија спортског посредника у погледу сукоба интереса у обављању делатности и финансијских токова у овој области

Првом активношћу је предвиђено да министарство надлежно за послове спорта до 31. марта 2017. године изради и усвоји измене Правилника о номенклатури спортских занимања, тако да се уведу одредбе о забрани сукоба интереса при обављању професије спортског менаџера

Индикатор: Донет Правилник у складу са инструкцијама из мере и активности

Активност није реализована у складу са индикатором.

Другом активношћу је предвиђено да министарство надлежно за послове спорта до 31. марта 2018. године спроведе анализу и да препоруке за унапређење постојећег ширег правног оквира којим се регулише рад спортских менаџера и финансијски сегмент њиховог рада, како би се ускладили са међународним спортским правилима и стандардима транспарентног пословања.

Индикатор: Достављен извештај о спроведеној анализи

Агенција није у могућности да оцени реализацију ове активности.

155 „Службени лист АПВ”, бр. 5/2017

156 Видети на: <https://www.mos.gov.rs/dokumenta/sport/pravilnici?lang=lat>

157 Видети на: <https://www.sio.vojvodina.gov.rs/index.php/konkursi/konkursi-sport>

О спровођењу

На интернет страни Министарства омладине и спорта налази се Правилник о номенклатури спортских занимања и звања из 2013. године,¹⁵⁸ који не садржи одредбе о забрани сукоба интереса при обављању професије спортског менаџера.¹⁵⁹

С обзиром да Министарство омладине и спорта није доставило извештаје о спровођењу стратегија за 2016, 2017, па ни за 2018. годину, а да се податак о овој активности не може пронаћи ни на интернет страни Министарства, Агенција није била у могућности да оцени спровођење друге активности у оквиру мере 3.8.5.5.

3.9. МЕДИЈИ

У оквиру девете области Стратегије – Медији, формулисан је један циљ: транспарентно власништво, финансирање медија и уређивачка политика (циљ 3.9.1.).

Индикатор циља: Представници Повереника за информације од јавног значаја, независних новинских удружења, Агенције и цивилног друштва су се сагласили да је приступ информација о власништву и финансирању медија омогућен грађанима.

За испуњење овог циља предвиђена је једна мера и једна активност.

Мера 3.9.1.1. Формирати, одржавати и ажурирати јавне базе података/регистра о медијима (власничкој структури)

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да Министарство културе и информисања континуирано ажурира и одржава регистар.

Индикатор: Све измене у регистру медија су доступне на сајту Агенције за привредне регистре

Агенција није оценила реализацију активности јер одговорни субјект није адекватно одређен.

Из претходног извештаја: Агенција за борбу против корупције је мишљења да је констатација Министарства културе и информисања потпуно исправна, да активност у оквиру које се захтева да Министарство културе и информисања континуирано ажурира и одржава регистар који не води, нема никаквог смисла повезивати са индикатором који гласи: *Све измене у регистру медија су доступне на сајту Агенције за привредне регистре*, па је у том смислу оценила да је ову активност немогуће реализовати на начин како је то дефинисано Ревидираним акционим планом.

¹⁵⁸ Правилник о номенклатури спортских занимања и звања, „Службени гласник РС”, бр. 7/2013

¹⁵⁹ Министарство омладине и спорта, *Правилници*, доступно на: <http://www.mos.gov.rs/dokumenta/sport/pravilnici>

4 ПРЕВЕНЦИЈА КОРУПЦИЈЕ

У оквиру овог поглавља Стратегије формулисани су циљеви који се односе како на области приоритетног деловања, тако и на све друге области у којима се може јавити корупција, и то десет циљева:

1. успостављена анализа ризика на корупцију у поступку припреме прописа (циљ 4.1.);
2. систем запошљавања и напредовања у органима јавне власти врши се на основу критеријума и заслуга (циљ 4.2.);
3. обезбеђена транспарентност у раду органа власти (циљ 4.3.);
4. континуирана едукација о корупцији и начинима борбе против корупције (циљ 4.4.);
5. створени услови за активније учешће организација цивилног друштва у борби против корупције (циљ 4.5.);
6. створени услови за активније учешће приватног сектора у борби против корупције (циљ 4.6.);
7. Народна скупштина прати спровођење закључака, односно препорука које је донела поводом извештаја независних државних органа (циљ 4.7.);
8. проширене и прецизиране надлежности и унапређени кадровски капацитети и услови рада Агенције за борбу против корупције, Заштитника грађана, Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности и Државне ревизорске институције (циљ 4.8.);
9. успостављена ефикасна и делотворна заштита узбуњивача (лица која пријављују сумњу на корупцију) (циљ 4.9.);
10. успостављен систем за спречавање сукоба интереса запослених у јавном сектору (циљ 4.10.).

За испуњење ових десет циљева формулисано је 16 мера и 34 активности, од којих је поступање испитано за 34 активности

Према оцени Агенције, од 34 испитане активности:

- 17 је реализовано у складу са индикатором и то на начин предвиђен Ревидираним акционим планом;
- 17 није реализовано у складу са индикатором, од којих 14 због тога што није испуњена претходна, за њих условљавајућа активност.

Поступање по Стратегији и Ревидираном акционом плану

Циљ 4.1. Успостављена анализа ризика на корупцију у поступку припреме прописа

Индикатор циља: Процент органа јавне власти који обезбеђују обуку засновану на материјалима или моделима одобреним од стране Агенције за борбу против корупције износи 95% или више до краја 2017. године.

Ревидираним акционим планом су за испуњење овог циља предвиђене две мере и седам активности, али су рокови за активности у оквиру њих условљени доношењем и почетком примене новог Закона о Агенцији за борбу против корупције, односно активностима које треба да буду реализоване након његовог усвајања, односно након почетка његове примене.

Према томе, све активности у оквиру ових мера (три активности у оквиру мере 4.1.1. и четири активности у оквиру мере 4.1.2.) нису реализоване.

Циљ 4.2. Систем запошљавања и напредовања у органима јавне власти на основу критеријума и заслуга

Индикатор циља: Број основаних притужби на годишњем нивоу у вези са нерегуларним запошљавањем умањен за 30% до краја 2017. године (у односу на 2012. годину).

Ревидираним акционим планом је за испуњење овог циља предвиђено шест мера.

Мера 4.2.1. Успоставити услове и критеријуме за запошљавање и напредовање у јавној управи (укључујући именована и постављена лица), у складу са принципима конкурентности и транспарентности

Првом активношћу је предвиђено да министарство надлежно за послове државне управе до 30. септембра 2016. године изради анализу прописа који уређују радно правни статус у органима јавне управе са препорукама. У напомени уз активност је наведено да је рок за ову меру усклађен са роком са мером 2.1.1. из Акционог плана за спровођење Стратегије реформе јавне управе.

Индикатор: Достављен извештај о спроведеној анализи

Активност је реализована у складу са индикатором.

Другом активношћу је предвиђено да министарство надлежно за послове државне управе до 31. децембра 2016. године изради и достави Влади нацрте закона о изменама и допунама закона у складу са препорукама анализе.

Индикатор: Нацрти закона о изменама и допунама закона који по својој садржини одговарају препорукама анализе достављени Влади

Средство верификације: Образложење из нацрта закона које садржи објашњење о томе на који начин су препоруке из анализе унете у текст нацрта

Активност је реализована у складу са индикатором.

Трећом активношћу је предвиђено да Влада до 31. децембра 2016. године поднесе предлоге закона о изменама и допунама закона Народној скупштини.

Индикатор: Предлози закона о изменама и допунама закона који по својој садржини одговарају препорукама анализе поднети Народној скупштини

Средство верификације: Образложење из предлога закона које садржи објашњење о томе на који начин су препоруке из анализе унете у текст предлога

Активност је реализована у складу са индикатором.

Четвртом активношћу је предвиђено да Народна скупштина до 31. децембра 2016. године усвоји законе о изменама и допунама закона.

Индикатор: Закони о изменама и допунама закона усвојени

Активност је реализована у складу са индикатором.

О спровођењу

У документу под називом *Реформа јавне управе*, који представља Извештај о спровођењу Акционог плана за реформу јавне управе за период 2015-2017, наводи се податак о свеобухватној анализи нормативног оквира којим је регулисан систем плата у јавној управи. Поред тога, постоји и податак о томе да је предуслов за успостављање система запошљавања, оцењивања, мотивисања, напредовања према заслугама у јавној управи, било унапређење описа послова и очекиваних резултата за радна места (израда Каталога), након чега треба да уследе измене (упрошћавање) великог броја прописа, уз неопходно унапређење управљачког капацитета у јавној управи. У извештају се даље наводи да реформе још нису завршене, али да су припремљене аналитичке и нормативне основе.¹⁶⁰ Иако не постоји јавно доступан документ, који садржи резултате анализе правног оквира који обухвата све прописе који се односе на радно-правни статус запослених у органима јавне управе, а узимајући у обзир обим и темељност измена нормативног оквира који је евидентно спроведен у овој области, јасно је да све то није могло бити учињено без свеобухватне анализе правног оквира којим је ова материја до тих измена била уређена. Из наведеног разлога Агенција је ову активност оценила као реализовану.

¹⁶⁰ Видети на: <http://mduls.gov.rs/reforma-javne-uprave/>

У Извештају Министарства за државну управу и локалну самоуправу наведени су подаци о усвајању и изменама закона које су реализоване у циљу успостављања система запошљавања и напредовања у органима јавне власти на основу критеријума и заслуга. Нормативне измене су следеће: усвојен је Закон о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе („Сл. гласник РС“, бр. 21/16, 113/17, 113/17 - др. закон), којим је на свеобухватан начин уређен систем радних односа у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе, са циљем успостављања основних начела службеничког система, заснованих на стандардима прихваћеним у савременим упоредно-правним системима, чиме се испуњава основна претпоставка за пуну професионализацију и деполитизацију кадрова у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе; усвојен је Закон о запосленима у јавним службама („Службени гласник РС“, број 113/17), којим се уређује радно-правни статус и плате запослених у јавним службама (просвета, наука, култура, здравство и социјална заштита) и којим је успостављен систем радних односа у јавним службама заснован на заслугама и уведена је функција управљања људским ресурсима кроз обавезне институте којима се она остварује (планирање кадрова, конкурсни поступак, вредновање резултата рада и др); усвојен је Закон о изменама и допунама Закона о јавним агенцијама („Службени гласник РС“, број 47/18) који се примењује на запослене у јавним агенцијама и којим је уведена обавезна провера стручних оспособљености, знања и вештина кандидата у изборном поступку, чиме се у систем запошљавања у јавним агенцијама уводи принцип заслуга; усвојен је Закон о изменама и допунама Закона о државним службеницима („Службени гласник РС“, бр. 95/18), који је почео да се примењује 1. јануара 2019. године, а чијим одредбама је дат законски основ да се у све функције управљања људским ресурсима уведе систем компетенција, које представљају скуп знања, вештина, особина, ставова и способности, које државни службеник поседује, а које обликују његово понашање и воде постизању очекиваних резултата на радном месту.

У циљу усаглашавања са новим решењима предвиђеним изменама и допунама Закона о државним службеницима на предлог Министарства државне управе и локалне самоуправе, Влада Републике Србије је на седници одржаној 10. јануара 2019. године усвојила следеће подзаконске акте: Уредбу о интерном и јавном конкурсима за попуњавање радних места у државним органима, Уредбу о изменама и допунама Уредбе о начелима за унутрашње уређење и систематизацију радних места у министарствима, посебним организацијама и службама Владе, Уредбу о изменама и допунама Уредбе о разврставању радних места и мерилима за опис радних места државних службеника и Уредбу о вредновању радне успешности државних службеника. Напомињемо да је Служба за управљање кадровима припремила Предлог уредбе о одређивању компетенција за рад државних службеника, која је у складу са законском процедуром послата Влади РС ради разматрања на првој наредној седници. Усвајањем ових подзаконских аката се у потпуности уводе компетенције у све инструменте управљања људским ресурсима у државно-службеничком систему. Имајући у виду да је одредбама ЗЗАПЈС (члан 133 ст. 2) предвиђено да се у погледу оцењивања службеника, врсте оцена, последица оцењивања и других питања примењују прописи којима се оцењују државни службеници, односно Закон о државним службеницима („Службени гласник РС“, бр. 79/05, 81/05, 83/05, 64/07, 67/07, 116/08, 104/09, 99/14 и 94/17) и Уредба о оцењивању државних службеника („Службени гласник РС“, бр. 11/06 и 109/09), било је неопходно да се изменама овог закона уреди оцењивање службеника у АП и ЈЛС. С тим у вези, усвојен је Закон о изменама и допунама Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе („Сл. гласник РС“, бр. 95/18), којима је, пре свега, предвиђен престанак сходне примене прописа који се односе на оцењивање државних службеника и прописују се одредбе о оцењивању службеника, напредовању и награђивању у смислу даље доследне примене мерит система односно „према заслугама“.

У циљу усаглашавања са одредбама овог закона, на предлог Министарства државне управе и локалне самоуправе Влада РС је на седници одржаној 10. јануара 2019. године усвојила Уредбу о оцењивању службеника. Поред тога, изменама и допунама ЗЗАПЈС извршене су измене које се односе на појашњење и унапређење одређених законских решења и то прецизирање ко у име послодавца врши права и дужности за одређене категорије службеника на положају, службеника који руководе органом, службом или организацијом и службеника и намештеника у кабинету изабраног лица, одредбе која се односе на уређење примене општих прописа о раду и колективног уговора, права функционера по престанку функције, услове за рад у звањима, прецизирање која лица која могу да донесу одлуку о избору кандидата по спроведеном конкурсном поступку, дужност полагања државног стручног испита за запослене који немају обавезу пробног рада, престанак радног односа по сили закона, доношење новог Правилника и промена Правилника о организацији и систематизацији радних места, право на

накнаде службеника (накнаду плате службеника на положају који је постао нераспоређен, права на отпремнину), прецизирање ситуације отказа који даје послодавац у случају теже повреде радне дужности, вођење дисциплинског поступка, обезбеђивање стручности у раду и одлучивању по жалбама, унапређење права на стручно усавршавање.¹⁶¹

Мера 4.2.2. Уједначити платни систем и социјална права у јавном сектору

Првом активношћу је предвиђено да министарство надлежно за послове државне управе и локалне самоуправе и министарство надлежно за послове рада, запошљавања, борацких и социјалних питања до 30. септембра 2016. године израде анализу прописа који уређују систем плата и зарада и социјалних права у јавном сектору са препорукама. Уз активност је наведена напомена да је за систем социјалне заштите одговорни субјект министарство надлежно за послове рада и социјалних питања, а да је за радне односе, плате и зараде у државним службама одговорни субјект министарство надлежно за послове државне управе.

Индикатор: Достављен извештај о спроведеној анализи

Активност је реализована у складу са индикатором.

Другом активношћу је предвиђено да министарство надлежно за послове државне управе и локалне самоуправе и министарство надлежно за послове рада, запошљавања, борацких и социјалних питања до 31. марта 2017. године израде предлоге начина усклађивања плата и зарада, у складу са врстом, обимом и сложености посла.

Индикатор: Достављен извештај о модалитетима усклађивања

Активност је реализована у складу са индикатором.

Трећом активношћу је предвиђено да министарство надлежно за послове државне управе и локалне самоуправе и министарство надлежно за послове рада, запошљавања, борацких и социјалних питања до 30. јуна 2017. године измене прописе у складу с анализом и модалитетима усклађивања плата, зарада и социјалних права.

Индикатор: Прописи измењени у складу са препорукама анализе и предлогом начина усклађивања

Активност није реализована у складу са индикатором.

О спровођењу

У погледу анализе нормативног оквира, реализација активности је описана кроз извештавање о мери 4.2.1.

У циљу уједначавања платног система и социјалних права у јавном сектору, начињене су обимне нормативне измене. МДУЛС је Извештају о спровођењу Стратегије за 2018. годину известило о следећем: усвојен је Закон о систему плата запослених у јавном сектору („Службени гласник РС”, бр. 18/16, 108/16, 113/17, 95/18); усвојен је Закон о платама службеника и намештеника у органима аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе („Службени гласник РС”, бр. 113/17, 95/18); усвојен је Закон о платама запослених у јавним агенцијама и другим организацијама које је основала Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе („Службени гласник РС”, бр. 47/2018, 95/18); усвојен је Закон о запосленима у јавним службама („Службени гласник РС”, број 113/17, 95/18), којим се уређује радноправни статус и плате запослених у јавних службама (просвета, наука, култура, здравство и социјална заштита). Све нормативне измене су спроведене са циљем успостављања транспарентног и правичног система плата у јавном сектору заснованог на принципу „једнака плата за рад једнаке вредности”.

Иако су у овој области урађене обимне нормативне измене, Агенција је активност која се односи на усвајање свих прописа којим би се омогућила реализације ове мере, а то је уједначавање платног система и социјалних права у јавном сектору, означила као нереализовану, јер је потребно и усвајање следећих аката Владе: допуна Каталога радних места пописом радних места намештеника у државним органима и у органима аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе; допуна Шифарника радних места, у складу са наведеном допуном Каталога радних места; усвајање акта којим ће бити утврђени коефицијенти радних места запослених у јавним службама у области здравства, културе, просвете, социјалне заштите, туризма, спорта, организација обавезног социјалног осигурања, других

¹⁶¹ Министарство за државну управу и локалну самоуправу, Квартални извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину, јануар 2019. године

организација које су основане или послују као јавне службе и које су директни или индиректни корисници буџетских средстава, а чија радна места су утврђена Уредбом о Каталогу радних места, као и за заједничка радна места у јавном сектору, чије усвајање је планирано у 2019. години, најкасније до почетка примене Закона о запосленима у јавним службама и Закона о систему плата запослених у јавном сектору.

Обе активности предвиђене у оквиру мере 4.2.3, која предвиђа развој базе података о обвезницима уплате доприноса и о уплаћеним доприносима за обавезно социјално осигурање по појединцу, која се редовно ажурира, у извештају за 2016. годину оцењене су као реализоване, на начин и у року предвиђеним Ревидираним акционим планом.

Мера 4.2.4. Ојачати капацитете Централног регистра обавезног социјалног осигурања, у циљу ефикасније контроле обрачуна и наплате доприноса за обавезно социјално осигурање

Првом активношћу је предвиђено да ЦРОСО до 30. јуна 2017. године измени систематизацију тако да одговара препорукама анализе потреба и запосли кадар у складу са измењеним актом о систематизацији.

Индикатор: Усвојен акт о систематизацији који одговара препорукама анализе потреба; број и структура запосленог кадра одговара измењеном акту о систематизацији

*У извештају за 2017. годину ова активност је оцењена као реализована на начин и у року предвиђеним Ревидираним акционим планом.

Другом активношћу је предвиђено да ЦРОСО направи и континуирано спроводи план и програм обуке запослених у складу са препорукама анализе.

Индикатор: План и програм обуке који одговара препорукама анализе потреба; достављен извештај о спроведеном плану и програму обуке по години важења Стратегије

Активност је реализована у складу са индикатором за извештајни период.

Трећом активношћу је предвиђено да ЦРОСО до 31. децембра 2016. године набави опрему у складу с анализом потреба.

Индикатор: Достављен извештај о набављеној опреми

*У извештају за 2017. годину, ова активност је оцењена као реализована, на начин, али не и у року предвиђеним Ревидираним акционим планом.

О спровођењу

У Извештају о спровођењу Стратегије Централног регистра обавезног социјалног осигурања (ЦРОСО) се наводе бројне обуке које су, у току 2018. године, запослени у овом органу похађали. Између осталих наведене су следеће обуке: *Примена уредбе о каталогу радних места у јавним службама, Увод у Oracle Database Security, Java SE 8, Fundamentals, Training on Demand, Java EE7, Oracle Database 12, Радно право и социјално осигурање у Србији данас, саветовање у области јавних набавки, Финансијско управљање и контрола, Новине и примена опитних финансијских прописа у јавном и приватном сектору* итд. У Извештају се наводи да су запослени у ЦРОСО били део делегације Републике Србије која је, у организацији НАЛЕД-а, била у студијској посети Републици Хрватској. Циљ ове посете је био да се чланови делегације упознају са начином на који се могу повећати прилике за запошљавање сезонских радника у области пољопривреде, а поред тога, домаћини су представили свој систем инспекцијског надзора у домену ангажовања сезонских радника.¹⁶²

¹⁶² Централни регистар обавезног социјалног осигурања, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, јануар 2019. године

Мера 4.2.5. Унапредити базу података о поднетим е-јединственим пријавама на обавезно социјално осигурање, која се редовно ажурира

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да ЦРОСО до 31. децембра 2017. године успостави техничку повезаност са надлежним органима и организацијама (АПР, инспекторат за рад, РФПИО, РФЗО и НСЗ). Уз активност је предвиђена напомена да је треба реализовати у сарадњи са министарством надлежним за послове рада и послове здравља.

Индикатор: Достављен извештај о начину на који је успостављена техничка повезаност и обезбеђено учешће субјеката наведених у напомени

*У извештају за 2017. годину ова активност је оцењена као реализована, на начин и у року предвиђеним Ревидираним акционим планом.

Мера 4.2.6. Спровести кампању ради информисања обавезника подношења јединствене е-пријаве на обавезно социјално осигурање, као и осигураника, о значају и доступности података и Јединствене базе Централног регистра обавезног социјалног осигурања

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да ЦРОСО до 31. децембра 2016. године спроведе кампању у складу са планом и програмом.

Уз активност је предвиђена напомена да је треба реализовати у сарадњи са министарством надлежним за послове рада и социјалне политике.

Индикатор: Достављен извештај о спроведеној кампањи и начину на који је обезбеђена сарадња субјекта из напомене

*У извештају за 2017. годину, ова активност је оцењена као реализована, али без података о томе да ли је реализована на начин и у року предвиђеним Ревидираним акционим планом.

Циљ 4.3. Обезбеђена транспарентност у раду органа власти

Индикатор циља: Процент основаних жалби Поверенику за информације од јавног значаја и заштити података о личности на годишњем нивоу – по основу приступа информацијама од јавног значаја, умањен за 50% до краја 2018. године. Процент органа јавне власти који су на својој интернет презентацији објавили ажурирани информатор о раду износи 95% или више до краја 2018. године.

Све мере у оквиру овог циља брисане су из Ревидираним акционог плана, па ће се две убудуће пратити кроз АП 23, једна мера је обрисана јер је реализована, а једна је обрисана без образложења (мера са сличним циљем предвиђена је у АП 23 – активност 2.2.5.5).

Циљ 4.4. Континуирана едукација о корупцији и начинима борбе против корупције

Индикатор циља: Процент органа власти који обезбеђују обуку засновану на материјалима или моделима одобреним од стране Агенције за борбу против корупције износи 95% или више до краја 2017. године.

Ревидираним акционим планом је за испуњење овог циља предвиђена једна мера, а рок за једину активност у оквиру ње условљен је доношењем новог Закона о Агенцији за борбу против корупције, односно почетком његове примене, који је постојећим Нацртом закона о спречавању корупције предвиђен за 1. фебруар 2020. године. Због тога ова мера у потпуности излази изван оквира временског важења Стратегије.

Према томе, активност у оквиру мере није реализована.

Циљ 4.5. Створени услови за активније учешће цивилног друштва у борби против корупције

Индикатор циља: Успостављени јасни стандарди и процедуре за учешће јавности у процесу доношења одлука на свим нивоима власти.

Ревидираним акционим планом су за испуњење овог циља предвиђене три мере.

Мера 4.5.1. Изменити Уредбу о средствима за подстицање програма или недостајућег дела средстава за финансирање програма од јавног интереса која реализују удружења, тако да се уведе обавеза за све кориснике да приликом подношења апликације за доделу средстава из јавних извора подносе изјаву о непостојању сукоба интереса и интерни акт о антикорупцијској политици

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да Влада до 31. децембра 2016. године усвоји измене и допуне Уредбе. Уз активност је наведена напомена да интерни акт подразумева све врсте аката који се баве антикорупцијском политиком, па и Етички кодекс.

Индикатор: Усвојена уредба која садржински одговара инструкцијама из мере и напомене

Активност је реализована у складу са индикатором.

О спровођењу

Влада Републике Србије усвојила је Уредбу о средствима за подстицање програма или недостајућег дела средстава за финансирање програма од јавног интереса која реализују удружења, којом је, између осталог, установљена обавеза за све кориснике да приликом подношења апликације за доделу средстава из јавних извора подносе изјаву о непостојању сукоба интереса и интерни акт о антикорупцијској политици (члан 11 и 17 Уредбе).¹⁶³

Мера 4.5.2. Изменити Уредбу о средствима за подстицање програма или недостајућег дела средстава за финансирање програма од јавног интереса која реализују удружења, тако да се унапреди оквир који се односи на критеријуме, услове, обим, начин и поступак доделе средстава

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да Влада до 31. децембра 2016. године усвоји измене Уредбе. Уз активност је наведена напомена да измене Уредбе треба формулисати у сарадњи са Канцеларијом за сарадњу са цивилним друштвом; ограничити дискрециона права чланова комисије који одлучују о средствима која ће се додељивати удружењима, избор чланова, као и регулисати питање одговорности и контроле извршених додела.

Индикатор: Усвојене измене уредбе које садржински одговарају инструкцијама из мере и напомене и које су формулисане у сарадњи са Канцеларијом за сарадњу са цивилним друштвом

Активност је реализована у складу са индикатором.

О спровођењу

Уредба је измењена у складу са елементима који су дефинисани у напомени за реализацију наведене активности: садржи обавезне критеријуме за избор пројеката, правила којима се регулише сукоб интереса чланова комисије, поступак одлучивања чланова комисије, учешће стручне јавности, начин спровођења контроле у вези са извршењем пројекта, поступање у случају неправилности, правила о раскиду уговора итд.¹⁶⁴

Мера 4.5.3. Успоставити систем сталних консултација између Агенције за борбу против корупције и организација цивилног друштва

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да Агенција континуирано организује консултативне састанке са организацијама цивилног друштва.

Индикатор: Одржана најмање два консултативна састанка по години важења Стратегије

Активност је реализована у складу са индикатором за извештајни период.

О спровођењу

Током 2018. године Агенција је одржала два консултативна састанка са представницима организација цивилног друштва. Агенција је 27. априла организовала групни полуструктурирани интервју (фокус групу) са представницима ОЦД из Београда, како би рекапитулирала досадашњу сарадњу и истражила мо-

¹⁶³ „Службени гласник РС”, бр. 16/2018

¹⁶⁴ Ibid

гућности за њено унапређење. Позив за учешће је упућен оним ОЦД са којима је Агенција у прошлости остварила неки од облика сарадње на основу Смерница за сарадњу Агенције са ОЦД или је доделила грантове након спроведеног јавног конкурса. На двосатном групном интервјуу учествовало је 14 представника ОЦД из Београда који су истакли позитивна искуства у досадашњем спровођењу заједничких пројеката са Агенцијом, али и дали предлог да се међусобна комуникација интензивира, као и да треба осмислити више заједничких активности и иницијатива. Други консултативни састанак је организован са члановима Коалиције удружења против корупције у екологији (Коалиција), 19. октобра у Ужицу. Састанку је присуствовало седам представника Коалиције која је формирана са циљем очувања природних ресурса на подручју Западне и Југозападне Србије. Представници Агенције су учесницима презентovali два документа која уређују област сарадње са удружењима: Смернице Агенције за борбу против корупције за сарадњу са организацијама цивилног друштва и Правилник о додели средстава организацијама цивилног друштва за реализацију програма и пројеката у области борбе против корупције. Чланови Коалиције су говорили о својим досадашњим активностима и дали су конструктивне предлоге за унапређење статуса заштите животне средине у националном стратешком оквиру за борбу против корупције.¹⁶²

Циљ 4.6. Створени услови за активније учешће приватног сектора у борби против корупције

Индикатор циља: Број компанија на годишњем нивоу које добијају посебне пореске олакшице по основу донација или активности у борби против корупције износи (утврдити) до краја 2018. године.

Ревидираним акционим планом су за испуњење овог циља предвиђене две мере.

<p>Мера 4.6.1. Изменити закон којим се уређује порез на добит правних лица тако да се борба против корупције наведе као једна од намена/делатности за коју се предузећима која пружају финансијску подршку цивилном друштву може дати посебна пореска олакшица</p> <p>Првом активношћу је предвиђено да министарство надлежно за послове финансија до 30. септембра 2016. године изради и достави Нацрт закона о изменама и допунама закона.</p> <p>Индикатор: Нацрт закона о изменама и допунама Закона који по својој садржини одговара инструкцијама из мере достављен Влади</p> <p>Средство верификације: Образложење из нацрта закона које садржи објашњење о томе на који начин су инструкције из мере унете у текст нацрта</p> <p>Активност није реализована у складу са индикатором.</p> <p>Другом активношћу је предвиђено да Влада до 31. марта 2017. године поднесе Предлог закона о изменама и допунама закона Народној скупштини.</p> <p>Индикатор: Предлог закона о изменама и допунама закона који по својој садржини одговара инструкцијама из мере поднет Народној скупштини</p> <p>Средство верификације: Образложење из предлога закона које садржи објашњење о томе на који начин су инструкције из мере унете у текст предлога</p> <p>Активност није реализована у складу са индикатором.</p> <p>Трећом активношћу је предвиђено да Народна скупштина до 30. јуна 2017. године усвоји Закон о изменама и допунама закона.</p> <p>Индикатор: Закон о изменама и допунама закона усвојен</p> <p>Активност није реализована у складу са индикатором.</p>

О спровођењу

Министарство финансија се у извештају није ни осврнуло на спровођење ове активности. У Извештају о спровођењу Стратегије за 2016. годину, Агенција је известила о ставу Министарства финансија у вези са садржајем ове мере, другим речима, МФ је стало на становиште да би требало размотрити неки други начин за обезбеђење финансијских средстава организацијама цивилног друштва који био

¹⁶² Агенција за борбу против корупције, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, фебруар 2019. године

једноставнији за праћење и анализу ефеката.¹⁶⁶ У складу са изнетим, Агенција подсећа да је став МФ у потпуности пренет приликом израде мишљења Агенције о Нацрту ревидираног акционог плана, али је мера у финалног верзији документа (Ревидираног акционог плана) задржана у истом облику.

Мера 4.6.2. Препоручити Привредној комори Србије да доноси, објављује и промовише антикорупцијске стандарде и праксе као што су: Кодекс пословне етике, Кодекс корпоративног управљања, промовише стандарде Међународне трговинске коморе за борбу против корупције, правила Декларације о борби против корупције Глобалног договора Србија, као и привредна друштва која су усвојила антикорупцијске планове или планове интегритета

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да ПКС континуирано организује скупове и семинаре у области борбе против корупције у сарадњи са институцијама Републике Србије и промовише добре праксе привредних друштава у области борбе против корупције.

Индикатор: Достављен извештај о броју организованих скупова и семинара у току календарске године

Активност је реализована у складу са индикатором за извештајни период.

О спровођењу

У кварталним извештајима о спровођењу Стратегије за 2018. годину Привредна комора Србије је известила о бројним активностима које се односе на промовисање значаја борбе против корупције и добре праксе привредних друштава у области борбе против корупције. У извештајима се помиње спровођење пројекта у оквиру европског програма *Economic and financial crime, corruption, environmental crime* у области компанијске антикорупције под називом „Антикорупцијски алати за МСП сектор“ - (ANTI-CORRUPTION TOOLKIT FOR SME). Приручник „Комплет алатки за спречавање корупције у МСП“ – један је од резултата Пројекта. Сврха овог комплекта је да микро и МСП која послују у Европи пружи референце, како би успоставила одговарајуће инструменте за спречавање и сузбијање корупције. Поред тога, он пружа смернице за идентификацију адекватних мера за борбу против корупције у овом прилично конкретном, али фундаменталном сегменту европског тржишта. Микро и мала и средња предузећа су изабрана као циљна група овог пројекта не само зато што представљају 99,8% свих предузећа ЕУ, већ пре свега због своје природе као малих субјеката. То их чини посебно осетљивим на цикличне трендове у економији, у контексту често компликованих односа између економских актера. Поред овог, „Методолошки приручник – Анализа и третман ризика од корупције у малим и микро предузећима“, још је један од резултата пројекта. Приручник даје приказ метода развијеног и тестираног у оквиру пројекта, који за циљ има анализу трендова корупције који су установљени међу микро, малим и средњим предузећима (микро/МСП) и у државној управи, у циљу дефинисања одговарајућих алатки за спречавање и борбу против таквих кривичних радњи. Сврха овог приручника је увођење метода АСТs у свим организацијама, истраживачким центрима, удружењима или институцијама у Европи које желе да реплицирају искуство пројекта АСТs ради анализирања ризика од корупције и дефинисања скупа корисних мера за микро/МСП у циљу спречавања ризика од корупције. Привредна Комора је известила и о томе да се на насловној страни портала Привредне коморе Србије налази линк на коме чланице ПКС, могу на брз и једноставан начин тестирати ризик од појаве корупције у свој предузећу, кроз постављени упитник. Резултат одговора на упитник је ПДФ фајл у коме су дати савети за унапређење интегритета компаније и смањење ризика од корупције (<http://www.c-detector.eu/>).

Што се организације догађаја тиче, у извештајима се помињу они на којима је ПКС промовисала Методолошки приручник – Анализа и третман ризика од корупције у малим и микро предузећима. Реч је догађајима који су организовани у априлу 2018. године, у Зрењанину и Шапцу, у регионалним привредним коморама Банатског управног округа и Мачванског и Колубарског управног округа. Поред ових догађаја, у децембру, у организацији Привредне коморе Србије и Европског Института за складност и етику у пословању из Словеније (EISEP) у Београду је одржан *Compliance* доручак. Састанку је присуствовало 56 учесника, представника привредних друштава које послују у Србији, представници Института из Словеније и представник Агенције за борбу против корупције РС. Циљ организације догађаја је даља промоција увођења *compliance* функције и целовитог *compliance* програма којим би се обезбедило

¹⁶⁶ Видети: Агенција за борбу против корупције, *Извештај о спровођењу Националне стратегије за борбу против корупције у Републици Србији за период од 2013-2018. године и Ревидираног акционог плана за њено спровођење за 2016. годину*, стр. 103 и 104, доступно на <http://www.acas.rs/izvestaji/godisnji-izvestaj/>

систематско управљање усклађеношћу и етичким ризицима у пословању компанија, недостатак прецизне регулативе и смерница за увођење *compliance* програма, условљава различита схватања надлежности, методологије и организације *compliance* функције на домаћем терену.¹⁶⁷

Циљ 4.7. Народна скупштина прати спровођење закључака, односно препорука које је донела поводом извештаја независних државних органа

Индикатор циља: Процент препорука Народне скупштине заснованих на извештајима независних државних институција које се спроводе од стране извршне власти износи 50% или више до краја 2018. године.

Ревидираним акционим планом су за испуњење овог циља предвиђене две мере.

Мера 4.7.1. Допунити Закон о Народној скупштини („Службени гласник РС”, бр. 9/10) тако да се уведе обавеза Владе да подноси Народној скупштини најмање једном годишње извештај о спровођењу закључака Народне скупштине донетих поводом разматрања извештаја независних државних органа, организација и тела, у року од шест месеци од доношења закључака Народне скупштине, уз обавезу да се извештај Владе разматра на седници Народне скупштине

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да Народна скупштина до 31. децембра 2016. године изради и усвоји Закон о изменама и допунама Закона.

Индикатор: Усвојен Закон о изменама и допунама Закона који по својој садржини одговара инструкцијама из мере

Активност није реализована у складу са индикатором.

О спровођењу

У Извештају о спровођењу Стратегије за 2018. годину, Народна скупштина се није осврнула на спровођење ове активности. У извештају о спровођењу Стратегије за 2017. годину, Народна скупштина наводи да је Предлог Закона о изменама и допунама Закона о Народној скупштини, који у члану 1. став 3. предвиђа наведену допуну, био поднет, али услед расписивања парламентарних избора и конституисања нових сазива Народне скупштине, није било могуће његово разматрање.¹⁶⁸

Мера 4.7.2. Ојачати капацитете Народне скупштине за вршење нових надлежности у оквиру циља 4.7.

Првом активношћу је предвиђено да Народна скупштина до 30. јуна 2017. године изради и усвоји измене и допуне Правилника о систематизацији радних места у Народној скупштини.

Индикатор: Усвојене измене и допуне Правилника о систематизацији радних места у Народној скупштини

Активност није реализована у складу са индикатором.

Другом активношћу је предвиђено да Народна скупштина до 30. септембра 2017. године запосли нове службенике на радним местима предвиђеним за вршење нових надлежности у оквиру циља 4.7.

Индикатор: Број и структура запосленог кадра одговара измењеном акту о систематизацији

Активност није реализована у складу са индикатором.

Трећом активношћу је предвиђено да Народна скупштина до 30. септембра 2017. године направи план и програм обуке за нове запослене у области нових надлежности.

Индикатор: Израђен план и програм обуке за нове запослене у области нових надлежности

Активност није реализована у складу са индикатором.

Четвртом активношћу је предвиђено да Народна скупштина до 31. децембра 2017. године спроведе план обуке.

Индикатор: Достављен извештај о спроведеном плану обуке

Активност није реализована у складу са индикатором.

¹⁶⁷ Привредна комора Србије, *Квартални извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, април, јул октобар и децембар 2018. године

¹⁶⁸ Народна скупштина, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, јануар 2018. године.

О спровођењу

У Извештају о спровођењу Стратегије, Народна скупштина се није осврнула на спровођење ових активности.¹⁶⁹ У Извештају о спровођењу Стратегије за 2017. годину, Народна скупштина је навела да су све активности у вези са јачањем њених кадровских капацитета условљене поменутих изменама и допунама Закона о Народној скупштини, те да ће оне моћи да се спроведу након усвајања одговарајућих измена и допуна.¹⁷⁰

Циљ 4.8. Проширене и прецизиране надлежности и унапређени кадровски капацитети и услови рада Агенције за борбу против корупције, Заштитника грађана, Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности и Државне ревизорске институције

Индикатор циља: Агенција за борбу против корупције, Заштитник грађана, Повереник за приступ информацијама од јавног значаја и заштиту података о личности, Државна ревизорска институција, имају трајне, модерне просторије које пружају адекватне услове за рад потребног особља.

Све мере у оквиру овог циља брисане су у Ревидираном акционом плану и убудуће ће се пратити кроз одговарајуће активности из АП 23.

Циљ 4.9. Успостављена ефикасна и делотворна заштита узбуњивача (лица која пријављују сумњу на корупцију)

Индикатор циља: Број узбуњивача под заштитом закона на годишњем нивоу износи (утврдити) до краја 2017. године/

Све мере у оквиру овог циља брисане су у Ревидираном акционом плану и убудуће ће се пратити кроз одговарајуће активности из АП 23.

Циљ 4.10. Успостављен систем за спречавање сукоба интереса запослених у јавном сектору

Индикатор циља: Број пријава о сукобу интереса поднетих од стране запослених у јавном сектору износи (утврдити) или више до краја 2018. године.

Све мере у оквиру овог циља брисане су у Ревидираном акционом плану и убудуће ће се пратити кроз одговарајуће активности из АП 23.

169 Народна скупштина, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, јануар 2019. године

170 Народна скупштина, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, јануар 2018. године

5 СПРОВОЂЕЊЕ И НАДЗОР НАД СПРОВОЂЕЊЕМ СТРАТЕГИЈЕ

У оквиру овог поглавља Стратегије формулисан је један циљ: успостављен систем за спровођење, координацију и надзор над спровођењем Стратегије (циљ 5.).

Индикатор циља: *Успостављен систем за спровођење, координацију и надзор над спровођењем Стратегије.*

Све мере у оквиру овог циља брисане су у Ревидираном акционом плану, с тим да ће се три мере убудуће пратити кроз одговарајуће активности из АП 23, док су две мере брисане као реализоване.

6 ПРЕПОРУКЕ

Поред остваривања циљева Стратегије који намећу одговарајуће обавезе реализације и за коју ће одговорност сносити искључиво органи јавне власти, Стратегија наводи и одређене препоруке које се односе како на њих, тако и на приватни и цивилни сектор. Препоруке нису обавезујућег карактера, па за њихово испуњење није предвиђена одговорност органа јавне власти, а нарочито не субјеката из приватног и цивилног сектора. Тако, Стратегија препоручује: (1) новинарским удружењима да (а) унапреде Етички кодекс новинара Србије у делу који се односи на поклоне и сукоб интереса, као и примену тог кодекса и упознају новинаре с његовим одредбама; (б) унапреде образовање новинара о борби против корупције, у циљу избегавања новинарског сензационализма и даљег ширења јавне свести о опасности и штетности корупције, и неопходности њеног сузбијања; (2) издавачима медија и пружаоцима аудио и аудио-визуелних медијских услуга, да усвоје акте којима се дефинише поступање са поклонима и питање сукоба интереса новинара и уредника; (3) промоцију и подршку борби против корупције, и у оквиру тога (а) медијску и стручну подршку; (б) едукацију за борбу против корупције; (в) успостављање Годишње награде за борбу против корупције „Верица Бараћ“ у категорији грађанин, јавни службеник, припадник професије, научник, предузетник и новинар; (4) подстицање покретања специјалистичких академских, односно струковних студија, као и докторских студија које ће се бавити различитим аспектима сузбијања корупције и (5) подстицање активне сарадње и партнерства између носилаца антикорупцијских мера и организација цивилног друштва кроз активности, као што су организација округлих столова, штампање публикација и промотивних материјала о опасности и штетности корупције с мерама за њено сузбијање.

С обзиром да за праћење поступања по овим препорукама Стратегијом није предвиђена никаква методологија, Агенција је у свим досадашњим извештајима давала препоруку министарству надлежном за послове правосуђа да прецизира коме су упућене трећа, четврта и пета препорука, а затим да се размотри могућност да се ресорна министарства обавезу да ове области прате у склопу обавезе вршења надзора у својим ресорима и о томе обавештавају Агенцију у оквиру извештавања о спровођењу Стратегије, како би се обезбедиле и информације о поступању по препорукама.

4. ОПШТЕ НАПОМЕНЕ О НАДЗОРУ НАД СПРОВОЂЕЊЕМ СТРАТЕШКИХ ДОКУМЕНАТА ЗА БОРБУ ПРОТИВ КОРУПЦИЈЕ

Изазови у области надзора

До краја рада на овом извештају, извештаје о Стратегији за четврти квартал 2018. године нису доставили следећи републички одговорни субјекти: Влада, Министарство омладине и спорта и Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања¹⁷¹. Извештаје је доставио и 41 суд¹⁷² (од укупно 91, а четири више него претходне године) и 17 јединица локалне самоуправе¹⁷³ (од укупно 145, једанаест мање него претходне године). У питању су само извештаји за четврти квартал, док су током године и други судови и јединице локалне самоуправе достављали своје извештаје. Ипак, највећи део извештаја односи се на поступање републичких одговорних субјеката, због чега недостављање извештаја од стране свих судова и свих јединица локалне самоуправе нема утицаја на свеобухватност анализе спровођења Стратегије.

Као и претходних година, присутно је прекорачење рокова за достављање извештаја, а поједине одговорне субјекте било је неопходно додатно контактирати, како би испунили ову своју обавезу. Овакво поступање органа јавне власти за Агенцију представља изазов, с обзиром да је она у погледу подношења свог извештаја Народној скупштини везана роком од кога нису могућа одступања. Такође, овакав тренд говори о томе да одговорни субјекти и даље нису спремни да ову обавезу извршавају самоиницијативно.

Извештаји одговорних субјеката представљају полазну основу за вршење надзора и давање мишљења о спровођењу Стратегије. Квалитет извештаја одговорних субјеката се у континуитету унапређује, али још увек није на задовољавајућем нивоу и у значајној мери варира од једног до другог извештаја. Неки међу њима и даље се не осврћу на све мере или се свode на навођење активности за које је очигледно да нису предузете у циљу спровођења Стратегије и Ревидираног акционог плана, већ да су у питању редовне активности одговорних субјеката, које се у неком смислу могу довести у везу са мером о којој се извештава. Разлози за овакво поступање одговорних субјеката највероватније леже у неразумевању смисла надзора над спровођењем Стратегије и Ревидираног акционог плана, који се не исцрпљује у томе да се укаже на то да неки орган јавне власти није испунио неку своју обавезу. Према мишљењу Агенције, основна и претежна сврха надзора је у томе да се унапреди квалитет спровођења Стратегије и Ревидираног акционог плана, тако што се оно прати, што се проблеми раније уочавају како би се лакше решавали, што се бележи и промовише добра пракса органа јавне власти и дају препоруке за делотворнију примену стратешких докумената. Нажалост, садржина извештаја одређеног броја одговорних субјеката говори о томе да они извештавање не посматрају на овај начин, јер не показују потребу да добро урађене задатке или изазове поделе с другима, већ више потребу да своје редовне активности представе као реализацију Стратегије и Ревидираног акционог плана. Неуједначен квалитет извештаја одговорних субјеката ствара тешкоће и у поступку оцењивања испуњености активности, у смислу одржавања конзистентности методологије.

171 Извештаје за четврти квартал 2018. године су доставили: Народна скупштина, Министарство правде, Министарство унутрашњих послова, Министарство финансија, Министарство привреде, Министарство трговине, туризма и телекомуникација, Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, Министарство државне управе и локалне самоуправе, Министарство просвете, науке и технолошког развоја, Министарство здравља, Министарство културе и информисања, Пореска управа, Управа за јавне набавке, Републичка комисија за заштиту права у поступцима јавних набавки, Државна ревизорска институција, Правосудна академија, Високи савет судства, Државно веће тужилаца, Републичко јавно тужилаштво, Национално тело за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању, Републичка дирекција за имовину, Републички геодетски завод, Централни регистар обавезног социјалног осигурања и Привредна комора Србије.

172 Извештаје за четврти квартал 2018. године су доставили: виши судови у Крагујевцу, Краљеву, Пироту, Пожаревцу, Прокупљу, Сомбору, Смедереву, Шапцу, Чачку, Ужицу и Врању; Први, Други и Трећи основни суд у Београду, основни судови у Алексићу, Аранђеловцу, Бору, Бујановцу, Горњем Милановцу, Зајечару, Зрењанину, Кикинди, Књажевцу, Краљеву, Лесковцу, Новом Пазару, Пачеву, Петровцу на Млави, Пироту, Пожеги, Прибоју, Пријеполу, Руми, Сенти, Смедереву, Сомбору, Сремској Митровици, Старој Пазови, Суботици, Шиду и Ужицу.

173 Извештаје за четврти квартал 2018. године су доставили: градови Лесковац, Крушевац и Пожаревац и општине Бабушница, Босилеград, Велико Градиште, Владичин Хан, Врбас, Гаџин Хан, Жабари, Каљевац, Књажевац, Куршумлија, Кучево, Лајковац, Љубовија и Стара Пазова.

Иако су измене Закона о Агенцији за борбу против корупције, које треба да унапреде механизам надзора над спровођењем Стратегије, према Акционом плану требало да буду уведене у марту 2014. године, пет година касније, још увек нису усвојене. На ово кашњење није утицао ни закључак Народне скупштине из јуна 2014. године, којим је усвојен Извештај о раду Агенције и Извештај о спровођењу Стратегије за 2013. годину, а у коме се наводи да Народна скупштина очекује да ће Влада, у најкраћем року, предложити измене Закона о спречавању корупције, како би се правни оквир за рад Агенције ускладио с потребама уоченим у њеном досадашњем раду, као и надзорном улогом коју она треба да има над спровођењем Стратегије и Акционог плана. Усвајање Закона о спречавању корупције није убрзало ни усвајање АП 23, којим је испуњење ове обавезе планирано за трећи квартал 2016. године¹⁷⁴, па је и овај рок пробијен.

Методологија израде Извештаја

Један од циљева израде Извештаја је да се у њему, на једном месту, нађе највећи део доступних информација о испуњености циљева формулисаних Стратегијом, као и мера и активности предвиђених Ревидираним акционим планом. Стратешки документи за борбу против корупције предвиђају основе за надзор над њиховим спровођењем и оцену испуњености активности коју врши Агенција, за координацију спровођења коју врши министарство надлежно за послове правосуђа, као и за праћење резултата спровођења које врши Савет за борбу против корупције.

Методологија прикупљања података – Полазну основу за писање извештаја Агенције представљају извештаји одговорних субјеката, који се, у складу са Законом о Агенцији за борбу против корупције, подносе квартално. Поред тога, Агенција прикупља и додатне податке из разних извештаја, истраживања, анализа и других докумената домаћих и међународних институција и организација.

Методологија давања оцене испуњености активности – Агенција оцењује да ли је активност реализована у складу са индикатором или не. Ова техничка оцена допуњује се квалитативном оценом испуњености активности, односно мишљењем Агенције, на основу података који су јој доступни, о томе да ли је активност реализована на начин и у року који су предвиђени Ревидираним акционим планом. Начин реализације активности подразумева испуњеност инструкције из мере, активности и напомене уз активност, а инструкција се у неким случајевима односи и на колону „потребни ресурси”. Поред техничке и квалитативне оцене, Агенција, уколико је потребно, даје и мишљење и препоруку у циљу унапређења реализације одређене активности из Ревидираним акционог плана. Поред препоруке Агенције, наводи се и препорука одговорног субјекта, уколико је дата у његовом извештају.

Извештај обухвата следеће активности: (1) оне које су доспеле за реализацију до краја 2018. године и (2) оне за које Ревидирани акциони план као рок наводи временску одредницу „континуирано” и за које се, уз одређене изузетке, сматра да доспевају сваке године. Уколико се у извештају одговорног субјекта наводи да је реализација активности у току, али се не наводе мере које су предузете или је очигледно да мере које су наведене нису предузете у циљу испуњења активности из Ревидираним акционог плана, Агенција не наводи информације о тим активностима, сматрајући да непотребно оптерећују текст, а притом немају никакву употребну вредност за извештај. Такође, Ревидираним акционим планом је на појединим местима предвиђено да исту активност треба да реализују два или више одговорних субјеката, сваки за своју област. Уколико је очигледно да су активности потпуно одвојене, односно да сваки одговорни субјект треба да је реализује за себе, тако да један не треба ни на који начин да учествује у активности другог, Агенција те активности третира као одвојене, односно као две или више активности у зависности од броја одговорних субјеката.

Агенција је приликом израде овог извештаја примењивала исту методологију као и у претходних пет година, с новином да ће активност бити оцењена као нереализована, уколико је одговорни субјект послао извештај, али се у њему није осврнуо на дотичну активност. Детаљан табеларни приказ методологије налази се на крају овог извештаја.

С обзиром да одговорни субјекти задужени за реализацију одређених обука у највећем броју случајева нису достављали Агенцији податке из индикатора који Ревидирани акциони план предвиђа за обуке (достављен извештај о спроведеном плану и програму обуке), док је из извештаја одговорних

¹⁷⁴ Активност 2.1.4.2.

субјеката у одређеном броју случајева било видљиво да се обуке заиста спроводе, Агенција у оваквим случајевима, и поред одсуства података из предвиђеног индикатора, оцену даје на основу садржаја извештаја, односно квантитета и квалитета података који су у оквиру њега понуђени. Могуће је да ова ситуација, као и неке друге сличне, не указују на проблем у извештавању, већ проблем у спровођењу, што би се могло, поред интензивне координације, превазићи и доношењем одговарајућег упутства за спровођење ових докумената и организовањем обуке о спровођењу за представнике одговорних субјеката који раде на пословима реализације обавеза из Ревидираног акционог плана.

Имајући у виду да је Агенција уз извештај о спровођењу активности за 2018. годину дала оцену испуњености свих активности Ревидираног акционог плана због истека важења оба документа (Стратегије и Ревидираног акционог плана), и активности које су спровођене континуирано морале су добити своју коначну оцену. Уколико је у току све три године трајања Ревидираног акционог плана активност оцењена као реализована и њена коначна оцена је иста. Чак и уколико је у последње две године трајања Ревидираног плана активност оцењена као реализована, коначна оцена је иста, јер се пошло од претпоставке да се одређен континуитет успоставио иако са извесним закашњењем.

Један од изазова у спровођењу Стратегије примећен је код тзв. „капацитетских мера”. Искуство у надзору над реализацијом ових мера говори о томе да је потребно размотрити како да се оне формулишу на другачији начин. Наиме, све институције које имају такве обавезе природно теже ка увећању својих капацитета тако да би могле да обављају своје надлежности и, у ту сврху, раде анализе, мењају систематизације, запошљавају нови кадар, обучавају запослене и набављају простор и опрему неопходну за рад. Чињеница да овакве обавезе постоје у Ревидираном акционом плану или било ком документу ове врсте углавном не мења њихов однос према овим потребама, а утисак је и да не утиче претерано на интензитет у коме су оне посвећене њиховом испуњењу. Ипак, индикатори за ове активности, онако како су постављени, не остављају простор за оцену да ли је у сваком појединачном случају заиста и дошло до јачања капацитета и у ком обиму.

Табеларни приказ методологије оцењивања испуњености појединачних обавеза из Ревидираног акционог плана

Активности које су према Ревидираном акционом плану доспеле за реализацију до краја 2017. године и активности за које је Ревидирани акциони план као рок навео временску одредницу „континуирано“		
Оцена реализације	Оцена реализације	Оцена реализације
Активност је реализована у складу с индикатором	Активност није реализована у складу с индикатором	Агенција није у могућности да оцени реализацију активности
Уколико је индикатор формулисан као материјални доказ, а одговорни субјект је доставио тај доказ или упутно на јавно доступно место где се извештај може наћи.	Уколико је одговорни субјект у извештају констатовао да активност није реализована. Уколико је навео објективне околности због којих активност није могао да реализује или је препоручио да се активност из разлога које је навео измени или избрише, то се и констатује.	Уколико се из извештаја одговорног субјекта и достављених доказа не може недвосмислено закључити да ли је активност испуњена или не.
Уколико је индикатор формулисан као активност, а из извештаја одговорног субјекта недвосмислено произилази да је активност реализована.	Уколико је индикатор формулисан као активност, а из извештаја одговорног субјекта или из других доступних и проверљивих података недвосмислено произилази да активност није реализована.	Уколико одговорни субјект није доставио извештај, а не постоје други кредибилни извори који упућују на то да ли је активност реализована или не.
За активности спровођења обука, уколико одговорни субјект није доставио извештај о спровођењу обука, али у извештају постоји довољно елемената на основу којих се може закључити да се обуке заиста и спроводе, Агенција оцењује да је активност реализована за извештајни период.	Уколико активност није испуњена, с обзиром на то да претходна условљавајућа активност није испуњена, то се у оцени и наглашава. Ово је нарочито случај код активности које предвиђају доношење нових или измена и допуна важећих закона, код којих Влада и Народна скупштина нису у могућности да активност испуне док надлежно министарство не изради нацрт и упути га у процедуру усвајања.	Уколико одговорни субјект није исправно одређен у односу на активност. Уколико индикатор није исправно одређен у односу на активност.
За континуиране активности наглашава се да је активност реализована за односни извештајни период. За ове активности, Агенција сматра да је рок за реализацију доспео за одређену годину важења Стратегије за коју се о њеној примени извештава.	За континуиране активности наглашава се да активност није реализована за односни извештајни период.	
Уколико одговорни субјект не извести о односној активности, а Агенција из других кредибилних извора закључи да је активност реализована.	Уколико се у достављеном извештају одговорни субјект није осврнуо на реализацију односне активности.	
Мишљење и препорука Агенције	Мишљење и препорука Агенције	Мишљење и препорука Агенције

<p>Активности које су према Ревидираном акционом плану доспеле за реализацију до краја 2017. године и активности за које је Ревидирани акциони план као рок навео временску одредницу „континуирано“</p>		
<p>Према подацима којима Агенција располаже, Агенција даје мишљење да ли је активност реализована на начин и у року који су предвиђени Ревидираним акционим планом.</p>	<p>Уколико су потребне, препоруке Агенције за превазилажење евентуалних потешкоћа наведених у извештају одговорног субјекта или уочених од стране Агенције.</p>	<p>Уколико су потребне, препоруке Агенције за превазилажење евентуалних потешкоћа наведених у извештају одговорног субјекта или уочених од стране Агенције.</p>
<p>Ако Агенција не располаже подацима о томе да ли је активност реализована на начин или у року који су предвиђени Ревидираним акционим планом, то се и констатује.</p>		<p>Уколико су потребне, препоруке Агенције за побољшање квалитета извештавања.</p>
<p>Уколико су потребне, препоруке Агенције за превазилажење евентуалних потешкоћа наведених у извештају одговорног субјекта или уочених од стране Агенције.</p>		

ЛИСТА СКРАЋЕНИЦА

Агенција – Агенција за борбу против корупције

Акциони план – Акциони план за спровођење Националне стратегије за борбу против корупције у Републици Србији за период од 2013. до 2018. године

АП 23 – Акциони план за Поглавље 23

АПР – Агенција за привредне регистре

AFCOS – Одсек за сузбијање неправилности и превара у поступању са средствима ЕУ

ВСС – Високи савет судства

GIZ – Немачка агенција за међународну сарадњу

GRECO – Група држава Савета Европе за борбу против корупције

ДВТ – Државно веће тужилаца

ДРИ – Државна ревизорска институција

ЕК – Европска комисија

ЕУ – Европска унија

Закон о Агенцији – Закон о Агенцији за борбу против корупције

Извештај о спровођењу Стратегије за 2013. годину – Агенција за борбу против корупције, „Извештај о спровођењу Националне стратегије за борбу против корупције у Републици Србији за период од 2013. до 2018. године и Акционог плана за њено спровођење”, март 2014. године

Извештај о спровођењу Стратегије за 2014. годину – Агенција за борбу против корупције, „Извештај о спровођењу Националне стратегије за борбу против корупције у Републици Србији за период од 2013. до 2018. године и Акционог плана за њено спровођење”, март 2015. године

Извештај о спровођењу Стратегије за 2015. годину – Агенција за борбу против корупције, „Извештај о спровођењу Националне стратегије за борбу против корупције у Републици Србији за период од 2013. до 2018. године и Акционог плана за њено спровођење”, март 2016. године

Извештај о спровођењу Стратегије за 2016. годину – Агенција за борбу против корупције, „Извештај о спровођењу Националне стратегије за борбу против корупције у Републици Србији за период од 2013. до 2018. године и Ревидираног акционог плана за њено спровођење”, март 2017. године

ИПА – Инструмент за претприступну помоћ

ИФКЈ – Интерна финансијска контрола у јавном сектору

ИР – Интерна ревизија

ИСПАР – Међународни криминалистичко-истражни програм помоћи у обуци

ЈИПБ – Јединствени идентификациони порески број

ЈЛС – Јединица локалне самоуправе

ЈПП – Јавно-приватно партнерство

КАПК – Комисија за акредитацију и контролу квалитета

КЈН – Републичка комисија за заштиту права у поступцима јавних набавки

ЛАП – Локални антикорупцијски план

МГСИ – Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре

МДУЛС – Министарство државне управе и локалне самоуправе

MONEYVAL – Комитет експерата за евалуацију мера за спречавање прања новца и финансирање тероризма

МПН – Министарство просвете, науке и технолошког развоја

МУП – Министарство унутрашњих послова

МФ – Министарство финансија

НАЛЕД – Национална алијанса за локални економски развој

- НАТ** – Национално тело за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању
- ОЕБС** – Организација за европску безбедност и сарадњу
- ОЛАФ** – Европска канцеларија за борбу против превара
- ОЦД** – Организација цивилног друштва
- ПАП** – Покрајински антикорупцијски план
- ПКС** – Привредна комора Србије
- РГЗ** – Републички геодетски завод
- РДИ** – Републичка дирекција за имовину
- Ревидирани акциони план** – Ревидирани акциони план за спровођење Националне стратегије за борбу против корупције у Републици Србији за период од 2013. до 2018. године
- РЈТ** – Републичко јавно тужилаштво
- РФЗО** – Републички фонд за здравствено осигурање
- Савет** – Савет за борбу против корупције
- СКГО** – Стална конференција градова и општина
- Стратегија** – Национална стратегија за борбу против корупције у Републици Србији за период од 2013. до 2018. године
- СУК** – Сектор унутрашње контроле
- УЈН** – Управа за јавне набавке
- UNDP** – Програм Уједињених нација за развој
- USAID** – Америчка агенција за међународни развој
- ФУК** – Финансијско управљање и контрола
- ЦЈХ** – Централна јединица за хармонизацију

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

343.85:343.352(497.11)

**ГОДИШЊИ извештај о раду Агенције за борбу
против корупције за ... годину.** - 2010- . . - Београд :
Агенција за борбу против корупције, 2011- (Београд :
Birograf komp). - 30 cm

Годишње. - Наслов од 2014. Извештај о раду за годину. -
Има издање на другом језику:
Annual Report of the Anticorruption Agency = ISSN 2217-6403

ISSN 2217-639X = Годишњи извештај о раду Агенције за борбу
против корупције
COBISS.SR-ID 185593100